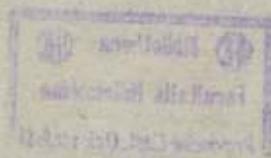

*Traido de Ora en 1956
al separarse la Facultad*

*Traido de Ora en 1956
al separarse la Facultad*

RAIMUNDI
LVL LII
MAIORICANI
PHILOSOPHI SVI TEM-
poris doctissimi, libelli aliquot
Chemici:

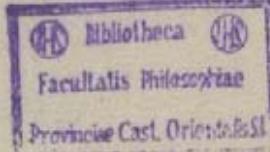
*Nunc primum, excepto Vade mecum,
in lucem opera Doctoris Toxi-
tae editi.*

Quorum omnium nomina versa-
pagina dabit.

CVM PRIVIL. CAES. MAIEST.
ad Decennium.

BASILEAE,
Typis CONRADI WALDKIRCHI.

Anno ccc D.C.

1700 de Oña en 1500
1700 en Oña en 1500

VAE IN HOC VOLV MINE
continentur Raimundi.

Testamentum nouissimum integrum.

Elucidatio vocabulorum eius.

Vade mecum.

Compendium de transmutatione animæ metallorum: pro media parte ex antiquo exemplari auctum.

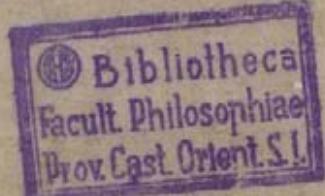
De compositione gemmarum & lapidum preciosorum.

Epistola accurtatoria ad regem Neapolitanum.

Medicina magna.

Dialogus Demogorgon, qui Lullianis scriptis multam præclaræ lucem adserit.

03586

AD
VIROS INGENIO,
ERUDITIONE, ET
VIRTUTE PRÆSTANTES,
Florianum Danielum Koschvitzinum,
Lucam Bathodium, & Valentini Kos-
slitium Boleslauensem, omnis Philosophiæ
indagatores strenuos, pædagogos
fideles, diligentes, sedulos, amicos cha-
rissimos, Michaeli Toxitæ Medici
Argentoratensis in hos Lul-
lianos libros præ-
fatio.

VM ex amico meo Petro Perna
Typographo Basiliensi intellectis-
sem, hoc sibi propositum esse, ut
authores Chemicos typis suis ad
utilitatem publicam in lucem prodeant, non
potui committere, quin illius proposi-
tum pro virili mea parte promouerem.
Et si enim ingenij mei tenacitatem non ignoro,
tamen pro mea erga illum benevolentia po-
tius errare, quam in re laudabili illi deesse

P R A E F A T I O .

volui. Quamobrem primum & hosce Lullianos libros, & Bonum Ferrariensem integrum typis eius excudendos illi misi. Non ignoro, multorum reprehensionem me incursum esse sed nihil eam moror, dum non mihi laudem quero, sed Philosophiae amatoribus prodesse studio. Eruditum seculum est, & varia hominum iudicia. Hic authorum veterum barbariem auersatur: ille artem Chemicam in uniuersum tanquam falsam damnat: alius negat reperiiri amplius homines, quia eam recte intelligent: aliae aliorum sunt sententiae: pauci reperiuntur etiam inter eruditos, qui hanc philosophiae partem non irrident. Hec cum ita sint, cum ipsis loquar, qui in hac laudatissima scientia prima fundamenta posuerunt: ut eos cohorter, ne pulcherri- marum rerum exercitationem deserant. Inter eos autem vos mihi primi occurritis, ad quos sermonem hunc instituere mihi visum est: partim propter amicitiam nostram, par- tum propter secretioris Philosophiae qua alios antecellitis investigationem. Coniunxi vos tres primum propter studiorum vestrorum officij, similitudinem: deinde propter vestrum erga me studium: postremo ut ex vobis quasi unum faciam. Sic enim Charitum formam a veteri-

P R A E F A T I O .

veteribus delineata est. Quid si Lapis Philosophicus, qui in his etiam libris tractatur, eandem etiam rationem habeat? ille enim etsi ex trium principiorum connexione constat, mercurio, sale, sulphure: tamen unica illa medicina est, a veteribus summo questa studio. Quod si ego quartus accedam, ut à vobis nullo modo separari possum: nonne perfectum numerum, de quo iam non dicendi locus habebimus? quatuor enim elementis lapis noster non deslituitur, in quorum singulis tria illa principia latent. Accipietis igitur sine tres, siue unus, authoris non quidem elegantis, utilis tamen, & de re quidem una librum non vnum, sed plures, & me pro vestra erga me benevolentia quartum siue amicum, siue consul- torem recipietis. Amor, n. erga vos meus facit, ut consilium vobis malum dare non velim: experientia autem efficit, ut si non optimum, tamen salutare à me vobis expectandum sit. Quod igitur illud est? ut si feliciter, vel in ar- te medica, vel in occultiore Philosophia ver- sari velitis, operam detis Philosophia Chemicæ, sine qua medicina omnis mortua est. Va-rios Chemicæ artis scriptores habemus: alijs uniuersalia tractauerunt, unicam illam me- dicinam indagantes, que non tam ad metalla

PRAEFATIO.

ignobiliora ad suam perfectionem deducenda, quam ad morbos è corporibus humanis expellendos, vitamq; longius producendam à Deo optimo maximo mortalibus donata est. Alij particularia scrutati sunt: alij virunque præstiterunt. Ht omnes et si magnum inter se discrimen habent: tamen vel ob varietatem, vel quod, Plinio teste, nullus liber tam malus est, qui non aliquid in se boni contineat, omnes sunt legendi: Nam & holitor aliquando oportunè loquitur: & interdum bonus dormitat Homerius. Itaque sepe in abiectionis authoribus reperimus, que præstantissimi neglexerunt. Variè etiam Raimundus Lullius, & libris varijs hanc artem tractauit, qui ab anglis, Italisque emuncta naris hominibus maximis fieri solet. In nouissimo Testamento, & theoreticam & praxin habetis scientie laudatissima. Vade tecum totus theoricus est: Experi- mēta Raimundi labores tradunt: Compendium ex ipsa appellatione notum est, Medicina magna tota ad humani corporis sanitatem comparandam, si absit, morbosq; omnes expellendos, si in corpore continentur, composta est. Gemmas & Margaritas, quarum hic consciendarum ratio tradita est, quis contemnet? Demogorgon Dialogum quasi corollarium

PRAEFATIO.

larium addidimus, ut omnia explicatiū cognoscerentur. Barbariem excusat seculum: obscuritatem hominum ingratitudo, malitia, & Philosophorum consuetudo: qui ignavum vulgus, hominesq; sceleratos à sanctiss. scientiarum penetrabilibus arcuerunt. Dicet aliquis me ineptè facere, quod hos authores publico, quorum interdum Theophrastus Paracelsus, cui me totum dedidi, non adeo honeste meminit. Ego verò minimè temerè feci, sed consilio certo, ut & huic doctrina, perfectio, veritas, atque compendiosa experientia, & illorum molestia prolixitas, incertæ rerum preparationes, artesq; imperfæctæ à lectoribus animaduerti melius possint: vtq; appareat non noua Theophrastū omnia constituisse: tametsi noua multa inuenit: sed in natura comprehensa, à veteribus primùm fideliter ostensa, à sophistis deinde turpiter obscurata, à tenebris eruit, purgauit, & omnibus bonis, sedulis, diligentibus in lucem produxit.

Vos rogo, atque oro, ut & hos autores diligenter euoluatis, quos vestro nomini dedico, et inscribo: & alios meliores, Hermetem, Geberum, Morienum, Bonum: & in primis Theophrastum Paracelsum ceteris anteponatis, per gatisq; non tantum discendo magni euadere:

PRAEFATIO.

Universitatis
sed etiam discipulis vestris sanguine, & virtutibus generosissimis exemplo esse diligentia, studi & laboris. Non hoc vos unquam paenitebit: quoniam si in huiusmodi scriptoribus exortari eritis, a scelerata nebulonum turba, cuius dulce est decipere, tuli eritis: & quod ego magno meo malo didici (dum non auri argentum faciendi gratia, ut nouissis: sed ardore quodam Medicinae ver.e consequenda hanc artem magnis sumptibus, multis annis, pluribus molestiis cuiuslibet credens in errorum tenebris exercui) vos optimo compendio conseguemini. Intelligetis longè alium Philosophorum sensum esse, quam ut eum percipient vel Thrasones gloriosi, vel imperiti, auari, turpes circumforanei: quos sanctissima illa scientia nunquam in penetralia sua intromittet. Dei enim donum est: quare à Deo alienos meritò à secretis suis procul abigit. Bene valere, & meum erga vos studium bonam in partem accipite. Argentorati Idib. No.

M. D. LXXI.

NOMENCLATURA
LIBRORVM RAYMUNDI
LVLLII, quos ipse citat in Testamento
Nouissimo.

- Testamentum nouissimum.
Liber Mercuriorum.
Epistola Raymundi ad Regem.
Liber Atramentorum.
Liber Lucis.
Codicillus.
Apertorium.
Liber Experimentorum.
Liber artis Matrimonialis.
Origo nostrorum argendorum viuorum vegetabilium.
Ars magna.
Lumen artis.
Magica Raymundi.
Testamentum.
De Quinta essentia.
De Anima metallorum.
Anima artis.
Lucidarium super Testamentum.
Practica Sermocinalis operis minoris.
Opus margaritarum.
Lumen Solis.
Theorica testamenti.
Liber de conseruatione vitæ humanæ.

*B*Universitatis
Liber abbreviationum.

Liber de intentione Alchimistarum.

Liber principiorum naturæ.

Liber limus lapidis.

Vade mecum.

*B*Epistola abbreviationis.

Liber Proprietatum.

Liber Additionum.

Liber de Intentione artis Magicæ.

Liber de modo practicandi.

Liber Lapidarius dictus.

Liber aquarum condimentalium.

De Gemmarum compositione.

DE LAPIDE PHILOSO-
phorum carmen A. de S. ad
Guilhelnum Blançum.

Corpus Appollineo viuum dissoluimus igne,
Spiritus ut fiat, quod fuit ante lapis.

Huius & è medys trahimus penetralibus astram.

Aegra quod à matris iordibus era leuat.

Semine natali postquam seiuinximus ossa,

Hæc consanguinea deinde lauamus aqua.

Nascitur ex illis varios induit a colores

ales, & in celum candida facta volat.

Tum nos igne nouo depingimus illius alas,

Laetè coloratas imbuimus h[ab]i suo,

Atq[ue] quod est reliquum, cum sanguine pascinus illam,

Mulcheris rabiem donec adulta ferat.

Hanc volucrem Guilhelme suam ter maximus Hermes

Dixit, & hoc toto non habet orbe parem.

P. DR. M E D I C U S

Lectori.

Si pulcrum est veterum monumenta recondita nosse,

Et sophiae antiquæ sensa reposta sequi.

Cur non laudetur tenebris qui dicit ab imis,

Et profert longo scripta sepulta dies?

Scribere non magis est pulebrum, quam scripta tueri

Vt seruare animam quam dare, non minus est.

Qui primū scribunt, referunt virtutis honorem;

Abdita qui profert scripta, laboris opus.

Quæ multis seculis Morieni ars Chemicæ nodis.

Bernardi Treuiri clarior exit ope.

Quo quia te donat Vallenſis munere, debes

Propensum in te animum sumere fronte leui.

Q VID E S T
Lapis?

*Est Mercurius albus, rubeus quoque, fixus
Stella, cui testa media cum pinguedine vitis.*

'Alius respondit.

Recipe

*Testudinem Solis cum pinguedine vitis,
Tiro altissimo, dixi verum, nec plural ices.*

TESTAMENTI NO-
VISSIM RAIMUNDI
LVLLII Maioricani, Regi Ca-
rolo dicati.

LIBER PRIMVS.

V M ad nos venisti, dilectissi-
me filii, ac Princeps, in tali ca-
su & mortis articulo valde
quieuit anima mea, cum à te
paternam & antiquam tui pa-
tris illustrissimi amicitiam,
quam per designationē in-
terruperam, recuperatam intelligerem. Ideo, mi-
Carole dilecte, te in filium sapientiae dilectissi-
mum ut fidei Catholicæ ampliastorem eligam.
Et vt rebellis ciudem sacræ fidei expellere pos-
sis, & alia alta peragere, tibi magisterium per nos
multis librorum voluminibus, sub philosophica
occultatione diffusum, clare, completeque tra-
dam. Et tamen ea quæ tibi declarando dixero,
ex parte sum mi creatoris admoneo, vt tam secre-
tè quam poteris retineas, ne thesaurum istum
indignis dispergas, & Deus iudicium à te depo-
scat. Accipe igitur in nomine sancte Trinitatis
& æternæ unitatis vinum rubeum, quod liquo-

rem lunariæ appellamus, & nigrum nigrius nigro vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi caput solum libro Mercuriorum, quod incipit: Tu recipies de liquore lunariæ quantum vis, & in principio nostri accurtatorij. Recipe nigrum nigrius niger, & destilla totam aquam ardente in balneo, & illam rectificabis quoysq; sine phlegmate sit. Quod cognosces quando comburit petram licet propter sui ardorem, quod facies in quinque vicibus, quandoque in tribus. Fili in hoc declaratur tibi clausula nostræ Epistolæ tuo Illustrissimo patri missæ, in clausula, quæ dicit: Et hoc in secunda vice contingere solet, & in canone qui incipit: Multi arbitrantur usque ad septimam rectificari, sed dico tibi quod ter sufficiat. Et cum habueris tale signum diuidas illam in duas partes, & unam partem serua pro creando menstruo, & cum alia parte abstrahas animam à terra per modum quem tibi dicam. fili modus est, quod tu destilles phlegma quoysque maneat ad modum picis liquidæ: & tunc pone super illum de aqua quam rectificasti tantum, quod supernatet materiam tribus digitis, & bene clauso vase pone in fimo vel balneo in digestione per sex dies, postea destilla pro filtro in cineribus calidis totam aquam in qua est anima. postea augē ignem aliquantum & abstrahē oleum & serua. Et postea infunde de alia aqua ut prius, & pone in putrefactione per sex dies ut prīns: & postea destilla pro filtro, in cineribus ut prius, primò abstrahendo aquam, postea oleum: & sic continua magisterium per eundem modum, quoysque extraxeris totam animam à terra. Serua illā,

quia est

quia est aqua animata: serua oleum pro tintatura. Fili per hoc elucidatur liber Atramentorum in illa parte quæ dicit: Illam aquam diuide in duas partes. Et in illa quæ dicit, Serua oleum pro tintatura. & in libro Lucis mercuriorum. Post te terram siccā & induratam accipe, & in vase benè clauso sustinens ignem pone, & da sibi ignem calcinationis, quoysque terra albescat. Fili in Dei amore rogo, nōt hoc secretum reuelare. Terra nostra dealbata & sal depuratum per ingens nūm artistæ. Et per hoc elucidatur clausula libri Lucis mercuriorum, quæ incipit: Calcina per duos dies cum igne sublimationis. Et super talem terram debes fili, dare animam quæ est in aqua reseruata. Fili modus est iste. Accipe terrā albam & depuratam & scias pondus, & pone in vitro, & super eam infunde octauam partem aquæ animatae vase optimè clauso, & pone in balneo nostro per tres dies, quoysque videoas spiritum condensatum ardente in balneo, & illum rectificabis, quo usque sine phlegmate sit. Tunc superposito alembico extrahe humiditatem sine gustu, quia anima amplexata est spiritum qui est in ea parte. Et per hoc elucidatur tibi caput, quod est in libro Lucis mercuriorum, quod incipit: Unus spiritus intratalium. Et imbibē secundò cum septima parte aquæ animatae, & digere ut prius, & destilla humiditatem. Tertiò imbibas cum sexta parte, & digere & destilla humiditatem. Quartò infunde quintam partem aquæ animatae, ut suprà. Quinto des quartam partem, & digere ut scis. Et continua cum quarta parte semper digerēdo & abstrahendo humiditatem,

Universitas deie
biblioteca
quousque terra nostra sit prægnans & alba. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum nostri Codicilli intitulati Illustrissimo patri tuo, quod incipit: Partus nostræ terra. Fili, scias quod istud caput est generale ad omnem sublimationem mercuriorum. Tunc accipe terram prægnantem, & ponere in vase sublimatorio lutato & bene clauso in igne tertij gradus per viginti quatuor horas: & sublima purum ab impuro. Et sic habebis, fili, vegetabilem mercurium sublimatum, clarum, resplendentem in sale mirabili. Fili, scias quod philosophi & nos appellamus id propriæ sulphur vegetabile, sal armoniacum, sulphur nostrum, sulphur naturæ, & etiam multa alia nomina imponimus sibi. Fili cum Dei adiutorio illud sulphur potest mirabiliter accurtari. Et modus talis est, quod accipias picem nostram liquidam, & illatam pone in cucurbita in igne tertij gradus, & extrahes ojeum quoisque siccâ remaneat terra & combulta. Fili calcina, ut te docui, & depura terram, sic separa sal ab ea: & super illam da quartam partem spiritus qui est in secunda aqua, & digere ut supra extrahendo postea humiditatem. Iterata da quartam partem, & digere, & exicca, ut prius, quoisque terra sit prægnans. Signum erit quod amplius nil destillabit. Sublima ut prius, & habebis vegetabile sulphur, mundum & purum, & eiusdem virtutis cum primo. Fili cum Dei timore moneo, ne hoc excellentissimum accurtamentum alicui reueles. Fili, spiritum aquæ secundæ debes extrahere post destillationem primæ, & memorare quod rectificatur à terra, & super terram dealbatain. Fili, per hoc elucidatur

cidatur tibi capitulum nostri Apertorij quod dicit: Præpara terram cum aqua secunda, & aquâ cum terra. Et caput nostri libri Experimentorum quod incipit: Fili memorare secundam animam cum secunda terra commiscere. Id fit cum sale extracto à terra dealbata per calcinationem. Et caput quod incipit: Fili, des sibi quartam partem animæ secundæ. Et caput quod incipit: Fili istam proportionem continuabis cum quarta, usq; ad ultimam prægnationem terræ. Fili elucidatur tibi clausula Artis matrimonialis quæ incipit: Et sale depurato, & anima secunda cum proportione quarta. Fili fit matrimonium & vegetabilium partus sine dubio, quod pretiosum est. Etiam nolumus te ignorare, quod argentum viuum vegetabile nostrum, poteris in alia maneria à sua minera extrahere. Fili per hoc elucidatur caput tertium nostri Apertorij, quod incipit: Est & alia maneria abstracti argentum viuum. Fili modus est, quod tu capias herbam, quæ dicitur portulaca marina, apium & squillam, euphorbium, piper longum & chelidoniam: & ponas vnamquamque illarum in vase vitro bene clauso, & pones in igne cineru, & abstractes aqua, quam bene rectificatam redas per septem vices super feces, & pone in fano calidissimo per mensum cum dimidio. Fili per hoc elucidatur caput nostræ artis matrimonialis, quod incipit: Fili argenta nostra viva vegetabilia putrefiunt per longum tempus. Et caput nostri libri intitulati, Origo nostrorum argentorum viorum vegetabilium, quod incipit. Abstracta aqua post putrefactionem à quocunque vegetabili, vel ab omnibus si-

in libris. Et haec sunt nostra accentia vegetabilia. Et haec intelleximus cum diximus: Acue cum vegetabilibus accentibus scilicet: de istis salibus, & non de herbis simplicibus. Tunc superposito alembico abstrahere aquam in B. & illam rectificare se vel. Deinde in cineribus extrahe totum vntuosum siue oleum. Fili per hoc elucidatur caput nostri Apertori quod incipit: Fili vntuosum non est de nostra contradictione. Et illa aquam serua: postea feces quae remanent calcina, ut supra te docuimus, in calcinatione aliorum vegetabilium, si in vase vitro bene clauso non aperiendo illud quoque bene infrigidatum fuerit: quia cum fenserit aerem, inflegmabitur terra calcinata. Tunc extrahe simul cum aqua quam referuisti postea destilla aquam per alembicum cum sale, & scias pondus secundum terrae dealbarum, idem salis abstracti. Et ponas tantum sui ponderis deluper de aqua seruata ut de illa quam extraxisti a sale. Et digere per dies quinq[ue] in hinc vel B. postea extrahe humiditatem secundo regimen praedictorum vegetabilium, & continuabis totum illud regale magisterium usque ad 8. vices. postea dissolute in B. & congele, & iterum dissolute & congele, & continua usque ad quinque vices. & habebis sal herbarum vegetabilium acuentum. Et hoc quidem sal, quod cuique sit vegetabile extractum a vino vel a perlis, appellamus saltartari vel sal nitri. Et hoc intelleximus fieri in arte magna cum diximus, Calcina feces vini vel tartari, & imbibere eas cum aqua virae rectificata & acuata quinques, quia illæ calcinations nihil aliud sunt quam destillationes

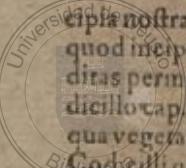
tiones, & per hunc modum augmentabis & perficies sal vegetabile vini & herbarum cum sua propria aqua. Et de hac acuitione & perfectione valde locuti sumus in libro intitulato Lumen artis, tuo illustrissimo patri dicatum. in cap. quod incipit: Fili acuitio & perfectio istorum salium fit cum aqua sua. Et de hoc intelleximus sc. in clausula nostræ magicæ: quæ dicit: Acuas cum vegetabilibus pertinentibus, quæ sunt apium, squilla, & menstruum vegetable. Diximus tibi cum reuelatione & auxilio Dei omnem modum faciendi vegetabilia sulphura nostra siue arg. viua, cum declaratione omnium capitulorum ad ista pertinentia. Nunc cum auxilio Dei eius qui est trinus & unus, elucidationem menstrui vegetabilis ab his salibus descendentis tibi dabimus. Et fili, modus est, quod tu accipias illam partem aquæ quam tibi precepimus fernare pro acuitate menstrui vegetabilis: quod nihil aliud est, quam aqua ardens summe rectificata, & illam ad hunc modum acues reducendo super menstruum. Fili, R. de sulphure vegetabili quod fecisti, vel de vino, vel de herbis 5j. & pone in vase vitro, & superinfunde 5ij. de aqua tibi superioris reuelata, & vase bene clauso cum cooperto suo pone in B. per unum diem naturalem. postea destilla in cineribus quoq[ue] quod poterit ascendere ascendat, postea scias pondus salis tibi remanentis in fundo vasis: & infunde tres partes sui ponderis aquæ ardantis supradictæ, & pone in nostro B. per unum diem naturalem, postea in cineribus destilles: & sic facies tribus vicibus. Tunc totum sal vegetabile trans-

8 RAIMUNDI LULLII

Etum est per alembicum cum sua propria aqua,
 & facta est mixtio, & aqua clara quam simplex
 menstruum vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi cap. Lucis quo dicitur: Fac mixtionem cum a-
 qua, & pone in balneo: & dicitur aqua clara quā
 menstruum vocamus. Et cap. Testamenti quod
 incipit: Opus namque margaritarum. Et cap. il-
 lud quod incipit: Accipe aquam cum qua sit a-
 qua mercurij vulgi. Similiter caput, quod dicit:
 Accipe aquam ardentem, pone in tertiam rectifi-
 cationem. Fili intelleximus tertiam rectificatio-
 nem, quia tribus vicibus facimus transire sal cū
 aqua, & non aquam vulgarem prout simplicem
 intelleximus. Fili, hæc est aqua quam menstru-
 um simplex, & menstruum resolubile vocamus,
 quod in resolutium per circulationem reduci
 potest: vt intelleximus in cap. Facta per multos
 dies. Et elucidatur tibi quomodo illa aqua dici-
 tur menstruum resolubile & resolutium. Fili
 Recipe vas vitreum, quod sit vitrum album &
 solidum, & sit vas magnum, & pone intus libras
 quatuor vel sex ad plus huius menstrui sic sim-
 pliciter soluti. Et vale bene clauso & sigillato po-
 ne in B. vel fino sex dierum spatio. Et in isto i-
 gne conuertetur in quintam essentiam glorio-
 lem & odoriferam præter modum. Quod cognosces quando in fundo valis videbis hypostasiū
 ad modum vrinæ iuuenis bene complexionati,
 & erit clara & resplendens vt stellæ, cœli. Serua
 eam in loco calido & humido, vt est balneum,
 prius separando eam ab hypostasi sua, & optimè
 sigillando vas. Fili per hoc elucidatur tibi cap. in
 lib. 5. essentiæ, quod incipit: Fili non reputes me
 menda-

TESTAM. NOVISS.

mendacium dixisse. Et in cap. eiusdem lib. quod
 dicit: Si eam posueris super terram, attrahet a-
 ues. Et in anima metallorum cap. quod incipit:
 Sed tandem prius te oportet, princeps sereniss.
 eam per circulationem perficere, & in Testamē-
 to cap. quod incipit: Recipe 5ij de G. vegetabili,
 licet ibi de minerali intelligamus fieri, quod fit
 per eandem similitudinem, vt declarabimus suo
 loco. Et de hoc intelleximus fieri in cap. Testa-
 menti quod incipit: Accipe de liquore lunariæ.
 Et in Anima artis cap. quod incipit: Tu in virtu-
 te Dei accipe aurum, & pone in menstruo no-
 stro. Et in lucidario supra Testamentū cap. quod
 incipit: Tu in virtute Dei Recipe solem, & pro-
 ijce ipsum in aquam vegetabilem. Et in practica
 fermocinali operis minoris, in cap. quod incipit:
 Modus liquefactionis cū vegetabilib. Et in A-
 nima artis, in cap. Quod circa ista materia nostra.
 Et in clausula eiusdem capituli quæ dicit: Mate-
 ria nostri lapidis, & omnium lapidum qui per
 vegetabile fiunt, tam philosophorum, quam pre-
 tiosorum, virtuosorum, qui per artificium fiunt.
 Et omnia metalla est menstruum nostrum vege-
 table, acuatum, rectificatum, cœlificatum, seu
 lucerna cœlica, quod apud philosophos & nos
 vocatur Mercurius vegetabilis, ortus à vino ru-
 beo vel albo. Et in Anima artis cap. quod inci-
 pit: Liber primus diuiditur in partem, &c. & in
 clausula eiusdem cap. quæ dicit: Sed tamen per
 primum oportet te sereniss. rex, nostrum vegeta-
 bile menstruum à morte, id est à fecibus vini &
 flegmate extrahere per rectificationem alembi-
 ci. Et in cap. nostri Codicilli quod incipit: Prin-

epia nostra confusa in opere naturali. Et in cap. quod incipit de ista materia. Hæc est illa humiditas permanens, de qua diximus in nostro Codicillo cap. quod incipit: Nostra humiditas est aqua vegetabilis per totum. Et in clausula eiusdem Codicilli quæ dicit: Est consolatio ultima corporis humani nostrum vegetabile menstruum coelificatum. Et in cap. eiusdem Codicilli quod dicit: Nulla quippe res est, quæ coniungat metallorum solutionem, & reducat ad finem perfectionis, nisi nostrum vegetabile, seu minerale menstruum. Et in clausula quæ dicit: Ponas metalla ad dissoluendum cum aqua mercurij: hoc est, cuiuscunque menstrui. Et in cap. quod dicit: Et ista aqua habet naturam remouendi omnia extranea. Et in cap. quod dicit: Circa istud menstruum in quo est ignis contra naturam. Et in cap. quod incipit: Similiter ista aqua menstrualis, quæ sit cum aqua mercurij vegetabilis ad opus margaritarum, & ad particularia huius magisterij, & qualiter in suo loco dicemus. Et in Anima artis clausula quæ incipit: Iam noueris princeps sereniss. nostrum vegetabile menstruum esse aquam claram à phlegmate vili depuratam, acutatam cù suo sale. Et in clausula quæ incipit: Quare princeps sereniss. aliter metalla dissoluiri non possunt, nisi animetur cum menstruo vegetabili. Et istud menstruum sit clarificatum. Fili, philosophi appellari ut spiritu viuu, quia metalla viuiscat, & aqua vita & anima celica, vegetabile mestruum, simum, stellam diuinam: alij sanguinem menstrualē, vrinā: alij vrinam sublimatā: alij aquā sulphuris nostri: alij petram benedictā. Et hæc nomina feruntur:

cerunt errare incipientes vulgares, credentes ista nomina varias significare res. Scias fili, quod in alijs capit. tibi præallegatis & dilucidatis, intelligimus de menstruo vegetabili circulato, vt tibi clara ostendimus, & semper intelleximus. Et sic fili habes modum faciendi nostrū vegetabile menstruum, resolvibile & resolutiuū, cum omnibus capitulis sibi pertinentibus per optimè elucidatū. Memorare ergo cum cū Dei timore, & intra secretum pectoris tui sub pena maledictionis Dei retineas. Diximus tibi, serenissimo princeps, & charissime fili, compositionem menstrui nostri, & elucidationem omnium cap. de eo tractantium. Nunc fili dabimus tibi modū cū Dei auxilio dissolutionis nostrorum luminarium, pro creatione & sublimatione nostri sulphuris, neq; nō pro compositione nostri lapidis pretiosi prædicti. Et fili modus est, quod tu accipias librum I. argenti viuu vulgi, & pone in vase vitro, & superpone de vegetabili menstruo, quod supernatur per 4. digitos: pone in B. vel fimo per 6. dies, & totum soluetur in aquam gloriosam. Eleua menstruum per B. lene, & in fundo vasis remanebit tibi lumen perlarū, & anima metallorū. De hoc intelleximus in cap. Opus margaritarū sic condes. Et in lib. Lumē solis cap. quod incipit: Oportet nos cum eo incipere & cū eo finire. Et in cap. quod incipit: Nihil aliud est lapis noster, quam aurū & argentum, & argen. viuu: quæ tria quotidie videmus. Et in lib. Mercuriorū cap. quod incipit: Intelleximus de omnibus tam de nostro quam de vulgari, & in Theorica testamenti cap. 56. in clausula quæ dicit, quod arg. viuu nō valet

vnus sicut putridum: hoc diximus, quia multum valet. Tunc accipe taleni aquam gloriosam argenti cui, quæ erit libra i. & misce cum libris duabus de menstruo vegetabili cœlificato: & totum fieri una anima cu quæ dissolues omnia corporata perfecta quam imperfecta pro creatione sulphuris nostri. Et scias fili in veritate & Dei fide, quod nullū naturæ sulphur alicuius metalli sublimaretur absque ista aqua argen. viui vulgi. Modus: Recipe auri bene cementati, purificati & calcinati, prout in tertio canone quintæ essentia, 5. iiiij. & pone in vase vitri, & superfunde menstruo mixto, in quo est aqua argen. viu. 5. iiiij. & pone in cinerib. per vnu diem naturalem, ut balsiat lentissimo igne. postea pone in B. per duos dies naturales, & illud quod inuenies solutum in hoc tempore, euacua per inclinationem in alio vase, & serua illud in B. postea superfundas de alio nouo menstruo quantum est pondus calcis remanentis insoluta, & fac bullire super cineres per vnu diem, & in B. per duos dies, ut supra fecisti, postea euacua quod solutum est, & cu alio seruato in B. pone. Et sic continuabis nostram solutionem regalem, quousq; totum aurum sit conuersum in aquam gloriosam. Fili per hoc elucidatur tibi clausula theorica Testamenti. quæ dicit: dissolue æqua lance librata. & cap. artis fundamentalis quod incipit, Omnes liquefactiones, & cap. in libro de Conservatione vitæ humanæ, quod incipit: Hæc solutio est aurum potabile. & in cap. abbreviationis in cap. quod incipit: Scias quod peracta destillatione si in ea aurum solueris, & aquam euolare feceris, & des-

mum

mum in loco humido ponas quatuor diebus, per se soluetur: & hæc solutio est aurum potabile. Intelligas fili pro salute humana aurum dissolutum cum menstruo vegetabili antequam immiscetas cum arg. viu. vulgi: pro metallis vero minime sine illo. Et de hoc intelleximus in lib. de Intentione alchymistarum tuo illustrissimo patri conditum in cap. quod incipit: Postquam habueris aurum cum tota sua anima. & in lib. Experimentorum cap. quod incipit: Fili postquam liquefactionem auri cum mixtura menstrui. Et in lib. Principiorū naturæ, in capite quod incipit: A resoluto & putrificato incipiens est lapis. & in lib. Limus lapidis cap. quod incipit. Post dissolutionem auri cum menstruo argen. viui tunc procede ad sulphur naturæ. Tunc fili habebis aurum solutum cum omnibus capit. sibi spes etantibus elucidatum. Quando ergo cum Dei auxilio ad naturæ sulphur metallorum procedemus, quoniam sine ipso factum est nihil. Modus est iste fili, quod tu accipias illud aurum sic solutum, & ponas in B. & destilles ab eo totum menstruum quousque aurum sit in modum ceræ fusæ. Tunc fili scias pondus dictæ materiæ, quæ stat in vase ad modum liquoris spissi. Et superponere de menstruo illo quod extraxisti ab illa materia per B. partes tres sui ponderis, & pone in nostro B. philosophico per vnum diem naturalem, postea pone in cineribus & destilla quod poteris, & quod destillatum est, pone in vase vitro ad partem & in sudore B. Inde scias pondus dictæ materiæ quæ remansit in vase, & superfunde tres partes sui ponderis de menstruo prædicto,

RAIMUNDI LULLII

& digereat primò per vnum diem in B. dein destilla in cineribus. Et tantum reiterabis hoc magisterium, quoque tota substantia auri transeat per alembicum simul cum menstruo. Tunc filii, omnes destillationes simul in uno vase ponas, & in B. destilla menstruum: & in fundo vasis remanebit tibi liquor serenus, quem in B. serua. Et menstruum ab eo extractum in alio vase serua in B. Fili per hoc elucidatur tibi caput, in lib. missio tuo chariss. patri, in cap. quod incipit: Recipe de mercurio quem scis. Fili istud animam metallorum vocamus. Et hoc intelleximus fieri in cap. nostri Codicilli quod incipit: Post iam dictam solutionem. & in lib. Principiorū cap. quod incipit: Cum sic autem menstruum à materia aurea liquorosa, & mercurio quem scimus abstraxeris. & in lib. Lumen solis in cap. quod incipit: Mercurius iam nobis natus est liquor serenus. Fili postea accipe terram tibi remanentē in fundo vasis, quæ est illa, ex qua extraxisti animam auri superius iam tibi dictā, & calcina eā isto modo: Recipe menstruum quod tibi præcepi in B. seruare, quod est illud quod ab illa anima iam superius reuelata extraxisti per B. & superfunde super terram tantum sui ponderis, & pone in nostro B. philosophico per vnum diem naturalem, postea in lentissimo cinere vel in igne lucernæ destilla. Et iterum superpone de eodem menstruo tantum sui ponderis, & digere in B. per vnum diem, & destilla in cinere ut prius. Ethoc usque ad. 10. vices reiterabis, donec terra sit aonuera in puluerem impalpabilem. Post pone super terram quæ est puluis impalpabilis, de men-

struo

TESTAMENT. NOVISS.

19

struo quod ab eo puluere destillasti. Et pone in digestione in B. per 2. dies, postea destilla in cincere totum quod poterit destillari. postea imbibet supra, & digere in nostro B. per duos dies, & in cinere destilla. & hoc reiterabis usque ad decem vices, semper cum novo menstruo eiusdem quantitatis: vel donec tota illa terra vel puluis transeat per alembicum simul cum menstruo. Fili istam terram sic liquefactam & transactam, vocamus in libro de Intentione Alchymistarum tuo illustrissimo patri condito, argentum viuum, & per hoc elucidatur tibi capitulo Animæ artis tuo patri missum, quod incipit: Secunda pars, in clausula quæ dicit, Quousque terra transeat per alembicum, simul cum menstruo. Fili accipe omnes destillationes in quibus est terra illa, & ponas eas in vase vitro cum suo alembico, & destilla totum menstruum ab eis quoque tota terra remaneat siccata. Tunc oportet te illam præparare donec sit apta ad recipiendum nostrum Mercurium, id est illam animam, quam superius seruasti, quem Mercurium, quem scis, gloriosum vocamus. Et modus est, quod tu accipias pondus dictæ terræ & ponas desuper quartam partem dicti menstrui, in quo est talis Mercurius. Et ponas in balneo per sex dies in vase vitro optimè sigillato: postea aperi vas, & in cincere lentissimo superposito alembico, humiditatem superfluam destilla. Postea augē ignem per aliud gradum, & liquorem siue oleum quod ascendit serua. Et iterū pone de menstruo suo in quo est semō suū, & digere per 6. dies ut supra &

de illa humiditatem, postea oleum cum alio responde & optimè serua pro incorporatione merciorum. Et sic continua, quo usque terra nostra sit disposita ad amplectendum animam suā. Fili, signum est quando biberit, & retinuerit 4. partes, plus sui ponderis, vel quod si per laminā auri vel argenti ignitam, modicum ponas, totū quasi volabit in fumum. Quod si non fecerit, reitera quo usque tale signum faciat. Fili hoc intelleximus fieri in toto cap. figuræ fundamentalis nostri Testamenti. in cap. quod incipit: Cumque eam præparaueris, & signum prædictum assequutus fueris. & cap. lib. Lumen solis, quod incipit: Terra prægnans & præparata est illa, quæ debet sublimari. Tunc princeps sereniss. oportet te illud scire, scilicet eius sublimationem, quia hanc terram appellamus lauacrum philosophi, bucco, venenum pessimum. Et debet esse alba, & aliquantum viridis: quia sua siccitate mercuriu sūm, siue animam in naturæ sulphur conuertit. Et modus sublimationis est, quod tu ponas eam per optimè puluerizatam in vase vitro bene solidō, habente collum longum optimè sigillatū. Et ponas in igne quatuor graduum cum forti igne quantum poteris, incipiendo primum lento igne, procedendo, & continuando, & fortificando usque ad quatuor vel sex horas. Et ascenderet metallorum materia, ad latera vasis ad modum argenti viui. Fili per hoc elucidauimus tibi multa capitula nostrorum librorum, quos fecimus, & multa alia addemus, in testimonium declaracionis. Et primo, fili mi, elucidatur tibi cap. nostri testamenti quod incipit: Cum tu diuiseris

lapidem

lapidem in purificatione terræ, hoc est, nostrum sulphur metallorum, & cap. in Vade mecum de mercurio philosophorum, quod incipit: Cū autem per iam dictam sublimationem mercurius diminutus fuerit. Et cap. ejusdem lib. quod incipit: Purificatio terræ fit per viam sublimationis in vase terræ. & cap. Testam. in cap. quod incipit: De documenti natura respectu corporis & Mercurij. & infra clausula quæ dicit, Quousque noster speruerius assuimat pennas. & cap. Testamenti de natura supremi fermenti, vbi significavimus naturam eius sulphuris glorioſi. Et in Anima artis cap. quod incipit: Fili oportet quod habeas sulphur naturæ metallorum. Et hoc intelleximus fieri in nostro Codicillo cap. quod incipit: Per istam discretionem sulphuris & terræ. Et in eodem Codicillo cap. quod incipit: Fili, intentio nostra est tibi dicere naturam fermenti sulphuris. Et in Epistola abbreviationis cum dicimus: Recipe 5. j. fermenti soluti. Et de eo intelleximus fieri in Lucidario super Testamentum cum dicimus: Tu in virtute Dei Recipe solem, & pone in aquam vegetabilem. & in lib. Lumen solis, cap. quod ait: Sulphur quod albificat in compositione ne prima arboris philosophalis, scias quod debet esse sublimatum à suo metallo, siue albo siue rubeo. Et in libro Proprietatum cap. quod incipit: Propria rectificatio sulphuris, est depuratio per sublimationem à suo metallo, siue perfecto siue imperfecto. Fili ut clarius intellegas, varijs nominibus philosophi illud gloriosum sulphur appellauerunt, secundum varias rerum operationes. Dixerunt quidam, sal armoni.

Universitatis Salis regis, sal alcali, aqua maris acuta, aqua cre-
mans, sal amarum, virriolum, vitella ouoru, stellula dia-
na, stella matutina, aqua volans, aqua soluta, vim-
bra ignis, sal noster, sal codimenti, sal anathron
sal nitri, cincis boracis, sal gemmæ, sal saponis, nu-
bos cægelata, Soza, ventus cægelatus, gelu, ven-
tus corporeus, secretum naturæ, aqua maris
congelata, arsenicum sublimatum, puluis ad al-
tum volans, sulphur exaltatum, mercurius su-
blimatus. Fili charissime, ista nomina diuersa
et diuersis sapientibus data, de una sola re, id est,
de uno solo nostro sulphure intelligas. & hoc
est quod tibi reuelamus cum suo magisterio.
Et hoc idem facit vulgares & insipientes erra-
re, propter eorum imperitiam, faciendo nos po-
stea culpabiles. Fili, quod tibi diximus de
uno, intelligas de omnibus, tam perfectis quam
imperfectis dixisse: quia idem est magisterium
omnium. Hucusque fili dedimus tibi modum
faciendi sulphura cum omnibus suis magi-
sterijs & declaratione integra capitulum tibi
pertinentiuin. Modo autem dabimus tibi mo-
dum faciendi primas radices arboris philoso-
phalis cum omni suo regali magisterio, postmo-
dum de trunco & brachijs & floribus toti arbo-
ri pertinentibus, cum gratia & iuuamine illius
qui est trinus & unus. Et quia in magisterio ista-
rum primarum radicum primæ arboris vegeta-
bilis, oportet te elementa separare, de hoc tibi
proculdubio modum impendemus. Modus
est, fili dilectissime, Oportet te habere aliam
materiam metallicam argenti factam per mo-
dum quem fecisti de auro. Et cum habueris sic

ista

ista duo sulphura id est auri & argenti, oportet
te postea procedere in diuisione, per modum
quem te docebimus. Fili modus est, ut tu accipi-
as sulphur auri iam dicti, & ponas in vase vitro,
& superfundas illi de menstruo vegetabili, coeli-
co, iam tibi noto, tantum sui ponderis, & ponas
in digestione B, per sex dies: inde per B destilla:
postea infunde de nouo menstruo ad sui pon-
dus, & pone in digestione in B per sex dies: po-
stea pone in cineres per vnum diem totum de-
stillando quod poterit destillari, & pone cum a-
lio destillato prius. Et iterum pone de nouo me-
struo & digere, & destilla vi prius. Et tantum re-
itera hoc regale magisterium integraliter, quod
tota terra hue sulphur dictum euacuetur aere
suo: id quod fit viginti duobus vicibus, si scie-
ris laborare. postea accipe omnes destillationes
& pone illas in B, & destillas totum menstruum,
& vide si totus aer maneat ad modum liquoris,
tunc cognosces terram esse euacuatam aere suo.
Quod si non fuerit, reitera cum nouo menstruo,
in B. digerendo, & in cinere destillando ut supra,
usq; ad tres vices: & tunc totum sulphur nostrum
erit euacuatum suo aere. Tunc accipe aerem que in
seruasti, & pone super ipsum totum suum men-
struum, quod est illud cum quo euacuasti aerem,
& superfunde super terram sulphuris auri, & po-
ne in digestione in B, per 8. dies: postea in dicto
B. extrahe totum menstruum per vnum diem,
& per aliū in cinere extrahe totū aerem & ignē
quārū poteris, scilicet in alio receptaculo. Quod
cognosces, quando aer incipit mutare colorem
subrubet. serua istum ignem ad partem, & iterū

RATMVNDI LVLLII

pone aerem cum dicto menstruo abstracto ab eo, vel cum alio: & pone super terram in balneo, & digere per sex dies, & destilla in dicto B. totū menstruum per vnum diem, & ignem in cinere, ~~fermato~~ deinde quodlibet de per se ut supra fecisti. Et serua ignem in B. & iterum pone aerē cum menstruo, & pone totum super terram in qua est ignis, & digere ut supra: & tantum reterabis hoc totum magisterium, quod terra sit bene euacuata suo igne, quod sit in 40. vicibus seu iterationibus. Ideo Princeps illuſtris. intellexisti hoc fieri in clausula Lucidarij nostri testimoniante, noueris in nostro opere etiam liquorē. Et in libro Animæ artis, cap. quod incipit: Diximus, sereniss. princeps. Ideo primo est aqua coelestina, secundo aer, tertio ignis scilicet liquor, de quo lapis philosophorū componitur: & transamus de difficultate & tempore separationis elementorum. Tunc oportet te fili terram sublimare, & per hoc elucidatur tibi verbum Lucidari. Testam. dicens, Oportet te terram sublimare. Et totaliter in lib. de Proprietatibus, quod incipit: Sublimatio terræ fit, ut fiat mercurius de intentione Alchymistarum. Et in lib. Lumen solis cap. quod incipit: Mercurius de intentione alchymistarum est, terra sublimata. & in lib. Additionum cap. quod incipit: Nostrus Mercurius est aliquid terra subtilis dealbata. & in Anima artis, clausula quæ dicit: Ista quippe materia est terra & argen. viuum de intentione Alchymistarum. Postea intellexi fieri post separationem terræ ab alijs elementis, quam sublimabimus per hunc modum: Fili, accipe illam terram quæ remansit

TESTAMEN. NOVISS.

transit post separationem aeris & ignis, & ponas illam in vase vitro, & superfundas de menstruo vegetabili ad quantitatem terræ & ponas in B. per vnum diem naturalem. postea per aliū diem in cinere destilla: & iterum pone de dicto menstruo ad pondus terræ, & digere in B. per vnum diem, & destilla in cinere per aliū diem, & iterum reitera digerendo in B. & destillando in cinere, donec tota terra conuersa sit in puluerem impalpabilem. Tunc accipe illam, & pone de menstruo ad pondus illius, & pone in digestione in B. per duos dies, postea destilla in cinere per diem, & pone destillatum in B. Tunc accipe terram & repone de alio menstruo ad pondus ipsius, & digere per duos dies, & destilla ut prius, & iterando inhumationes & destillationes procedes, donec terra sit transacta per alembicum simul cum menstruo: Ista terra sic cum menstruo mixta, dicitur argent. viuum exuberatum, de intentione Alchymistarum. Ut intelleximus in lib. Additionum cap. quod incipit: Exuberatio nostri arg. viui fit cum nostra aqua & terra. Pone ergo istas destillationes in quibus est ista terra ad destillandum per B. & extrahe menstruum, & remanebit terra sicca & preparata in fundo vasis, serua. Sic fili habes elementa sulphuris auri diuisa cum Dei auxilio. Tunc princeps sereniss. oportet te habere sulphur arg. viui, & de eo elementa separare similiter separando aerem cum aqua metruali, & ignem cum aere & aqua, & terram cum menstruo sublimare, & eodem menstruo per alembicum facere pertransire. Habes etiam fili elementa sulphuris albi, &

elementa sulphuris rubei separata diuisa. Et de hoc intellexi fieri in cap. nostri Testam. quod incipit. Quando tu impiastanteris, &c. & in cap. lib. de Intentione artis magice bona; tuo patri misso, quod incipit: Post quatuor elementorum separatum. Modo fili charis oportet te ista intelligere in clausula Lucidarij testam. quæ incipit: Ité post quam elementa separaueris, fili modus est quod tu acicipias menstruum siue aquam cum qua separasti elementa sulphurum auri & argenti. & isto modo dissolute pro qualibet libra de mestruo scilicet cum quo dissoluisti aurum, 3j. auri, & in menstruo cum quo dissoluisti argentum 3j. argenti. Et pone quodlibet de per se in vase circulationis in B. vel fino per quindecim dies & ibi fortificabitur in suam naturam menstrualem. Fili hanc aquam appellamus Menstruum elementatum, aquam ablutam & abstractam à fecibus terre. Et hoc intelleximus fieri in cap. nostri testam. quod incipit: Quando ex diuiferis, Et in clausula Lucidarij testamen. quæ dicit: Post hoc nota. Tu accipe dictam aquam vegetabilem fortificatam per vas circulationis & Hermetis, quod est pellicanus, & extra haerem spiritum quintæ Essentiaz. Fili dilectissime habes duo Elementa, aqua quæ dicimus menstruā, preparatā ad opus, præpara ergo alia cum Dei auxilio per hunc modum. Accipe duo elementa sulphuris auri, scilicet aerem & ignem, & pone simul in vitro vase destillatorio, & pone in cinere ad destillandum cum igne temperatissimo, quousque ex quinque partibus habeas tres partes destillatas in receptorio. Tunc dimitte infrigidari, & quod de-

stillat.

stillatum est accipe de per se, & septem vicibus destilla de per se, & serua ad partem, & postea redi ad destillandum quod reliquisti, quando ex quinque partibus destillasti tres, & super duas que remanserunt continua destillationem quo usque videas ignem congelari ad latera vasis, dimitte infrigidari quousque ignis congelatus fuit. Et ille ignis quem extraxisti quousque ignis congelatus fuit, dicitur aer secundus & tinctura, & vocamus eum nostrum secretum, & nostrum thesaurum, & vaporem elementorum. Istud etiam rectificabis fili per septimam destillationem seu rectificationem, & terram quam post destillationem primi & secundi aeris abstraxeris à vase in quibus aerem primum & secundum destillasti, ponēs in igne congelari. Et illa terra ignis appellatur. Nunc fili præpara hunc ignem isto modo: pone illum in vase destillatorio, & pone desuper de sua propria aqua, quæ est illa cum qua separasti elementa sulphuris auri, quando tibi præcepimus deducere ad spiritum 5. in vase Hermetis. & diximus aquam albā à fecib. terræ. 5. partes sui ponderis, scilicet super 5j. de dicto igne, 5. v. de dicta aqua. & pone ad digerendū in B. p. 8. dies. postea in cinere lentif. destilla, & iterum pone de noua aqua sc. 5. partes, & digere & destilla ut supra, & totū reitera cū isto regimine usq; ad 7. vices. & sic habes ignem sulphuris calcinatum philosophica calcinatione. Et sic habes ignem & terram simul calcinata philosophica calcinatione. Et sunt duo elementa sulphuris rubei præparata ad limos desertos. Et nota quod debes ponere terrā sulphuris albi quā calcinasti &

RAIMUNDI LULLII

præparasti post separationem elementorum sulphuris rubri cum terra, quam extraxisti ab aere mixto cum igne, & ambas pone cum igne congelato. Modo fili accipe terram sulphuris argenti, quæ tibi remansit post separationem elementorum, & illam præpara quemadmodum fecisti, calcinasti & præparasti terram auri: post separationem elementorum simul cum menstruo sublimati, & in puluerem impalpabilem reducti, & cum eodem menstruo per alembicum portando & faciendo transire. & hoc totum si præparationem hanc terræ sulphuris argenti facias cum menstruo, cum quo separasti elementa sulphuris argenti, tunc habes terras sulphuris auri & argenti præparatas de per se. Quod cognosces per lignum tibi datum, scilicet ponendo parum super laminam lunæ ignitam, evolabit in fumum maior pars, Tunc R. illas terras æquali pondere & vncijs. & pone in vase præparatorio: post accipere menstruum cum quo præparasti elementa lunæ, & in eo ponas in lib. iij. sulphuris vegetabilis, quod tibi demonstrauimus facere ex terra vini, & destillando facias totum per alembicum transire: & tunc habebis menstruum cum quo extraxisti elementa sulphuris lunæ animatum & acutum. Tunc fili oportet te terras sulphurum antedictorum, id est, auri & argenti simul miscere & præparare, dando sibi quartam partem sui ponderis dicti menstrui, digerendo & desiccando, vt in creatione sulphuris sit quo usque biberit 4. partes de dicto menstruo, & sic dilposita ad sublimandum: quain sublimabis in igne quarti gradus. Et nota quod omnes istas præpa-

TESTAMENT. NOVISS.

25

præparations & destillationes terrarum deberent fieri in B. & sic habes fili sulphur nostrum. siue materiam, siue terram vegetabilem & metallicam, in uno genere unitam ad componendum lapidem gloriosum, altum & virtuosum, qui tibi transformabit argentiuum vulgi in perfectum solem vel lunam sine iuamento ignis, sed tanquam oculus basilisci, qui solo intuitu interficit animalia. Quem sic compones. Sed interest fili, vt per compositionem radicum istarum, tam sublimis & altæ arboris quas limos deserros appellamus, in quibus tota virtus cœli & terræ ad hoc magisterium pertinens infunditur, magnam diligentiam adhibeas, & summo ingenio componas. Et modus est quod tu accipiás de terra siue sulphure vegetabili, quod vniuisti in uno genere per sublimationem, quæ est illa quam appellasti terram sulphuris in uno genere unitam. Et eum ponas in vase vitro & superfundas de mestruo cum quo separasti elementa sulphuris lunæ, & præparasti dictum genus terræ, tantum sui ponderis, & pones in B. philosophico per tres dies naturales. Et in illo tempore soluetur totum: quod sic solutum pone in B. vulgi, & destilla mestrum, & terra suo generi unita per sublimationem remanebit & oleum. Quod oleum vnguentum philosophorum appellamus, & vnum de secretis quod, procuramus occultari. Et per hoc declaratur tibi cap. testam. quod incipit: Procurabimus illum arcā quando posuerimus cum. Tunc accipe de isto oleo terræ, siue vnguento supradicto zx. & de aere lunæ prius rectificato zx. pone in igne cineris & destilla, & quod destil-

latur, (quod est ferē totum) dicitur limus deser-
tus terreus. Serua illum ad tempus. Tunc accipe
de elemento ipsius sulphuris auri lam præpara-
ti & congelati 3 xx & de elemento aeris lunæ 3.
j. & de elemento aeris sulphuris auri 3. aliam, &
pone totum in cineribus & destilla, quod destil-
latur ex eo quod erit ferē totum, dicitur limus
desertus æthereus serua ad tempus. Tunc acci-
pe de elemento ignis sulphuris auri 3.j. siue ij. &
iterum rectifica illud isto modo, ponendo super
eum quinque partes de suo proprio menstruo,
quod est cum quo separasti elementa eiusdem
sulphuris auri, & pone ad digerendum in B. per
ynum diem naturalem. postea in cinere destilla
quod poteris. Et iterum pone de dicto men-
struo, & digere, & per cinerem destilla, & reitera
tantum, quod totum transeat per ignem cineris.
Tunc accipe tantum sui ponderis de dicta terra
vegetabili, vñita & sublimata simul, & vrias si-
mul, & non destilles, sed sic dimittes : & dicitur
limus desertus non vaporisatus. Item accipe 3.j.
dictæ terræ & 3.j. olei aeris lunæ & miscet simul,
& facias idem magisterium quod fecisti cum
præcedentiauro. & dicitur limus terreus deser-
tus lunificatus, vaporisatus. & hoc intelleximus
fieri in lib. Lumen solis in cap. quod incipit: No-
ta tota elementa vaporifamus. Et quia sibi volui-
mos tibi totū magisteriū declarare, volumus pre
ambula facere. Sed totum particulariter declara-
tur, & habes cū Dei auxilio limos desertos pro
lapide excellentis virtutis. Modo nobis videtur
dare modum cœlificandi & præparandi illos ad
virtutes cœli & terræ recipiendas, & modus est
iste. Quod

iste. Quod tu accipias vase aerea vel ferrea que
sunt virgulata, & sint sicut illa in quibus cantant
psytaci, sed virgulæ sint magis strictæ, ita quod
non possit intrare aliqua terra, nec cœlestis nec
terrestris, sed solum vapor cœli & terræ, quos ha-
bebis per influxum : & cum Dei gratia accipe li-
mum factum ex 10.3. vel 3. si poteris tantum ha-
bere terræ vel sulphuris vñiti, quod est illud
quod vñisti ex terra sulphuris argenti, & appella
uimus oleum vnguentum, & ex vna 3. aeris lunæ
& j. aeris solis simul mixtis : & istum limum po-
nas in vase vitro cum longo collo optimè sig-
llato sigillo Hermetis. & istud ponas in vase vir-
gulato, & ponas subtus terram per vñu brachiū
vel duos, & dimittas ad annū cum dimidio, vel
ad minus per annū, cooperiendo benē illud cū
terra sua, & seruado ab omnib. periculis & in isto
tempore efficitur vna aqua, potens, mirabiles ha-
bēs virtutes fixatius lapidis : & habet mirabiles
virtutes acquisitas à cœlo, quas attraxit à vapo-
rib. terræ, plus quādū à duab. arcatis fortis artis.
Fili sup hoc quielce. Tunc accipe limū quē fecisti
de 10. 3. ignis sulphuris auri, & ex j. 3. aeris sul-
phuris lunæ, & istic pone in alio vase vitro cū
longo collo Hermetice sigillato. & pone in alio
vase virgulato, & pone sulphatum in aere, arbore
vel loco abditō ab omni vento, puluere, & omni
periculo. Dimitte ad vñu annū cum dimidio, vel
ad minus anno integro, vt de alio diximus, & ita
efficitur vna aqua clara habens virtutē induran-
di, fixandi, cogelandi, penetrādi, faciendi lapidē
volatilem, & dicitur mercurius aeris acutissi-
mæ penetrationis. Quo facto accipe limum non

vaporisatum nec cœlificatum, qui est ille quem fecisti ex 5. elementi ignis sulphuris solis, & ex j. 5. terræ unitæ, & illum quem fecisti ex j. 5. terræ sulphuris unitæ & j. drach. aeris lunæ, & illas pone quodlibet de per se in vase vitro sigillato, vt dealbus est dictum. Et ponas subtus terram, per vnum brachium, per annum integrum in vase virgulato, vt de alijs dictum est: & in illo tempore efficitur una aqua habens mirabilem virtutem coniungendi, & super hoc quiesce. Tunc accipe limum quem fecisti ex decem drach. ignis vel aeris, & 9. terræ, & accipe quod superest, quod est aer lunæ, quia non accepisti ab eo nisi 3 iij. quando fecisti limos: & illud pone suspensum in aerem in vase vitro sigillato, & in vase virgulato, vt de alijs fecisti, & ibi accipiet virtutes cœlicas, quæ sunt media coniunctionis inter limum terræ, & limum ignis & aliorum. His peractis accipe aerem secundum, qui est ille quem abstraxisti ab igne cōgelato 3 x. & terræ unitæ 3 j. quæ est ille aer quem tibi diximus oleū philosophicum, & thesaurū philosophicum. & pone de per se in alio vase vitro bene sigillato, & in vase congelato: & pone ad aerem prope alia quæ posuisti ad annum integrum. Quo facto accipe menstruum cum quo separasti elementa sulphuris lunæ, & pone in quolibet vase, in quo est menstruum lunæ, 3 j. sulphuris vegetabilis, & pone in balneo, polteca in cineribus, quo usque facias pertransire totum simul cum quolibet instrumento de per se. Tunc quodlibet menstruum sic rectificatum vel vnicificatum & animatum pone in vitro vase sigillato de per se in suis vasis virgulatis: & ponas ad

Universitatis
Bibliotheca

nas ad aerem suspensum prope alia ad annum vnum. Quo facto accipe oleagineitatem lunæ, quæ est illa quam abstraxisti à terra lunæ, quando preparabas eam pro creatione sulphuris lunæ, quam præcepimus tibi seruare, & diximus quod de sapientia retinebit: & diximus quod erat pro creatione, & ponas in vase vitro sigillato, & ponas in aere, & ibi efficitur aqua fluxibilis & virtuosa, mirabilis penetrationis. Et quod diximus de oleagine increatua alba, dicimus de oleagine increatua rubea. Et habes filii lapidem in 8. partes diuisum, tres in terra, & quinque in aere, & elucidatur tibi cap. in lib. Lumen solis, quod incipit: Octo quidem elementa, &c. His autem peractis oportet te princeps sereniss. duas arbores philosophicæ componere, habentes radices fundamentales distinctas, vnam albam & vnam rubeam, quælibet transmutantem de per se mercurium vulgi in aurum vel argentum, sine ignis iuamento & minerali meliora, quib. simul mixtis, efficitur arboris truncus vel brachia, ex qua per sublimationem causantur quatuor riuali cum suis fontibus. Et elucidatur tibi tota figura quarta cum suis cameris. Et filius modulus compositionis primæ radicis est, quod tu accipias limum non vaporosum quem sepelisti in terra, & est ille quem fecisti ex 3 j. terræ unitæ generi suo simul sublimati, & 3 j. aeris lunæ: & pone in vase vitro putrefactorio: & tunc accipe menstruum acutum cum sulphure vegetabili, quod est illud quod suspendisti ad aerem, & est album menstruum, scilicet illud cum quo se parasti elementa sulphuris lunæ, & diuide in du-

as partes æquales, scilicet una 12, & unam pone cum dicto limo albo non vaporisato. & pone in B. philosophico per duodecim dies. postea aperi vas & superfunde aliud, & sic facies de duodecim in duodecim dies quousque menstruum album sit in una substantia crystallina cuin illo limo terreo non vaporisato. Tunc accipias limum terreum non vaporisatum, qui est ille quem fecisti ex decem drachinis terræ simul sublimatae, scilicet terræ sulphuris auræ, & sulphuris argenti, quæ yniisti per sublimationem post separationem elementorum, & illud diuide in duas partes, & unam partem serua pro compositione arboreæ radicis, & aliam partem diuide in quinque partes æquales, & unam partem pone cum materia quæ est in vase cum substantia crystallina, quæ est illa quam superius fecisti ex limo non vaporisato, & menstruo albo: & pone in B. per quinque dies: & postea aperi vas & pone aliam partem ut prius de dicta materia, & permitte in B. per alios octo dies, & sic facies de octo in octo diebus, donec illas quinque partes posueris. postea ponas in stupha sicca vas sigillatum optimè in calore solis per 20. dies, & congelabitur ad modum gummi, & super hoc quiesce. postea haberas de menstruo quantum tibi placet, & acue & fortifica cuin argento hoc modo. in lib. j. menstrui ponas 3. j. lunæ calcinatae, & tunc destillabis & digeres ut moris est, quousq; totam animam lunæ attraxeris, quod erit quando soluerit dimidium vel 3. iij. & illud menstruum taliter cum vi- goce lunæ acutum & fortificatum, dicitur va por potentialis. Tunc de isto mestruo sic facies:

Acci-

Accipies de argento bene depurato & amalgamato cu quinq; partibus Mercuri, viui, & destilla ut transeat per alembicum, & procede usq; ad sulphurificatum. Tunc accipe sulphur prædictum, & scias pondus, & cum 3. iij. dicti sulphuris ponas 3. j. dictæ gummæ, quæ est illa quam fecisti, & per optime mola in mortario vitro, & ponas in vase vitro cu collo longo. postea accipe elementum aeris lumen quod suspendisti in aere, & diuide perso. partes æquales, & unam partem superfunde dicta materia, & pone in B. per 10. dies. postea aperi vas & superfunde aliâ partem & permitte itare per alios 10. dies semper vase bene clauso. postea aperi & superfunde aliâ partem, & sic facies de 10. in 10. diebus. Tunc est materia tota ad modum olei crystallina. Quam pone in igne sicco ad modum caloris solis per 25. dies, & congelabitur, & erit materia tendens ad luciditatē. Tunc accipe oleagine quam tibi præcepimus suspedere in aere, & est illa quam extraxisti dum calcinabas terram lunæ pro creatione sulphuris primi, quod diximus tibi retinere Mercurium de per se, & illam misce cum alia oleagine quam abstraxisti à sulphure quod posuisti cum illa gumma superius dicta pro compositione radicis arboris, & diuide totum in 5. partes, sc. oleagine mixtas. Et cum una parte incera guttatum ponendo vas in cinerib. calidis. postea sigilla & pone in B. per 8. dies. postea aperi vas & superfunde oleum guttatum, & permitte per alios 8. dies in B. & sic facies de 8. in 8. diebus quo usq; tota oleagine bibat. Tunc ponas in igne sicco ieperato per 8. dies & indurabitur. Tunc augenæ per alios 8. dies & dealbabitur. Tunc iterum

foluc in B. & iterum congela in igne sicco, & hoc
 facies quatenus. Tum pone in vase vitro sigillato,
 & pone subitus terram spacio vnius cubiti per 15.
 dies: & in illo tempore efficitur ad modum gum
 mæ cum claritate adamantis. Fili cum ista me-
 dicina facimus argentum melius minerali sine
 iuuamento ignis, sed solo odore illius. Ethoc
 prouenit ex virtutibus cœli quas acquisiuit in
 fluxas mediante aere & vapore terra. Ideo tan-
 quam visus basilisci operatur, & sic cognoscet
 eius virtutem iustitiam. Fili ista gloria materia
 quam primam radicem totius naturæ appellam-
 mus, semper remanet illæsa & immutabilis &
 incorruptibilis. Quiesce super illam. Fili dixi-
 mus tibi usque modo de medicina incorruptibili-
 lis præter i. de prima radice alba: modò fili dica-
 mus compositionem alterius radicis rubeæ cum
 Dei auxilio. Fili accipe limum non vaporisatum
 rubeum, quem fecisti ex terra rubea. Et in igne
 congelato quem sepelisti in terra, & pone in vase
 vitro cum collo longo. Et tunc diuide men-
 struum rubeum cum quo separasti elementa au-
 ri, quod est illud quod suspendisti in aere in 12.
 partes æquales ut de albo fecisti, & vnam partem
 superfunde in vase cum prædicto limo, & pone
 in B. per duodecim dies, postea aperi vas & su-
 perfunde aliam partem & permitte per alios duo-
 decim dies in B. & totum hoc excellens magiste-
 rum reitera de 12. in 12. dies. quo usque omnes 12.
 partes dicti menstrui posueris cum dicto limo,
 vt fecisti in compositione radicis albi, quo usque
 sit in substantia crystallina sed rubea. Tunc acci-
 pe dimidium limū terreum quem seruasti quan-
 do dimisi.

do dimisisti illū pro compositione radicis albi.
 Et est limus iste qui dimittitur pro composi-
 tione istarum radicū limus factus ex 5 x. terræ vni-
 tæ simul, & 3 j. aeris lunæ, & vna aeris solis. & il-
 lam partem diuide in 5. partes, & vnam partem
 pone super materiam crystallinam rubeā in B. 5.
 dies. postea aperi vas & superfunde aliā & per-
 mitte per alios quinque dies, & sic de quinq; in
 quinq; diebus donec omnes 8. partes posueris.
 Tunc pone in nostro Athanor ad congelandum
 per viginti quinq; dies ut de albo fecisti, & super
 hoc quiesce. Tunc accipe limum æthereū quem
 fecisti ex duodecim drach. ignis sulphuris solis,
 & 3 j. aeris eiusd. solis, & diuide illum in 10. par-
 tes æquales, & vnam partem pone super illam
 guminam quā congeleti: & pone in B. per decē
 dies. & postea aperi vas, & inuenies totū solutū,
 superfunde aliā partem, & sic facies de 10. in 10.
 dies quo usq; omnes dictæ partes dicti limi imbi-
 bantur, & iterum congela. postea facias de alio
 sulphure auri amalgamato cū 8. partib. arg. viu.
 vulgi, vt suprà fecisti de luna per eundē modum.
 Fili regulā generalis est, vt ista sulphura suman-
 tur à corporibus perfectis, vnumquodq; de per-
 se cum menstruo vegetabili, vel variando, vt di-
 cuntur sulphura duorum luminarū scilicet auri
 & arg. huic magisterio pertinentia. Et scias pon-
 dus dicti sulphuris auri, facti ex auro & arg. viuo
 vulgari cum nostro menstruo. & cum 3 iiiij. pone
 3 j. dictæ gummæ rubeæ secundo congeletæ, &
 in mortario vitro mole, quo usq; totum fiat vnu
 corpus. Et fili tantum facias de dicto sulphure,
 quod possis cū eo dictæ gummæ proportionare.

Quo factis accipe secundum aerei quem diximus thesaurum philosophorum, & diuide in 5, partes æquales: & cum una parte imbibe materiam tuam, & totum pone in B. per 10. dies ut supra, & in illo tempore totum erit solutum. pone aliam partem dicti aeris secundi, & permittit in B. per alios decem dies, & sic facies quousque omnes quinque partes ponas. postea pone in stupha vel Athanor in calore solis, & in 8. diebus congelabitur. Tunc Recipe oleaginem rubeam, quam suspendisti in aere, quæ est illa quam diximus retinere Mercurium de per se, & cum ea pone aliam, quam extraxisti à terra auri & argenti viui vulgi, quando ex aribus simul fecisti sulphur, & illas sic mixtas in 12. partes diuide. & cū una parte incera totam medicinam rubeam, & illam in calore solis per 8. dies permitte. Aperi vas, & pone aliam partem, & exicca in eadem stupha per alios 8. dies, pottea congelando in eadē stupha siccæ quousque amplius nolit congelari. Tunc pone in vase aureo vel vitro bene clauso, & pone subtus terram per unum cubitum, & in spatio 15. dierum efficitur una gumma carbunculi, cuius una gutta proiecta super Mercur. viu. habet potestatem conuertendi mille milliū partes in verum aurum, sicut nos fecimus sine iuuamento ignis, sed tanquam visus basilisci. Et illa medicina remanebit semper illæsa & incorrupta pro alijs projectionibus. Fili nos fecimus isto modo projectionem cum eadē gutta in medicina usq; ad centum vices supra centum, & semper faciebat nobis aurū. Ecce princeps serenissime, habes secundam radicē totius arboris naturæ altissimæ compo-

35
compositionis, & inestimabilis projectionis, & effectus transmutationis sine instrumento ignis, & hoc sili prouenit ex influxu planetarum cœli & vaporum terræ, ex quibus co[n]stituuntur istæ duæ radices vnius arboris. Ex quibus deriuantur aliae quatuor radiculæ, ex quibus formatur prima figura totius naturæ. Sed antequam deueniamus ad compositionem dictarum radicum, dabimus tibi modum deriuandi & eruendi medicinas, latitudinis, quæ ab his deriuantur, quas appellamus herbas radicum arboris philosophici. Et sili modus est, quod tu habeas de sulphure puræ lunæ apto per modum tibi iam notum & datum, & ab eo diuidas eleinēta secundum doctrinam suæ divisionis tibi dilucidatā: ut cum menstruo aerei, cum menstruo & aere ignem, & cū menstruo terræ sublimando, & mestruum ab ea per alembicum euacuando, quousq; sit terra præparata in puluerem impalpabilem secundum signum tibi notum. Tunc accipe illam terrā & pone tantum sui ponderis cum ea de lapide albo jafacto & deducto ad altissimam maneriem, & tantum sui ponderis de sua aqua, i. de menstruo, & ponas totum in B. per 8. dies, & in illo tempore totū soluetur. Tunc accipe elementa aeris sulphuris lunæ, quod fecisti, & diuidas in 10. partes, & unā partem superfunde, & in B. ponas, & dimitte per 10. dies. postea aperi vas, & superfundē alia partē, & per alios 10. permitte: & facias quousq; totū sit substantia crystallina. Tunc accipe ignem dicti sulphuris lunæ, & diuide in 8. partes æquales & unam partem superfunde, & tene in B. per 8. dies, vel 10. & aperi vas, & pone aliam partem;

& licet facias quoque totus ignis sit coniunctus,
 & erit substantia crystallina, quam congela in stu-
 pha, & erit ad modum gummæ: incera illam cum
 duodecima parte oleaginis, & sicca ut supræ: po-
 stea cum alia duodecima parte incera, usque quo
 duodecim partes oleaginis bibat: postea destil-
 la, & congela usque amplius congelari non vale-
 at. Et erit medicina altissime protectionis, & est
 illa radicula alba descendens à prima radice al-
 ba fundamentalis arboris, &c. Fili per eundem
 modum componas radiculam rubeam depen-
 dentem à radice rubea fundamentali per idem
 magisterium cum subiecto auri, diuidendo ab
 eo elementa, & coniungendo ut supræ: & habes
 radiculas albas & rubeas dependentes à duabus
 radicibus. Modò autem dabimus tibi modum
 componendi herbas illarum radicum, & modus
 est quod tu accipias, 3ij. de sulphure lunæ, & de
 ista medicina alba vel rubea, quam dicimus radi-
 culam 3.j. & de menstruo vegetabili libras 3. &c
 pone in vase circulationis in B. vel fimo ad circu-
 landum usque transeat per colores suos, siue al-
 bos siue rubeos, & generetur ab eo infans, quod
 siet in 45. diebus, & efficitur in isto tempore in
 fundo vase, lapis rotundus: munda tum à feci-
 bus suis circumcirca, & sic solutum dissolue &
 congela, & sic erit alba vel rubea medicina. Et si-
 li per hoc elucidatur cap. in lib. de Modo præcti-
 candi, quod incipit, In principio picturæ arboris
 philosophicæ, quod tangit primas radices albas
 vel rubeas. Ecce filii habes radices cum suis radi-
 culis & herbis latitudinalibus completas: modò
 dabimus tibi truncum arboris rubeum vel albū

per

per hanc modum. Accipe sulphur auri factum
 per doctrinam tibi traditam, & diuide elementa
 per modum quem te docuimus supræ, & subtilia
 terram cum suo ménstruo, & fac illam stare su-
 per laminam ignitam sine fumo, secundum mo-
 dum doctrinæ tibi superiorius traditū in calcinatio-
 ne aliarum terrarum metallicarum, & oleagine
 colligendo, ut de alijs dictum est, & illa peralem
 bicum facies transire, & non oportet te subli-
 rare: postea menstruum quod est aqua sua, facias de
 perse sèpius destillare, & terrā quam fecerit cù
 terra prædicta ponas. Tunc aerem de perse de-
 stilla sèpius, & terrā quam fecerit cù terra præ-
 dicta ponas. post aerem super ignem potas, de-
 stilla in cineribus quoq; ex quinq; partibus ha-
 beas tres: postea destillatione continuabis quo-
 usq; ignis coaguletur ad latera vasis, & aerem se-
 cundum seruabis, ut supræ fecisti in alia separatio-
 ne elementorum, quod diximus thesaurum. Tunc
 illuna septies destilla de perse, & terrā quam fece-
 rit cù igne congelato ponas: postea igne conge-
 latū cum menstruo ponas, & calcinabis digeren-
 do & destillando, quoq; per menstruum & ignem
 ascendere facias totum, secundum doctrinam tibi
 traditam in separatione elementorum sulphuris
 auri, & rarificationis eorū pro compositione li-
 morū. Postea accipe terram prædictam, in qua po-
 suisti terras elementorum, in 12. distillationes eo-
 rū, & pôderas illā, & cù ea pone tantū sui pôderis
 de medicina primæ radicis arboris iā dicti, quæ
 fuit ad modum carbunculi, & superfunde de men-
 struo tantū sui ponderis, quantum est totū, & po-
 ne in B. per 12. dies, & inuenies totū solutū tun-

d

daide aerē in 10. partes & vnam superfunde, &
 in B. per 10. dies tene, & aperi vas, & superfunde
 aliam quoq; totum ponas sicut in compositione
 radicū fecisti. Tūc diuidas ignem in 8. partes,
 & vnam partem superfunde. sit in B. per 8. dies:
 & de aliā superpones & digeres per alios 8. dies.
 in B. sic facies de 8. in 8. dies, quoq; totū po-
 nas. Recipe postea secundum aerē, qui est noster
 thesaurus, & in 8. partes diuide, & vnam partem
 superfunde materiæ, & pone in B. per 5. dies. A-
 peri vas & superfunde aliā, & sic facias quoq;
 totum thesaurum ponas: Tūc pone totum in stu-
 pha sicca per 25. dies ad congelandū. postea Re-
 cipe oleaginem quam extraxisti à terra auri, quā-
 do fecisti sulphur ex eo, & quando diuisisti ele-
 menta à dicto sulphure, & diuide in 12. partes, &
 cum vna parte incera & in cinerē sicca, & sic fa-
 cies donec cū dictis 12. partib. inceraueris. Tunc
 procede ad dissoluendū, & congelandum, quoq;
 amplius congelari non valeat, & serua. Et ec-
 ce fili habes medietatem trunci arboris rubeam,
 Compone igitur aliam medietatem albā per eun-
 dem modum, vel variando vel mutādo, & habe-
 bis truncū totius arboris, qui dicitur trūcus diui-
 sus. Demonstrabimus tibi postea de toto inte-
 gro trunco cū magno accurtamento, & miribili
 effectu transmutationis. & quia oportet nos totū
 integraliter dicere, cum Dei auxilio incipiemos.
 Et modus est, quod tu incipias per subtile modū
 compositionis, cōponere truncū integralem: po-
 stea dabimus tibi modum componendi branchā-
 as cum suis ramulis & florib. ab eo dependenti-
 bus. & fili, modus est: Quod tu accipias limū nō
 vaporī.

vaporizatum factū ex 3. j. elementi ignis, & 3. j.
 terræ sulphuris simul sublimatæ, quam in terra
 sepelisti, & pone in eo limū æthereū qui est in
 aere, tātū quod supernatet. Quod est illud quod
 fecisti ex 20. partib. elemēti ignis sulphuris auri,
 & vna elementi aeris eiusdē, & totum efficietur
 vna gumma, vt de alijs dictum est. Et fili, ista gū-
 ma congelabit nobis Mercurium vulgi in aurū,
 sicut de minera, vt de alijs dictum est. postea acci-
 pe limū terræ factū de 10. partibus terræ sul-
 phuris simul sublimati, & vna aeris sulphuris lu-
 næ, & vna aeris sulphuris solis: & ponas in am-
 pulla argentea vel vitrea sicut posuisti aliam, &
 taliter quod possis illā capere, & facias suprana-
 tare de limo æthereo factō ex 10. partibus aeris
 sulphuris lunæ, & vna terræ antedictæ, & vna ae-
 ris sulphuris auri. & efficitur gumma quæ trans-
 formabit metallū imperfēctū, vt de alijs dictū
 est. Tunc accipe illam gummam terream, & po-
 ne in vase vitro, & postea accipe bis tantum sui
 ponderis de menstruo albo tibi noto, cum quo
 separasti elementa sulphuris lunæ: & diuide in
 12. partes æquales, & vnam superpone cum di-
 eta gummā, & pone in B. in vase vitro per octo
 dies, & resoluetur. Aperi vas, & pone aliam par-
 tem de illis 12. partibus, & dimitte per alios 8. di-
 es. hoc iterabis quoq; omnes 12. partes po-
 fueris. Tūc accipe limū æthereū factū ex 20. par-
 tib. sive 3. vel 3. aeris sulphuris lunæ, & una par-
 te sulphuris auri, & illū in 10. partes diuide, & v-
 nam partē pone in vase in quo stant duo limi &
 menstrū in forma cristallina, & permitte in B.
 per 10. dies; & aperi vas, & superfunde aliā partē

de dictis 10. partib. & pmitte in B. per alios 10. dices, reiterando donec omnes 10. partes posueris. Postea accipe limum factum ex 20. partib. ignis sulphuris auri, & vna aeris eiusdem, & vna aeris sulphuris lunæ, & illam diuide in 8. partes æquales, & vnam pone in vase in quo stat tota materia iam cōposita, & dimitte in B. per 8. dies, postea aperi vas & superponas aliā; & hoc facies donec omnes 8. partes posueris. Postea accipe limū factum ex 10. partib. secundi aeris, & vna parte ignis sulphuris auri, & est illud quod appellamus thesaurum, & illud diuide in 8. partes, & pone vnam partem supra materiam cōpositam, quæ stat in vase vitro, & per 8. dies in B. permitte. postea aperi vas & superfundas aliam, & sic facies quo usque totum ponas de 5. in 5. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testamen. quod incipit: No mireris, quia tam longum tempus enarrauimus, quia oportet te habere patientiā. Modo sereniss. princeps, accipe oleaginem illam, quam in aere seruasti, & in 12. partes diuide, & partem postpartem supra materiam digerendo in B. de 12. in 12. dies. & in stupa siccano, postea dissoluendo & congelando, quo usq; amplius congelari non valeat. Et erit materia alba in colore adamantis, transmutas omne corpus imperfectū in verū argentum. Et dicitur truncus albedinis paratus ad rubēdinē. Tunc fili procede cum oleagine rubea quam supra seruasti in aere, incerando & digerendo, & desiccando, & dissoluendo & congelando, vt in albo fecisti, & sic erit materia vt Carbunculus transmutans in aurum perfectum. Et dicitur truncus arboris rubens & completus. Ex quo derivantur

giuantur duæ branchiæ principales, vt in praesenti ponemus. Et quia princeps sereniss. sublimiori doctrina & cu alta dependentia, hoc cognosces attentè aduerte. Et accipe totā materiā cōpositam ex limis & mēstro, ante quam olea ginem in ea ponas, & ponas in stupha sicca per 20. dies, & optimè sigilla vas & congela. postea pone illam in vase apto sublimationi, & pone in igne tertij gradus per spatiū 40. horarū. & sublima partes elementales albas, quæ sublimabū tur ad latera vasis, & partes elementales rubeæ remanebunt in fundo rubicundissimæ ad partem. Quas pone in suo vase (albo separato) in igne quarti gradus, & da ignem fortiorē quod poteris, & sublimabitur tibi ad latera vasis, & erit ita lucens & mirabile, quod transcendet claritatem Carbunculi. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Test quod incipit: Fili sulphur album, iuxta illud verbū, quod dicit subtiliter, & rubrum manet in fundo vt scarlata, rubrū & sublimabile. Licet ista summa se extendat ad ramulos sub brancharū & ad accurtationē arboris accurtatæ, & earū particulariū, vt in cōpositione sua edocet. & per hoc fili elucidatur tibi cap. libri Lumē solis, quod incipit. Sialbum sublimaueris à rubeo secreta branch. sunt tibi parata. Et in lib. Additio nū cap. quod incipit, Sulphur albū & rubrū sunt truncus arboris. Accipe sulphur illud album fili, quod sublimasti, & pone in vase vitro, superponens de mēstro, & pone in B. p 8. dies: extrahe menstruū, & remanebit tibi oleū & vnguētū philosophorū. Fili p hoc elucidatur tibi cap. nostri Test quod dicit: Coacti sumus cœlare archanū

Vbi poligamus, licet hæc verba se exténdant ad alias altas cōpositiones. Tunc habeas aquam arg. viui vulgi, quā tibi ostēdimus facere in p̄cedētib. & dissolues in lib. i. illius aquæ, 3j. lunæ finæ, & aliā, 3. cum dimidia auri. hos scilicet in B. Tūc accipe sulphur albū quod soluisti. & pone in di-cta aqua, vbi est corpus solutum secundū debitā proportionē, ita quod cum 3. 4. aquæ ponas vnā dicti sulphuris, & pone in stupha siccā per 25. dīes, & congelabitur in materia crystallinam. Tunc accipe oleaginē quam seruasti albā, quæ est illa quam diximus tibi non ponere in materia com-posita, & cum ea incera dictam materiam diui-dendo eam in 12. partes, & pro qualibet vice po-nas partem vnam digerēdo & desiccando per 8. dies, vt de alijs dictum est. & sic facies quoisque cum omnibus. 12. partibus inceres tuum lapidē. Procede ad dissoluendum & congelandum quo usque amplius congelari non valeat, & factum est tibi venenum transformans argētum viuum vulgi in argentum tam bonum sicut de minera, sine iuuamento ignis. Et est prima branchia ar-boris albā. Tunc accipe sulphur rubeum quod in alio vase sublimasti, & pone in vase vitreo cū menstruo, & fac de eo oleum & vnguentum, si-cut de albo fecisti, & diuide in 8. partes, & pone partem post partem supra medicinam glorio-sam albam digerendo in B. & siccando in stu-phā. Tunc accipe oleaginem rubeam & diuide in 12. partes, & cum vna parte incerū & digere & desicca, postea congele; & sic facies quoique om-nes eas partes ponas. postea procede ad dissoluē-dū & cōgelandū, vt in albo dictū est, quoisque cō-gelari

gelari amplius non valeat, & habes venenum ru-beum transformans sine iuuamento ignis, vt de albo dictum est. Ecce fili, habes duas branchas principales, quarum ponemus ramulos & flores cū suis multiplicationibus & accurtationibus: postea dabimus tibi doctrinam nostræ arboris vegetabilis miro modo accurtandæ, cum omnibus suis radicibus, trunco branchijs & floribus, & in sermone naturæ miro modo accurtatæ. Et fili modus est vt tu accipias sulphur album per modum tibi traditæ, & ab eo diuidas elementa per inodum suæ diuisiōnis superius dictæ, & ea elementa cœlifices in aero & terra, vt de alijs fe-cisti, quando cœlificasti pro compositione alia-rum medicinarum, & illa fixes cum parte medi-cinæ iam dictæ siue rubeæ siuæ albæ, & sic po-teris in infinitum procedere. Et crunt medicinæ transmutantes sine iuuamento ignis, & poteris multiplicare radices, trūcum, branchas & ramu-los & flores cum elementis sulphuris auri, rari-ficatis & cœlificatis, simul coniungendo terram cum tanto sui ponderis de medicina, & aquam siue menstruum in 12. partes diuidendo & partē post partem ponendo in B. digerendo. & postea aerem in 10. partes, diuidendo, & partē post par-tē in B. coniungendo, postea ignem in 8. par-tes diuidendo, & cōiungendo partē post par-tē in B. postea oleaginem auri in 12. partes di-uidendo, & partē post partē incerando, & in stu-phā siccando, vt in ceratione aliarū dictū est. Po-stea dissoluēdo & congelādo, vsq; amplius con-gelari non valēat. Et poteris per latitudinem hu-mus rubèar, arboris, in infinitum multiplicando.

Ecc fili habes totam arborem altiorem tq.
tius latitudinis naturæ, cum toto complemento
compositam. In virtute Dei modò cōponemus
duas brâchas cum magna breuitate accūratas,
vnam vegetabilem, aliam mineralē, cum suis
radicibus, truncis, branchijs, ramis, floribus &
mineraliſ, & accūrtationibus simplicibus, & ince-
rationibus cum vulgari multiplicatione, expla-
nando tibi. Non arbitris fili lapidem magnū
nostrum non posse componi, sine eo quod
facias limos desertos in aere, vel in terra suspen-
ſos vel sepultos, sed crede mihi quod possis cum
respectua accūrtatione altissimum lapidem in
hunc modum componere: primum à radicibus
incipiendo lapidis vt in alia arbore fecisti. Ac-
cipe sulphur lunæ factum per doctrinam tibi
traditam & notam, & pone illud in vase vitreo,
& superfundet tantum sui ponderis de menstruo
vegetabili iam tibi noto, cum quo fecisti illud
mercurij sulphur. Et pone in B. per 8. dies, &
isto tempore totum erit solutum. Accipe vas &
pone in B. & destilla menstruum per illum. po-
stea pone vas in cinere (quod est ignis secundi
gradus) & destilla aerem quantum poteris, & su-
per materiam infunde de nouo menstruo, & sit
tantum sui ponderis, & pone in B. per alios 8. di-
es: & postea per B. destilla menstruum & aerem
in cinere, & tantum reitera hoc totum magiſte-
rium, quod totum aerem separas per ignem ci-
neris. Postea pone super illum aerem totum suū
menstruum cum quo illum separasti, & totū po-
ne supra terrā quæ remansit, in qua est ignis dicti
sulphuris lunæ, & pone totum in B. per 8. dies.
postea

postea separa menstruum per B. & pone vas in
cineribus & destilla aërem. Postea in igne 4. gra-
dus, qui est arena, destilla ignem & serua ad par-
tem. postea pone menstruum supra aërem, & aë-
rem & menstruum simul super terram quæ re-
mansit, postea pone in B. per 8. dies & digere.
postea separa menstruum per B. & aërem & ignem
per cineres, & tantū reitera istud regimen, quod
totum ignem separas à sua terra. Fili gradus ignis
dabit tibi cognitionem istorum elementorum
quia aliter non cognoscuntur. Ideo valde uilis
est doctrina ad cognoscendum modum ignis &
gradum eius. Gradus ignis B. est ignis primi gra-
dus. Ignis cineri secundi gradus. Ignis sublima-
tionis tertij gradus. Ignis arenæ fortioris est
quarti gradus. Aliter ignis tertij gradus est ignis
arenæ. Et ignis fortior quam poteris scilicet car-
bonum, ad fundendum est ignis quarti gradus.
Postquam habueris ista elementa ita separata,
habes illa subtiliare & rarefacere. Accipe illam
quam quæ est menstruum & destilla in balneo
de per se septies. Et si fecerit aliquid de terra, po-
nes illam cum terra quæ tibi remansit, postea ac-
cipe aërem & destilla illud de per se septies, &
terram quam fecerit pones supra ignem. Tunc
aërem de per se adhuc septies destilla, vel donec
noluerit amplius destillare, sed in puluerem co-
uertitur. Tunc accipe menstruum & pone super
illum & digere in B. per 3. dies: postea in eodem
B. menstruum destilla, & in cinere aërem, & ser-
ua. Et iterum reitera isto regimine donec totus
aës sit transactus per alembicum mediante me-
nstruo in igne cineris. Tunc habes illum purifica-

tum serua in vase & erit ad modum olei scilicet aer ille. Tunc ignem accipe & destilla septies de per se, vel donec noluerit amplius destillare, & erit puluis rubicundissimus, & terrā quam fecerit in qualibet destillatione, pone cum alia terra, postea supra ignē pone de menstruo quinq; partes lili plus, & digere in B. per 3. dies, postea per idem B. destilla menstruum, & per cineres destilla ignē, & iterū pone 8. partes menstrui & digere ut supra, & destilla it. menstruum per B. & ignē per cines, & reitera isto regimine quo usq; totus ignis qui remanerat sit transactus per cinerē & B. mediante suo menstruo, & erit ad modū olei. Ecce habes filii tua elementa sulphuris separata, purificata, rarificata. Tunc accipe terram illam & cum menstruo prepara, sublimando, digerendo, quo usq; currat supra laminam, vt de alijs dictum est. & sic terra est præparata ad opus & ad argen. viuum de intentione alchymistarū & sulphur terræ. Ecce habes 4. elementa sulphuris lunæ ad opus præparata. Tunc oportet te princeps sere-niss. terrā sulphuris auri præparare, separare, subtilitate, rarefacere: & modus est quod tu accipias sulphur auri, & ponas in vase vitro, & desuper de menstruo cum quo fecisti illud sulphur, tantū sui ponderis in B. digerendo, & per cinerem de-stillando, vt de albo dictū est, quo usq; totus aer transact per cinerem. Tunc aerem menstruum su-per terram & ignem ponas, & digere per 8. dies, & in B. extrahe menstruum in cincere aerem, in are-na ignem, quoad poteris, & hoc reitera quo usq; totus ignis sit à terra evacuatus. Tunc habes ea-lementa sulphuris auri, separata, fixa; & rarifica illa

illa quo ad poteris. & filii, modus est quod tu ac-cipias aquam quod est menstruum, & illam rectifi-ca septies sicut de albo fecisti, & terrā quam fecerit, cū terra ponas, & destilla per cines, donec videas quod ex 8. partib. habeas tres: & tūc per-mitte infrigidari, & serua aerē de per se. Et frige-facto sequere tuam destillationē super illas duas partes quae remanserunt in fundo vasis, quo usq; congelatum habeas in fundo vasis, vel ad latera alembici. Et istud quod abstraxisti quo usq; con-gelatus ignis fuit, est aer secundus, tinctura, the-fausrus noster, oleum nostrū occultum. Tunc il-lud per se rectifices, & terrā quā fecerit in qualibet destillatione, pone in igne congelato, in fun-do vasis. Et habes aerem secundum purificatū & rarificatū, & elementa separata, præparata & ra-rificata. Iterū oportet vt illa disponas ad opus. Et modus est: Accipe ignem congelatū supradictū, & super eum ponas de mestruo 5. partes, & in B. digere, & in eodē destilla. Et ignem in cinere po-nas, & des illi calorem solis ingeniosē per duo-decim horas, & iterū pone de mestruo ut supra, & digere, destilla, & calcina, & reitera per octo vices, & erit puluis rubeus, in quo est tinctura. Tunc superpone de dicto mestruo, quod est sua aqua 5. partes, & pone in B. per tres dies natura-les, & in eo tempore soluetur. In eodem B. men-struū destilla, postea in cinere vel arena destilla ignem quem poteris, & iterū reitera donec totū transact per alembicum. ita ignis qui erat puluis rubeus, modō fit oleum destillatum, & perfecte rarificatum. Modō accipies aerem & suprā illum 8. partes menstrui pones, digere, destilla & calci-na, vt

na, vt de igne dictum est, vsq; sit puluis: postea
 cum menstruo suo solue, digere & destilla, vsque
 sit oleum, vt de igne fecisti. Tertius aer non indi-
 get præparatione alia. Terram præparabis vt de
 alijs terris sulphurum dictum est, & in uno ge-
 nere vniuers. Ecce filii, habes elementa sulphuris,
 separata, lucida, & calcinata & rarificata. Cum
 quibus opus nostrum siue radices incipere pos-
 sis. Quod sic facies: habeas ȝ. 7. de amalgamate
 facto ex una parte auri, & una argenti, & quinq;
 mercurij, & pone in vase vitro, & pone in eo ȝ.
 terræ, ȝ. i. ignis rarificati: & totū sit prius optimè
 tritum in mortario vitro, & in eodem vase po-
 nas desuper tantum sui ponderis de menstruo
 cum quo præparasti & separasti elementa, & ter-
 ras elementorum quas iunxit simul, & digere in
 B. per decem dies, postea pones in igne moder-
 atissimo de ferratura in cineribus per alios dece-
 dies vase bene sigillato ad congelandum. postea
 auge ignem per vnum punctum, & spacio 24.
 horarum totum calcinabis ingeniosè. postea
 aperi vas, & habeas ȝ. 6. dicti menstrui, quas di-
 uide in tres partes, & vnam partem superfunde
 dictæ materiæ calcinatæ, & digere, congela &
 calcina. reitera hoc magisteriū physicaliter, do-
 nec totam aquā posueris cum igne, terra, & amal-
 gamate simul mixtis, quousq; in puluerem con-
 vertantur. Tunc oportet te princeps sereniss. ae-
 rem imponere, vt mediū habemus lapidis ma-
 gni & benedicti. Et sic facies: Recipe aereum sul-
 phuris lunæ, & sit ad pondus terræ, scilicet terra
 sulphuris lunæ & sulphuris auri, quas simul vni-
 fi, & illum in decem partes & quales diuide, &
 vnam

vnam partem pone super materiæ superiorius uni-
 tam, & physicaliter calcinatæ: & ponas in B. per
 decem dies, & totum soluetur. postea pone in ci-
 nere per alios decem dies, & congela. Et postea
 per spacium 24. horarum calcina ingeniosè & si
 aliquid sublimabitur, redde super terram, & tan-
 tum reitera, quod totum aerem cum terra calci-
 nata misceas, & vniuers, & in calcem reducas. Tunc
 accipe totum ignem sulphuris lunæ, & diuide il-
 lam in 5. partes, & pone vnam partem supra ma-
 teriæ siue calcem physicam iam dictam, & pone
 in B. per 8. dios: inde extrahe & congela, & stu-
 pha, & ingeniosè calcina, vt suprà. & reitera istud
 regimen imbibendo, dissoluendo, congelando
 & calcinando, quousq; totus ignis dicti sulphu-
 ris albi sit ibi positus, coniunctus & in calcem re-
 dactus. Et tunc fili habes calcem philosophorū
 veram, & firmam incturæ physicam lapidis albi
 benedicti. Tunc accipe oleaginem quam serua-
 sti, quæ est illa quā extraxisti, quando præpara-
 bas terram lunæ cum menstruo, pro ceratione
 sulphuris lunæ, & incera calcem guttando, guttā
 post guttā per duodecim pausas. postea in cine-
 rem siccā ingeniosè. postea iterum gutta & exci-
 ca, reiterando donec totam oleagine ponas. Tunc
 erit medicina limpida quā per 16. dies dissolues
 in B. & per 24. congelabis in stupha, donec amplius
 congelari non valeat. Et est prima radix ar-
 boris vegetabilis accurratæ alba, munda, & ex-
 cellens. Modo, fili oportet te ipsam rubeam face-
 re. Et modus est: Accipe aereum sulphuris auri, &
 diuide in decem partes, & vna pone supra medi-
 eiam albam proximè dictā. & pone in B. & di-
 gerendo

gerendo dissolute per duodecim dies, in cinera per decem dies congelet ingeniosè. postea per viginti quatuor horas calcina eum magno ingenio: inde aperivas, & pone aliam partem, & reitera dissoluendo, congelando, & calcinando, quo usque omnes decem partes aeris sulphuris auri cum materia cōnectas. postea accipe secundum aerein, qui est thesaurus noster, & diuide in octo partes æquales, & cum una parte incera calcem guttando supra cineres. & pone in B. ad 5. dies ad digerendum & dissoluendum congelet in cinere, & ingeniosè per viginti quatuor horas calcina. Inde pone aliam partem reiterando totum regimen quo usq; totū aereum secundum ponas, & in calcem cum medicina dicta calcinata reducas. postea accipe ignem rarificatum, & diuide in octo partes æquales, & unam partē pone cum dicta materia, & in B. per octo dies digere, & per alios octo dies in cinere exicca, & per viginti quatuor horas ingeniosè calcina: Inde aliam partem superfunde, digerendo, exiccando, & ingeniosè calcinando, donec dictas octo partes ponas, & in calcem conuertas, & erit ut carbunculus rubicundissimus. calx philosophorum, tintura firma, Elixir, lapis benedictus, radix arboris accurata rubea. Tunc accipe oleaginem auri quam seruasti, & estilla quam extraxisti à terra auri, quando illam præparasti pro ceratione sulphuris ipsius: & illam diuide in duodecim partes, & cum una parte incera calcem philosophicam iam dictam (quaè est totus lapis, & secunda radix arboris accurata) guttatum, deinde ponas in Stupa sicca & exicca. Iterum pone a-

liam

llam & exicca, reitera quo usque omnes duodecim partes posueris, & in calcem reduxeris. Tūc in B. pones. & in spacio 15. dierum soluetur, & habebis calcem in oleum, & si vis isto modo scis licet in oleum seruare, serua: sin autem in stupha congelet & sicca. & erit lapis excedens omnem lapidem & rubicundissimum: & dicitur secunda radix arboris accurata, quam potes in duas dividere radicunculas: & ex eis poteris herbulas ut dictum est de prima componere. Sed miro modo & ab alio diuerso, accurtabis per unam viam ininerarū, altè projectionis & infinitè multiplicationis, ut tibi ostendemus clarè: & modus est, quod tu accipias de medicina iam dicta, & ponas sublimatum Mercurium per viam mineralium usq; facias massam frangibilem. Isto modo: Accipe 3 j. dictæ medicinæ, & pone in vase vitro cum collo longo: & ponas desuper vnc. 5. de amalgamate facto ex una parte auri & 5. arg. viu. & vase optimè sigillato ponas in igne ferraturæ, vel carbonibus paruis per sex horas. Et respicias quando videbis eum congelatum ad formam metalli, quam nō debes totaliter in metallo transformare. & per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testam. quod dicit, Non esse intentionis quod facias unum frustum metalli, sed sequere ignem usque ad alias sex horas, & videbis materiam in formam pulueris rubicundissimi transfiguratam, propter vapores sulphuris penetrantis amalgama. Eti per hoc elucidatur tibi cap. nostri lib. 4. Particularis, quod incipit, Incipiamus filii cum sulphure facere cineres. Et cap. 10. Lumen solis, quod incipit. Vapores nostri sulphuris

neuerant nostrum amalgama. Et cap. in lib. de Proprietatibus quod incipit: Proprietas nostri sulphuris sive lapidis est puluerizando suas virtutes multiplicare. Oportet virtutem suam isto modo multiplicare. Accipe vnam partem dicti pulueris, & projice supra decē partes amalgamē factē ex una parte auri, & 5. argen. viu. & cōuertetur in puluerē. Etiam de illis decem vna projece super alias 10. amalgamē vel amplius Mercurij. Et sic procedas quoisque vides in ateriam non in puluerem sed in massam congelatam, duram & frangibilem. Et de illo facies experimēta; primo de una parte, quod partes cōuertit in metallū: quia tunc tu vides finem profectionis, quando conuertitur in massam frangibilem, ut tibi dixi. Et habeas mentem supra quot pondera se extendit ille puluis sulphuris medicinalis, computando à prima profectione usque ad massam frangibilem. Tunc accipe illam massam frangibilem ultimō congelatam, quam diximus sulphur ultimum congelatum, & ab eo diuidas vnc. j. vel lib. j. secundū quod tibi placuerit, & serua pro profectione in tuis necessitatibus. Residuum verò pones in vase vitro cum longo colle bene sigillato, & tene semper in igne nutritionis. & de 10. in 10. dies dabis illi quinquagesimam partem Mercurij vulgi, & conuertetur in massam, de qua abstrahē quintamdecimam partem pro profectione, & supra residuum pone quinquagesimā partem ad congeledum in massam, & sic in infinitum facies. Et sic fili habes ateriam sulphuream, quae nunquā deficiet tibi in infinitū. Poteris quidem fili hanc minerā facere cum sulphure albo

albo vel rubeo, auri vel argetti, sine eo quod separares elementa, nec facias medicinā supra Mercuriū secundū modum minerarū, quem prius inuenisti quod tibi nominauimus faciendo frangibilem massam, & reseruando partem pro profectione, & in vase vitro aliam partem ponendo ut prius, & cum igne lentissimo illam nutritendo & cōseruando, & quinquagesimam partem de mense in mensē dando, & quintam decimam partem pro profectione accipiendo. & modus est: Accipe vnc. j. auri amalgamati cum vnc. ij. Mercurij viui. pone in vase vitro cū longo collo. post dissolue 5. ij. auri cum menstruo vegetabili magno, vel de minera, & facias per alembicum transfire, & menstruū per B. extraheas vsq; ad medietatem. postea cum residuo ponas vnc. j. sulphuris vegetabilis, vel de G. vegetabili si cum eo operatus fueris. Tunc extrahe totam aquam per B. & remanebit tibi oleum auri: cum quarta parte ipsius incera amalgama: & in igne per octo dies cum licinio lucernæ congelet. postea in cinere per vnam diem naturalem exicca magis. Et sic partē post partem ponendo ignem parumper augendo. & si quid sublimatum fuerit redde supra feces, donec dictas quatuor partes olei posueris, sicaueris & fixaueris, cū tota materia. Et habebis iterum calcem physisam, quam pones ad soluendum cum mestruo in vase apto. postea congelet & solue & iterum calcina, & conuertes Mercurium in aurum cum altissima profectione. Et poteris cum vna alia manerie dictas herbas radicū cum meliori accurtamento componere, & dicuntur camerae. Et modus est, quod

RATIM VNDI LVLLII

In accipias menstruum tibi notum, & in eodem dissolues sulphur, & facies per alembicum transfire. Et per B. menstruum euacuabis, & sulphur remanebit & oleum in fundo. Accipe de eo quantum vis, & pone in cinere in vase sigillato per 20. dies & fixabitur. Incera cum eo sulphur corporis imperfecti, factum per doctrinam tibi traditam aliorum sulphurum, & incipit. Recipe calcem cuiuscunq; corporis volueris, & habebis medicinam penetrantem & tingentem albam siue rubeam, & dicuntur branchas accurtationis arboris. Poteris & in alia manerie magis accurtare. Quod tu accipias vnc. j. dicti olei & ponas cum vnc. 7. Mercurij septies sublimati cum vitriolo, & semper sublimes terendo quod est superius cum eo quod est inferius, donec totum fixetur. Solue & congela & erit tibi medicina conuertens. Modo dabimus tibi accurtationem magni truci arboris vegetabilis lapidis accurtati. Et modus est: quod tu accipias aurum, & illud cum menstruo dissolues, scilicet vnc. iij. & tantundem lunae simili menstrualo dissolues, postea per alembicum transfire facias. Tunc rotum coniungas, & in eomet dissolute. 3. j. auri, & 3. j. argenti, & per 25. dies putrefacias, & per alembicum elementa separas, secundum doctrinam physicalem tibi traditam. Tunc R. terrâ, & eam prepara usq; currat supra laminam, ut de alijs dictum est, postea accipe vnc. j. argenti, & medium auri purissimi, & amalgama cum vnc. viij. Mercurij viu. vulgi, & pone cum eo terram quam separasti, postea pone de aqua sua, quae est aqua coelica, diuidendo eam in octo partes, & ponas unam partem supra in B. per octo dies diligere.

TESTAMENT. NOVISS.

55
gere, & igne lentissimo congela, & iterum pone aliam partem & digere & desicca. & reitera donec tota aqua sit coniuncta & amalgamata cum terra. Tunc erit ad modum pulueris subtilissimi. Tunc accipe aerem lunae, & diuide in octo partes æquales, & unam partem pone cum materia, & digere per octo dies, & sicca. & sublima per diem: & si quid sublimaretur terendum est cum materia remanente in fundo. Et iterum pone aliam partem, digere, sicca & sublima, ut prius, quoisque aer sit coniunctus cum materia. Tunc accipe ignem dictæ lunæ, & diuides in quinque partes, & unam partem superpone & digere per octo dies, & exicca, & repone aliam partem, continuando usque totum ignem lunæ posueris. Et habes medicinam albam fundentem & penetrantem, & conuertentem quodcumque corpus imperfectum in metallum perfectum. Pone illum in vinali, & habito pondere accipe de aqua sua siue de menstrualo rubeo in quo separasti elementa auri & argenti simul. Et iterum diuide in duodecim partes, & unam pone & digere in B. per octo dies, & sicca ut suprà. Et pone aliâ partem continuando quoisque totam aquam imbibas cum materia: & totum in puluerem siue medicinam couertas transparentem. Tunc aerem auri accipe, & totum diuide in decem partes, quarum unam post aliam superpone dictæ materiae, digerendo per octo dies vel decem, ex exiccamdo ut suprà, quoisque totus aer fixetur. Tunc accipe ignem auri & in octo partes diuide, & partes post partem ponas per modum tibi suprà annotatum digerendo & desiccando, & sic habes medi-

De parte Animalis lapidis.

Et fili est alius modus huius sulphuris naturæ animalis. In qua est subtilissima scientia, sicut in vegetabilibus. quod facies per modum quem te docebimus. & fili modus est, quod tu accipias vrinam iuuenum bonæ complexionis, & ponas in vase vitro per quadraginta dies, donec putrefacta sit. Et fili per hoc elucidatur tibi cap. nos. stri Codicilli tuo Illustrissimo patri conditum, quod incipit: Vade mecum, de Mercurio philosophorum, in clausula quæ dicitur: Recipe vrinam Mercurij vi. Et cap. 3. practicæ secretum nat. turæ Theoricæ, in cap. quod incipit: Recipe vrinam, & pone in vase vitro per quadraginta dies. Et postea accipe cucurbitam & superposito assembllico in B. perspacium 40. horarum destilla bis aquam claram, & remanebit in terra spiritus. Exicca bene totū & aquam septies rectificabis: & sal album quod fecerit in qualibet destillatione collige cautè, ne aerē sentiat. Et pone in aqua sua. Fili per hoc elucidatur tibi cap. libri Experimentorum in cap. quod incipit: Et sal quidē cum sua aqua ascendit. Ab aere caueas fili. si enim aerem sentiret, totum euanesceret. postea terram & aquam simul in B. pone vel fimo per quatuor dies. postea in eodem B. aquam destilla, & pone iterum super terram, digere & destilla iterum ut prius quatuor viciibus. Tunc Recipe aquam de perse, & pone in fimo per duos dies naturales. Et in B. destilla, & iterum in fimo putrefacias. Et destilla, & continua hoc regimen 5. viciibus. Tunc aqua est optimè rectificata & limpida. Cō-

R A I M V N D I L V L L I I
 cinam rubeam accuratā minori tempore, quam poteris multiplicare per vias supradictas. Inter est modū fili, dicto de trunko arboris accurratio nis, dicere de particularibus maioris accuratio nis. Et modus est, quod tu accipias aurum & ar gentum quando soluta fuerint, & putrefacta si ne eo quod separes elementa, & pones ad circu landum quo usque fixetur. postea cum menstruo dissoluas usque sit oleum. Et cum isto oleo sic so luto, incera sulphur imperfecti corporis: Et ha bebis medicinam albam sive rubeam secundum quod posueris fermentum. Et fili fermentum est, quod quando volueris ponere ad circulan dum solutionem auri, & lunæ simul, & volueris quod sit album, pone tantundem lunæ solutæ in alio menstruo, & si vis rubrum pone aurum. Et si volueris perfectiori modo, dissolute lunam sive aurum in aqua arg. viuū tibi superius annotata. & in cap. Opus naniq; margaritarium, si vegeta bilem operatus fueris. Si verò mineralē, rede as ad practicam Testamenti, ut suprà, & illam mixtionem fixa, dissolute, & congela, usque sit oleum. Fili istud oleū facit tibi miram projectio nem: Et potes eam multiplicare cum sulphure corporis imperfecti iam tibi monstrati, cerando, vel cum arg. viuo sublimato septies cum vitrio lo, ut suprà tibi diximus. Et sic habes totam do strinam accuratio nis, magnæ arboris & minoris, cù suis accuratio nibus, & cù omnib. radicibus, herbis, trūcis, branchijs, ramis, floribus, pulueri bus, & puluerizationibus, sive mineris & came ris. & particularibus multiplicatis & fixatis. Mo do ad dissoluendum cum animali procedamus.

per isto opere redde aquam super terram & dis-
mitte in fimo, postea in B. destilla, & exicca ter-
ram. Et deposito alembico, & posito alio cooper-
culo vel sigillo sublima per viginti quatuor ho-
ras naturæ sulphur animale. Tunc collige illud,
& super terram quæ remanet superfundas aqua-
lum, & pone in fimo, & destilla in B. & exicca,
& sublima ut prius, reiterando, donec totum sul-
phur sit sublimatum. Fili per hoc elucidatur tibi
clausula theorica tibi præallegata quæ dicit,
Terra quæ remanet est damnata, quæ rectificata
est per nos. Et clausula in Vade mecum quæ di-
cit, Pulus inanis non intrat nostrum secretum.
Et in clausula Testameti tuo patri conditi quod
incipit, Patres nostræ terræ. Fili diximus tibi
cum reuelatione omnem modum faciendi ve-
getabilia sulphura nostra, & etiam sulphur ani-
male cum declaratione totius magisterij: Nunc
cum auxilio Dei elucidamus tibi, quod vna est
via & modus in animali & in vegetabili nihil
variando.

De parte lapidis mineralis.

Nunc ad mineralia procedamus. Et modus
est, quod tu accipias vitrioli, cinnabrij, & salis
nitri an. lib. j. pone in vase vitro, & fac aquam
fortem sicut moris est, primò incipiendo igne
lento, & fortificando usq; videoas aquam destilla-
re à duodecim usque ad quindecim puncta. Et
cum aqua fuerit destillata, da ignem fortem pro-
ut moris est in aqua philosophorū acuta, & spi-
ritus minerales intrabunt aquam suam. Fili in
hac aqua dicimus B. significare vitriolum. C. sal-
nitrum

nitrum. D. cinnabrium. Tunc accipe aquæ illius
lib. j. & in ea ponas lib. 5. de Mercurio quod signi-
ficamus per D. Et pone in balneo per duos dies.
Inde destilla in cinere donec videoas cinnabrium
facere capillos albos, & incipiatur sublimari. Iter-
um pone de alio cinnabrio lib. semis: & digere
& destilla ut suprà, reiterando quinques toto re-
gimine seruato. Fili hanc appellamus aquam cal-
cinatiuam, quam in principio nostri Testamen-
ti in practica magice artis inuenies. Tunc diuide
illam in duas partes, unam partem serua pro cal-
cinatione corporum perfectorum: Aliam autem
partem pondera, & si fuerit lib. j. pon lib. j. vel
dimidiam, quod sufficiet, aquæ vitæ summa re-
ctificate & acuatæ cum sale tartari vel vini,
quod melius est. Et teneas vas in manibus, &
non ponas in terra, nec alio loco, donec dessau-
rit furor. Et est commixtio vegetabilis cum mi-
nerali. sigilla cum cera, & permitte per diem.
postea in B. pones per duos dies, & destilla
deinde in cinere. Ethabebis aquam limpidam
& clarificatam, ponderosam: quam clare in-
uenies annotatam in epistola nostræ Abbrevia-
tionis, in clausula quæ dicit: Tunc nota post
primam calcinationem & putrefactionem, quæ
fit per primam aquam bene limpidam & clas-
ificatam. Et in arte Magica, quæ incipit,
Cape vegetabilem ignem solutum in aqua
calcinatiua. Tunc pone illam in vase circu-
lationis optimè sigillato per sedecim dies in
B. conuerterenter, donec reddas & videoas a-
quam bene unitam, & in fundo vasis ad modum
sali crystallini. Serua eam. Tunc accipe vno.

luna benē copellatæ, & cinerisatæ in tanues
laminae redactæ, & pone in vase vitro cum
longo collo, & superpone vncias iiiij. de aqua
calcinatiua superius reseruata: & pone in B.
per tres horas. Tunc in eodem B. aquam destil-
la, donec videoas quod luna remaneat in colo-
re viridi, & humida & congelata ad modum ce-
re. Tunc recipe illam, & pone in igne serra-
turæ, & destilla spacio duodecim horarum, hu-
morem. Et caue à forti igne, sed sit ad modum
caloris solis, & sic habebis lunam optimè cal-
cinatam. Tunc accipe vnc. iij. aquæ calcinati-
uæ antedictæ, & aquæ limpidæ clarificatæ &
circulatæ, quam superius diximus. G. vegeta-
bile, & menstruum fœtens vnc. j. & vnc. j. fa-
lis vegetabilis: & totum pone in vase vitro
optimè sigillato in B. per duos dies. Et in illo
tempore inuenies totum vegetable solutum
& conuersum in aquam claram, vt est tibi an-
notatum in arte magica in cap. præallegato,
quod incipit, Vegetabilem igne in solutum in a-
qua calcinatiua. & in cap. quod incipit: Recipe
sal cuin aqua. Tunc accipe vas in quo est totum,
& superfunde ei vnc. j. illius lunæ calcinatæ, &
tene vas in manibus quo usq; operetur sua pro-
pria virtute. Quo facto, pone in B. per 2. dies, &
ibi totum vel maior pars in liquoré conuertitur.
Extrahe hunc liquorē cautē per inclinationē;
& serua in alio vase. Et vas in quo remāsīt mate-
ria argentea pone in igne serrature, & lentissimo
igne humorē destilla, & cum alio teruato revo-
ne. Et supra calcem quæ remāsīt pone de alia a-
qua calcinatiua, seu G. vegetabili, tres partes sui,
& dis-

& dissolute tenendo vas in manibus, & fac per to-
tum vt prius, reiterando, donec tota luna sit con-
uersa in liquorē. Tunc Recipe auripurissimi
5. j. eum calcinando & dissolute per eundē mo-
dum, nil variando, vt de luna fecisti, donec sit cō-
uersum in liquorē, vt de luna dictum est. Tunc si
volueris ad lapidē procedere, facias isto modo:
si ad particulāria, suo loco nota bimus. Recipe li-
quoris scilicet auri & argenti, & pone simul in v-
no vase destillatorio, & destilla in cinere, & si
quid remanserit dissolute cum G. vegetabili, quo
usq; per alembicum facias pertransire. Tunc ac-
cipe tuam dissolutionē, & cum ea pone 5. j. de G.
vegetabili. Et si volueris procedere ad album, po-
ne intus 5. j. lunæ purissimæ, & totū pone in va-
se putrefactorio in simo vel B. per 45 dies. Tunc
extrahe & superposito alembico destilla totum
quod poteris, & hoc appellamus sulphur, vt ha-
bes annotatum in nostro Testamento, in parte
practicali, ubi dicit: Fili, illud sulphur præparat
terram. Tunc iterum pone quod destillatum est
super terram, & digere in B. & destilla in cinere
totum quod poteris. Inde à destillato aquam per
B. extrahe, & per cinerem conuenientem aere in
separa: & ignis remanentib; in fundo, & dicuntur
elementa sulphurea. Tunc præpara terram cum
aqua sua propria, vt aliās terras corporū fecisti,
quo usque currant supra laminam. Tunc facias
amalgama cum una parte argenti purissimi, &
media parte stagni fini, & 5. partibus arg. viui vul-
gi. Recipe de isto amalgamate 3. iij. & de terra
præparata vnc. j. & mole in mortario vitro. Tunc
Recipe aquā suā, & diuide in 10. partes æquales,

& pone unam partem supra materiam, & digere
in B. per 12. dies, & per alium in cinere congele. Et
superpone aliam partem digerendo, congele-
do & reiterando isto regimine, quo usq; omnes
10. partes ponas. Tunc accipe aerem, & diuide in
5. partes, & unam partem superpone materie. di-
gere in B. per 2. dies, & in cinere exicca per vñ
diem, & per alium sublima. Et quod sublimatum
fuerit redde super feces subtiliter terendo, & po-
nendo aliam partem dicti aeris, digerendo, con-
gelando, sublimando & reiterando, toto regimi-
ne isto seruato, quo usq; totum aerem polueris
& fixaueris. Tunc accipe ignem, & diuide in 5.
partes, & procede ponendo unam partem post
aliam digerendo in B. & siccando in cinere, quo
usq; totus ignis fixetur in materia sua. Tunc da
sibi ignem in stupha sicca per 25. dies, & dealba-
bitur. Et procede ad soluendum & congeleandū,
& habebis mineralem lapidem breuiissimo tem-
pore cum tota virtute creatum. Si ad rubrum
procedere volueris, loco vnc. j. lunæ, quā posui
sti in liquore mixto, quem posuisti in putrefac-
tione, cum quo posuisti vnc. j. de G. vegetabili,
pone vnc. j. auri, & amalgama. Quod fecisti ex ar-
gento, stanno & Mercurio, facias ex auro & Mer-
curio, & in omnibus alijs procedas, vt fecisti in
compositione lapidis albi, nil variando nec eti-
am mutando. Potest tamen procedi alia mane-
rie ad rubificationem huius lapidis albi. Etfili
modus est, vt tu accipias tantundē auri quantū
tu posuisti de argento in lapide, quando dissol-
uisti pro lapide componendo. Et pro amalgam-
ate quod ibi posuisti, quod fuit vnc. iij. sc. illud
dissoluas

dissoluas dupli modo, seu isto modo, quod tu
accipias aurum calcinatum, & dissolute cum men-
struo suo minerali secundum doctrinam superi-
us tibi traditam, scum aqua calcinativa, & de-
stillando humorem; postea digerendo dissoluens
& congelando quo usq; sit in liquorem re-
ductum; inde purifices & in cinerem conge-
les; post in B. dissoluas, in 12. partes diuidas, & la-
pidem album cum eo inceres, ponendo partem
post partem, & digerendo per vnum diem in B.
& per alium siccando in cinere. & sic proceden-
do quo usq; omnes 12. partes auri soluti cum me-
struo, & cum eo translati per alembicum, siue
fixatae super lapidem album, & erit lapis rubeus
tingens firma tinctoria, convertens in aurum, vt
prius conuertebat in argentum. Vel hunc breui-
orem modum compone: Recipe menstruo fo-
tentis, vel de G. vegetabili libras iij. & pone in-
tus librāj. Mercur. viii. & pone in B. vel fino e-
quorum per 6. dies. Ettotum conuertetur in a-
quam, destilla per B. & habebis aquam mercur-
iale verē mineralē, pone in ea vnc. iij. cum
dimidio auri calcinati cum G. vegetabili, vel cū
arg. viuo, vt habes in doctrina sexti Canon. pri-
mi libri quintae essentiae. Tunc totum pone in B.
per 3. dies: & totum soluetur in oleū rubeū sub-
nigrū, pretiosum & permanens; postea pone to-
tū in cineres ad fixandum ad 22. dies, & fixabitur
ad modum lapidis. & si aliquid aqua ibi reman-
serit, euacua p. inclinatione, & si non sit curandū
dissolute in B. vsq; quo maneat in oleū. Et cū isto
oleo incera lapidē, cū diuidedo, postea inceran-
do, digerendo, desiccando, vt cū alio fecisti, & habes

Universitatis
Forum mineralē lapidē & perfectū. Restat tibi
modō potere suas multiplicationes: postea tra-
detur tibi notitia de omnib. suis particularibus,
& cum omnib. suis accurtationib. & multipli-
cationibus. Et modus multiplicationis est, quod
tu accipies 3. j. dicti lapidis albi vel rubei, & po-
nas in vase vitro cum collo longo, & desuper
vnc j. de amalgamate, secundum conditionem
medicinarii sive albae sive rubrae: & vase optimè
sigillato pone in igne ferraturae, vel de carbonib.
paruis per 6. horas. Et respicias quando videbis
materiam in forma metallina, cessa ab igne, quia
non debes esse intēcutionis vt facies vnum fructū
metalli. Et si nō fuerit in forma metallica, sequere
ignē quo usq; habueris tale signū, vel quod fue-
rit in forma pulueris albissimi, vel rubicundissi-
mi, secundam conditionem lapidis quem tibi
proposuisti. Et tunc signum est, quod vapores
sulphuris penetrauerunt amalgama. Fili hoc ha-
bes acurtatum in cap. Lumē solis quod incipit:
Vapores nostri sulphuris penetrant amalgama.
Et in lib. de Proprietatib. cap. quod incipit: Pro-
prietatis nostri lapidis, præcipue mineralis, est
puluerisando suam virtutem multiplicare, & in
cap. 4. lib. practicalis quod incipit, Incipiamus
cum lapide facere cineres. Tunc fili, milieras,
quæ ad minerale magisterium pertinent, compo-
nes suam virtutem multiplicando. Accipe dicti
pulueris vnam partem, vt puta vnc j. vel libram
j. Et illam projice super 10. partes amalgamatis
facti ex vna parte lunæ, vel solis, & quinq: Mer-
curij secundum conditionem pulueris. Et to-
tu conuertetur in puluerē. Et de illis 10. partibus,
vnam

vnam super alias 10. amalgamatis, vel Mercurij
simplicis projicias, & sic procedas cōputando &
projiciendo, quo usq; videoas materiā, nec in pul-
uerem, nec in metallum conuersam, sed in mas-
sam duram frangibilem. Et de illa facias experi-
mentū. sc. quod partes vna pars potest in metal-
lum conuertere. Et isto modo necessario inue-
nies finem projectionis, aliās nunquā inuenies,
nisi prius conuertatur in massam duram frangi-
bilem, vt tibi diximus. Et habeas menti super
quot pondera se extēdit, ille puluis lapideus sal-
phureus. Tunc accipe illam massam frangibilem
ultimo congelatam, quam diximus sulphur ultim-
o congelatum, & ab illo diuidas vnc. j. vel lib. j.
& serua totum residuum, vel totū pone in opere.
& pone in vase vitro cum collo longo optimè
sigillato. Et pone super ignem temperatum, quē
dicimus ignem nutritionis, vt inuenies annota-
tum in libro de Proprietatib. mineralium, in cap.
quod incipit: Nutritur in igne vt salamandra, &
de 30. in 30. dies da sibi quinquagesimam partem
Mercurij viui, & conuertetur in massam, quā po-
teris extrahere pro proiectione, & in tuis necel-
litatibus: & aliam quinquagesimam partem po-
nere, & sic in infinitum facere. Ecce fili habes la-
pidem mineralē cum tota sua minerali multi-
plicatione, quod nunquam deficiet tibi in infini-
tum. Modō ad accurtationes redeamus. Et mo-
dus accurtationis, fili est, quod tu accipias corpo-
ra soluta, & in liquorem conuersa per doctrinam
tibi datā. & quādo fuerint vnta, & puluis facta,
sine eo quod magis destilles, & in elemēta diui-
das, simul in vase vitro optimè sigillato in cine-

ribus ponet ad ignem conuenientem per 22. dies continuos: & ibi rotando totum fixabitur in fundo valis. Tunc accipe vas cum tota materia, & pone in B per 9. dies, & totum soluetur in oleum. Et sic facies soluendo & congelando, donec amplius non poterit congelari. Tunc habes oleum pretiosissimum, cum quo si inceraueris sulphur Louis vel Saturni, factum per doctrinam tibi traditam, fixabitur in medicinam penetrantem, tingentem, secundum materiam olei albi vel rubri. Poteris etiam aliter multiplicare. Et modus est, quod tu scias pondus dicti olei: & pro qualibet vn. j. ponas in vn. 7. Mercurij viu septies sublimaticum vitriolo Romano. Et cum dicto oleo septies sublimata, & semper quod sublimauerit septies super fecibus reddendo, fixabitur Mercurius in medicinam penetrantem & tingentem. Cuius vna pars centum partes arg. viu. retinebit in tinctura firma, & tingens secundum conditionem olei. Poteris etiam accipere vnc. j. de oleo sic soluto, & ponere in vase vitro cum vnc. 100. arg. viu. vulgi: & vase bene sigillato in cineribus calidis per 8. dies tenere, & totum conuertetur in aurum purissimum vel argentum, secundum materiam olei. Potes etiam alio modo hanc medicinam cōponere. & modus est, quod tu accipias cinnabrum, vitriolum, & salnitrum ana, & pone in vase cū longo collo, dando sibi ignem cinerum quo usq. tota humiditas exeat. Tunc clade vas cum bombarce, & da sibi ignem per 24. horas, & sublimabitur super fecibus una massa alba ut nix in forma capillorum. Collige caute, & imbibe cū oleo tartari. postea pone sub fino equino per 6. dies, & cōuerteretur

ueretur in arg. viu. currens, quod transiges per corium, postea pones tantū super eum de alio arg. viu. sine aliqua præparatione. Pone totū in fino p 6. dies: inde destilla in cinere, & destillabit tibi arg. viuū quod posuisti in forma aquæ phlegmaticæ serua eam. Tunc accipe quod remansit in fundo vasis ad modum salis crystallini, & dissolue totum cum mestruo frumenti in B. per 6. dies. In eodem extrahe menstruum & remanebit in fundo oleosi arg. viu penetrans & clarū. Ecce habes duas aquas arg. viu factas per varium modū. Accipe de qua volueris (sed melior est ultima) libram j. & pone intus 5. ij. vel ad minus ij. solis vel lunæ secundum quod operari volueris: & ponas in B. per 6. dies, & totum soluetur in oleum. Tunc accipe corpora in liquorē deducta & mixta, antequā ponas in putrefactione: & si volueris operari ad rubetū, pone cūm eis 5. j. de G. vegetabili, vel de sale vegetabili, qui est sal vini, & 5. j. aurum calcinati, vt suprā de sulphure fecisti, & pone in B. p 3. dies, & totum soluetur. Tunc pone totū hoc solutū cum aqua Mercurij, in quo est aurum solutū, & si volueris putrefacere p mensem philosophorum, scilicet per 44. dies, melius erit: sin autem, pone vas optimè sigillatum in Athanor per 22. dies, & totum congelabitur. Tunc augē ignem per vnum punctum, & per alium diem digneum sublimationis, & conuertetur in oleum, & non amplius congelabitur. Cuius vna pars centum partes Mercurij, vel cuiuscunq. corporis conuerte in verum solem vel lunā. Et si cum putrefactione processeris, tene viam tibi notam. & est nobilior medicina. Hanc medicinam

poteris multiplicare sicut fecisti superius medicinas acciustatas, simul interando sulphur Louis, vel Saturni, vel arg. viui sublimatum cum vitriolo, vt de alijs fecisti. Aliud acciutorium. Poteris breuior modo hanc medicinam componere, si quando habueris lunam in liquorem couersam: Accipe totum liquorem, & pone in duobus vasis circulationis, ita quod rostrum vnius intret rostrum alterius: & pone cum eo liquore ȝ.vj. de G. vegetabile, vel de aqua vitae simplici acuata, cu sale tartari vel vini, & pone in igne cineru p. 22. dies, si fuerit ad rebeu: si fuerit ad albū, p. 10. dies, & ibi rotando fixabitur in fundo vase. Dissolue & congela vsq; amplius nolit congelari, vt supra dictu est. De isto oleo potes centu partes Merc. retinere per 8. dies in igne lento, vt supra dictu est: vel potes incerare sulphur Louis vel Saturni, vel fixare arg. viu. sublimatum cum vitriolo, vt supra dictum est. Et est alijs modus brevior: sc. quod tu accipias aqua facta ex vitriolo, salnitro & cinabrio, vel ex duabus vitrioli partibus, & vna salisnitri tantu. & postea eā acuas qnges cum cinabrio vt de alio sulphure vegetabili dictum est. Tunc accipe de isto G. vegetabili, siue menstruo fœtenti ȝ.iiij. & de aqua vitae rectificata & acuata cum sale tartari vnc. iiij. ponas simul in uno vase, & destillabis in uno vase in B. per nouem vices. Et in isto tempore conuertetur totum in vnone una, sicut gelu aut glacies. Pone intus vnc.j. auri calcinati, & pone in B. per 3. dies, & totum conuertetur in aquam claram. Pone in cinere sicco p. 20. dies, & erit conuersum & fixum in medicinam. Quā si dissolueris & conge-
laueris,

laueris, vna pars cadit supra zo. lunæ in verum sole. Et si volueris hanc medicinam per aliam facere viam: Accipe tantum de menstruo minerali puro, id est, de aqua forti superius dicta, acuta decies cum cinabrio, & ponas intus aurum, & dimittas in putrefactione per 20. dies. & totū soluetur. Tunc extrahe aquam per B. quo usq; remaneat in quantitate auri ibi positi. Congela in cinerib. vase sigillato. postea aperivas, & pone desuper aquæ eiusdem conditionis cum prima, in quantitate pulueram, seu rei congelatae: & in B. dissolue, & in cinere destilla: & sic procede toto regimine obseruato vsq; ad 10. vices. & sic habebis medicinam merè mineralem, verissimam, quam poteris breui tempore cōplere, vt habes annotatum in epistola abbreviatoria in clausula quæ dicit: Iam nota post primam calcinationem & putrefactionem, que fit per priam aqua be ne limpidam, & clarificatam zo. diebus: in minori autem tempore non potest fieri. Et in fine huius clausule vbi dicit: Hanc medicinam in 8 diebus ad maximum complere poteris. Multiplica eam vel incera cum ea sulphur Louis vel Saturni, vel ponas supra Mercurium, vt de alijs dictum est. Ecce habes totum mineralem lapidem cum suis particularib. acciutoribus. Sed nota, quod dictum lapidem possimus etiam aliter cōponere, sed maiore: & est modus, quando habes corpora soluta, vnuquodq; de perse iam couersum in liquorē, pone ȝ.ij. de G. vegetabili, & vnc.j. lunæ finæ, & partes 12. de aqua vegetabili, et putrefacias de perse, & separas elemēta ab uno quoq; de perse. postea vnes terrā, & præparas simili prius cū

70
Universidad de
aqua sua & separando eam per B. ab aere & igne,
quousque sit puluis albissimus, postea præparas
cum aqua rubea, scilicet aqua solis, quousque sit
disposita ad sublimandum, quod cognosces quā
do super laminam ignitam euolat in fumum: po-
ste sublimabis & sublimabitur albū sulphur, &
rubeum remanebit in fundo. Tunc proportio-
nabis terram sive sulphur album cum amalgama-
te facta ex luna & Mercurio & Ioue, vt suprā fe-
cisti in alio modo compositionis huius lapidis.
Et super hoc fixabis elementa sua alba, imbiben-
do, digerendo & desiccando, vt in superiori do-
ctrina tibi traditum est. Et tunc sulphur rubeum
quod remansit in fundo vasis coniunges cum as-
malgamate facto ex auro & Mercurio, & propor-
tionabis, vt suprā in albo fecisti: & elementa sua
rubea fixabis supra corpus, & cum sua oleagine
fixabis & cerabis, vt diffusam habes doctrinam
in superiori parte. Et habes lapidem mineralēm
album & rubeum per aliū modum composi-
tum: quem poteris multiplicare per modum mi-
nerarum, vt suprā te docuimus, & modum tibi
clarum dedimus. Sic habes totam doctrinam
chymicam tam vegetabilem animalem, quam e-
tiam mineralēm, cum omnibus suis circumstan-
tijs diffusam absque dubio: per quam peruenies
ad istud secretum & effectum altiorēm, ad quem
pauci operantes posseunt peruenire, nec potue-
runt nostris diebus. & hoc vocatur donum Dei,
eo quōd sicut Paulus Apostolus inquit: Hoc do-
num non conceditur nisi diligentibus, à quo cū
sta bona procedunt, vt Iacobus Apostolus testa-
tur: Quōd omne donum optimum & bonum de-
furfum

71
fursum est descendens à patre lumen, apud
quem non est transmutatio, nec vicisitudinis
adumbratio. & qui timet Deum faciet bona. Er-
go non dispones animum tuum in vanis rebus,
nec in peruersis cogitationibus, dum gratiam
Dei conse qui volueris: Quia maximus Deus su-
perbis resistit, humiliis vero dat gratiā & glo-
riam, Cuicav & gloria sit in sempiternū Amen.

TESTAMENTI NO- VISSIMI RAIMUNDI LVLLII

DE PRACTICA.

LIBER SECUNDVS.

ELI ad componendum dictam medi-
cinam matrem & Imperatricem omni-
um metallorum medicinarum, opor-
tette habere tres fornaces, Vnam ad
calcinandum, & destillandum per cineres, aliam
ad inhunandum per balneum, & aliam, quæ sit
presto ad opera interrupta, scilicet ad corrigendū
errores secundum quod tibi signum natu-
ræ monstrabit. Et debent esse furni rotundi ab
intra, & cum tribus medijs factis ad fortijis terre,
ex solaris terre, quæ suffert ignem, ruptus in me-
dio, totum in rotundo ad quantitatē coronē vi-
us Clerici, vel ad longitudinem digitorum qua-
tuor per talem modum, quōd polsit cooperiri

& aperiri: & quum necesse fuerit, eum suam pē
 tia, & ab uno medio ad aliud sit medius palpus
 bene longus, & quodlibet medium habeat suam
 portam, quod possit claudi & aperiri, secundum
 diuersitatem fororum, & sint omnes simul con-
 iuncti vnum post aliud, vt longitudine, & in fur-
 no in medio fac vnum conditum in quolibet de
 suis medijs ad finem, quod potest id recipere ca-
 lorem aliorum per sursum & deorsum, & quod
 prædicta cōducta inferius cōtra solaria, & quod
 possit claudi & aperiri, quando fuerit necesse, &
 habebis fornaces perpetuas, ad continuandum
 ignes diuersos, quos medicina in finem illius, &
 quando volueris aliquid facere, apta tuaſ forna-
 ces, secundum quod res requirit, vel in Balneo,
 vel in cinerib, vel in igne flamineo. Quia in Bal-
 neo distillamus aquas, in cinerib, separamus no-
 stra aerea, & calcinamus terram in forma aquæ
 claræ: & in igne flammæ fixamus spiritus, quia
 est opteticus. Et iste est, qui dat medicinæ poten-
 tiam actualiæ ad omne quod ipsa facit. Et si pen-
 dente magna medicina, vis philosophari in tua
 practica, oportet te habere furnellos paruos so-
 lumenodo de uno medio: quia medicinæ parti-
 culares, non requirunt tot diuersitates digestio-
 num, nisi solummodo res, quæ fieri possunt in di-
 ets fornacibus, sicut poltea dicemus. Et hoc est
 magna habitatio latitiæ, ad digerendum spiri-
 tu in omnibus operibus nostris, ad habéendum
 patientiam in tarditate decoctionis magnæ
 medicinæ, quia non stando ociosus,
 poteris facere multa
 alia.

De Vasis.

Fili, tu debes intelligere, ad componendum
 omnes medicinas, non indiges nisi forma vnius
 vasis, quod est de tribus fruitis, scilicet de uno
 cooperatorio, & de uno alembico, & de vna cu-
 curbita. Sed illud accipit differentiam nominis
 secundum diuersitatem suæ operationis: quia
 quando est pro intentione dissoluendi, dicitur
 distillatorium: vel putrefaciendi, dicitur putre-
 factorium: distillandi, dicitur distillatorium cum
 suo alembico: vel ad calcinandum, dicitur calci-
 natorium, & mortificatorium: vel congeletorium, &
 dicitur congelatorium, & reductorium, sublima-
 torium, adiutorium viuificatorium, eratorium,
 & inhumatorium, putrefactorium, attenuato-
 rium, condensatorium, &c. Et semper non est
 forma, nisi vnum solummodo. Sed quælibet
 medicina requirit suum vas formatum, sicut di-
 etum est de vitro cum suo cooperatorio, & cum
 suo alembico.

De Medicina.

Fili quando nos dicimus in isto capitulo me-
 dicina, hoc dicimus per intellectum simplicis
 perse, & composti perse, sine coniunctione a-
 liorum elementorum, & sic de quolibet aliorum
 elementorum composti, sicut est lapis, qui est
 creatus de duobus simplicibus elementis, scili-
 cet de terra & aqua, vel elixir, quod factum est
 de compostis & simplicibus, de compostis,
 sicut de sulphure, & de fermentis: &c de simpli-
 cibus, sicut de aqua & aere. Et ideo fili, cum qua-

paratur, indiger suo proprio vase facto, sicut superius dictum est, sicut medicina simplex, & aer similiiter, sic de alijs elementis, & medicinis simplicibus. Quare tibi manifestetur, quod duæ res possunt simul fieri in uno vase tempore. Noli successionem vel morā seu longitudinem temporis propter defectum vasis aegredere, quia ali quando duo simul potes facere, aliquando tria, quod tu non posses facere, si esse in penuria vasorum, quæ omnia sunt unius formæ, & illa forma sufficiat tibi ad componendum & ducendum ad finem realem medicinam.

*Quomodo debes intelligere
elementa.*

Fili, ita debes intelligere, Elementa sunt omnia composita, quia natura non debet sustentari, nisi in materia simplicis compositi, cum alijs elementis compositis, de materia fina & clara elementaliter per virtutem elementatiuum, in qua sustentatur virtus vegetabilis. Quapropter fili, nostra elementa sunt in quolibet illorum, & quodlibet illorum est in forma circuli & circulatur cursibus simplex mixtum. Fili, modum cuiuslibet elementi nos accipimus per rationem suæ terminatæ proprietatis, sicut aqua per suam frigiditatem, & ignis per suam caliditatem, & sic de cæ. Ad hoc per respectum ad tales determinationem vocamus nos corpora, animalia vegetabilia, & mineralia elementa, quodlibet secundum dominationem elementi, quod dominatur in quolibet ipsoru. Et propter hoc, quod successivæ sunt naturaliter generata secundū gradua-
litatem

litatem suæ diuersæ simplicitatis & grossitatis mediocritatis accipientes diuersas formas, & diversa elementa. De quibus nos vocamus elementa, & maximè corpora mineralia, quia quælibet una pars est similis alteri in suo toto. Et propter hoc nostra medicina vocatur ignis: quia determinatè ipsa habet complexionem ignis, non obstante, quod sit composita ex compositis elementis, & temperata cum qualitatibus contrariis: & quia unum compositum est ingressuum in aliud, accipit formam homogeneam per variam mixtionem, quæ dicitur uno alteratarum, quæ penes se habet mixtibilitatem, causa veniendi ad compositionem, cum potestate suarum rerum alteratarum, scilicet elementabilitatem & vegetabilitatem. Tunc igitur perficitur circulus sphæricus, cum quatuor circulis sphæricis, qui faciunt quadrangulum, quando erant diuersificati, sicut istæ figuræ tibi demonstrant h̄c.

*Quomodo intelligere debes elementa.
Caput. II.*

Quare fili intelligere debes, quod nostra elementa sunt composita, & elementata: quia in nostra terra est ignis illuminatus, & ideo est ipsa elementata per complexionem sibi appropriatam ex parte ignis: & similiiter ignis & aer in ipsa continentur, & tamen illis participant secundum magis & minus, & proprietatem suarum extremitatum. Et sic est de alijs elementis: quia in nostra aqua est ignis, & aer in terra. Sed ignis ad magis profundū omnium suarū regionū requiescit magis remotè, quam facit terra & aer. Et propter

hoc istum ignem nos multiplicamus cum calore aliorum, & istum contemperamus cum frigideitate aquæ, & fixamus in humido aquatico, quod est materia sulphuris: quia humidum est materia nostri ignis, sicut oleum est luminis, quod ardet in lampade, & cum tali materia fili augetur & augmentatur noster ignis, quo usque sit sulphur: quia ignis terra, qui comburit & ardet manum, mutatur in substantiam aquæ mercurialis, & sit sulphur non ardens, per temperatam frigiditatem aquæ incombustibilis: Et post modum conuertitur in substantiam aeris, quando ponitur in fusione. Et iste est noster ignis, quem tu debes infigere per certa regimina reductio- nis in materia humida, quæ est terminus ad deducendum in materiam secreti sulphurum per humidum radicale: quia quanto tu magis occultas in subtili materia, magis suum humidum radicale multiplicatur, tanto magis operatur suum humidum radicale: & quanto sua materia est magis subtilis, & magis occulte penetrat, cum firma radiosa alteratione. Propter hoc fili, si tibi dictum aufamentum huius naturalis operatio- nis, quæ debes gubernare cum longa mora. Quare ipsa pluralitate temporis coniungitur pluralitas partium in unam substantiam in qua est unita, quam potens virtus, quæ est tota essentialiter composita de igne composito, cum humido radicale. Et ideo cum sit ignis compositus ex pluribus partibus ignitis, habet potestatem ignibilem ad igneum alias partes: & cuin illæ partes sint ignitiæ, sunt coloratiæ, quæ habent potestatē colorabilem ad colorandum & tingendum alias partes.

Et dependet

Et dependet coloratiuum de significatio, & de significabili colorificabile, & de significare venit colorificare. Et hoc est, quod nostra tintura non est nisi purus ignis compositus ex multis parti- bus coessentialibus coniunctis in unum per ar- tem claram & scitam: Vnde dicimus, quod no- ster ignis facit in una hora, quod Sol & Stellæ far- ciunt in numero mille annorum. Considera ergo fili, & intellige, quomodo & qua via noster ignis nutritur & crescit, quo usq; venit ad illud posse, per quod ostendit virtutem sulphuream per suam proprietatem, quæ congelat omnear- gentum viuum. Fili, accipe extremum spirimen- tale A. ratione Philosophiae nostræ, quæ docet potentiam in nostro magisterio, quod sicut ca- lor naturalis simplex terminat suum humidum radicale simplex digerendo & congelando illud secundum subtilitatem tibi limitati ad propor- tionem virtutis caloris naturalis digerentis, si- cuit manifestat primum regimen reductionis in substantia sulphuris, sicut calor congelatus & multiplicatus in humido maturato, digerit, & maturat, & congelat naturam aridam argenti vi- ui vulgaris compositam materiam in forma me- talli. Vnde fili, multiplicata ignem in substantia, subtili argenti viu, & congelabit id omne com- positum: quia natura demonstrat, quod natus infans vel puer lactens non potest capere cibum magnum, nisi per calorem naturalem ma- tricis: non digeritur, nisi prius coquatur & sub- tilietur, & insuetum lactis conuertatur, quod est cibus & proprium nutrimentum infantis. Et hoc requirit fili naturaliter natura in suis pro-

Universitatis
prijs actionibus iam nutriendum fætum factum
ad finem, quod hoc non potuit capere in cibo
grossio, quod attrahat & fugat in substantia lactis,
queusq; nutritus possit capere cibum grossum.
Illi, tuū speculum sit generatura, & mutatio in-
sanitis humani, ad creandum nostrum lapidem,
Et hunc faciet totum secundum sanitatem, ad quod
quilibet bonus philosophus debet suum intelle-
ctum dirigere.

*Annuntiatio elementorum & notitia illorum.
argentum viuum philosophorum.*

Cap. IV.

Fili, nostrum argentum viuum, vel pars illius
est aqua distillata à terra sua, & terra similiter est
nostrum argentum viuum, animatum: & anima
est calor naturalis, qui stat colligatus in prima es-
sentiâ elementorum arg. viui. Quare te scire fa-
cimus, quod aqua debet habere modicū de hoc
calore, aliter non esset animata. Et ad hoc facien-
dum habemus elementatiuitatem, quæ elemen-
tat & animat elementa, complacente solutione
& putrefactione, quæ naturaliter naturali calore
penetrante omnes partes elementales, diffundit
per totam naturam essentialiter, & diffuse ligatur
cum dictis partibus essentialibus, per partes
minimas ad finem, quod in separatione elemen-
torum trahitur per distillationem. Et materia cu-
iuslibet elementi manebit animata ex igne na-
turali, qui est calor viuificatiuus, de quo omnia
elementa exuberantur. Et quanto grauius aqua
distillata fuerit, tanto magis ipsa erit ligata cum
partibus essentialibus argenti viui, quibus est
copula.

copulatus calor naturalis, sicut appareat in oleo
& in rebus calidis liquidis. Quare filii considera
differentiam, quæ est inter aquam & oleum, quia
visus demonstrabit dissimilitudinem, non per
seam solam speciem, sed per suum effectum, si
scis comprobare per intellectum, si theoricus
es in nostro magisterio. Cum igitur una pars ca-
loris naturalis separatur à maiori virtute, cum
ita sit, quod ipsa perdatur in sua fluxione à calore
naturali, & à suo proprio & cōnaturali humido.
Sed cum alia vice ibi reducitur, per coniunctio-
nem illam recipit corpus cum magno appetitu,
per confortationem & restorationem integrā.
Et sic simul coniuge cum sulphure, & humidita-
tem tunc sua simili humiditate: quia virtus ignis
materiæ multiplicatur in se, ratione suæ effi-
cientiæ, & sua naturæ: quia facit humidum radicale
totum novum, sicut per experientiam leuiter ti-
bi potest monstrari lapidis Lunariae magnæ. Si-
militer post separationem elementorum, cum
semper habeat appetitum ad humidum pro-
prium, cum quo calefiat calor naturalis, & in
quo imprimit suam formam, & suam similitudi-
nem. Videas super hoc, quod materia, in qua ca-
lor debet operari, & imprimere suam essentiam,
sit bene subtilis ad finem, quod totum possit fie-
ri ignis & humidum radicale, & materia subtilis
tur per decoctionem longam & suavein, cum re-
gimentis contrarijs, quæ sunt operationis na-
turæ. Fili, intellige hic, quod duplē calorem
oportet te habere ab igne communi, scilicet hu-
midū colligans & coniungens cum nutrimento
spiritus, & igne siccum dissoluentem & destrue-
tem

rem segmata, post condensationem spirituum terminotorum per ignem humidum.

Quomodo debes intelligere actus ad temperandum elixir, & de contemperatio-
nem elixiris. Cap. V.

Fili, tu debes scire per intentionem ad cōtemperandum Elixir tuum, quod omne temp̄eramentum est constitutum per primas qualitates ligatas in immediatis essentijs: quia te oportet in illis ipsum attemperare per confortationem: quia sic vult natura. Sed cū tu potes videre, quod propriè quantitates non possunt haberi nisi sub forma substantiali, & composita visibili, tibi expedit, quod substantia cuiuslibet elemen-
ti non turbetur in tempora medicinæ per quantitates alterius, quæ est in illomet per defectum præparationis, & substantia cuiuslibet elemen-
ti sit medicina subtiliter depurata ad finē. Qua-
re manifestum tibi sit, quod in aqua est aliquid de terra indigesta, quæ dicitur sustentatio spiri-
tus, post suam præparationem, malè rectificabitur propter hoc, quia ipsa habebit in suo ventre de quantitate sicca, quæ est prima qualitas ter-
ræ, & per illam conturpabitur lapis frigidus, ad faciendum suam actionem: & sic est de alijs elemen-
tis. Videas, quare per defectum præparatio-
nis siccum non confundit humidum, nec frigi-
dum siccum, nec humidum frigidum, nec frigi-
dum humidum, nec humidum calidum, quia ali-
ter lapidem non poteris temperare, nec illum
ducere ad certum gradum specificè. Cum tibi
expediat diuisibiliter quod tu scias, quantum
debes

TESTAMEN. NOVISS. 81
 debes ponere de quolibet elemento. Et ideo, quando elementa rectificantur cum gradibus separationis, hoc facimus ad finem, quod qua-
 tuor qualitates elementales, & quod quilibet il-
 lorum sit fortis secundum quantitates elementi
 sunt tantum quantum est possibile: quia de qua-
 tuor qualitatibus excellentibus oportet, quod con-
 ceptiperes lapidem. Et dictæ qualitates ex-
 cellentes non inueniuntur nisi in simplicibus e-
 lementis, & elementa simplicantur per vim præ-
 parationis ad finein, quod quantitas vnius non
 impediatur per quantitatem alterius. Et ab illis
 resultat temperamentum secundum confortatio-
 nem vel debilitationem, quæ fiunt per viam re-
 ductionis. Et sic ligantur iterum elementa, & fi-
 unt quasi aqua composita, quæ continet in se
 omnia quatuor elementa præparata, quæ aqua
 fixatur per minimas partes, & congelatur in suo
 fine per modum reductionis, & per talem mo-
 dum elementa contemperantur cum minima a-
 ctione qualitatum contrariarum, & resultat vnu
 compositum complexionatum, in temperame-
 to calidi & humido, frigidi & siccii. Attamen prius
 cum frigido & humido, & post per illum est ma-
 gis humidum & calidum, quoifq; venit, quod el-
 ixir fit cum nobili temperamento.

*De tribus instrumentis, sine quibus opus
 non potest fieri. Cap. VI.*

Fili, in hac arte debes considerare tria subies-
 ta instrumentalia, scilicet vegetabile, quod est
 principale mutatiuum omnium substancialium,
 & elementale, quod est principale mixtatiuum
 elemen-

Universitatis
 Clementorum, & instrumentalitatum: quoniam
 sine illo non possunt esse, quia omnia ista tria
 requirunt, quod sint vniuersaliter in materia, ex
 qua sit nostrum magisterium, quia si vegetati-
 vum non esset in materia, non posset transmuta-
 re. sicut natura requirit, secundum sua organica
 instrumenta. Fili, principale & nobilissimum ef-
 fectum huius instrumenti est ignis naturalis, &
 si elementarium non est ibi, elementa non pos-
 sunt misceri cum bona elementatione. Et si a-
 qua non elementatur de aliis elementis, & spe-
 cialiter de terra, iam ista non poterit cibari, nec
 per consequens habebit substantiam ad consti-
 tuendum: nec instrumentum vegetabilitatum
 habebit substantiam, quod possit mutare. Et per
 hoc potes intelligere quod in omni nutrimento
 parum proslunt simplicia elementa, cum mani-
 feste tibi natura ostendit, quod elementa que
 ipsa miscuit cum suo instrumento elementatio
 faciunt naturales effectus per suam mixtioneim.
 Et similiter quantum sequitur naturam, tibi
 ostendit practicam, quod melius & citius ope-
 rantur & faciunt multos effectus elementa mix-
 ta, quam faciunt simplicia, propter hoc, quod ele-
 menta mixta manent in primis essentijs ele-
 mentorum, & de illis cibantur omnia per virtutes
 suorum instrumentorum, & sic ligantur fi-
 mul, quia maior pars vnius ligatur cum maiori
 parte alterius, omnes insimul alterantes se per
 suas proprias qualitates. Sed illa colligatio, fili,
 sit in diuersis proportionibus, sicut tibi dice-
 mus per capitulum succedens, & diximus in ca-
 pitulo suam animationem, vel de sua anima-
 tionem,

tione, & in capitulo immediate precedent. Pa-
 tet, quod requiritur, quod materia non sit va-
 cua tali instrumento vegetatuo, per quod tas-
 sia debent elementari. Et instrumentarium no
 est in elementandum elementa ad intrandum
 compositionem sulphuris mediante instrumen-
 to vegetatuo. Et sic tibi manifestatur, quod
 vnum non potest esse sine alio, semper cum dif-
 ferentia successuorum operatorum: quia quan-
 do volumus ponere instrumentalitatem in ma-
 teria, nos vadimus ad regimen dissolutionis,
 quod superius tibi dedimus. Et hic incipit vi-
 dere elementalitatem & instrumentalitatem. Et
 quando volumus quod ipsa elementet sua ele-
 menta, nos vadimus ad secundum regimen re-
 solutionis. & statim hic incipit nasci vegetatua,
 que est causa transmutandi & elementandi ele-
 menta cibata, per elementatuitatem in sulphur,
 per operationem tertij regiminis, per quam fit
 congelatio naturae. Fili, cum materia ex qua
 id creatum, que dicitur argentum viuum, est
 parva & prima materia metallorum, in qua ma-
 teria sunt vniuersaliter omnia tria instrumenta
 infixa per virtutem dictarum operationum, que
 habet potestatem transmutandi vnum metal-
 lum in aliud, cum perfecta & minerali transmu-
 tatione. & super hoc dixerunt aliqui Aristote-
 lenses philosophi, quod impossibile est trans-
 mutare species metallorum nisi primo reducan-
 tur in suam primam materiam, vel naturam,
 cum omnibus suis instrumentis, & quod dicta
 prima materia imminuta in illis, & per que faci-
 at artificialiter artista suas transmutationes, per
 respectum

Universitas de
respectum ad naturam. Propter hoc habemus à
natura tria nobilia regimina operationis, per
quæ causamus omnia tria instrumenta, quæ mu-
tant materias in hoc, quod diximus.

Biblioteca Colligatio sit in diuersis propor-
tionibus. Cap. VII.

Fili, colligatio vel mixtione elementorum sit
in diuersa proportione, secundum proprietatem
cuiuslibet elementi, per talem modum, quod
cuilibet elementorum sit ingressum per elemen-
tationem, in quodlibet elementatum. Semper
in actione unum elementum est magis forte quæ
aliud in suo mixto: & hoc est in omnibus mixtis
& elementatis. Quia elementare non est aliud
quam miscere, seruata tamen diuersitate suæ dif-
ferentiaz. Et istas colligationes factas in diuersis
proportionibus nos vocamus numeros: quia
per illos elementa sunt ligata in elementatis. Et
ideo, operatio qua sit per actionem aliquando
inuenitur ignis elementatus nimis elementa-
tus, nimis actius, propter hoc, quod de humi-
do, cum quo est ligatus haberet adhærentiam, &
cum illo, de quo exiuit, quod non haberet ignis
per semetipsum, & per terram, vel de terra: cum
qua est ligatus, ad motum deorsum continuè, in
hoc, quod corrodit, & per humidum aereum ha-
bet nutrimentū, sicut iam diximus in capitulo, &
in multis alijs. Et totum hoc non posset habere
ignis simplex. Et ideo ignis inextinguibilis est,
eo quod sit ignis simplex. Sic fili est de frigiditate
aque, quæ continetur per siccum terrestre,
quando locus est ibi apertus ad finem, quod ista
possit

possit intus intrare suum ventrem, in loco spiri-
tus aerei. Attamen ipsa acuitur per acuitatem
ignis ad penetrandum, & quando est intus cor-
pus, ipsa est magis apta ad infrigidandū illud &
indurandum cum tota mixtione. Ethoc nō po-
set facere aqua simplex: per talem modum est de
siccō terrestri, quia id non posset intrare ad des-
iccandum & congelandum corpus humidum; si
istud non haberet adhærentiam & acuitatem al-
liorum elementorum, sicut apparet per nostrum
lapidem sulphureum: propter hoc sit tibi data in
clara notitia causa, quare & quomodo dictus la-
pis oportet ut creetur ex quatuor elementis ro-
tatis in quatuor circulis sphæricis ligatis cum li-
gamentis catenarum deauratarum, sicut sua ac-
tio tibi potest manifestare cum clara experien-
tia. Et quia talem actionem nō simplicia elemen-
ta vocauerunt antiqui philosophi dictum colli-
gamentum, mixturam mineralem, per quain re-
sultet quedam alia virtus ultra tria instrumenta,
quæ superius diximus in elementato: quare di-
ximus ad finem, quod in temetipso, recolligas
omnes virtutes, quæ causantur in complicito,
quod ipse sunt quinq; in numero, scilicet, actio
simplex cuiuslibet elementi, quæ assentur, est
magis illi propinqua secundum naturam, & ista
est instrumentalitatiua: secunda est virtus pro-
portionis mixturae. Tertia est virtus, quæ ad-
iuuat actionem mixturae elementorum, per
quam cum dictis elementis constituant mix-
tum, & ista vocatur elementatiuitas. Quarta est
virtus celestis: & quinta est virtus instrumenti
vegetabilis. Per istas quinque virtutes fili com-

Manatur & formatur actio in nostra medicina. Et eodem modo locus vasis mineralis cum adiutorio illius semper cum sua natura non intrat in medicina solummodo essentialiter, sicut faciunt dictæ quinque virtutes. Fili, quando nos dicimus virtutem cœlestem, intelligite virtutem ignis communis, quæ debet mouere intrumentum vegetabile, quod est intus materia formatum & sigillatum tantum quantum est bene formatum per ignem communem per respectum ad naturam. Et ignis communis est formatus & gubernatus per sapientem practicam humido respectum ad virtutem cœlestem, & sic nos volumus philosophicaliter, secundum quod sua actio nos requisiuit in nostro magisterio.

*Quomodo debes considerare subiecta
cum quatuor conditionibus.*

Cap. VIII.

Fili subiecta capiuntur in hac arte dupliciter, scilicet pro instrumentis, sicut superioris nominauimus, per quæ nostrum magisterium adimpletur. Aliæ subiecta instrumentalia non pertinent nisi ad res viuas, quæ ars non potest retinere propter raritatem materiæ suæ: & ideo illa viuaciter generare, si intellectus non supplet cum subsilio aliquorum spermatorum diuinorum, supplex per scientiam naturæ stellatæ organisante per harmonias cum instrumento sensualitatis, quod per artem experientiæ se totum declarat, natura coadiuvante à supernis per aliquas multas vices, in tantum, quod loqui certas res & moneri faciebant cum aliquibus virtutibus in

infusio & monstrum supernæ influentiaz, sicut faciunt lapides & verba, & herbae, in quibus multa virtus influit, & nascitur per quintam essentiam supernæ nature matris. Et naturæ insimuz, per suos bonos motus, & subtilez mixtiones, vnde virtutes causantur in materijs simplicibus ligatis cum grossis, secundum intellectum spiritualiæ supernæ naturæ, quæ facit postmodum miracula: sicut dicimus cuiilibet bene intelligenti in volumine sensibilium. Debes intelligere per alium modum subiecta in loco materiæ, in qua stando sua dicta instrumenta, quæ sunt transmutamentum illius secundum specialem differentiam suæ propriæ & naturalis concordantiaz, & determinatio dictæ materiae. Et ideo fili, dicimus tibi, quod tu debes considerare modum istorum subiectorum tantum materialiter, quantum instrumentaliter cum quatuor conditionibus usque ad finem, quod per illa mouetur intellectus habituatus, & conditionatus ad discurrendum dicta subiecta materialiter & instrumentaliter sua elemētata ad simplicitatem grossam materialiter, & sic etiam sublimare instrumentalia omnia simul cum materialibus. Et hoc secundum quodlibet subiectum tam materiale quam instrumentale, stat ad conditionatum per suam essentiam, & persuam naturam: quia subiectum materiale & instrumentale, quod est leo viridis, habet unam conditionem intra se, & alias in fumo gelato. habet conditionem in leone viridi, dominatur subiectu materiales, ratione suæ grossæ substantiaz, quod impedit instrumentale, quod non oportet, quod hinc recedat per

Universitas de

extraneū quo sit infixus in substātia subtilētē per operationem, & in fumo gelato instrumentale dominatur ratione raritatis suæ materiæ & prospeciali. Post id quod ipsum recipit de aqua vel de aere, in quo sunt sine anima viuificati, neque ipsum viuificant: & post sicut res viuificata operatur cum re viua. Et de hoc tibi damus exemplum de argento viuo sublimato, quando est viuificatū, quod facit impressionem, sed post statim perdit per sublimationē, si postmodum non recipiat per ignem, quasi adducit vitam per operationem scitam & cognitam per autenticum operarium. Prima conditio iterilis quam tu debes habere cum scientia habituata, est, quod de quolibet subiecto extrahas suam proprietatem virtuosam cum conseruatione suę essentię cum propria diffusione, & per viam practicę formatę trahas potentiam in actum ad finem, quod differant ab alio subiecto. Secunda conditio, quod in practica obseruetur differentia subiectorum, tam materialium, quam instrumentalium: sit vegetativa Leonis viridis differentia à vegetativa sulphuris in virtute & substantia, quod est fumus aquæ cōgelatæ per grossiem corporalem fixam & perfectam. Tertia conditio eit, quod concordantia, quæ est inter vnum subiectum & aliud, tam materialiter quam instrumentaliter nō destruatur sicut concordantia, quæ est inter terram & aquam, & aerem, & ignem, vel inter corpus & spiritum: quia spiritus concordat cum corpore cum corporalitate, & instrumentalitate, cum differentia & concordantia, per concordantiam unitatis, quam dissolutio fecit

fecit ex illis duobus. Quarta conditio eit, quod nobiliōrū subiecto attribuantur nobiliōrū elemēta participantēs in essentia cūm nobiliōribus principijs, sicut in lapide, quando est creatus, est nobiliōrū in virtute & in substantia, quam est sua minera, de qua exiuit, in aere magis quam aqua, & in igne magis aer, & mixtum magis quam simplex. Et per tales conditiones potest citō habituari intellectus illius, qui vult esse practicus in operationibus naturæ, mediante secreto perficiendo contento in tractatu compendioso, qui vocatur, Vade in eum, de numero philologorū.

De Temperamento lapidis, & quomodo stat in quatuor Elementis, cum distemperamento. Cap. IX.

Fili, noster lapis moratur in omnibus quatuor elementis suis, & totus est in quolibet illorum post suam separationem, quæ vocatur mixtio rerum mixtarū, quia est totus in terra magis mortuus: sicut arena fabuli stat, & iacet sine vita, per magnam siccitatem. Adhuc tibi magis dicimus, quod ille est totus in suo aere. Sed quia hic stat submersus in suo magno mari suffocatus est calor suus naturalis per humiditatē excedentē. Ad huc dicimus magis, quod lapis noster est totus in igne, sed quia iacet imbibitus per magnum calorem, manet incombustus sine condimento totius actus vitalis. Quapropter tibi reueletur, quod in nullo extremerū stantibus qualitatibus excellentibus stat complexio temperata, pes

quam resultant omnes actus vitae, nisi in ipsis mixtis in quantitates excellentes omnes simul debite coniugantur in uno mixto, scilicet, quod lapis calidus & lapis humidus, lapis frigidus, lapis siccus, & qualiter insimul temperantur, erit mixtio peculia, quæ debent originem vestri temperamenti per actionem manualem, quantum primarum excellentium, quæ sunt elementorum. Et per hoc tibi manifestetur, quomodo nostra complexio naturalis quantitas est, excellens nisi in elementis, cum ipsa mixta rumpuntur in actione iuncta permutationi, quo usq; perueniunt ad istud medium, in quo species perfecti mixti potest constitui. Quare filii, cum iam constet, quod nouus actus vita stet sine medio, iunge aquam cum terra, sicut natura requirit, in partibus minimis, quo usque resultat noster lapis, quia non est nec unum, nec aliud, & dicitur quoddam monstrum, quod est de natura incompleta, quando aqua fuerit gelata per vaporē terræ, & medium approximatū ad natūram aeris, sed tenet ad huc multa de natura siccā primi extremi, non possit adhuc contemperare per aerem, nisi grauiter fieret ad humidum impressio, cum adhuc non participat cum isto, quantum facit cum terra. Reduc igitur per diuersas vices de aqua super terram albam, ad finem, quod fixetur cum ipsa, & sit medium magis approximatū aeri quam terræ, & quod frigidum comprimat humidum ad magis profundum, tunc erit medium proportionatum in siccitate, ad tollerabilitatem naturae aeris, per virtutē frigidi aquatici, coniunge igitur aerē humidum

midum cū siccō proportionabiliter temperando per aquam ad finem, quod virtus vnius extremitati exaltetur super aliam, & vnum contemperet aliud, & quod siccum per humidum, & humidum per siccum totum simul inspissentur, per continuationem duarum partium, ad finem, cum fueris in tua proiectione, acquirat humiditatem siccī: quia nostra Impressio non fit nisi per humidum ligatum in ventre siccī, & siccum in ventre humidū: & ligatum fit per passionem vnius & alterius, per decoctionē in igne temperatiuo. Et post talem ligaturam quando humidum sentit frigidū, tunc se claudit in ventre siccī. Sed quando siccum inuenit calorem excellentem, ab isto se defendit in ventre humidū, & humidum retinetur per siccum, ad finem, quod totū possit pati ignem: Et per humidum datum impressio in siccō, quę est aqua vita mortuorum. Fili, sic tale siccum per se conaersum in corpus nouum, simul acceperit impressionem, per virtutem & impressionem viuorum humidū in siccō, in tali modo, quod in pugna ignis siccum defendatur per humidū a separatione suarum partium: eodem modo quod humidum prohibeat per siccum, de sua exhalabilitate tardē & grauiter possit tale corpus perdere, deinceps impressione iam facta. Fili, igitur serua, quod quando vapor siccī fuerit in fumū exhalatus, & constrictus, & expressatus per humidū frigidū constrictū in nouū corpus, lucens & resplendēs sicut cristallum per illum in se per humidū, vel cum humido aereo calido laxatio. Ad finem, quod partes siccī constricti se con-

Universitatem cum lamina crystallina alba, fluente, ingredientem, trahente & penetrante sine vaporabilitate, & mortalitate aliqua, sed cōsoliditate, quæ est prima virtus humidi radicalis, & argen. viui, & vita omnium liquabilium corporum : & sic terminatur in fine questio ignis philosophorum per sua propria media deducti ad suum finem perfectum, per intentiuitatem rei, quam postulabas. Vnde vera principia respiciunt ad suum finem : & fines adalia refluent per media, sicut iam visum in proiectione, quæ venit à metallo, & in metallo terminatur per conseruationē naturalium mediorum, ubi sunt extrema, fumum, & principiorum. Et ideo tibi dicimus, quod lapis nō fit, quousq; quatuor vicibus benē dissoluatur, & pōlt congeletur. Quia tunc infinita media extremorum iam projecta in extremo temperato, reverterit gratis per nobilem naturam à sua medietate: quia sicut tibi diximus, nunquam natura vadit ad perfectionem, nisi per transitum suorum primorum mediorū: quia tunc constringuntur & rumpuntur qualitates propriæ omniū elementorum, quousq; veniūt gratis ad propriū temperatum, & diuidualia, quæ sunt pura natura summorum metallorum.

*Quomodo debes intelligere ignem Mercurij, et
quanta est differentia inter ignem vul-
garem & philosophicalem. Cap. X.*

Fili, sublimatio Mercurij (humanos) intelligimus, & omnes philosophi, & decoctio illius, quousq; efficitur sulphur aliqua pars illius, & alia argenti viui, & depurantis illud à suis unctuositatibus

sitatibus. Fili, si intelligere vis naturam sublimationis, tu debes scire principaliter duo, scilicet materiam grossam simpliciare, & dirigere & sublimare calore, qui est instrumentum naturæ, sine separatione sui proprij subiecti. Simpliciare & dirigere materiam hunc per diuersas decoctiones, quas ipsa capit ab igne contra naturam excitato per rationem: per talē modum, quod calor naturæ, qui format omnia, non separetur, nec suffocetur à dicta materia, inō oportet te illam sublimare & exaltare, & augmentare simpliciendo, digerendo, dictam materiam per longas & lentas decoctiones: quia ipsa materia accipiat, sicut diximus, de igne contra naturam. Erad hoc faciendum tu debes imitari quālibet sapientem philosophorum, qui debet naturam respicere. Secundario fili, quando sapiens philosophicus vel medicus vidit materiam duram, & compactam videlicet in diureticis, oportet, quod vratatur medicinis digestiuis, diuiliuis, & incensiuis, ad finem, quod materia dura mollificetur sine destructione naturæ propriæ leui adustione. Secundario, Oportet quod ipse vtatur medicinis laxatiuis, ad linem, quod materia digesta expellatur, & diligenter evacuatur. Tertiō, Oportet, quod vtatur ipse aliquibus confortatiuis ad confortandum naturam, quæ per violetiam medicinæ fuit laxata & debilitata in sua evacuatione. Quartō, Oportet, quod ipse vtatur aliquibus resumptiuis & restauratiuis, ad finē, vt hoc quod natura perdidit, in sua evacuatione restauretur sibi. Totū hoc similiter operarius imitari debet in nostro magisterio, cum operationib. superioris

dixi, quia per primam operationem ipse debet
 attendere L. & K. per illam L. & M. & N. O. P. Q.
 & R. Et per hoc tertiam reductionem de M. in L.
 & O. Et per hoc quartam debet intelligere redu-
 ctionem de N. in hoc, quod est ingressus de L. in
 O. Er quando tu volueris habere N. per M. de L.
 tu debes ut acuta euacuatione, & cum lenitate
 & patientia, quoque parum spolietur, & diui-
 datur de N. & quod proprietas naturalis vegeta-
 tiva non separetur ab L. per M. S. magna euaca-
 tione, quia euacuatio M. S. subitanea est & repe-
 tita. Et sic erit repletio, calefactio, vel infri-
 gatio. sunt totaliter fallacia, vocibilia, & deceptibili-
 lia, & inimica naturae. Fili, L. non euacuetur de
 N. nisi propter hoc, quod peccat seu deficit in at-
 trahendo M. & in desideratione omne cum L.
 conuertere in suam naturam. Sed quia L. est im-
 pedimentum per M. in retinendo M. denudat L.
 de N. quae impediens amorem de L. & de M. Et
 propter hoc potes in temetipsa recolligere, quod
 tria sunt principaliter necessaria in nostra subli-
 matione. Primum est dissolutio, secundum con-
 strictio, tertium restauratio. Dissolutio est ad eua-
 cuari dum res plenas, constrictio ad indurandu-
 res dissolutas, & restauratio ad reimplendam na-
 turam. Semper tamē fili, restaurationē debes fa-
 cere paulatim, cū dura cōgrua, id est temperata,
 quod natura in suis vasis euacuatibus solet multū
 appetere: & ideo magis acciperet, quam ipsa pos-
 set conuertere, vel digerere, nisi versapientē &
 naturalem operariū non tenetur in igne diætæ.
 Et ideo tibi diximus in nostra Theorica, si nos
 voluisti intelligere, quod natura citius conuerte

ret par.

Universitas
 Bononiae
 BONONIENSIS

ret parou, quam magnū, parou modicum ad mo-
 dicum diuisum in partes, quam facit grossum in-
 diuisum totum simul. Et sic multiplicatur nostrū
 argentum viuum, & fixatur per digestionein, &
 conuersionem, quod ignis naturæ facit in suis
 partib. per quatuor elementa. Quando igitur fili
 volueris sublimare Mercurium nostrum, primō
 separabis elementa sua per tales modum, quod
 suum instrumentum in quo sit proprietas, non
 possit sentire igne extrinsecū, nisi solummodo il-
 lum, qui est sibi missus contra naturam ad corrū-
 pendum sua elementa paulatim ad finem: quod
 nostrum sparuerium seu austur resumat plumas,
 quas perdidit, & quod ille possit volare: & co-
 quiritur suo igne per spaciū temporum, quod i-
 pse requirit in nutriendo cum suo lacte, sicut in-
 fantem inter mammillas suæ caræ matris. Post
 fac ipsum volare ad cœlū, quoq; bibit aerem,
 quod ipsum fore vel multum indiger. Et siccipite
 recuperabit potestate ad penetrandum quod-
 libet corpus, & ad mutandum illud in N. vel in
 F. Fili, sublimatio est vnum generale ad omnes
 operationes, particulariter & generaliter: quia
 secundum opera aliquando sublimatio accipi-
 tur pro omnibus, quæ requiruntur in perfectio-
 ne magni operis. Et aliquando accipitur pro
 qualibet dictarum operationum, vel siant per
 humidum, sicut dissolutiones, vel siant per siccū,
 sicut indurations. Intellige, quod dicta ope-
 ratio cum intentione perfectionis suæ naturæ,
 tantum quantum potest pertinere ad regimen
 dictæ operationis. Unde multi infideles fue-
 runt excæcati & decepti, sicut patet in suis
 notis

Universitatis & damnatis, scilicet in epistola Demoschis Iis Iudæi, Abrahali Rabbi, qui intellexerunt nostram sublimationem fieri cum igne extraneo in siccio: & alij in igne humido cum cibo extraneo: & alij sicut Rasis in Mildee, & Estul, qui reprobauerunt sublimationem fieri cum igne contra naturam. Vnde nos dicimus, quod generatio non est sine corruptione. Et licet sit sic, quod ipsi potuerint intelligere, quod ignis naturalis semper non potest excitari, sine illo, qui est contra naturam, quod ipse possit quicquam facere, videntur, quod tales dabant scientiam ignorantem, vel palliosam cum tenebrositatibus, sicut fecerunt Kefu, Marabhi, Kalitis, Hezodi, Zeber, Arabici, & multi alij, qui confuse, & cum magna corruptione, notificauerunt nostram sublimationem sub operationibus extraneis, quod nunquam fuit de more philosophiaz: nec adhuc sub velamine voluerunt istam intelligere, cum nullo modo locuti fuerint de perfectione, per modum traditionis, nisi solummodo in forinam tenebratum, per quod apparet, quod si tales non dederunt, facile cognolcebant ceteras operationes, sine quibus non potest fieri nec integrari, per quod apparet per suas extraneas operationes, cum quibus opus potest fieri. Item quod supradictum operentur per ignorantiam, manifestatur per hoc, quod rem magis quam nesciebant nominare, nec cuius nomine erat, quæ super omnes alias materias contra ignem exuberatur, & multiplicata cum talibus sublimationibus, sicut nos ter diximus, & non cum alijs, quæ sunt destructiæ totius generationis.

tionis. Et in hoc excitando non debet abscondi turbæ Christianæ ad finem, quod gloria bonorum reuelent malis: quia non est credibile, quod talis populus discedens à veritate, sicut maxime fuit iste proditor, iniquus, reprobus, &c. De quo plura verba & scripturas Pagani. Sed quod velis capere, quomodo tu debes capere gratis, Dei erit, si ibi attendis concessum testamentum prius ubique longatus.

De diuersitate ignis contra naturam, secundum diuersitatem medicarum, in forma practica: & quomodo debes illam conseruare.

Cap. II.

Dicimus tibi fili, quod tu potes operari in corporibus solummodo, vel de argento viuo, vel de alio: sed hoc circa, vel diuersa intentione, quam habes in tua practica, secundum hoc, quod operatus fueris vel de corpore, vel de spiritu, vel de ambobus insimul. Quare si tu habes intentionem operandi in corpore solummodo lapidem nostrum, tu potes facere lapidem cum tali intentione, quod Mercurius crudus conuertatur in coctum commensuratum à natura. Fili, ista diuersitas considerationum, sit propter diuersitatem cocti & crudi. Nunc posito, quod quodlibet debeat transire per quatuor media operativa, quasi quantum est factum cuiuslibet, cum per illum conuertatur in lapidem philosophicum. Sic erunt septem media operativa, scilicet B. C. D. E. F. G. H. per B. significatur operatio liquefa-

liquefactionis, per C. solutio & elementatio, per D. elementatio & congelatio, per E. sublimatio, per F. elementatio & congelatio, per G. solutio & elementatio, per H. liquefactio, & per B. C. D. E. intelliguntur opera Mercurij, vel argenti viui: Et iste sunt successioꝝ decoctionis. Et per E. C. intelliguntur operationes corporum: & iste sunt per retrogradationem incrudarum. & nominamus literas corporum H. G. F. E. quarū quælibet istorum finitur in E. Sed pro tanto, quod corpus conuertitur de H. in G. Mercurium, non potuit gradualiter à B. in C. nec de C in D. statim, sicut corpus conuertitur in A. G. in F: quia quælibet res conuertitur citius in hoc, quod fuit, quam in hoc, quod nunquam fuit secundum instinctu naturæ: & citius sedatur res inuda, quam mundetur res foeda. Et ubi quæconque tardius sit, citius deficit, vel destruitur ratione partium impurorum, quæ volunt reformationem. Et ideo quando operatus fueris de Mercurio, habebis semper satis de materia in principijs suarum decoctionum. Et hoc ratione suæ grauitatis, cruditatis, & grossitatis, quod id non potest conuerti in naturam elementorum, mediorum perfectorum, indiget duplice decoctione, ad eleuandam suam grossitatem, quo usque veniat ad perfectionem de E. perfusiuam decoctionem, in qua F. potest reduci cum reuersione reincrudationis. Igitur filii intellege, quod postquam D. transierit in E. transibit in F. & ab F in G. & à G in H. & à H in I. & ab I in K. & à K in L. Iste literæ, filii mi, intellige, quādo E.

do E. vult graduari in F. & A. B. in G. &c. Tunc accipias F. G. H. per alia significata, quia per F. tu debes intelligere liquefactionem fermentorum, & G. solutionem solutionum: & per I. multiplicationem in virtute: & per K. multiplicationem in quantitate: & per L. intellige metallum perfectum transmutationis, per virtutem medicinæ. Et totum hoc intellige operatione perfecta, soluendo Mercurium, vel argentum viuum. Semper tamen fili, non obstante, quod tibi diximus, quod Mercurius indiget propter magnam suam cruditatem decoctionibus duplicibus iteratis. Hoc dixi propter rem commensuratam supernæ naturæ, quæ respicit ad maiorem perfectionem ad æquipollentiam virtutis sulphuris. Item quod omne corpus perfectum est conuersum, vel potest conuertri: & ideo ipsum indiget duabus literis. Sed si talem rem commensuratam non habes intentionem faciendi, tu potes modo bene abbreviare tuum opus in transeundo statim successioꝝ à B. in C. & à C. in D. & à D. in E. Sed illud est, sicut diximus tibi, non erit tale nec de tanta virtute, sicut est sublimè commensuratum in superna natura: quia suæ decoctiones fuerunt generatæ de tanto. Vnde cum materialium secundum suam exigentiam subtrahitur virtus, & vis, quia virtutes & vires non veniunt nisi propter nobilitates materiarum exerant, & in virtute vnius quod nos vocamus Lapidē philosophicū, & medium: quia sicut clavis coniungens duas res, facit tenere simul, sic natura coniungit haec duo in vnu corpore virtuosum. Vnde ipsa multū respicit, quod

quod ynum vult coqui, & aliud incrudari, ad cōsequendum officium, cum subtili artificio, sicut vult magister, per voluntatem Dei, quem sequitur. Vnde tibi dicimus fili, quod sic ynum demonstrat in suis decoctionibus diuersas passiones: sic aliud in suis reincrudationibus ostendit yllibet diuersas potestores, quod sicut superius tibi diximus, Mercurius est grossum terrestre propter suam magnam cruditatem, sicut sua natura demonstrat viuaciter in suis primis decoctionibus: Sic per contrarium corpus perfectum ostendit actiones, & accidentia contraria, per nobilem, & magnam decoctionem, quam ipse recipit longo tempore à natura, sicut sua materia demonstrat retrogradationem, & reincrudationem. Et sicut crudum demonstrat multitudinem materiarum, sic coctum per suum contrarium demonstrat paucitatem: & hoc per suam bonam clementationem, digestionem, & subtiliationem, electa cocta fixa soluuntur & fugiunt à crudo, quod ipsa incrudauit per volatilitatem, si non habet retinaculum, quod debetur naturae, scilicet vel de temperamento proprij menstrualis cum informatione, vel de primo Mercurio, cum tu des bes intelligere cum spirituali ratione, quod natura requirit. Et sicut spiritus est plenus splendore & subtiliatione, & rarefactione, & hoc totum non potest venire nisi per tolerationem materiarum, & tolerantia evenit sibi p actione ignis, qui est excedsum elemetum qui totum comburit, & toru de purat & ducit quamlibet rem in simplicitate. De tanto igitur sicut tuum Mercurium respondebit simplicitati, tantum operatur & non plus: &

quantum

quanto magis purum operabitur in luciditate clara. Quare tibi declaratur, quod de solo Mercurio, vel de solo argent. viu. potest facere opus perfectum vel imperfectum: si perfectum fiet per rationem longatum decoctionum & digestionum duplicatarum: si imperfectum, hoc erit propter breuitatem suarum decoctionum, non ad plenam integratrum, quod ipsum habet à sua volabilitate. Sic fit, patitur ratione sua propinquitatis, & facilitate, quam ipsum habet à sua volabilitate. Sic fili trahimus nos ab illo opere magis propinquio, & leuius, sed non perfectius, nisi cum adiutorio suarum decoctionum, vel per integratam mixtionem sua materiarum in corpore perfecto, sicut tibi dicimus, quando locuti erimus de operationibus corporis:

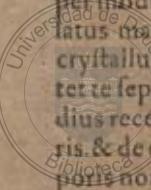
De reincrudatione corporis perfecti, & de sua diuersitate, & de accidentibus, & de pondere.

Caput. XII.

Per res superiorius dictas, potes fili naturaliter intelligere, quomodo reincrudatio crudis secundum cursum naturae, quousque in uno separatim conuertuntur, per quæ opus melioratur, & fortiter corrigitur in tantum, quantum habet duplicitem respectum, ratione corporum & spiritus: quia sicut illi, contrariantur in suis actionibus, passionibus & operationibus, quia spiritus de natura sua sen. per respicit veram fixionem in veteri magisterio, & corpus fixum p modū contrarium, nititur volare in forma aquæ, & corpus fixum

h

per modum contrarium clara, & spiritus conge-
latus manet sicut terra alba, bruna sicut sal vel
crystallum vel talcum spissum, de qua terra oportet
te separare istam preciosam animam, quae tar-
dius recedit à corpore, & hoc cum aqua corpo-
ris, & de eo intellige, quod solutio spiritualis cor-
poris non fit sine congelatione naturali spiritus,
sicut tibi diximus, vel elucidamus per rhamphi-
losophiae in compendio huius artis. Nec conge-
lationis spiritus fieret sine cōgelatione corporum.
Attamen intellige sic de solutione spiritus fixi,
& corporis volatilis, per primum spiritum ante
suam constrictiōnem, & non corporis fixi sul-
phurei inducti nigrum occultum, quia est disso-
lutum per congelationem & constrictiōnem sui
argeb. viu. quod accipit ab igne naturae, & non
contra naturam. Fili hīc pugnant contraria ope-
rationes, quia sicut ignis corpus videtur quasi
succum & tenebrosum, post quando corpus to-
taliter alleuiatur, spiritus impletur magno gra-
uamine. Vnde cum tu volueris corpus multum
bene dissoluere, cōgela de ponderosa, qui ipsum
portabit in suis manibus. Primo fac, quod illud
conuertatur in H. & ab H. in G. per incrudatio-
nē, post de G. in F. cum retrogradatione. & post
modum F. in E. conuertetur in lapidem per vir-
tutem spiritus reducti, qui non est arg. viu. vulga-
riter totum, immo est de corpore primae congre-
gationis, & de virtute suā propriā substantiā
est inductum sine extraneo grauamine. Quare
vēlis attendere, quod opus de M. respiciat ad cō-
stringendum, & inferius manendum, & id corpo-
rum ad laxandum & dissoluendum: & spiritum al-
te ascen-

tē ascendendum. Per hoc tibi monstratur, quod
si ambo duo simul sunt bene præparata, opus
mineralē facies sitre grauitate citius, quam facie-
bas, si de vno solo, & multō melius: quia tunc v-
num stat in hoc, quod aliud habet, & vnum me-
lioratur per adiutoriū alterius. Incipe igitur tuū
opus ab istis duobus insimul, sicut tibi diximus
in lapide maiori. Et habemus intentionem tibi
in rāmis statim, cum tibi dixerimus de duplii ac
cidentia, quae causatur ex corpore & spiritu, quā
do dominatur insimul.

*De duplii respectu corporis, & Mercurij, & de suis
operationibus contrarijs.*

Cap. XIII.

Quando opus fit de Mercurio, & de corpore
simul, tunc causantur in magisterio multa acci-
dentiā contraria contra materiam, resoluti spiri-
tus à corpore fixo in aquam nubium, & corpus
de spiritu volatili constringit in terram conge-
lam. Sic per contrariū modum ignis naturae con-
gelat spiritum, dissoluit à corpore fixo in terram
gunimosam, & corpus spiritus volatilis fixi per
ignem contra naturam non resoluti in speciem
aquam nubium, sed in aquam philosophicam.
Quare fixum per virtutem ignis naturae effectus
est volatile, & corpus spiritus, spiritus corpus, &
humidū siccum, & pōderosum leue: sicut per vir-
tutem contrariam ignis contra naturam volatile
sit fixum, & fixum volatile, & corpus spiritus,
& spiritus corpus, & siccum humidum ad mo-
dum aquæ nubiū, & ponderosum & constrictū.
Et ideo filii intellige, quod ignis contra naturam

Universitatis
Locutus est, quia est per suam naturam contra omnes operationes naturales, cum sit visum, quod hoc quod ignis naturalis componitur, iste disponit semper, & dicit ad corruptionem. Et ideo corruptitur omne complexionatum, nisi ignis naturae sibi dominetur. Vnde tibi dicimus, quod talis ignis vel operatio istius non est de virtute vel operatione nostri magisterij, immo est ignis turbinis, qui est purus naturalis. Vnde filii, sol noster stat totus in signo Arietis exaltatus, quando vides materiam, quod stat confusa. Ideo filii tibi dicimus, quod nostrum magisterium debet incipi, quando ingreditur in Ariete, vel quasi exaltatur in opera a nobis: quia tunc potest dicere seire, & discernere verum intellectum, quem philosophus tibi dat, quando dicit, quod primus gradus sublimationis debet tantum assiduari super lapidem, quem scio, quo usque exaltetur & sublimetur. & dicimus tibi, quod nihil aliud est, quam ignis, quia potentia in actum, quem tu debes intelligere, quod non decipiari: quia sine illo non fuit opera, qui dixit tibi. Vnde multa sunt accidentia, quae causantur per talia opera contraria, sicut tibi relevatum est in Proprietario satis leuiter. Quare filii, cum solutio unius nunquam sit sine congelatione alterius, non debes dubitare, vnde poteris habere terram, nec aquam etiam ad faciendum magisterium cum igne appropriato. Vnde terra est de prima substantia arg. viu. constricti vel congelati, impregnati virtute corporis in igne Solis per quod argen viu. manet sublimatum philosophicaliter sicut prius dictum est. Et aqua est de prima substantia metalli, in qua substantia

stantia humiditas aerea arg. viu. appropriatur, quae respicit perfectionem suae naturae terrae primae imprægnatæ ab igne naturali, in qua est virtus cœlestis, quæ vivificat, & illuminat terram Mercurij, quæ inferius est mortua: ideo apperit ipsa aqua cum instinctu recuperandi rem perditam. Sed cum illa res, quæ est humiditas vinificativa, fermentetur cum corpore, exuberata, sicut tibi diximus: ideo reputatur melior quam erat ante, per multiplicationem coctæ humiditatis. Et sic per aerem adiuuant elementa, ad finem, quod coniuncta per exuberationem possint cum maiori instinctu alias adiuuare: quia M. & P. adiunant Q. & R. & N. quæ L. & O. per corruptionem de Z. quæ est causa solutionis de L. & O. & post M. & P. adiunant L. & O. ad recipiendum Q. R. & N. Post adiutorium suæ exuberationis per coniunctionem de Y. quod est contra Z. sicut tractamus alibi, quomodo elementa sunt coadiuuantia ad componendum, & corrumpendū omne corpus, cum adiutorio de Y. & de Z. quæ sunt instrumenta generationis & corruptionis.

Nunc dicemus per viam Prætice ad Ramos Tinctorie, in quibus poteris filii quiescere & solatiari, & primò de corpore solari, cum adiutorio de A.

Caput. XLII.

Fili, tu scire vis transmutamentum primi corporis Lunaris, cum clara prætice: oportet te separare ab illo arg. viu., quod est terminatum per

Universitas de Bologna
Siccum terrestre : quia illud est, quod dat albedo nem argento, & non est aliud, quam humiditas terminata in speciem argenti, per virtutem sui sulphuris. Ideo oportet te, quod tu intendas ad resoluendum istam humiditatem in tua reductio ne, quod non habeat in sua condensatione, & trahes per istum modum. Accipe 5. corporis lunaris optimi & sicut tibi diximus, liquefac ipsum in sex partibus de E. rectificari, tamen sine reiteratione calcinationis. Postea pone totum ad fermentandum in calore stercoris humidi pro octo dies, & inuenies substantiam corporis in fundo vasis, nigram sicut carbonem. Fili, illud est sulphur, quod debet dealbari per condensationem sui humoris per duplum ad naturam, quam superius tibi diximus : qui humor erat condensatus, ante suam liquefactionem in speciem coloris metalli: & cum continuatione partium dicti sulphuris nigri: sed nunc est separatus ab isto per liquefactionem. Pone tuam materiam in balneo, & de illo humido liquefacto : elementa tua, elementa cōmixtione elementi instrumentati. Sed primō elementabis aquam, & post cum aqua elementata, elementabis partem, quam volueris cōstituire in aerem, quo usq; appareat tertium instrumentum vegetatiuitatis. Tunc igitur reduc aquam elementatam super terram siccām, & super suum ignem excitatum, & coque totum, sicut tibi diximus, quo usque humidum per respectum ad naturam benē teratur, non in metallum, sed in sulphur album : quia non est transitus de extremo ad extremum nisi per medium suum. Fili, medium conuersum dicti humili est ignis terrae, sed medium

medium conuertens argentum viuum in metal lum est sulphur in forma pulueris subtilis, sicut tibi diximus in sua multiplicatione. Et hoc tibi manifestetur, quod corruptio argenti viui terminat in speciem metalli per cursum naturae cum nostro artificio, per mutationem illius in suam primam materiam, est generatio sulphuris. Si igitur argen. viu. non corruptitur, & in quatuor elementis diuiditur, generatio sulphuris non fiet vñquam, quia oportet, quod sulphur sit de materia subtili & purissima. Vnde creatur arg. viu. oportet, quod sit de subtilissima substantia in forma aquæ claræ. Et sic non potest esse sine mutatione sue naturæ, nec sine diuisione suarum partium. Corrumpe igitur arg. viu. & de suis partib. diuisus subtilibus & sublimatus forma lapidis, quod petis : quia magisterium debet fieri, & gubernari scilicet : quia magisterium latet in corrupendo arg. viu. & deviando à sua specie. Et postquam cum adiutorio virtutum suæ materiæ induixeritis & portaueritis illū in specie alterius scilicet sulphuris & sic mutabis naturam, & natura formabit hoc quod petis per operationes certorum graduum successivorum. Dum tamen tua opera assimilentur, cum quib. natura procedit, & desiderat procedere, sicut cum purgatione dicti sulphuris, & creatione illius que sunt cū tali decoctione & cum tali sublimatione, sicut superius tibi diximus, si nos intellexisti philosophicā liter, sicut natura requirit, & tali operatione sui principij argen. viu. quale dictum est instrumentum elementatum, & purgationem totius diuerse substantie p quatuor elemēta, & cū tali bona

romulgatione, sicut tibi diximus de his duobus cum materia metalli fermentalis. Tunc igitur fili veraciter in istam materiam per virtutes sulphuris, & arg. viu. species metalli induitur & mutatur. Nec vñquam homo verum aurum, nec verū argentum facit, seu faciet, si per illam viam non procedit, cum non sit nisi vna sola naturali limitata operationis. Ideo oportet, quod species manent in materia simili metallo priori, cum manifeste sit necessarium, sicut superius tibi ostensum est, quod suum arg. viu. conuertatur in sulphur, & post reddatur tibi species, quā amisit in forma aquae claræ, quā nos oclū vocamus, vnde causantur species nouæ per generationem quæ ducit illas de potentia in actum. Quare tibi reuelatur. Omnes illi, qui dealbant cum rebus albis, & citrinant cum similibus speciebus, sine corruptione suorū individualiōrum, verè omnes isti sunt deceptores, nec cū toto hoc possunt facere aurū verē, nec arg. viu. si p operationes contrarias, nō habent suum sulphur albū & rubeū: quia licet sic sit, quod ipsi habeant artem ad extrahendū arg. viu. suū à corporib. cū adiutorio liquefactionū p sublimationes, & q omnia individualia corrūpantur à speciebus, adhuc p talem corruptionē nō poterunt facere veram tinturā ad albū, nec ad rubeum quæ per nouam generationem renouatum, & in corpus subtile album, & resplendens conuersum. Tunc per tale album renouatum sit vera Tinctura ad album, & per ignem lapidis ad rubeum: quia cum motus corruptionis sit completus, & dieta renouata, nunquam iam deinceps Tincturę factę de illis, poterunt venire ad corru-

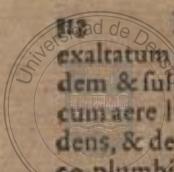
ad corruptionē, quia sunt deportatæ intus & foris, & terminatæ in magna luciditate. Sed pauci sunt, qui sciunt procedere per istam viam, quia ignorant opera naturæ. Et ideo aurum & argentum illorum non possunt sustinere ignem, immo consumuntur, & corrūpuntur, & conuertuntur in terram corruptam. Ethoc est, quia & cum tales posuerunt metallum in motu corruptionis, expedit, quod illud totaliter corrumpatur, & in seces-conuertatur super perditione totius suæ speciei, propter hoc, quod ipsi non interrogauerunt totum cursum suæ corruptionis: & si fecerunt, non fuerunt prouisi in depurationibus partium corruptarum: & quia illæ partes manent mixtæ cum sua puritate, comburuntur, & vadunt cum tota sua specie: & hoc ratione sulphuris combustibilis, quæ per consensum caloris ignis omnia illa combusserit, quia metalli non potest se defendere ab igne. Et tantum, quia partes non possunt esse couinicinæ individualibus nobilis speciei. Quare fili, sit tibi recollectum in clara summa, quod de nulla re alba, quam natura formauit, velis facere tintoram, nec albam nec rubeam, quoisque suæ partes corruptæ per artem magisterij remouentur. Et hoc damus tibi motiuum, si cognoscis Lunariā ad humidū opus creatam in fermento corporis, quia de oleo & sulphure fit totum compōsitū, quod omnia metalla tingit in aurum vel argentum, secundum quod est album vel rubeū, quoisque suæ partes sunt nobiles. Sicut vidimus per opus cuiusdam socij, quem inuenimus eundo per mundum, qui notificauit multa pulchra miranda, sed pōst fuit

Universitatis in sua arte, cum nos plus sciuiimus
per se civitatem, quam ipse non cognovit, nec
per artem intellexit. Vnde post ipsum informa-
vimus in multis alijs rebus cum specie influen-
tiae, & materialium virtutum, quo usque desuper
fusim sociati in lapide virtuoso affinando, fui-
mus tribus annis simul in magna legalitate: vñ-
de millena fuit totum annum in perficiendo. An-
no M. C C C. X X X. fuit opus expletum. Vnde
quibus post modum recessit a tribus notis ars,
& vasa manserunt, quarto qui manet in suo re-
gno regenerando sicut prius. Etsi Deus tibi de-
dit aliquo modo teneas, secretè, quod mundus
nihil sciat. Item magis tibi dicimus, quod pra-
sens Testamentū velis secrerare illis omnibus,
a quibus petieris practicam: quia est prohibitū:
quia si ipsi vellent ultra suam ignorantiam erra-
re, ad docendum cauerent sibi per prohibiti-
onem, quam tu scias, sicut ille per dictum Testa-
mentum, quod cum remurmuratione te docet,
quod tu dissoluas humiditatem argenti termina-
ti, cum reiteratione liquefactionis, & in fundo
valis terra nigra, cum aliquo paucō de substantia
argenti dicti viu manebit combulta. Fili, ita ter-
ra est venter nostri sulphuris, de quo solutio sic
solenniter, per resolutionem illius in suomet
argento viuo, de quo constat vel est generatum.
Et ideo dixerunt aliqui antiquorum, quod sul-
phur non potest dissolui, nisi per beneficium sui
met argenti viui, scilicet quando ipsum conge-
latur per suum vaporem, tunc dissoluit ipsum,
in naturam diaphanam transmutatur sicut spiri-
tus, per quod constat, quod corpus est conuer-
sum

sum in suam primam materiam, naturam puram
propinquam suam et generis, scilicet in sulphur
& argentum viuum: quod est sicut aqua. Quan-
do igitur tuum corpus bene dealbaueris, sublis-
ma ipsum, & hoc, quod inuenies eleuatum super
suas leces, in pecias albas, imbe cum oleo sta-
tim, & fixa ipsum, & proijce. j. pondus super 50.
Veneris, & ducit in veram lunam sine omni cor-
ruptione. Fili, illud sulphur est totū fixum, & ci-
tō ingrediens per naturam argenti, quod est vi-
cinū cupro: & pulueres, quos inuenies hāc subli-
matos in superficie tui sublimatorij, illos accipe,
& serua, quod sulphur est vnius alterius potesta-
tis, sicut tu solus potes experimentari.

Opus de plumbō. Cap. XV.

Fili, plumbum cōtinet in sua natura magnam
partem de H. cum pinguedine combustibili: &
vicium, quod est in sua substantia, est, quod ter-
restre non bene mixtum cum aqua siccā, secun-
daratione suæ grossæ substantiæ, nec fuit bene
depuratum. Et ideo te oportet, quod illum diui-
das in dictas substanzias, & quod quilibet illa-
rum benē depuretur, & extrahendo limosita-
tem grossam cum clementatione, qua sit cum
condensatione & rarefactione, & materia humi-
da. Fili, quādo volueris compenfare aquam cum
aere, mitte ignem, & terram, quæ caufat vacuita-
tem certæ essentie: & quando volueris aerē con-
densare, extrahe extrā, & rarifica aquam, cum le-
vigatione, quo usq. videris tuū corpus calcina-
rū. Post coque corpus tuū cum aqua, & post sub-
lima ipsum, & cum sublimaueris, dicitur corpus
exaltatum

RATI VNDI LVLLII

exaltatum in sale minerali, quod vocamus lapidem & sulphur naturæ. Istud sal naturæ incera cum aere lunæ simplici, quo usq; sit fixū & fundens, & de hoc sale projice unum pondus super 50. plumbi, & conuertit in purum argentum. Et si vis cogelare, & perfectè mutare arg. viuū, & arg. fixū, mortifica ipsum cum vapore eiusdem corporis, pōst fac proiectionem super illud met, scilicet unū pondus super 50. de dicto sale, & fixatur per suum calorem naturalem in verum argentum.

De stanno. Cap. XVI.

Per eundem modum facies de stanno sicut de plumbō: nisi quia te non oportet tantum præparare, si nō vis. Sed quando fueris in reductio-ne, coniunge paulatim decoctionibus gradua-tis, quia modicam sulphureā quantitatē tenet sic in substantia. Augmenta igitur dictam virtutem cum decoctionibus, per attenuationem & subli-mationē suæ substantiæ. Facimus te scire, quod tinctura est ad album multa magna, sublima ip-sam, quando tibi visum fuerit post suū nutrimentum, quo usque habeas sal naturæ, incera ipsum, quo usque fluat cum aere lunæ, & projice. pondus super centum partes stanni, & mutabitur in verum argentum. & si feceris proiectionem de illo super argentum viuum, congelatum si-xum, fixabit eum in veram lunæ cum retentione per-fecta.

Conge-

TESTAMEN. NOVISS. 113
Congelatio argenti viuti, ad capien-dum formam metalli.

Cap. XVII.

Recipe terram plumbi, & omnibus suis qua-tuor elementis benè mixtis, suspende tantum de argento viuo, sicut tibi visum fuerit per ratio-nem spiritus, iuxta proportionem potestatis ter-ræ super illam, quod pertalem modum possit recipere vaporem sulphuris, & incende ignem de subtus, & inuenies congelatum infra sex ho-ras. Sed cum ista operatio sit l. boriosa, & paucæ utilitatis, per respectum ad alias, cum ad tuum placitum non possit ad tuam rem tam magnam quantitatē congelare, sine reiteratione labo-ris, ad faciendum proiectionē, consulimus hanc transmutationē argenti viui ad hoc, quod videas & cognoscas suam naturā, quæ est vicina omni-bus metallis, sicut rectificat tractationē suæ na-turæ. Sed per hoc intelligas, quod in proiectione supernæ medicinæ, sit rectè congelare ipsum, si-cut fit in ramis, quia nō habet istam potestatem.

De Operे Martis & Veneris.

Cap. XVIII.

Eodem modo facias separationē de ipsis duo-bus metallis, sicut fecisti de duobus plumbis. Atta-men de ipsis duobus nō debes capere nisi secun-dam terrā, & cum aqua illius metalli, quod vos lueris, coque illam, quo usq; habeas sal ho-noratum latis. Istud sal inceratum oleo de K. & si sal est de natura, de quo unū pondus illius pro-iecti super 50. cum leui præparatione, conuertit in K.

in K. melius quam de minera: & si sal est de natura de O. proiecitur super illud tantum pondus, similiter conuertit in K. Et si sal velis projicere super Mercurium, prosequere viam, quam tibi diximus. Et si sal est de O. per solutionem ad hunc quod corpus amet spiritum extraneum ligatum cum sua natura, aliter non amabit, nec vellet recipere, nisi per nexus sui amoris, quod sit cum dissolutione non in aquam vulgarem, sed in aqua mercuriali, plena sulphure benedicto, quod penetrat omne corpus. Et sicut tibi diximus de O. vel de Q. intelligas de omnibus alijs. Et si hoc intelligas, eris magister totius huius artis, siue scientiae, per quam trahuntur secreta naturae de potentia in actum.

*De corpore & spiritu, insimul operantia,
per generationem humanam.*

Cap. XIX.

Fili, quod tu volueris facere vel incipere aliquod opus cum beneficio nostri magisterij, tu debes principio scire, quando natura humana procedit secundum processum illius, tu similiter debes te habere in tuo opere. Fili, scias, tibi reueletur ita sicut cum voce viua, quod cum humiditas in primâ substantiam spermatum, vocamus totaliter humidum radicale. Nunc igitur mas similando naturam humanam: accipe corpus cum unione, & naturali coniunctione cum argento viuo, & argentum viuum cum corpore, cum ponderibus suarum virtutum, facias amplecti per tandem modum, quod cum natura delectabili, per virtutem caloris luxuriae libidinosae, cum aliquantum ex-

li extensione, & mollificatione corpus continetur cum partibus argenti viui, & argento viuum cum partibus corporis, se inspissando, se constringit in aliquo paucō, ut de toto fiat vnum compositum album, sicut pasta mollis, vel massa alba, uniformiter mixta, per contritionem caloris, cum motu excitato, imponendo magis etiam de argento viuo, tantum, quod sufficiat, secundum virtutem mutuatiuam, per talem modum, quod isti duo humores insimul misceantur, & quando fuerint mixti, pone totum in loco digestionis, scilicet in fossa, quae sentit de natura bufonis, quoque comedenter, & cooperuerit omnia sua capita. Fili, capita bufonis sunt duo sperma ta, quae dissoluuntur in substantia aqua per vir tutem veneni, quando draco fœtens volat per aerem. Et postquam videris dictum calorem naturalem excitatum, quod totum fuerit in aquam resolutum, separa humiditatem superfluam, quae tenet ebrietatem, calorem naturalem excitatum de punctuitate, & acuitate, quae sunt iam proprietates naturae veri sulphuris. Fili, ista excitatio fit cum igne sicco, cum informatione cautelæ sapientiae, administrando ignem paulatim, & paulatim, & pro qualibet vice augmentando secundum rationem mensuræ, quo usque videoas, quod corpus sic efficiatur brunum, caueas semper à rubidine, quae venit per superfluum ignem. Fili, si hic te non aduisas, spiritus fugiet à corpore, & poste à istud non poteris retinere animam. Respic ergo, quod corpus non sit de toto in totum priuarum isto per stimulationem nimis magnæ solutionis, nec per nimis extensam excita-

excitationem: quia spiritus est, qui retinet animam, quando spiritus est retentus in ipso, quia anima non vult morari in corpore, nisi mediante spiritu. Et quando omnes tres coniunguntur, nunquam separantur: quia spiritus retentus per corpus, retinet animam, ad finem, quod anima retinet corpus in vita triangulari. Fili, spiritu vocamus nos, quicquid remanet in corpore, & quicquid est gelatum in ipso. Similiter animas dicimus, quicquid separatum est ab ipso per sublimationem in humiditate naturae radicali. Et quando sic videris corpus preparatum, da sibi de suo menstruali, quod stat exuberatum per virtutem mixtionis suae propriae naturae, ad finem, quod de ista exuberatione omnino recuperet magis quam perdidit in fluxu solutionum. Postea coniunge cum sua propria natura, quae ipse debet integrare, quo usq; ipsum sit fixum, & fluens, projice unum pondus de ista materia super mille partes argenti viui, vel de quocunq; corpore volvieris, & transformabit in verum argentum. Semper tamen fili habeas memoriam cum operatione & clausura illius. solue, & noda ipsum, quia aqua est medium ad separandum tinturas omnium elementorum, & coniungendum illa in coronam regalem triangulari forma.

De conditionibus Elixirii.

Cap. XX.

Fili, prima conditio est, quod habeat potestatem ad separandum, & segregandum omnem extraneam sulphureitatem & omnem terrestrem, etiam immundam corporum infirmorum, tali modo,

modo, quod à toto mixto separentur infusiones, post proiectionem. & ista conditio est acquisita immediate per virtutem coniunctionis elementorum, secundum hoc, quod ipsa fuerant colligata, cum mixtione unionis rerum alteratarum, virtutibus rerum alteratarum mixtibiliū, & terminatarum, cum administratiōne ignis magna sublimationis.

Secunda conditio est, quod medicina habeat potestatem ad illudrandum, & alterandum omnem corpus in fulgidissimam albedinem, vel resplendentem citrinitatem, secundum intentionem, quam tu petebas cum magna luciditate, ad finem, quod corpus diuinaturū perfectiore perfectionetur in complemento de toto in totum. Et istam acquirit conditionem medicina, per virtutem nobilis preparationis sue naturae, scilicet argenti viui. Fiat per talē modū, quod disponatur in elementa, & post miscetur ad magis profundū corporis alterabilis sine separatione: sed hīc nō potest fieri nisi sua substantia, scilicet corporis, fortiter subtilietur, cū dissolutionibus, & sublimationibus, factis cū preparationibus diutinis. Et sic cōstat fulgor sue illustrationis. Tertia conditio medicinæ est, principaliter, quod si ipsa per suam virtutē ducat metallo alteratum, vel reiteratā fusionem Solariam, ad finem, quod metallum sit exhibens additamentum ad oīne iudiciū, nec possit separari à mixto in probatioībus iudiciorū: & istas virtutes acquirit medicina, per operationem indurationis & fixationis calcem, antequā inceretur, & fixetur per intimationem fluendi: quia cum tota extranea *teu*

Universitas de Legmatica, quæ non potest pati ignem, per virtutem ignis optetici separatur, & totaliter deletur, quando spiritus in calcem albam fixatur cum reiteratione sublimationis partis non fixæ super rem.

Biblio. Quarta conditio est, quod medicina habeat virtutem perpetualem, cum firma alteratione impressionum contra asperitatem ignis sine euacuatione. Et ista sibi euenit per virtutem propriæ fixionis, post præparationem suæ fulgidæ substanciæ, cum suis fermentis fusilibus.

Quinta conditio est, quod medicina habeat virtutem ad præstandum pondus prædictorum perfectiorum ad terminationem ponderis metallorum perfectorum: & ista sibi euenit tantum per proprietatem substantiæ metallicæ, ex qua est composita, quantum ad operationis proprietatem, quæ fecit colligationem pluralium, & minimarum partium coniunctarum in unum. Fili, vis scire, quæ sint res alterantes, sunt argenta via, & alterata, vel sunt corpora, quæ nos vocamus sulphurea: quia quando sunt alterata per prima alterantia, ipsa sunt secundaria alterantia primorum alterantium, & alterandorum. Et quasi in illis pro speciali in uno, est uniformitas, & densatio, & ideo naturaliter adhaeret corporibus, & cum ipsis ligatur ratione suæ uniformitatis, & per densitatem dat sibi bonum & rectum pondus. Et ideo necessaria erit nobis ad cognoscendum hoc, quod postea vidimus cum clara experientia, scilicet quando de Mercurijs debet homo creare perfectam medicinam, magis, quam de alijs spiritibus, cum differentia

concor-

concordantia secundum gradus suæ præparationis. Fili, si habes in noticia præparationem, eris magnus philosophicus, & plenus philosophia reali. Fili, scis, qua re philosophi moderni & iuvenes in notitia naturæ virtutum deficiunt, magis in confortatione virtutis naturalis, quam in purgando materiam corruptam? quia nesciunt componere medicinas confortatiuas, quæ magis sunt de forma, quam de materia. Nec sciunt expellere materiam medicinalem à rebus corruptis, in quibus est materia cum tota cœlesti virtute infixa in ista, per totum cursum naturæ, cum leui decoctione solis & stellarum. Quia necessarium est, quod virtus naturalis, quæ est calor, & gubernatrix naturæ adiuvetur per virtutem naturalem quintâ cœlestem, in miscendo cum materia medicinali subtili tracta, à sua corruptione per virtutem boni intellectus, quam quilibet bonus philosophus debet habere, si vult intelligere operationem, per quam tractatur materia metalli naturalis, & terminatur sub conseruatione suæ virtutis, per quam debet operari. Et ideo cum ipsis ignorat per defectum cognitæ evidentiæ, extractionem, & compositionem talium medicinalium, decipiuntur per suas fatuas & cœcas existimationes. Ideo, quia totaliter ignorant mensuram fortitudinis ligati, per quam ligata virtus operativa in sui materia, quo usque posset superuenire circa empticas caloris graduati, super potentiam virtutis ligamenti. Et ideo dicta virtus soluitur, & renouatur à suo subiecto, & fugit ab igne comburenze, qui est suus inimicus mortalis, & manet materia sine virtute confor-

i 3

Et est causa, quare virtus recedit ab igne; quia suum subiectum, substantiam, vel suū corpus non fecit exhalatum cum dicta virtute, antequam ignis sibi detur ultra mensuram fortitudinis sui ligamentin: quia virtus confortativa seruatur, & arazitur cum igne communi applicato cum naturali, in quo est virtus coelestis, quam tu etiam sic queris, & per talem informationem informatus, quam ignis communis non excedat dictam mensuram. Et ideo in adiutorium omnium volentium adiuuare naturam per confortationem, dicimus, quod illi addiscant extrahe-re virtutes cognitas, cum doctrina præcedenti a corporibus vegetabilibus, mineralibus, & animalibus, siue lœsione suorum subiectorum. Et ad hoc faciendum rerum citamus intellectum, in aqua simplicis compositionis. Fili virtutes extractas necesse est, quod tu applices cum materijs subtilibus, ad finem, quod potestas confortativa non cōturbetur per grossitudinem materiæ. Et ideo fili, quando volueris confortare, videas, si virtus possit super materiam: & quod si erit totum simplex, & humili ad faciendum suis actiones ægritudines, quas calor naturalis dilatando semper per virtutem medicinæ confortatiue expellit quicquid est contrarium suis individualibus, sicut ignis coniungit homogenea, & segregat hæterogenea, quæ sunt contraria homogeneis. Et videas fili, quod materia subtilis, in qua colligaueris virtutes essentiales, non sit legis resolutionis in grossis partibus, scilicet minimis, & quasi insen-sibilibus particularibus, ad finem, quod virtus caloris

caloris naturalis tanta per accidens in recipien-do cum magna laetitia confortationem reagentem, & sensibilitatem contra infirmitatem, quæcumque esse possit, annihilatur, sine lœsione aliorum spirituum: quia per nimis magnum motum factum in tali casu, multi debilitarentur. Et hoc esset contraria confortatione in tantum, quantum corpus debilitatur per excitationem magni motus in substantijs grossis, quod ille possit persuam proprietatem segregare res hæterogenæ metallorum, quando per suum spiritum transformatur, nisi per adiutorium cinericij. Et est ratione substantiæ grossæ medicinalis, in qua est colligata virtus, quæ transmittat, quæ impedit ad complendum actionem integrum sui spiritus, quæ est diuidendo: hoc, quod est essentia naturæ, & coniunge hoc, quod est propinquum ad naturam argenti viui, quod post hoc inuenit mutatum in finum argentum, melius quam id de minera. Et ideo hoc casu recurrimus ad id ipsum, causa diuidendi hoc, quod est extraneum purum naturæ. Sed non intelligas, quod in suis cinericij tu debeas ponere plumbum, quia medicina faciet totum, cum adiutorio ignis cinerosi. Fili, quando iam tales medicinæ proiiciuntur super corpora, ipsa postmodum non possunt pati ignem ignitionis: immo statim funduntur sine ignitione determinata: & hoc est, quia sua natura patitur contrarietatem materiæ indigestæ, quia facit ipsam fundi ante tempus, quo usque per cinericium consumantur materia indigesta, quæ statim loco substantiæ flagmaticæ vaporabilis. Aduua igitur

Virtutes tuæ medicinæ per cinericium, & inuenies aurum, & argentum, secundum quod illæ medicinæ in istas fuerunt, vel ad album, vel ad rubrum. Fili, quando volueris dissoluere per liquefactionem, oportet te mouere H. B. per Y. & per X. quousque dissoluuntur: & quando congelato volueris dare fusionem, tunc te oportet mouere literas Tabularum D. E. R. I. & per decoctiones significatas per Y. X. ut successivè, quousque possit attingere ad obiectum fusibilium cum literis de L. nigris in collis & citrinis, quæ sunt magis propriæ de K. Et cum hoc facimus finem nostri Testamenti, per quod constat completa tertia patientia: vnde duæ germanæ prudentia & charitas accipiunt suum completum in terra laboris. Fili, si tu nos intellexisti, reitera quamlibet lectionem, in dividendo illam in diuersas lectiones, & in diuersa capitula: conuerte quodlibet capitulum in capitula, & quodlibet capitulum sit tibi una lectio. & cum memoria recollibili, & intellectu intelligibili cum voluntate amata misce unam lectiōnem cum alia: quia intellecta una, facit te intelligere aliam cum aliqua paucitate verbi, ænigmata, sicut ipsi fatentur per ista verba sequentia. Limpiadem lapidem purga, contunde simulq; bexa, cum puris inde coquatur aquis, calcis inextinctæ puluis tenuissimus illi mixtus, vt in massam transeat, & lapidem, &c. XXI. Fili in dulcoratione dictæ naturæ, facies per regimen fixationis. Et si intelligis quod tibi dictum est de natura, quomodo Christus nos per naturam saluat. Quæro fili, quare virtutes in deitate faciunt

ciunt triangularem de triangulo diuinali, & non alijs: est ideo, quia est mater virtutum aliorum materialium. Et quia supernæ virtutes essentiales influunt in dictis Triangulis materialibus natura, propter hoc illos constituit in triangulares & sphæricos. Et propter hoc tu potes intelligere per artem, sine virtutibus diuinis non posse quicquam formari, quare, si vis stare fortior, quam est natura, necesse tibi erit, quod scias fructum suerē in capucio, sicut fecit Virgilius, quando perdidit suam formam. Fili, natura potest formare unam rem in formam primam, si alia via non eam mouet peradiutorium artis, sicut propriæ vidimus per istam scientiam, quando corruptus in simile corpus non reuertitur, imo in puluerem siccum, & Elixir humidum, quod omnia alia conuertit in suo proprio: similiter est de toto hoc. Natura non potest perficere, si ab arte non accipit auxilium, quod conferuet suas species à corruptione individuali, de quibus post reformati in forma cuiuslibet corporis, quando facit de metallo pulures, & de illis Elixir, de quo metalla omnia subiacta accipiunt sanitatem, per magnam potestatem illius rei, quod Elixir vocatur. Non intelligas tamen, quod terminetur in forma metalli, sicut antè. & ad hoc volumus, quia plus valet, quod illud minus, cum per unum solum granum nascentur centum millia, magis quam tibi diximus de virtute duplicata. i. & ad hoc corpus, quod ipse conuertit, & de virtutibus ornauit, sicut plumbum, vel stannum, vel ferrum, vel argentum viuum, vel cuprum album vel rubrum, ad

quod metallum fuit transmutatum in aurum verum, sicut probat clementum, contra quod magis resistit quam naturale facit per suas virtutes, & magis de potestate habet contra leprositatem in omni exigitudine, quam homo habet. Attamen omnibus dicimus, quod ipsi caueant ab auro factio per artem alchemicam sine preparando naturam: quia multo magis valerer, commedere ignem ardenter cum oculis Basiliaci, quam applicare venenum in loco medicinæ per scientiam ignorantem: quia Aurum sophisticatum est per torum plenum impuritate ex igne contra naturam, de quo sophistica nescit spoliare ipsum: quia preparatoria nesciunt eligere, nec unum verbum intelligere, quomodo nam se habet in suis ablutionibus. Fili, tales credunt se habere totum factum, quando vident suum aurum in substantia Mercurij coloris, per applicationem extraneorum puluerum, si nimis sit diminutum de suis actibus naturalibus, per ignorantiam suarum purgationum: ea propter, quia nesciunt illi administrare, & integrare cursum naturæ, per quod omne bonum aurum acquirit multas virtutes, & proprietates. Quare fili tibi dicimus, quod si tu vis integrare totum cursum naturæ ad finem, quod tuum aurum habeat postulatam super totam naturam, videoas, quod ad fine primi gradus lapis sit purgatus ab omni sua corruptione, & post redde sibi virtutes, quas perdidit, quas inuenies in spiritibus quintarum essentiarum: & tu, in quantum de illis posueris, tanta erit infusio, & multiplicatio virtutum medicinarum, & secundum virtutes medicinæ,

dicinae, erunt virtutes metallorum reformatorum. Et cum posueris spiritus in lapide, dimitte continuare suum motum, quo usque virtutes quintæ resistunt asperitati ignis. Tunc igitur fili, cum videris tale signum, significatum tibi sit, quod motus naturæ quintæ est sine corruptione sua simplicis materiæ, de qua natura habes in virtute conformatiōnis.

Quomodo corrigi debeant errores.

Cap. XXII.

Fili, impossibilitas regnat in isti sciētia, quod tu possis habere spiritus quintos sine aliqua mutatione materiali de colore in colorem. In quib, præcorte, quod habeas sollicitudinem in tali modo, quod omnes colores sint tibi placabiles, excepto rubore, qui in materia venit post separationem quintarum substantiarum per ignem stimulatiuum contra naturam sicut causam. Fili, igitur quintæ substantiæ, quæ manent in sicco, comburuntur & consumuntur sua tinctura: quia volunt esse virtutum aeris humidissimilicis, nec possunt trahi extra, nisi coniungantur cum illis artificialiter, & per suam virtutem attractiūm de suo attracto & reuiuscato, sicut paret in ultimo puncto separationis suarum aquarum in balneo. Si tu nescis trahere de aquis aereis, roga nataram, quod per suam virtutem attractiūm te velit docere: quia illa te docebit: quia per appetitum illius, quod perdidit in sua calcinatione, ipsa separat aeren de medio aquæ cum restauratiōne, quo usque medicina virtutum attractiua

Universitatis de Regia
est quasi totaliter separatur separata. & caue à
magno igne in distillatione aeris, quia corpus ru-
bificaretur, & suffocaret virtutem attractuam,
quam tibi datur aer. Vbi esset in gradu suffocatio-
nis, posset attrahere magis, quam tu indiges, nisi
aer multum subtili. Extrahe igitur ipsum per
inhumationes, quia illae seruant tinturas ab o-
mni adustione, & restaurant humiditatem per-
ditam, in reuiuscando virtutem attractuam. Et
si videbis, quod corpus sic etiam fuisset rubifica-
tum, & sua folia tanquam de Talc, quae in simili-
tudine faui mutatur sèpe, projice in suam aqua,
& in illa aqua coque, quo usque accipiat vitam
albedinis: & trahe omnes aeres & inhumatio-
nes sine calcinationibus factis cum igne extra-
neo. Fili, tres colores sunt principales per nostra
instrumeta, quae dant ad intelligendū hoc, quod
natura vult: & sunt nigredo, rubedo, albedo, sicut
tibi diximus in capitulo. Semper fili, &c. Sed
hoc tibi dicimus per intentionem trahendi ae-
res, & corrigendi errores, & euitandi illos. Sem-
per tamē, cum ille sit de tota albedine, & de mul-
ta nigredine, caue, quod sit tibi nisi una rubedo,
quae debet venire ad finem primi gradus, & si an-
te venit, significat cōbstabilitatem caloris, quia
volunt rubificare per festinationem, quam ipsi
sentiunt à punctitate ignis stimulatum, qui est
sibi administratus per prauam informationem,
antequam suus proprius motus eis sit integra-
tus. Idcirco tanto, quanto rubificatur ante temp^o,
tantū perdit de sua Tinctura in sua ultima & pro-
pria rubificatione, in tantum, quantum sua essen-
tia rubificatrix colligatur in extremam materię,
quae non

quae non potest partignem, & hoc, cum non sit
ei vera rubedo in præparatione vera. Et si hoc
intelligis, scias, quare sophistæ deficiunt in faci-
endo verum aurum.

*De compositione Aceti nostri, quod constringit
argentum viuum ad expellendum
naturam suam.
Caput XXIII.*

Fili, accipe de bono vino bene sicco, & cum il-
lo resolute de D. ad quartam partem secchi viuati-
ci, & cum tanto de C. & si loco vini posueris sue
cum lunariæ, valebit unus bolus decem. Post
Recipe aquam per distillationem, quae est suc-
cus magnæ exuberationis, & prosequere ad so-
lutionem sui Mercurij, sicut tibi diximus superi-
us in libro Mercuriorum, & trahe aquam claram
cum magno igne, sicut tibi diximus in principio
nostræ practicæ, & in illo dissolue quod est disso-
lubile de lapidibus densatis, & de metallis liqua-
bilibus. Et si primò corpus traxit substantiam fœ-
tentis menstrualis multiplicabitur virtus mine-
ralis. & propter hoc tibi reueletur, quomodo vir-
tutes viuificatiæ infunduntur in materijs cum
spiritibus coniunctis. Fili caue quod de talibus
rebus non velis aliquid dare, & scias, quare non
est datum legere istam scientiam, nisi in generali-
tate cum alijs scientijs, sine nominando quic-
quam de ista, nec publicè, nec occultè. & ideo,
quia non debet dare motus homini humano
per artem intrandum ad res naturales, nisi per
propriū motū p̄ donū gloriæ, qui est Deus cœli,
qui scit

qui scit corilius, in qua forma vellet vti: quia multa sunt, qua sunt per naturam, quæ si multi scirent & vellent male vti, totum mundum confunderent, nisi ipsi primo destruerentur. Quæstio quare fecimus artem, & per naturam compleatur in A. & quod artista ad loca alta ascenderet, & quod Rex Eduardus posuit suum cor in plere de bona voluntate contra gentes paganas, per n.a.u.y.z.e.a.u.z.j.u.z. Et istæ literæ omnes cum alijs de sursum significante cum declaratio ne in nostra arte compendiosa, quæ vocatur, Va de inecum, ad numerum philosophorum cum tota integritate præsentis Testamenti.

De omnium Medicinarum proiectionibus tam uniuersaliter, quam particulariter.

Caput. XXIIII.

Fili, proiectiones sunt super corpora fusi secundum magis & minus virtutum, quas lapides acquirunt per fusam subtilitatem: quia quanto lapis est subtilior, tanto magis te oportet ponere de metallo fuso, & minus de medicina: sed multi sunt qui in proiectionibus medicinarum particularium per ignorantiam decipiuntur, sicut ne scientes experiri, nec videre alterationem medicinarum: quia quando aliqui faciunt proiectionem de illis, scilicet de modico supra multum corporis fusi, non vident aliquid, nec in penetratione nec in alteratione, & sic suspirantur medicinam esse nullius virtutis, & non curant plus prosequi: quare si statim illud metallum, in quo infunderetur medicina, trâssisset per cinericium, vel per

vel per longam copellam, scirent, & viderent quicquid est, transmutatum radicaliter de corpore in purum metallum. Fili cum in tuis medicinis secundum magis & minus sit infusus ille subtilis spiritus, quem tu petis, qui per necessitatem & virtutem suæ proprietatis figit, & mutat omnia corpora sicut purgativa ab omni leprostate, & est antidotum contra omnem infirmitatem. Et hoc nutritio calorem naturalem in corporibus metallorum, illa insensibiliter penetrat omne corpus, & in profundo illius spiritus qui est, sicut natura, & ignis naturæ, & humidum radicale, quod est nimis fixæ retentionis, & magnæ alterationis, sub conformatione & reformatio ne individualium metallorum. Ultra hoc virtute appetitiva metalli leprosi, quia trahit ad se spiritum humidum glorificatum, & trahit ad profundius sui cordis, cooperante ad hoc, & coadiuvante virtute impulsiva, quæ mouetur à calore naturæ, quæ impellit spiritum fortatium in corpore, quod informatur, quādo partes se tangunt, & coniunguntur, & miscentur in tantum, quod partes magis fixæ virtutem spiritus fixi ad profundius illarum se retinet, constrictæ in vita perpetua, & remanet alteratum metallum, sicut potest probari per suas examinationes. Et in modo, sicut facis tuas proiectiones super corpora, sic similiter facies super Mercurium. Et si medicinæ, de quib. vis facere proiectionē super Mercurium, non erunt subtilioris substantiae, ratione abbreviatiōnis suæ confectionis, non habebent ingressum ad Mercurium ante sui fugam. Si Mercurium tu non congelas per vaporem alterius

terius Mercurij, vel sit vegetabilis, vel minera-
lis, in sulphur trasimutatu: congelatio illius fit se-
cundū quod diximus, in tali vase lōgo, in quo fit
multiplicatio sulphuris: & sicut diximus in con-
gelatione illius, ad projiciendū medicinā. Sed si
de altera medicina vis facere proiectionē, nō te-
oportet congelare illud, qā antequā ipsum con-
stituitur in fuga. Elixir ipiū penetrat ppter sub-
tilitatē, qā est res perfecta in omnib. suis virtu-
tibus. Semp tamē dictas alias medicinas particu-
lares subtiliare poteris, vel facere p solutionē &
congelationē & cū fermēto iungere, quod simili-
ter super illas mille millia partes cadet, & omnes
illas conuertit. Sed certitudinē ponderis in pro-
iectione & sublimatione dictarum medicinarū
cum adiutorio huius, quod dedimus tibi, dimit-
timus industriae & iudicio tui magisterij maxi-
mi, cum ad plenum sit tractatum in nostro Codi-
cillo. Fili, in proiectione nostrarum medicinarū
inuenies omne metallū medium alteratū ad per-
fectū extrinsecē, quousq; ducat per cinericium:
quia Itannum videtur stannum, sicut prius, & est
modicum frangibile, & modicum induratum si-
ne laxitate manifesta, quousq; ducatur per ci-
nericium, & per id bene sit purgatum. Et sic est
de Saturno, & similiter de Venere: sed iste est in
colore Iouis, sed ductum per cinericium poteris
videre hoc, quod mutatū est in argentum depa-
ratum. Et iste diuersitates veniunt per maiorita-
tem virtutum ramorū lapidis, secundū magis &
minus suarū præparationum, & sublimationū.
Quare calor spiritus mutatiū istarum, nō tantū
virtutem in suis faciunt errare illos, qui p suam
tenebro.

tenebrosam ignorantia nesciunt eligere materi-
as naturæ per suas proprietates: vnde ipsi deci-
piuntur, & excœcantur in arte, sicut gentes par-
væ sapientiæ. Et tibi fili dicimus cum vera parte
suarū proprietatis, quia nunquam de alio sale de-
bes intelligere, nisi metallorum: quia resoluun-
tur in illud, sicut per artificium potes videre ad
oculum. Si igitur illud sal scis dulcificare, intra-
bit in corpora, sicut vera natura, quæ vult stare
intus: & transformabit illa ab una specie in aliā.
Malum placitum habeat Rex de metha, vel Sol-
danus de Calamia. Quis cum sales sint pura na-
tura metallorum, naturata ex proprietate metal-
lica, propter amicitiam istius rei coniunguntur
omnia simul, cum sal non sit nisi ignis, non sit ni-
si sulphur, non sit nisi argentum viuum conuer-
sum in lapideum precij quæ est materia naturæ al-
teratæ, & mutata æ vilitate in nobilitatem: quia
mixtio perfecta non potest fieri sine alteratione
rerū naturæ, quæ misceri possunt in vnitate perfe-
cta, corporaliter loquēdo. Fili, scis, qualis talis res
reputatur vilis, quia si nō esset cognita, homo nō
faceret estimationē de illo: & de alia parte, quæ
est res finita secundū naturā sui actus in esse com-
pleto expulso extra domum: & quia est res na-
turæ, sicut homo, qui est expulsus extra suam
possessionem, & vellet illuc fortiter redire sicut
ad rem, quæ fuit sibi ad utilitatem & conserua-
tionem suorum corporum, in quibus finitur: Is-
deq; ipsa breuiter vult formari, quomodo per
suū instinctū distincte desiderat retinere sua ex-
tranea: & ultra hoc, q; in omni loco reperitur, cū
hoc sit, quod sine illa nulla res possit generari.
Sed

Sed eum sit res difformis suorum elementorum infima, ipsa se ponit ad finem, quod non videatur ad profundius, & accepit finalē terminatiōnē per suū vltimum extraneū comple-tū: unde versus:

*Ego hæres vtilis ubiqꝫ reperta,
Quatuor inserta naturis, nube reserta.
Soluꝫ gelat, itera, quod potest,
Sit aqua vera, à sale dulcifera,
Que fluit in igne quasi cera.
Questio sit ardua philosophicālis,
Cur restam vtilis sc̄at res omnino regalis.*

d.c.e.x.z. Sic tu fili ne malis dicere de illa, quæ te ponit in rem per præceptum sui magisterij, quia te nutrit per suas utilitates secretare, & si-ne reuelato istas reducere in magnas nobilita-tes: & ideo aliqui non fuerunt ausi loqui, & non habebant licentiam à magisterio naturæ, nisi me-taphoricè: Et ad talēm medicinam faciendam, est elementum super omnes māterias alias, An-ru optimū inter mineralia, vegetabilia & anima-ta, & super omnes virtutes inter vegetabilis & an-nimalia sunt virtutes lunares, & multæ mellī fluæ. Māteriam auri debes condire cum tubulan-tia cibali, vel cum liquore cibi condimentalis mixta, cum vnione suorum purorum subiectorum mixtibilium sine magno labore depuratoriū per ignem, quem tibi diximus in capitulo per Eundem, si intellexisti, & per secundū, Ad tālēm ex-citationem. Fili, per intellectum potes facere me-dicinae diuersas de alijs, rebus, quæ nihil tibi conſta-

eonstabunt, ad conseruandum naturam huma-nam, sicut tractamus in tractatu aquarum condi-mentalium. Et si tu intelligis mysterium, intelli-gis, quomodo debet fieri illa, & omnes aliae me-dicinae, sub conseruatione virtutis confortatiuę.

Dē modo separandi elementa in octo diebus, ad con-sequendum omnia opera brevia, cum literis Al-phabetti, & compositione sulphuris,
& sua confectione.

Capit. XXV.

Cum tu feceris H. illud proijce in B. & post fac separationem de H. & de B. per Y. & pone H. ad partem, post separa L. per X. mortuam & siccam, post H. coniunge cum B. & pone totum in V. & post tres dies separa H. cum E. per Z. & post H. separa de C. per Y. & Recipe de B. hoc, quod sibi remansit de H. per X. & habebis pri-mū elementum, quod nos vocamus terram: & quando volueris habere aquam, quæ est secun-dum elementum, accipe C. & illum duc per X. & post coniunge cum H. & pone totum in came-ra de V. & post duos dies separa H. per Y. & de E. accipe de hoc, quod remansit sibi de H. cum beneficio de X. & habebis secundū elementū, quod nos vocamus Terram mineralē. Et quā-do volueris habere aerem, quod est Tertium e-lementum. Recipe D. E. illud transactum, seu dū-ctum per X. coniunge cum H. & pone in camera de V. per vnum diem naturalem: & post separa-mus E. cum H. & statim de E. separa H. per Y. &

accipit de E. & hoc quod sibi remansit de H. & habebis tertium elementum, quod est de natura humida. Et si vis trahere ignem qui capitur aliquando in loco aeris, illum trahes de E. j. si postquam transferit per X. & coniunxeris cum H. & F. per Z. post de E. separa H. per Y. & fac de H. & habebis ignem in natura calida: Et omnia quatuor elementa de Mercurio, vel de argento viuo. Et si nos intellexisti, iam tibi diximus sublimationem illius: & sic ut tibi dictum est de isto, intellige de omnibus corporibus, post habituato ad creandum sulphura, quæ volueris tam de corporibus, quam de Mercurijs coniunctim, vel separatim, sicut inuenies per Tabulas metallorum, per quas stat concordata ratio mixta de omnibus 7. Metallis I. Et quando volueris per mixtioneim operari de materia Veneris, vel Martis, & de ambobus insimul, vel sic per Giosafiam, vel per Anafrosiam elementorum, de illis non ponas plus quam B. alia sunt de nequissima & infirma minera. Fili, scias, quod metalla non sunt aliud, quam nostræ minerae, in quibus congelatur nostrum argentum viuum, in clara & simplici minera, quam nos vocamus lapidem Beneficij, & Tincturam nimis, magnitudine claritatis. Fili omnia particularia quæ sunt intra latitudinem magni magisterij, nihil aliud sunt, quam discurrende elementa Mercurij, per omnia elemeta Metallorum, tam simplicia, quam composita, sicut tibi manifestum est per tabula. tabula. B. A. et. 3. 1. 3. 1. 3. 1. & tot, quot cameras ibi inuenieris, tot sulphura diuersarū virtutū poteris generare: & quot sulphura tu habueris, tot opera particularia tu habebis.

bebis. Et si feceris coniunctiones sulphuris, tot quot coniunctiones feceris, tot opera particula ria habebis ad profectionē faciendam super omnia metalla, de quibus medicina particularis fuerit composita. Et per istum intellectū debes mouere partes metallorū elementatorū & Mercurij per primas cameras, ad finē, quod possunt moueri per secundā naturam suarū partium elementaliū in fixionum veræ fixionis: quæ generatio fit per discursum sulphuram generatorū ex substantia metallorū, vel de his numeris, cū ternis literis vel quartis, Solis solummodo, vel Solis & Mercurij simul ad rubeū, vel de Luna sola, vel de illa cum Mercurio ad albū, de quibus creatur, scilicet secundum medietatem. H. creatur I. per F sicut tibi monstrabitur per tabulas liquefactio nis, quia extracta de H. creatur I. per F. Mercuriale: vel ad hoc per G. & tunc est applicatiuum per K. album: vel si vis eum componere cū D. limato, erit periculosum ad applicandū cum K. Item si vis I. Mercuriale coniugere cum I. Lunari, erit nimis nobilis exuberatio. Copula igitur, quoque volueris de his, L. cum K. vel simpliciter, vel compositè, dabit tibi fusionē admiratiuum præparantem naturæ. sicut dictum est de albo, sic dictum est de rubeo.

De fermentis. Cap. XXVI.

Fili, cum medicinis fermentorū potes fermentare naturam omnium corporum: & quia de illis adhuc non locuti fuimus, dicimus tibi, quod antequā velis fermentare, videas primō, quod fermentum bene præparatur. Fili, præparatio istius

est, quod illud sit transactum primo per naturae principalia cōtrouertentia, antequā de isto facias fermentationem; quia tibi illud fiat principio puluis calcinatus per liquefactionem, secundariō puluis resolutus per dissolutionem, & tertio puluis inceratus per coagulationem, & quartō sublimatus per separationem. Fili, in induratione & mollificatione stat nostrum sectetum: quia sine illis nullum corpus simplex potest fieri in vniōne perfecta: & si non sit perfecta mixtio rerum alteratarum cum vera vniōne perfecta, iam non erit habile aurum & argentum ad operandum. Fili, fermentum est corpus perfectum subtiliatum, & alteratum per potestatem dictorum conuertentium cum lapide totum insimul: quia nullum corpus sublimaretur, nisi esset beneficiū naturae lapidis, quæ dicit sursum illud, sicut magnes trahit ferrum. Et Elixir, quod debet dare ligationem cum adiuncto elementorum humido rum, sunt pulueres subtile, quæ stant in mediate sublimati. Si igitur sublimationē huius corporis sublimaueris, tu intelligis reiterationem cum mixtione spiritus humidi sublimati, quoties feceris per excitationem operationis, toties lucraberis centū partes in sua proiectione: quia, quanto corpus est leuius, subtilius & volatilius, tanto melius est ad projiciēdum. vnum pondus super centū, & centum super mille, & sic in infinitū. Coniunge corpus cum fermento albo ad albu, vel rubeo ad rubetu, & fac matūrationē, & ripis, & de lapide, quousq; vnu corpus fixū p medicinam coniunctū est aquę Mercurij: & post da sibi fusionē cū oleo lapidis solūmodo. Et nota si vis scire

vis scire, quare metalla motum habent, fac totū per viam reductionis, & erit tinctura exuberata precij incōparabilis. Et sicut tibi dictū est de sublimatione corporū cum lapide, adhuc reuelamus tibi magis ad fineim, quod melius intelligas Rotam, quæ tibi data est, quod lapis sursum ductus, venit ad nostrum arg.viu. quod dicit in suā naturam virtutem diamantis; & corpora sunt sal fuginoſa, quando resoluuntur in suam naturam primam per virtutem lapidis, qui est dulcis.

Aliereuelationes, & de proprijs naturis, & de propriis subiectis.

Cap. XXVII.

Dicimus tibi, quod dictæ naturæ non sunt aliud, quam sales acuti, quos tu non potes habere, quousq; transeas à prima in secundam partem: quia illa quæ recipiunt tincturas, sunt materia naturæ, & tincturæ sunt de prima essentia Mercuriali, vnius naturæ puræ. Ita natura non debet coniungi nisi cum sua natura, sc. cum sua purissima materia intrinseca expulsa & depurata per artificium de virtutib. mortuorum, cum adiutorio lapidis sc. de metallis. Fili, dicta materia naturæ in virtute est res talis, & vocatur terra sulphuris viui, creati de arg.viuo: & dicitur proprium sal naturæ, quod est materia illius: & tincturæ sue proprieſtatiæ sunt argentū viuum, quæ similiiter non possunt haberi nisi per scientias regimini primitate partis, quæ constituit primum gradū operationis naturæ. Si igitur fili habituatus es in dictis regimini bus, ad finem, quod habeas materiam animatam ad faciendum medicinam alti præcij, quia de sulphure & argento viuo sit, vel

Universitatis
de natura. Fili, ista natura non sunt semper
nisi unum commune, de quo natura est natura-
ta: quia natura minerata est imprægnata natura
formali, & de illa est natura perficiendo suas re-
nouationes contra corruptionem extraneam,
quaja nos vocamus destructionem. Quare fili, si
nos intellexisti, dixi tibi iam, quod argētum no-
strum nunquā sine sulphure est, sicut tu iam scis,
cum illud conuertat: nec sulphur poterit stare si-
ne natura solis, quod est principale mediū in for-
ma, per quam natura transit ad faciendū, & com-
plendunt suā generationes. Fili, si tunc natura
habebat argentum viuum in sua operatione, suā
partes à sua materia non possent continuari, nec
ipsa saluari posset in humido radicali. Et si non
habebat sulphur, non habebat sal, ergo non pos-
set penetrare partes, quae debent congelari per
defectum acuitatis. Et ideo vocamus nos illud,
Sal honorabile, sal animatum: quia est præcium
naturæ tale, quod penetrat & expellit: & hoc
per virtutem sui caloris, de quo materia stat in
natura in expellendo, penetrat & expellit, & pe-
netrando congelat per suam magnā siccitatem,
humidum argenti viui in radicalitate, & nostrū
sal sequitur mixtionem formalem, & est armo-
niacum omnium elementorum. Quare non de-
bes mirari, si nos vocamus sal armeniale: quia
sicut habet nōm exaltatum & sublimatum per
suam proprietatem & puram & primam mate-
riam naturæ: & est tota natura, & intus stat, per
quod est natura, sicut faber in sua fabrica, qui est
aptus ad fabricandum. Ad hæc ideo vocamus sal
ignis: quia ignis nihil aliud est, quā natura cœpta
in na-

in natura in arte philosophicè, cum calore natu-
rali, stante cōplexionato secundum meritum sui
subiecti. Vocatur etiam id honorabile sal, aqua
maris acuta: vocatur etiam sal vitellorū ouorum,
& stella diana, & matutina, & aquila volans, &
nubes, & ignis, sal amarum, sal cibi, sal de vitro,
cinis, borax, sal virinæ, Athinear, sal alcali, sal so-
fæ, sulphur exaltatum, & Mercurius sublimatus.
Et omnia ista nomina.

Deficit in exemplari aliquid

*

adhærentia frequentationis. Et sic si plana gu-
bernatur cum calcinatione, non te priuabit suo
fructu. Factum habemus nostrum Testamentū
per virtutem de A, in insula Anglia terræ, in Ec-
clesia sanctæ Katarinæ, apud Londinenses, ver-
sus partem castelli ante Cameram, Regnante
Eduardo per Dei gratiam, in cuius manibus po-
nimus in custodia per voluntatem de A, præfens
Testamentum. Anno post incarnationem millesi-
mo trecentesimo trigesimo secundo cum om-
nibus suis voluminibus: quæ nominata sunt in
præsenti Testamento, cum cantilena quæ seque-
tur ad præsens. Iesus Christus sit benedictus in
secula seculorum. Amen.

Incipit Cantilena Raimundi Lullij.

Amor me fecit rimare, cum corruptione pote-
ris, quia sine ea non poteris elongare generatio-
nem à suo esse, & essentiam facit quintā operari.

Si vinitatem velis ex hoc facere, & volo tibi
plus declarare, oportet pluralem amorem ha-
bere, de hoc tibi dabo illam similitudinem co-

gnoscere, parens extensum de simplici per concordantium. Aliud quod clamatur incensum, sci-
re habebis cum dissimilitudine aeris erit conge-
latum. Quod amor facit concordantia pro con-
cordantia clementa, vos alij cum entibus crea-
tis per fantasmatonicam creaturam, si genus habe-
re vultis, entium realium habebis mensuram. En-
titia abstracta perquirere dentur a factore per fa-
cturam, specialiter cognoscendo inuenietis na-
turalem, acer altius erit amator. Sed si tibi natura
non valet, iam non eris sator pro ignorando ar-
tem, similiter transubstantialis humorum essen-
tiaz, & accidentis, cum suis partibus substantiali-
bus. Oportet esse transmutatione, & similiter ac-
cidentalis, postquam sic nouiter renunciatum
alijs signis conuersum in aliud ens omnium suo
rum graduum elementalium, cum accidenti esse
nouum: tunc ars non potest tibi deseruire, quod
ipsum non sit alterius pellis, sed deficit conceptus,
si vis intrare per ipsum procellum, ut bene tibi
scias gubernare, necesse erit tibi, globum porta-
re, ut possis intrare & exire. Fili, totum hoc ha-
bes in Testamento, cum voluntate charitatis in-
uenies aggregationem: quoniam est reuelatum
illud quotidie queritur, posuimus totum in di-
ctatum, quia est dignum & placens. Vnde homo,
qui habet multum, appreciatur proquirendo pa-
ganam gentem, & in posse fortificatur cum
corde nobilis ardimenti, quæ sunt
prudentia & charitas.

F I N I S,

GRADVS ET AFFINITAS
metallorum est in istis pro-
uerbijs.

- C. Mulier contrahit cum D. & generat filiam G.
- C. mortua D. contrahit cum E. & generat fi-
lium H.
- D. Mortuo E. contrahit cum F. & generat fi-
liam G.
- Et sic G. & H. erunt fratres ratione patris. H. &
G. erunt frater & soror ratione Matris.
- Et sic G. & frater H. & G. soror eiusdem, possunt
contrahere simul.
- Et sic vir & vxor, habent unum fratrem utrius-
que.

Literarum interpretatio.

- A. significat Deum, qui est operis huius causa
prima.
- B. 4 elementa in metallis confusa.
- C. Lunariam rectificatam, in quam soluuntur
metalla.
- D. quintam essentiam vini in sua perfectione.
- E. animam metallorum, quæ dicitur sulphur na-
turæ.
- F. ipsa metalla, non aliud.
- G. limos elementorum.
- H. spiritus corporum perfectorum.
- I. calorem secundi gradus.
- K. calorem tertij gradus.
- L. animam corporum immediatè genitam pro-
pter menstrualis dissolutionem.
- M. spiritus corporum perfectorum.

N. aquam Metallorum.

O. Aerem.

P. Ignem.

Q. Menstrua.

R. ipsum lapidem.

S. projectionem.

T. Examen.

V. calorem furni secreti.

X. ignem siccum cinerum.

Y. coagulationem.

Z. separationem liquorū cuiuslibet substantiæ.

A. ignis & aer.

B. Argentum vinum vulgi.

C. Sal ammoniacum præparatum.

D. sulphur fixum.

E. Aqua distillata.

F. fermentum aut calx metallorum.

G. quinquagesima quinta Mercurij dissoluti
in E.

H. sal petræ.

I. Vitriolum.

K. Menstruum.

L. Argentum finum & purum.

M. Mercurium, vt scis.

N. Aurum honoratum.

O. Composit. Lunæ.

P. Compositio Solis.

Q. Terra compositi albi.

R. aqua compositi albi.

S. Aer compositi albi.

T. Terra compositi Solis.

V. Aqua compositi Solis.

X. Aer compositi Solis.

Y. Ignis

Y. Ignis compositi Solis.

A. significat Deum qui cuncta bona creauit.

B. Argen.viu.quod est substantia commun.

C. falpetræ quod est simile argen.viuo.

D. Vitriol.aquosum.

E. Menstruale coniunctum.

F. Argentum finissimum.

G. Mercurium philosophorum, quem scis.

H. Solem honoratum.

I. Compositionem Lunæ.

K. Compositionem Solis.

L. Terram compositi albi.

M. Aquam compositi albi.

N. Aerem compositi albi.

O. Terram compositi Rubei.

P. triangulos compositi rubei.

Q. Aerem compositi rubei.

R. Ignem lapidis rubei.

S. Lapidem album.

T. Lapis rubeus.

V. Calor furni secreti.

X. Calor cineris.

Y. Calor Balnei.

Z. Separatio liquoris.

B. significat argentum viuum, quod est substantia commune in omni corpore corruptibile stans.

C. falpetræ, quod est argentum viuum simile in natura, propter fortitudinem suæ naturæ, & vocatur Sal alcali.

D. Vitriolum aquosum vel lotū: istud corruptit & confundit totum, quod est de argento communi.

E. Mens

E. Menstruale coniunctum de istis, quod continet naturas dictorum trium in unum, scilicet tria principalia.

F. Argentum finissimum, vel Aurum purissimum.
H. Calorem Balnei, ut patet in capitulo Cum in virtute A. &c. significat Aurum honoratum.

ELVCIDATIO TESTAMENTI
Raimundi Lullij.

Vamquam plurimos libros diuersarum operationum nostræ philosophicæ artis composimus: tamen hunc ultimū nostrum libellum cæteris preferimus, qui Elucidatio Testamenti à nobis intitulari meretur: quoniam id quidem in nostro Testamento ac Codicillo philosophicis scriptis ingenti prolixitate occultamus, in hoc nostro libello lucidius ostendimus, & breuissimè elucidamus, vt vterius non fiat opus alios compondere libros. Cum nostrorum librorum compositione nihil aliud sit, quam sagacis ingenij subtilitas, ad nostram artem cælandam, quæ copiose in nostris libris ostensa, hic ab opaco in amoenam modò ducitur lucem, quod nullo ausu vñquam aliquis philosophorum facere audebat. Et hunc librum sex anneximus capitulis, in quibus totū huius artis mysterium clarissimis elucidatur diatis, quorum capitulorum

Primum est, de materia nostri Lapidis.

Secundum est, de vase.

Tertium, de furno.

Quartum, de igne,

Quintum

Quintum de decoctione.

Sextum de Tinctura & multiplicatione.

Capitulum primum de materia
nostri Lapidis.

Primum igitur materiam nostri Lapidis demonstrare aggrediamur. Extraneas enim res per suas similitudines nostro magisterio adduximus, cum tamen vna sola res nostri lapidis existat, cui non addimus rem extraneam neq; dimisnuius. Tres etiam lapides scilicet Minerale, animale & vegetabile descripsimus, cū vnu duntaxat sit lapis nostræ artis. Volumus ô fili, hoc compositum significare ex tribus, scilicet corpore, anima, & spiritu, quod minerale dicitur, quia minera: animale, quia animam habet: vegetabile, quia crescit & multiplicatur, in quo omne secretum nostri magisterij latet, quod est Sol, Luna, & aqua vitæ. Et aqua vita est anima, & vita corporum, per quam noster lapis vivificatur, & supplantatur: ideo cœlum, & quintam essentiam, ac oleum incombustibile, & alijs infinitis nominibus eam nominamus: quoniam incorruptibilis est ferè vt cœlum, in continua sui motus circulatione. Sic lucida manifestatione omni circuitione carête habes materiam nostri lapidis.

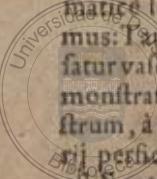
Capitulum secundum de vase.

Nunc de vase nostro dicere decreuimus: Hic fili aures arrige, vt ingenium nostrum apprehendas. Quamuis multa vasorum genera ænigmatis

maturā scripta in nostris voluminibus detegimus: Tamen ingenium nostrum in alio non versatur vale, nisi in uno solo, quod hic apertis demonstrationibus ostendemus, in quo opus nostrum, à principio usq; ad finem totius magistri persicetur. Vas itaque nostrum compositum est. Sunt etenim duo vasa suis alembicis annexa, eiusdem quantitatis & statura in altum, ubi nubes unius ventrem intrat alterius, ut id quidem actione caloris in caput vasis ex utraque parte ascendit, iterum actione frigoris in ventrem descendit. Fili, sic habes nostri vasis Elucidationē, si non fueris duræ ceruicis.

Capitulum tertium de furo.

De furo nostro dicturi sumus, sed grauissimum erit, secretū nostri furni referre, quod veteres cœlauerunt philosophi: varios nanque in nostris libris depinximus furnos, cum tamen uno solo utimur furo, qui Athanor vocatur, cuius interpretatio est, immortalis ignis: quia probet ignem semper æqualiter in eodem gradu perdurantem, à principio usq; ad finem lapidis nostri, viuificantem & maturantem. Fili, ausulta nostris dictis, & intelliges, furnum nostrum esse compositum ex duabus partibus, in iunctura clausuræ bene obturatum: huius ingenium tale est. Fiat furnus magnus aut parvus, secundum materiæ quantitatēm: magna enim materiæ quantitas magnum requirit furnum, parua parvum, ad modum furni distillatorij, cum suo cooperculo firmiter clauso, sic quod cum furnus cum suo cooperculo compositus fuerit, penitus vnuim

vnum respiraculum habeat, vt calor accensi ignis respirare possit: propter quod ignis natura istum solum requirit furnum, & non aliud. Et clausura iuncturæ huius furni nostri sigillum hermetis & sapientum dicitur, eo quod sapientibus tantummodo notum est, & nusquam ab aliis quo philosophorum expressum, sed in sapientia referuatur, quod cōmuni sua potestate custodit.

Capitulum quartum de Igne.

Licer triplicem ignem, scilicet naturalem cōnaturalem, & contra naturam, aliosq; diuersos modos nostri ignis in libris nostris pertractauimus: vnum tamē ignem ex pluribus rebus compositum volumus significare, & est maximum secretum, in huius cognitionem peruenire, cum non sit humanum sed angelicum, hoc cœlestis donum reuelare. Ne ergo philosophorum exercitatio posteris relicta super nos irruat, Deū rogamus, vt thesaurus iste nostri secreti ignis, nist in manus perueniat sapientum. Fili, aures inclina ad percipiendum nostrum ignem compositum fore ex duabus rebus. Conditor enim omnium rerum, duas creauit res inter cæteras ad hunc ignem aptas, videlicet fumum equi, & calcem viuam, quarum compositio nostrum causat ignem, cuius ingenium tale est: Recipe ventrem equi. i. fumum equinum bene digestum partem. j. calcis viuæ mundæ parte j. his compositis, & ii. furnum nostrū pastatis, vasej nostro, lapidis materiam cōtinente, in medio collocato, & furno firmiter clauso, habebis diuinum ignem, fine luce,

Universidade de Lisboa
lucis & sine carbone, qui sit in suo furno situat-
tus, non potest esse aliter, quam necesse est.

Capitulum quintum de Deco-
cione.

Sunt quoque multiplices præparationum modi nostræ lapidis in nostro Testamento, alijsque nostris voluminibus enarrati, videlicet, solutio, coagulatio, sublimatio, distillatio, calcinatio, separatio, fusio, inceratio, imbibitio, fixio, &c. quorum omnium significatio est decoctionis. Quotiam in sola nostra decoctione omnes isti perficiuntur modi. Ingenium verò huius nostræ decoctionis est, ut materiam compositi iuxta suam mensuram in vas, furnum, & ignem suum pones, iugiter decoquendo, donec in maturitatem complementum perueniat, quod in decem mēsib⁹ complebitur sine manuali operatione, ab initio usque ad finem totius magisterij. Sed istos modos assignatos significare volumus sublimitatem nostræ artis, & quod insipientium intellectus vmbroso circumdetur velamine, ne indignus verticem collis nostri secreti attingat, sed in errore perseveret, donec Sol & Luna in unum redigatur globum, quod nisi iussu Dei impossibile est fieri.

Capitulum sextum de tinctura, & multi-
plicatione nostri Lapidis.

Vltimō de tinctura & multiplicatione, quod finis est, & complementum totius magisterij, narrabimus. Multiiformes nanque projectionis modos nostræ tincturæ in nostris voluminibus ostendimus, cum tamen nostra tinctura

stata à multiplicatione non sit diuersa, & neutra istarum absq; altera fieri possit. Quia lapis noster nisi prius tingatur, & cùm tingitur, eius qualitas multiplicatur. Et nostro lapide multiplicato albo vel rubeo, tingitur. O fili, intellectus obumbrationē repelle, ad intelligendum arcanū, in nostris libris solerti industria abditum, quod à profundo hic emergit in altum. Audi & intellige, quod multiplicatio nostra nihil aliud est, quam nostri operis primordialis compositi reiteratione. Nam in prima reiteratione una pars nostri lapidis tres tingit partes imperfecti corporis, & in tot partibus quantitate crescit, & multiplicatur. In secunda reiteratione una pars tingit 7. partes. In tertia, pars una tingit quindecim. In quarta, triginta unum. In quinta 63. In sexta 127. & semper in tot crescit & multiplicatur partes, usq; in infinitum procedendo. Ecce fili, sic nostra scripta parabolis dictis habetens reclusa, contra philosophorum præceptū elucidamus. Sed ab ipsorum increpatione volumus excusari, ne diuina permissione in eorum execrationem incidamus, omnipotenti Deo, in cuius potestate sunt omnia, hoc dictum nostri libelli committimus, qui omnem scientiam, omnēq; donum largitur, cui vult, & subtrahit, vt insue diuinatis potestate ita recōdat, vt insipientium impiorumq; inuestigare minimè permittat. Nunc fili sapientiae Deo regnare, qui sua diuina illustratione humanum intellectum claudit & aperit: cuius nomen sit benedictum, in seculorum secula.

Amen.

MERCURIORVM

RAIMUNDI LVLLII MAIORIS
cani philosophi doctissimi opusculum, in quo
explicat, que in alijs eius libris
occultata sunt.

Benedictus Amdudum, Rex serenissime, de transmutatione omnium metallorum locuti sumus, & plura à nobis volumina sacratis. Maiestati tua trāmissa sunt. Nunc verō ut dictorum voluminum plenam intelligentiam Serenitas tua habere possit: & vt contra infideles & paganos, vt nobis aliās, & nunc cum iuramento pollicitus es, animum tuum adimplere valeas, hunc librum quem Lux Mercuriorum appellari volumus, cum in praesentiarum personaliter ad te venire nequeamus, per nuncium tuum destinamus. Cum quo omnes alios libros nostros, & maximē partes in eis per nos maximē occultatas plenē intelligere possit. Quare vnam figuram in modum arboris per alphabetum facimus, vt per eam scire possis practicen cum clara intelligentia, vt in forma.

Per quamlibet literam dictę arboris significatur vna operatio. A. significat primam causam. B. vinum rubicundum, vel rubeum, vel album. C. putrefactio. D. distillatio. E. flegma. F. oleum. G. aqua ardens. H. terra. I. rectificatio. K. sublimatio. L. Mercurius vegetabilis. M. terra damnata. N. commixtio. O. aurum vel argentum. P. Salutio. Q. euacuatio. R. limus metalli. S. circulatio. T. digestio.

gestio. V. ignis balnei X. ignis cinerum. Y. tripes Athanoris, &c.

Princeps serenissime, tu igitur in virtute de A. accipe B. id est, vinum rubeum vel album clarum & adoriferum, vt in primo nostro libro quinque essentię plenarię diximus, & illud pone in C. id est, putrefactio in V. id est, balneo. & ibi stet ad minus viginti diebus ad hoc, vt per C. partes disgregentur, & melius possint separari. Postea per D. in V. id est, per distillationem balnei extrahas G. id est, aquam ardente lentissimo igne, quem toties pone in I. id est, rectificatione, donec nihil plus maneat de E. id est, flegma, & ipsam aquam ardente ponas ad partem: deinde per distillationem extrahas E. in quod, id est, flegma per ignē cineris, donec in fundo vasis remaneat tibi quædam materia ad modū picis liquidæ: & dictum flegma ponas ad partē. Deinde per distillationem extrahas E. in quod, id est, flegma per ignē cineris, donec in fundo vasis remaneat tibi quædam materia. Deinde Recipe dictā materiam & superfunde ei de flegmate tantum, quantum supernat atque quatuor digitis, & pone per duos dies in balneo: postea per vnum diem per ignem cinerum vt bulliat leniter, & inuenies flegma multum coloratum, quem per Q. id est, euacuationem, in alio vase ponas. Et de nouo E. iterum per duos dies ponatur in balneo, Et per vnum diem in X. deinde per euacuationem ponas in alio E. colorato. Et sic procedas donec flegma amplius non coloretur: & si tibi deficeret E. tunc recipias rotum E. id est, flegma coloratum, & per distillationem extrahas dimidiā vel ter-

tiam partem eius per V. id est balneum. Et illud operare ut suprā. Cū verò illud flegma amplius non coloratur, tunc remanebit tibi in fundo vasis H. id est terra quasi alba. Et flegma totum F. id est oleum secum attraxit. Si tu vis ab inuicem separare eos, pone per distillationem balnei: tunc flegma totū distillat & oleum remanebit in fundo vasis rubicundissimum, quod serua per tubefactionem Mercuriorum, vt in libro nostro Mercuriorum plenariè tractamus.

Sed quia in hoc libro solum occultata per nos referare volumus, videlicet modum mēstrui vegetabilis: quod in multis nostris libris nominavimus, licet integrē eius modum nō posuimus: Idecirco, Rex sereniss. si alias operationes vulneris videre, eas plenariè reperies in alijs libris nostris, videlicet in Testamēto, & in Clausura eius. Et in tertio libro nostro Quintæ essentiae. Et sati plenē in Repertorio nostro: & Anima transmutationis metallorum, quos te scimus non latere. Igitur recipias dictam hanc terrā, & superfunde eidē de Mercurio quod supernatet duos digitos, & pone in ignem cinerum per vnum diem naturalem, vt bulliat leniter: postea extrahe ipsam terram per ignem cineris, & ponas ad partem. Et de alia aqua ardenti funde dicto H. quod supernatet per duos digitos, & pone in X. per vnum diem naturalem, vt suprā: deinde extrahe ipsum per distillationem cinerum, vt suprā. Et pone cum alio ad partem: & sic procede donec nihil amplius de spiritu remansit in terra, sed totum transuerit cum aqua ardenti. Quod cognoscere poteris cum terra remanserit in pulurom impal-

impalpabilissimū, & ponendo eam super laminam ignitam, non dando fumum, erit signum quod sit sine spiritu. Quam terram postea ponas in C. id est in digestione in tripode Athanoris, & ibi stet per decem dies continuato igne. Postquam acceperis de dicto G. in quo est spiritus, & super pone dicto H. quod supernatet per vnum digitum, & pone in tripode athanoris per vnum diem naturale. Postea pone in balneo, & per distillationem extrahas aquam ardente sine spiritu, & spiritus remaneat in terra. Dein desuper ponas de alio G. quod supernatet per vnum digitum super dictam terram, vt suprā, & extrahe terram sine spiritu per distillationem balnei, &c. Et sic reiterabis toties, donec terra biberit totū spiritū suum. Quod cognoscis ponendo terram super laminam ignitam: quia pro maiori parte ibit in fumum. Quam H. in tripode per sex dies naturales ad T. id est, digestione, quod postquā extrahas & pones ad cineres augmentando ignem, donec per K. id est, sublimationem oriatur. Mercurius vegetabilis, ad latera vasis & in fundo remanet M. id est terra damnata, quae non intrat in opere nostro. Quem Mercurium citō collige, & dum est recens post eius ortū pones eum in N. mixtionem in terra in digestione in tripode athanoris per duos dies. Et efficiatur aqua vna quod habet dissoluere omnia metalla sub conseruatione sūz formæ, quam nos vocamus menstruum vegetabile, & hæc est illa aqua, de qua locuti sumus in omnibus libris nostris, & maximè in Codicillo nostro in capitulo quod incipit, Præparatio spiritus lapidis fermentabilis est,

Quod accipias de succo lunariæ, & separabis su-
dorem suum cū tenui igne. Et in capitulo quod
incipit, Fili inquirēdo istud menstruale, sine quo
nihil potest fieri, &c. Et etiam in Testamēto no-
stro capitulo tertio decimo, quod incipit: Tu ac-
cipias vncias duas de G. & separabis eius humo-
rem per alembicū cum duobus vncijs aquæ na-
turæ communis, quæ est aqua vini, &c. Et etiam
in Codicillo in capitulo quod incipit: Dissolui-
mus aurū & argentū cum rebus radicalibus. Et
de hac aqua tractauimus plenariè in anima de
transmutatione metallorū quasi per totum. Et in
Apertorio nostro quod incipit: Fili omnis dissol-
utio violenta intentione philosophorū. Quare
necessæ est. Et etiā in lapidario nostro quod inci-
pit: Recipe vnicā vnam aquæ vegetatæ acuta, &
in ea dissolute aurū purū: & quasi in omnibus li-
bris nostris de hac materia occultè tractauimus.

Cum Dei igitur adiutorio, Recipe vnicā vnā
dicti menstrui: in ea pone vnicā medium de So-
le purissimo foliato vel limato substantialiter, &
claude optimè ne respiret: & pone in balneo per
duos dies, & menstruum totum colorabitur co-
lore citrino resplendenti & lucido. Deinde pone
eum in cineribus pervnum diem naturalem, &
magis etiam colorabitur. Postea eū extrahe per
euacuationem, dictum menstruum in alio vase
pone & optimè vas claudere. Deinde super Solem
de alio menstruo pone, & plus per vnu diem in
tripede & colorabitur vt suprà, quæ extrahe per
euacuationem vt suprà. Et sic per omnia reitera-
do fac vt suprà, donec non coloretur amplius
menstruum nostrum. Et remanebit tibi in fundo

vasis

vasis terra de Sole absq; colore, quæ in particu-
laribus nostris, & in brancis magnis omnino ne-
cessaria est, propter separationem elemento-
rum, vt in Testamento & Clausura testamen-
ti, & Anima transmutationis metallorum plena-
riè demonstrauimus. Recipe ergo dictum men-
struum in quo est limus metalli, quæ est maior
pars Mercurij quam sulphuris, & pone in circu-
latione per triginta dies, & tantu in pondere sit
in uno vase, quam in alio, & sint vasa in igne ci-
nerum ad hoc apto vt in libro tertio Testamenti
in capitulo de Furnis plenè ostendimus. Et ibi
limus metalli cum dicto menstruo circulabitur.
Et propter eius virtutem vegetatiuam & poten-
tiā sulphuream dicti menstrui, quæ agit in limo
metalli in quo magis est de Mercurio quam de
sulphure, propter terram in qua remansit magna
pars ignea de Sole, congelabitur & fiet quasi la-
pis in fundo vasorū. Et aqua quæ prius ascendit
colorata amplius non ascendet nisi albā. Et lapis
manebit in fundo, cuiuslibet vasis: quos duos
cautæ extrahes remouendo menstruū sine aqua
quæ remāsit per euacuationem in alio vase par-
tu, habente collum longum. Ita vt aer ei non no-
ceat, & claudere vas & pone in balneum per tres
dies, & soluetur in aqua rubicundiss. quam ex-
trahe cum suo vase, & pone in digestionem su-
per tripodem per quinque dies, & iterum con-
gelabitur in lapidem rubeum transparentem.
Quem iterum remoue, & pone in balneum
per vnum diem naturalem, & soluetur iterum
in rubicundissimam aquam lucentem & trans-
parentem, sicut vnu s Rubinus. Quam iterum

pone in digestione super tripodem, & in duobus diebus congelabitur in lapidem transparentem rabeum qui super ignē fundetur sicut cera. De quo si proieceris vnam partem super decem argenti fusi, conuertit eum in optimum Solem. Et si solues iterū & congelabis ut suprā, toties quod non posuit amplius congelari, poteris facere projectionem super triginta partes argenti fusi, & conuertit eum in optimū Solem. Et si velles operari ad album, in omnibus operationibus ponas sextam partē temporis plus quam ad rubrum. Et similiter ad solutionē vnius partis argenti, oportet ponere tres partes menstrui: & sic potes facere projectionem, ut suprā. Sufficit tibi Rex Serenissime, hoc breve opusculum, quōd ita vulgari sermone transmittimus. Serenitatem ad hoc, ut fides Christiana augmentetur, & infideles gentes per te cōflicantur & disperdantur. Nolit ergo Serenitas tua auferre ad exequē dum aliās nobis promissa, & Christianam reliquias defendere. Quia ultra augmentationem status tui, & regni famam laudemq; perpetuam consequeris, & ad fineim gaudia æterna posidebis. Deo gratias.

SEQVI.

SEQVITVR ARBOR OPERATIO-
nis, continens in se ordinem A. B. C. darium,
de quo in principio operū tra-
gitur.

**EXPERIMENTA RAI-
MUNDI LULLII MAIORICAS**
ni Philosophi doctissimi: in quibus vera philo-
sophia chymica operationes cla-
rissimè traduntur.

EXPERIMENTVM I.

ACCIPERE Tartarum vtriusque vini, tam albi, quam rubei: nam vtriusque est optimum. Cumq; individua nobis constent propinqua maxime, & apta ad physicas operationes disponendas: ab ipso tartaro, tanquam præcipuo, inchoandum duximus. quod acceptum, aqua diligentissimè purgabis, & lauabis ab omni sordide: postea desiccabis, siccatum triturabis, ac vinali vitro collocabis, quod sit semiplenum: ap- positoq; alembico, distillabis inde prius aquam, subministrans à principio ignem lentum, ac deinceps ipsum gradatim augebis quousque tandem per ignem violentissimum totum distilla- bit oleum: ipsumq; tartarum intra vas remaneat subalbus, vel beretini coloris, quod extrahe, & triturabis quamoptimè, & pone in vas terre- num non vitreatum, solidum, ita vt resistat igni. quod in fornace vel vitrariorum collocabis, vel in furnum reuerberationis. Sed in farno reuer- berationis necesse est aliquo cooperculo præ- sens vas cooperire, ne ex igne corpus contra- hat aliquam nigredinem. Sed in fornace vitra- riorum non erit necesse illud cooperire. Hæc ta- men

EXPERIMENTA.

men animaduerte: ne corpus viuifetur, vt nobis accidit, propter nimiam violentiam ignis, & nos cogebamus à nouo opus repetere. Quare memento vt ignis reuerberationis de- bito modo contemperetur, ita vt similis sit igni vitrariorum. Cum ergo corpus fuerit calci- natum & album, tuim ipsum extrahe, & tritu- ratum in humido super marmoreum lapidem constitue, cooperiendo, ne pulueres supercas- dent, & sordes aliæ. Atque hoc modo dissol- ue, & dissolutionem collige intra vas vitri for- tissimum, quam dissolutionem per filtrum de- stillabis, postea collocabis in vrinale cum alem- bico, & recipiente cum iuncturis optimè clau- fis, & in furno cinerum lento igne destillabis, ne vas frangatur, & ita congelabis. Quo facto, & va- se refrigerato super materiam aquam distilla- tam infunde, & paucō temporis spacio sal illud preciosissimum in suam aquam dissoluetur. Il- lam distillationem iterum per filtrum transmit- te. Sed quoniam hoc opus videtur nobis ni- mium tediosum & periculosum, ne sordes ali- que cadant super vas, propterea consulo, vt ac- cipias aliquem pannum lineum subtilem, & per illum transmittas illam dissolutionem sine ex- pressione: sic vt in ipso panno remanebit terra corruptibilis, quam projicito, atq; iterum nouo panno lineo subtili eundem liquorem vt suprà transmittito, ac reiterato toties, donec in ipso pan- no nulla terrestritis remaneat. Quo signo appa- rente, iterū in vinali illū liquorē constitue cum capello & recipiente ad congelandum, vt suprà quod cōgelatū iterū dissolute, dissolutū iterū pes- pannum

pannum transmitte ut prius, & videbis in panno
lineo nouam terrestritatem, quam remoueto &
reiterato opus toties, donec auxilio Dei in illo
lineo panno nulla terrestritis relinquatur, sed al-
bus & nitidus remaneat, sicut ab initio fuit. Sed
aliud signum habes magis certum purificationis
illius indiuidui. Nam cum per distillationem trâ-
acta fuerit tota humiditas siue aquositas, hoc sal
preciosissimum in vase remanebit super ignem in
forma olei, quod remotum ab igne subito conge-
habitur. Sed tibi fili charissime non sit tedium pro-
lixitas temporis in soluendo hanc materiam, &
congelando singulis vicibus corruptionem remo-
uendo, qua remanente, nunquam poterit coniungi
cum suo spiritu extracto a præciosissimo, &
propinquiore indiuiduo suo, quod est vinum opti-
mum, ablata ab eo prorsus omni humiditate &
corruptione. tunc ipsum constitue ad circulan-
dum in vase circulatorio, atque ita reducatur in
quintam essentiam, & spiritum suum protinus
complectetur, sed hanc circulationem nos a
principio triginta dierum spacio peregrimus. po-
stea vero eandem absoluimus spacio dierum
quinquaginta, quæ circulatione fuit multò melior
prima, quia quò longiore tempore circulatur, eò
magis subtiliatur, & efficitur aptum ad omnem
physicam operationem nostram. quem or-

dinem cum opus fuerit, vos
quoque obserua-
bitis.

Experi-

Experimentum secundum eiusdem
indiuidui.

Recipe tartarum optimum, quod triturabis,
& in vase terreo non vitreato constitue: postea
in fornacem vitreaceam pone ad calcinandum,
vel in furnum reverbationis per tres dies, vel
quousque albescit. Quo facto ipsum dissolue in
aquam vitæ primæ distillationis hoc pacto, vi-
delicet. Pone indiuiduum hoc calcinatum & al-
bum in vrinale, & desuper infunde aquam vitæ,
vt superemineat septem digitis, & occlude cuim
suo antenotorio, ac pone super furnum cineris,
vt feruat per duas horas. deinde quod dissolu-
tum fuerit, cautè in aliud vas transfunde: quod
autem remanet indissolutum, desiccabis. postea
iterum aquam nouam vitæ infundas super, at-
que iterum supra cineres vt suprà feruere facito.
Dissolutum iterum vt suprà euacuato, & cum al-
tera dissolutione priori conseruato. Materiam in
vase remanentem iterum vt suprà desiccato, at-
que eam ex vase extrahas, quoniam iterum cal-
cinanda est, vt facilius dissoluatur. Quæ cum cal-
cinata fuerit, iterum cum noua aqua vitæ dissol-
ue, & feruere facias supra cineres, vt suprà. Di-
solutionem hanc vt suprà cum reliqua conser-
vabis. Atque hoc magisterium toties reiterabis,
donec totum hoc indiuiduum fuerit calcina-
tum, & per dissolutionem transactum. omnes
postea dissolutiones constitue in vrinali, apposito
alembico cum recipiente, & iuncturis optimè
clausis, per balneum distillabis, quousq; materia
congeletur, vel quousq; per illum gradū caloris
amplius

amplius non distillauerit. Tunc remoue recipiente, & claude ne respiret, & postea trasferes vrinale super cineres, & si qua pars corruptibilis cum materia remaserit, comburatur. & cum per duas horas vel tres vas illud permanerit in igne aliquantulum remisso, nec amplius distillabit quam per rostrum alembici, tunc sinito ut frigescatas, ac deinde super materiam iterum intravas superfunde eandem aquam, quam superius in recipiente clausam seruasti. Dissolura igitur hac materia, iterum per balneum distillabis aquam, ut supra, quam remoto recipiente bene clausam seruabis, ne respiret. postea transferas vrinale super cineres, & desicca materiam, ut supra: desiccata iterum dissolue cum aqua, quam in recipiente seruasti: & si videris dissolutionem illam non esse claram, & perlucidam, debes eam toties transmittere per filtrum, vel pannum lineum, ac toties eam viciusim dissoluere ac congelare ut supra, donec ex se se nullam ter restritatem emitte: ac postremo dissolutio ipsa acquirat claritatem, ac splendorem. Tunc demum pro comperto habeas, quod impurum est, & corruptibile, separatum esse, ac totam materiam videbis in oleum transmutari. Nunc autem, charissime fili, procedendum est ad compositionem Mercurij, & nostri salis Armoniaci: in quo tot ac tantas potentias, & virtutes inesse animaduertimus, vt per difficile sit, id hominum sermone consequi & comprehendere: cuius operationis modus talis est. Scias pondus salis vel olei quod in fundo vasis depuratum aspexisti, ac illi superinfunde de nostro spiritu, id est,

aqua

aqua vite rectificata vt ardeat pannus madefactus in ea tantum, vt superemineat quatuor digitis, vel sit ad pondus aquæ vite sex partes plus quam sit ipsum sal vel oleum. Totum hoc simul mixtum in vrinale constitutas cum cooperculo sive antenotorio firmiter cluso ne respiret. In balneo putrefacias spacio duorum dierum naturallum: deinde amoto antenotorio & apposito alembico, cum recipiente iuncturis bene clausis in furno cinerum lento igne distillabis. Quæ distillatio continuanda est, quoisque rostrum sive capellum nullas venas ostendat, sed subito postquam venæ apparuerunt, depone recipiente, cum aqua distillata, & firmiter claude. est enim spiritus animatus, qui potestatem habet vivificandi suum corpus, postea contingabis eandem distillationem in fine augmentans ignem, vt si phlegmatis aliqua pars restet, per illum caloris gradum exhalet, & remoueatur. postremo frigescato vase materiam extrahe, & triturabis. Scias pondus materiæ, & illi superfunde de aqua vite quatuor partes amplius quam sit ipsa terra: & occluso vase cum suo antenotorio, appositoque alembico, cum suo recipiente firmiter occluso in furno cinerum, ut supra distillabis, postquam cum suo spiritu transacta sit anima cum eisdem signis venarum, ut supra, apparentium. Idem magisterium reiterato ad tres vsq; vices. Tunc enim habebis spiritum perfectè animatum: & corpus exanimatum & calcinatum. Iste quidem spiritus cum corpore aptus est ad omnem operationem physicam disponendam. Sed in hoc loco cum usurpabimus ad calcinatæ terræ

terrā viuificandam. Accipe igitur suprā dictā terrā ex suo vase, & eam tritura, postea ex ea suprā candētē laminā modicū quid pone: quod si fluit instar ceræ absq; fumo, signū est perfectæ exanimatōis. si hoc signum non apparuerit, est reiterandum hoc magisterium quoisque illud signum fueris consecutus. Postea scito pondus ipsius terræ suprā quam infundē spiritus animati quartam partem, & clauso vase cum suo antenorio, constitue illud in balneum ad conge landum per duos, vel tres dies, vel quoisque congeletur. Quo factō remoue antenorium supponens capellum, & in furno cinerum distillabis sine recipiente, ad hoc quod si pars phlegmatis extiterit, inde amoueatur. Quod ergo emanabit ex hac distillatione, erit insipidum & nullius saporis, vel valoris, ad similitudinē aquæ pluialis. postea iterum superinfunde quartam partem animati spiritus, vt suprā, & in balneo cōgelabis, vt suprā, postea per cineres phlegmaticam humiditatē distillabis vt suprā. Atq; hoc pactō prædictum magisterium toties iterabis, donec terra ebiberit & extraxerit ad se totum suum spiritum animatum, ac deueniat ad huiusmodi signum. Quōd si particulam eius modis posueris super laminam, maior pars in fumum euolabit, quod erit signum materiā istam dispositā esse ad sublimandum mercurium nostrum pretiosissimū, qui potestatē habeat dissoluendi quodcūq; metallū cum conseruatione suę formę vegetatię, & germinatię. Accipe igitur præfatā terrā pregnantē, & constitue intra boiam cum collo longo, quā optimè lutabis luto sapientię,

sapientię, ac desiccato luto collocabis cum materia in furnum distillationis, subministrans in principio ignem lentum, donec bocia calefiat, cuius os sit oculus licinio bōmbacis, atque illum lentum continuabis per sex horas: postea per alias sex horas ignem aliquātulum augebis. Quōd si per illum ignis gradum non sublimaretur, augebis ignem vicissim ad violentiore gradum, donec incipiatur sublimare: quem ignem continuabis per 24. horas: quo temporis spatio elapsō, frigesactō vase accipito inde sulphur nostrum sublimatum, mercurium nostrum, cœlum nostrum, salarmonicum nostrum, lapidem nostrum non fermentatum, pluribus alijs nominibus appellatum, à suprā scripto spiritu nobis reuelatum, cuius potestas est acuere suum spiritum, vt inferioribus experimentis comprobabitur.

Experimentum Tertium.

Accipe mel nouum quod sit album, & cum fato coniunctum: illud autem constitue in vase viretro ad patrefaciendum per sexaginta dies. Deinde apposito alembico cum recipiente, seruente balneo distillabis inde suum phlegma ad similitudinem aquæ insipidæ, ac nullius saporis. Illud tamen animaduerte: si velis totum phlegma per illam destillationem penitus egredi, necesse est tibi per binas quasq; horas remoto alembico in vas bacillū immittere, & materiam, vt frangatur pannus, qui generabatur in superficie propter coniunctionem faui cum ipso melle, qui pannus est impedimento ne ipsum phlegma to-

tum posuit exhalare. Sed si illum pannum in superficie amoueris sepius constat tempus te nō frustra attollitur. Destillato igitur phlegmate si ne vas frigesceri, quo friges. Eto vas transferas in furnum cineris, remoto priore receptaculo cum phlegmate, quod seorsum seruabis, & alterum recipientem annexe cum iuncturis optimè clausis, atq; illo gradu continuabis opus, donec amplius non destillabit postea ignem augebis cum lignis ardentib. continuando dictum ignem per 24. horas, vt violentia ignis terra calcinetur. Hoc tamen aduertas fili charissime quod vas siue vrinale quo sit hæc operatio debeat esse terreum, ac tenax, ac solidū : ita, vt tolerare possit violentiam ignis, quam optimè vitreatum. quod si in vase vitro fieret, procul dubio frangeretur, ac inflammaretur, & intra cremaretur anima siue virtus ipsius terræ. Accipe aquā per cineres tractam quæ erit aliquantum acetosa, illam rectificabis per cineres septies, vel quousq; deueniat ad albedinem, sicut est phlegma quod in balneo destillasti, vt ita nulla rubedo in eo appareat. Tū vero signum habebis illam aquam quam optimè rectificatam. Postea accipe terram que remanerat in vrinali, atq; illam perfectè trituratam in vase terreo collocabis, quod sit ex creta valentina, vel ex ea ex qua fabricantur crucibulæ vel si hoc vas habere non poteris, constitue eandem terræ intra geminos crucibulos alterū alteri annexos, & quam optimè clausos. Post statue in furno reuerberationis vel vitrariorū, atq; ibi permaneat quatuor, vel quinq; dies, extrā ipsa albescet terra, vel paulo minus. Sed si hoc opus feceris in furno

furas reuerberationis, aduerte ne sit ignis nimis violentus : sic enim ipsa terra euanesceret, & si ignis debilis esset, nunquam calcinaretur: medio cri ergo igni opus est. Sic nullus error potest contingere, vt nobis accidit. Nam cum hoc opus inchoaremus, violentia ignis totâ terrâ amissimus, sed ad rem. Postquā hæc terra, vt prædictum est, calcinata fuerit, friges. Eto vase extrahe, ac tritubabis : illi postea superfunde aquā quā distillasti per balneum, & sinas materiam super cineres per duas horas fernere, atq; in aliud vas transfunde, euacuando aquā ab ipsa terra, quam terrâ lento igne desiccabis. Super eisdem cineres superfunde nouum phlegma, ac feruescat vt suprà, decantabis euacuando, & in eodem vase conseruando vt suprà, dissolutionem corporis. atq; hoc paœ magisteriū toties iterabis, donec extra ipsum totū salēm pretiosissimum euacuaueris, & in aquā transegeris. Postea accipito omnes illas dissolutiones, & per pannum lineum nitidum transimitte, quam aquam per balneum distillabis, tandem in fundo vasis salēm prætiosissimum habebis, vel mercurium vegetabilem. Recipe ergo huius salis dissolutionem cum ipso phlegmate, & per pannum lineum trâsmitte: ac postea eodem modo congelabis, vt suprà in primo experimento, ac prædicto eodem modo, & vt in primo experimento, primò congelabis iterando hoc magisteriū quater. Quo facto scias pondus dictæ congelationis seu salis, ac illi superinfunde tertiam partē aquæ, quā seruasti superius, quā rectificasti septies per cineres, & occlude vas cum suo anterio, & pone in balneo p; dies, deinde amoto

antenotorio, & apposito alembico, temperato igni exhalabis distillando humorē, qui distillari poterit, qui erit insipidus. Nam virtutem, & acetositatem ipsius aquæ accepit, & secum retinuit ipsa terra. Deinde iterum noua aqua, ut prius, imbibē ipsam terram, & reiterando magisterium imbibendo, digerēdo, distillando toties ut supra, quousq; terra ad se traxerit & imbibērit totam suam aquam. Atq; ita auxilio Dei viui verē habebis salem vegetabilem extractum ab hoc indiuiduo, quod sal est præciosissimum, ac potestatem habet acuendi Mercurium vegetabilem, & dissoluēdi duo luminaria, ceteraq; omnia metalla imperfecta: & cum hoc ipsa metalla reduci possunt in suam primam materiam.

Experimentum Quartum.

Accipe chelidoniam maiō mēse in plenilunio cum suis radicibus & floribus, sed radices prius expurgentur, & lauentur ab omni sorde terre stri: desiccabis super tabulam nitidam, contunde postea optimē, & in vase vitro contusam tuam chelidoniam pone, & vas cum suo cooperculo sit optimē conclusum cum cera gummatā: posne in putrefactiōne sub fimo equino per 30. vel 40. dies. Deinde apposito alembico cum recipiente, & iuncturis optimē clausis per balneum distillabis, quousq; per illum caloris gradū, quod possibile est, distilletur. Postea amoto recipiente cum materia destillata, quod est elementum aquæ ipsius indiuidui, & firmiter cluso, & seruato, transferas vas cum materia remanente in furno cinerum, & annexo altero recipiente iuncturis

iuncturis optimē clausis, distillabis inde oleum, & cōtinuabis illum gradum caloris quousq; amplius non distiller. postremō ignem augebis quā tum fieri potest, vt terra incipiāt calcinari, ac totam vñctuositatem emittet penitus & exhalabit. Quod cum factum fuerit, sinito vas frigescere, & terram crematam fundo remanente accipe, quæ aliqua ex parte erit subalba, vel cinericij coloris, quam triturabis, & vase firmiter occluso collocabis in furnum reuerberationis, vel vitreiorum. Quæ quidem terra cum calcinata fuerit, erit coloris cinericij, vel propemodum albi. Tunc in vase vitro pone, & aquam distillatam per balneum superfunde, & inde salem elicias, & primo in igne cinerum lentissimo ferueat per duas horas: dissolutionem euacuando transferas in aliud vas: terram vero insolutam de sicca, bis, & refrigerato vase triturabis superinfundendo nouam aquam, iterum super cineres ut supra feruere facias, ac ipsam dissolutionē, ut supra decantabis. hoc autem magisteriū itera toties quo usque totum inde salem extraxeris, quæ est pars Mercurialis ipsius indiuidui. His ergo peractis accipe omnes illas dissolutiones, quas per filtrū vellineum pannum transmitte, ut à terrefritate purgentur. Deinde per balneum congelabis distillando. Num transfacta humiditate, in fundo vas remanebit Mercurius siue sal albi coloris, quem salem debes dissoluere, ac vicissim congelare ter. atque hoc pacto ex hac materia mercurium extraxeris, qui virtutes propè innumerabiles habet acuendi spiritū vegetabilē à vino extraētū, & potestatē habet dissoluēndi cūcta metalla,

etiam conseruatione ipsorum formæ vegetatiæ,
& germinatiæ. Scias præterea, fili mi, illam a-
quam, quæ dissoluit, & cōgelauit dictum saltem,
ex reuelatione cuiusdam amici nostri, & nostro
omnium experimento maximam conformitatē
habere cū opere nostro. Sanat enim phthisicos
morbos: sanos autem præseruat à corruptione,
augendo in eis virtutem, si quis ex ea aqua ieju-
no stomacho quantum cochlearie capit sumps-
erit. Confortat insuper virtutem digestiuam cor-
roborando virtutem stomachi. Iam hoc reliquū
est, vt oleum quod seruasti, destilles per cineres
septies: ac ipsum conseruabis ad horam necessi-
tatis, cuius virtutes plurimæ sunt. Confert hy-
dropicas, atque eo chirurgi vtuntur ad inuetera-
tas plagas sanandas: prodest insuper melancho-
licis iejuno stomacho cochlearis medietatem
recipientibus: oculorum etiam ægritudines tol-
lit, præsertim eas, quas vulgus cataractas vocat.
Ex hoc ergo indiuiduo pretiosissimo, fili mi, ca-
ue ne quicquam amittas: id propterea tanquam
præcipuum inter vegetabilia posuimus, vt ex eo
perfectum eliciamus, quoniam est admirabile.

Experimentum Quintum.

Accipe portulacam marinam, collectam men-
se Maio, apium sylvestre, squillam, euphorbium,
piretrum, rosmarinum, mercuriale in herbam, so-
latrum, oleandrum. Quodlibet istorum indiui-
duorum contunde per se, ac in vitro vase per se
singulum quoque distillabis in furno cinerum:
Postquam singulorum indiuidorum dictoru[m]
tuis, aquæ distillatae fuerint, amoto priori
recipi.

recipiente, aquam distillatam optimè occclusam
seruabis, & annexo altero recipiente, augebis i-
gnem, vt deinde destillet oleum cuiusq[ue], quod
projeicias, quia nihil valet, excepto eo, quod ex
r ore marino extraxeris, quod seruabis cum in se
aliquid virtutis contineat. Accipe postea singu-
las aquas, & singulæ singulis corporibus suis si-
ue terris reddâtur separatum in vase cuiusq[ue] pro-
prio: vasa omnia obturabis ipse, & in putrefactio-
ne collocabis per triginta dies, facta putrefactio-
ne singulis vasis, tum alembicum superpones cū
recipientibus, & distillabis per balneum totam
aquam suam. Qua transfacta, remoueantur recipi-
entia, & frigefactis vasis transferas ea ad furnū
cineris, violentissimum ignem ministrando, vt
terra incipiat calcinari: & cum inde nihil emanabit, tunc vasis omnibus frigefactis, terram cuius-
que indiuiduorum dictorum extrahes, & collocabis
ad calcinandum in igne reuerberationis per tres dies. Hoc tamen aduerte, quod nos feci-
mus huiusmodi calcinationes in vasis terreis nō
vitreatis: sic etiam distillationes quæ esse debent
quam optimè vitreata vasa in distillatione, sed in
calcinatione nō debent esse vitreata. Frigefactis
ergo vasis, & cōpleta calcinatione, inuenias ter-
ram cinericæ coloris, & subalbi. Tūc eas terras
triturabis p[ro] se singulas, atq[ue] eis singulis singulas
suas aquas restitues, quas p[ro] balneū distillasti, ita
vt supernarent quatuor digitis: bulliant singulas
singulis furnellis per duas horas, ac singulas
dissolutiones corporum prædictorum in singula
la vase per se separatum euacuando decantabis:
postea desiccabis ipsas terras, & superinfunde

iterum de nouis aquis, per balneum distillabis,
 ite supra, sine ut feruescat ut supra, postea euacu-
 abis ut supra per decantationem. Atque hoc mo-
 do toties magisterium iterabis, quousq; per dis-
 solutionem cuiusq; terra sales transacti fuerint.
 Quas singulas dissolutiones vel per filtrum, vel
 per pannum transmitte, & congela vicissim in
 balneo. postea iterum dissolute, iterum per filtrum
 vel pannum lineum transmitte, atq; iterum con-
 gela, donec omnibus renotis terrestritatibus
 prædictorum indiuiduorum sales habueris per-
 fectè purgatos. Quibus omnibus Mercurium ve-
 getabilem ex vino extractum acuere poteris co-
 junctim vel separatim. Atq; his omnibus mira-
 cula perficere poteris, vt plenè tractabitur in ex-
 perientiis, cum ex duobus luminaribus tinctu-
 ram eliciemus.

Experimentum de animali rationali

Sextum.

Maxima sanè, & incóprehensibilia summus il-
 le Deus nobis munera largitus esti quæ agnoscē-
 tes diu noctuque cum toto corde amare, colere,
 & admirari debemus, eiusque nomen pro viri-
 bus ubiq; extollere. Nam vt omittam quod ex ni-
 hilo creavit, suo sanguine pretiosissimo nos re-
 demit: hoc alterum est quod hominem partici-
 pem reddidit, dotibus omnibus quæ in maiori
 mūdo continetur: hacq; de causa Microcosmus
 dicitur. Siquidē nobis diuino numine reuelatū
 est, ipsi homini inesse virtutes omnes tā anima-
 les, & vegetabiles, quām minerales. Ac hoc i-
 psū verū esse, hoc mirabili experimento cōpro-
 babimus,

babimus. Accipe ergo in nomine Domini vri-
 nam puerorum, qui ab octauo anno in 12. vltra
 non euadant: quam vrinam ex ipsis pueris mane
 ex lecto surgentibus collige: cuius magnā quan-
 titatem te habere oportet, quæ vase vitro pu-
 trefacienda est quamoptimè, occluso vase ne re-
 spiret: cuius vasis duæ partes debent esse plenæ,
 reliquæ vacuæ, atque hoc pacto intra simum e-
 quinum collocari debet ad putrefaciendum,
 quousq; ipsa vrina nigrescat, quod intra dies 40.
 vel 50. contingere solet. Sed vt ipsa vrina bre-
 uioris temporis spatio putrescat & nigrescat, hoc
 secreto habuimus, & vero experimento com-
 probauimus imimiscendo, & coniungendo cum
 prædicta vrina ciathum aquæ vitæ, quæ sit prius
 rectificata quamoptimè, atque hoc putrefactio-
 nem accelerabit. Facta putrefactione, constitue
 vrinam in vrinale cum alembico & recipiente
 optimè clausis: cuius vasis duæ partes sint ple-
 nae, tertia vero vacua, atq; in balneo lēto igne di-
 stillabis ex tribus partibus vnam, vel quousq; in
 capello procreat venas. Quibus venis elapsis &
 evanescentibus, recipientem remoue: & occlu-
 sum optimè cum aqua distillata cōseruabis (quæ
 est eius Mercuriū) in loco frigido quantum po-
 teris: deinde distillationem tandem continuabis
 augendo ignem, & distillabitur eius phlegma,
 quod vehementiorem ignem exigit: vt quod a-
 lembicum exire possit. atq; hoc modo cōtinua-
 bis distillationem quousque corpus appareat ad
 similitudinem mellis vel picis fusæ: tūm sine vas
 frigescere, & phlegma quod distillauit scrubabis.
 Postea accipe primum Mercurium, seu primum

spiritum, quem in principio distillasti. quem rectificabis hoc modo. Pone igitur illum in bocia magnam, cuius altitudo sit vnius brachij & medij: postea in collo bociae immittit licinum bombacis tantum, quantum sufficit ad occludendum os ipsius bociae: quod licinium sit prius madecatum oleo, & expressum, & filo canabaceo ligatum: ut ex collo ipsius bociae ipsum quanduncq; volueris poteris extrahere, nec intra bociam valeat decidere. Appone deum bociae alembicum cum recipiente, iuncturis optimè clausis, cum flore farinæ & lineis fasciolis illitis, hoc est impastatis ipso bitumine farinæ ad collum bociae firmiter alligatis, ne vase respirent. Quo bitumine desiccato, constitue bociam ad ignem balnei leniter feruentis, & materia sublimabitur in preciosissimum salem. Hoc tamen adverte fili, vt rostrum alembici sit amplum, & patens: ne sal ex cucurbita emergens ac sublimans, obstruat os rostri ipsius alembici, cum in recipiente emanabit: quod si fieret, rumperentur vase, vt antea quoq; nobis accidit, cū hoc experimentum ad practicam contulimus. Cum totum salem videris per distillationem transactum, remanebit in bocia quædam aqua phlegmatica: quam projice, quia nihil valet. Salem aut transactum cum cautela evacuabis, ac vase vitro seruabis quæ optime occulsum, quod sal erit volatile: & eo utemur ad corporum dissolutionem, vel ad compositionem medicinarum. Est etiam aliis modis prædictū spiritum sive Mercuriū animalē rectificandi sive purgandi. Accipe ergo illum animalem spiritū, ac distilla per balnū, & trans-

acta

acta medietate liquoris, remoue recipientem, & quod in vase remanet, projicito. Quod autē distillatum est, iterum distillabis, ex eo accipiens duas partes, quod in vase remanet, iterum ut supra projicito. Tertio verò quod transactum est, distillabis, & ex eo recipias paulò minus totum. atq; hoc modo spiritū sive mercurium animalem rectificatum perfetè habebis: quo poteris examinare suam terrām, quæ superius tibi mansit in similitudinem picis fusæ. Accipe ergo picem illam fusam, sive magis terram fusam, ac illi super infunde tantum de prædicto spiritu animali, ut supernaret quatuor digitis. claude vas cum suo antenotorio, cum cera guminata ne respiret. Postea vas ipsum, sive vrinale concutias quainoptime, ut spiritus incorporetur, & terra melius coniuncta spiritui dissoluetur: pone in putrefactione per duos dies naturales. deinde amoto ante-notorio, & cum celeritate superimposito alembico cum recipiente, iuncturis bene clausis ne respiret, distillabis per cineres. Cauetibi à fumo, cū vas aperueris, sunt enim potentissimi. Transacto igitur per distillationem toto spiritu, ignem augebis, ut anima imprimatur in aquam distillatam, ac deniq; iterum ita gradatim ignem augebis, quoque sublimetur alius sal, sive sulphur. Cū non amplius sublimabit, frigefacto vase collige sublimationem: quam cum spiritu animato collocabis nuper distillato. postea materiā duram & crematam remanentem in vase extrahe, & trituras, & iterū illi ut supra de novo spiritu infunde, & clauso vase cum suo antenotorio iterum ut supra putrefacias. amotoq; antenotorio, & su-

& suprà posito alembico cum recipiente firmiter occluso vt suprà , per cineres distillabis spiritum anigatum. Quo transfacto iterum vt suprà , in fine augebis ignē , vt aliqua pars olei transmitatur : atq; alia pars sulphuris sublimetur. Cum autem visceris nihil ultra distillari , nec quicquam sublimari : finito vas frigescere , & animatum spiritum nuper distillatum cum altero prius distillato conseruabis. Sic etiam si qua pars salis per sublimationem ascenderit , eam cum prædicto spiritu simul misceto , vt suprà : & clauso firmiter vase , hæc omnia conseruabis. Tunc iterum super terram de novo spiritu superinfunde , vt supernatet tribus digitis , & annexo antenotoio vt suprà putrefacias , ac demū per cineres vt suprà , distillabis. Cum autem amplius nihil distillabit , ignem adiunctis lignis augebis , quantum possibile fuerit , vt terra ipsa calcinetur: ac in hac tertia operatione conuertatur in beretinum , sive cineritium colorem. Mox frigefacto vase & amoto recipiente cum spiritu animato , cum reliquo spiritu animato conseruabis. Terram vero pone in vas fictile , sive cretaceum , quod sit solidum , ac suffere ignem possit : quod claude cum suo capello , subministrans ei vehementem ignem , quantum fieri possit de lignis . atq; ita per duos dies continuabis : tunc per id temporis spaciū terrā calcinaueris. Frigefacto deinde vase , extra he dictam terrā , quæ erit alba propemodum , vel beretini coloris clari & nitidi : suprà quā infundantum de suo phlegmate , vt supernatet quatuor digitis : ac in cineribus sinas feruere per quatuor horas : ac postea decantabis liquorem in

to aliud vas , ac serua. Remanentem terram desiccabis , atq; illi infunde iterum de novo phlegmate vt suprà : fac postea bullire vt suprà : mox decantabis vt suprà , ac terram vt suprà desiccas: ita magisterium reiterabis , donec tota terra dissoluta fuerit : vel tota eius pars in illud phlegma imprimatur . quod fortè accidet terra vel quaterna dissolutione. Si quid insolutum permanes- sit , projice: est enim terra inanimata , & inanis. Quæ autem cum phlegmate transacta fuerit , eam transmittit per filtrum , postea iterum per panum lineum subtilissimum transire facias : quo fæco , dissolutionem in igne cinerū lentissimo co- gelabis in vinali vitro : cui suppositus sit alembicus cum suo recipiente. Quo congelato iterum dissolute in eadem aqua nuper distillata per fil- trum : postea per pannum iterum vt suprà trans- mittas postremo congelabis vt suprà . Hoc autem magisterium toties iterabis , donec per filtrum & pannum nullam amplius terrefractatem emittet. Tunc seruato salem nostrum armoniacum physicum , sulphur animale nostrum , mercurium animalem fixum nostrum : de quo paululū quid super laminam igneam colloca . & si fluit tanquam cera sine fumo , signum , te habere ar- gentum viuum fixum , ac perfectè depuratum , cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic est ille Mercurius , qui aptissimum nobis sub- fidium præbuit , vt in inferioribus ex- perimentis comproba- bitur.

Experi-

*Experimentum Septimum de rectificatio-
ne spiritus animati.*

Accipe supradictum spiritum, in quo suū sublimatū salem posuisti: illum distillabis per cineses: cum totum distillaueris, feces in vase remanentes projice. Deinde iterum distilla ut supra, amouendo semper feces remanentes in fundo ut supra: atq; hoc pacto quater magisterium reiterabis. postea eundem spiritum distillabis per balneum, atque ex eo sine vt remaneat in vase quarta pars. & tres partes distillando separabis. Illas vero tres partes, quas distillasti, iterum per balneum distilla, & ex eo sine vt remaneat in vase quarta pars eius: quam tamen partem projice. tertio iterum distillabis, & huius mitte per alembicum paulo minus totum, quo rectificato tibi manifestamus, cum hoc spiritu nos fecisse primā dissolutionē, cum conservatione humidi radicallis. Hic etiam spiritus proprietatem congelandi spiritus vegetabilis, vel aquam vitæ perfectè rectificatam. Nam eam in salem conuertit, qui plurimas proprietates & virtutes excellentissimas habet. Quare certificati sumus, ac maximam animi iucunditatem acceperimus: & cum primum nostrorum socrorum quidam nobis declarauit, id ipsum proprijs oculis vidisse: summa admirationem ex ea acceperimus, ac protinus experientio comprobauimus rei ipsius veritatem.

*Superioris salis Experimentum
Octauum.*

Accipe prædictum spiritum animatum ex eo
vnaip

EXPERIMENTA.

179

vnam partem, & aquam vitæ perfectè rectificatae partes quatuor, quas statues super ipsum spiritum animatum, ac protinus occlude vas, ne respiret, quod vas sit bocia, quam cōcute tuis manibus agitando, in istu siue momento, protinus videbis totam aquam in salem esse conuersam. quod si in ipsa aqua vitæ esset pars aliqua phlegmatis, protinus ab ipso sale separabitur in formâ aquæ, ac id propterea aqua vitæ dicitur esse, quā optimè expurgata ab omni phlegmate, ne cum hoc opus fiat, quicquam aquæ remaneat cum ipso sale, sed totum conuertatur, quod erit melius & utilius. atq; hoc pacto habebis salem animalem vegetabilem, quam coagulatum siue gelatinū sulphur appellabimus: quod proprietatem ac virtutem habet dissoluendi duo lumina, & reducendi ea de potentia in actum: cōseruata illorum forma vegetatiua & germinatiua.

Experimentum Nonum, Ad idem.

Alius præterea modus est copulandi prædictum animalem spiritum, cum spiritu vegetabili, hoc pacto videlicet. Accipe de spiritu animato ut supra rectificato quantum libet, ac superfunde tres partes de aqua vitæ nostra perfectè rectificata, quæ copulatio fieri debet in bocia magna & alia, cui subito alembicus adaptari polsit. Fas ita igitur dicta copulatione, subito habeas paratu liciiniū bombacis, madefactū oleo quāoptime expressum, quo statim occludatur os ipsius bociae, & intromittatur intra collū deorsum, usque ad spaciū ynius palmi cum forti filo canaba-

ceo annexum, ut cum fuerit opus possit dictum licinum extrahere. postea suppone alembicum recipiente quām optimē occluso, & in furno cinerum collocabis, subministrans illi à principio ignem leuem, postea verò gradatim augendo ipsum ignem, donec sublimetur: quod sublimatum in vase firmiter obstructo conseruabis: quia hoc sale, & alijs mediantibus mirabilia operari poteris. Quod si sales vel Mercurij innotescerent, nostra ars esset pene pythia. Atq; horum salium experimenta principio posuimus multis rationibus, & præcipue propter hoc: quia præcipua difficultas nobis fuit inuenire modū efficiendi hos sales. qua re inuenta, cætera nobis propitia & facilita visa sunt. Ergo fili chariss. obtestamur vt homines tantorū laborū, hæc experimenta celare & occultare debeas. Scis enim quo iuramento astristi simus, & tu præ cæteris id obseruare debes.

Experimentum Decimum.

Accipe vrinam putrefactam illam, pone in boëcia, cuius collum sit altum, intra collum immittit obturamētum bombacis cannabaceo filo alligatum, vt tuo arbitrio cum opus fuerit extrahere poteris, idq; sit madefactum oleo atque expressum. deinde apposito alembico, cum suis iuncturis optimē clausis, subministrabis illi à principio ignem leuisimum, postmodum ipsum augebis, quo usq; incipit sublimari & sublimatum sal quo vis sumus, tamen inde paucam quantitatē cli- citimus, eo quod materia non fuit prius subtilita, & cuin difficultate à suo phlegmate separatur. Nos autē hoc experti à principio mirati sumus,

mus, postea verò cum causam agnouimus, visus est nobis non tantæ esse virtutis & roboris quales erant cæteri sales, & propterea illam dimittimus.

Experimentum Undecimum.

Accipe sanguinem extractum ab hominibus sanis, & cholericis, illumq; pone in tabula nitida, & sic permitte siccari, vt phlegma separetur ab eo. Postea accipe ipsum sanguinem, & cum quamoptimē tritura, & pone in bociam, & lento igne aquam distilla, qua distillata, seorsim seruabis, & aucto aliquantum igne, sed nō admodum intense, ne forte sublimetur sal, sed solum humitas, atque oleum superfluum exhalet, donec non amplius distillabit: postea frigefacto vase, accipe terram combustam, quam loca in vas, & firmiter clade, ne respiret. Nam respirando evanesceret in sumum. pone vas in furnum reuerberationis, sed ignis debet esse temperatissimus, vt sal istius materiæ, qui volatilis est, & non fixus exhalet, & ne violentia ignis vas frangatur, vt nobis accidit, & iter materia in ipso gradu ignis per duos dies, & calcinabitur. Quo facto vas frigescat, & frigefactum aperiatur, & super calcinatam materiam infunde suum phlegma, id est aquam quam à principio distillasti: permitte super cineres feruescere per duas horas, vt aliqua pars dissoluatur, & quod dissolutum fuerit, decanta in alio vase, atque iterum cum noua aqua fac vt supra, & sic reitera, donec totum sal extraferris: postea aquam per balneum distillando remoueas, & remansbit in vase sal niueus, habens virtutes plurimas, & si cum eo vegetabilem igne

recessus dissoluet perculdio duo luminaria eius,
ad conseruationem, ac eorum formam vegetatiuum: &
cum eo ipso fieri poterit excellentissimum aurum
potabile, pro conseruando radicali humido in ho-
minibus, & ad expellendum plurem gripitudines.

*Experimentum Duodecimum, Alius modus
ad eliciendum sal sine sulphuram
dicto indiuinduo.*

Accipe sanguinem tritutatum, pone in bocia,
eius collum sit altum, & apposito alembico cum
recipiente, igne lento prius distillabis, donec
humiditas exhalabitur: postea ignem augebis, usq;
dum sal sublimetur, qui erit subalbissimus: qui
caute collectus seruatur: est enim plurimae vir-
tutis & effectus. Habet ergo filii charissime om-
nia medicamenta, quae propinquitatem habent
cum duobus luminaribus: atque etiam cum reli-
quis metallis imperfectis, sine quibus illa ars
transmutationis finem habere non potest opta-
tum. Atque haec omnia distincte per traetuumus,
tam de vegetabilibus, quam de animalibus, quo
ad nostrum opus facere videbantur: atque etiam
pleraque alia his predictis adiungere potuisse-
mus, sed ea prætermisimus, quia non sunt tantæ
virtutis.

*Experimentum Decimum tertium, Arnoldi
de Vill. No. quod Neapolitano-
bi reuelauit.*

Accipe Mercurium Hispaniæ qui cum sigillo
Hispaniæ in vesicis aduchitur, qui non sit sophi-
ficatus: ipsum sublimato hoc modo: Accipe vi-
triolum

triolum digestum ab omni phlegmate, & salem
comsumere preparatum & crepitatum, siue

significatum: coniunge cum his duobus
M. utrum terendo quam optimè, postmodum
in vase sublimabis in principio igne leui, postea
augebis ignem quoque perfectè sublimetur.
Frigefacto vase collige sublimationem: caute cas-
ueas tibi a fumositatibus: sunt enim venenosæ,
sublimatum quam optimè calcinabis, ac imbibas
oleo tartari, & calce viua. Deinde materiam in-
tra stortam constitue, subministrando illi ignem,
donec viuus ipse Mercurius in recipientem e-
manauerit. Iterum, vt suprà, cum nouis eisdem
materijs sublimabis: denique, vt suprà, per stortam
viuificabis. Hoc pacto iteretur magisterium
quater. Accipe igitur hunc Mercurium sic præ-
paratum, & cum aqua vitæ feruere facias, desic-
catum transmitte per corium camuscis siue ca-
præ. Accipe igitur hunc Mercurium, & illum co-
stitue in his vasibus, quorum alterū alteri sit fir-
miter & fortiter annexum, ac vndique forti luto
sapientia cooperatum: quorū
vasorum forma haec est: po-
stea constitue furnum, quo
aptè haec vase collocentur, ita, vt omnia æquali-
ter ignem habere possint, sed recipiēs nullo pa-
cto ignem sentire debet: sic etiam rostrum primi
vasis, per quod Mercurius debet intrromitti, ex-
tra furnum superesse debet, subministra postea
ignem dictis vasis, vt candescant, & intra & extra
fiant ignita, postea per cannam supereminente
extra furnum immittite Mercurium, ac protinus
claude os cannae cù bombace: & propterea asperi-

tatem ignis brevi tempore pars ipsius Mercurij transibit in recipientem, vna pars vero in similitudinem aquæ separa aquam à Mercurio, & serua: quod vero remanet viuum, iterum coniuncto in vas dictum, ut supra, toties, donec per ignis alperitatem totum transeat in aquam, singulis vicibus euacando recipientem in aliud vas, & clausum optimè conseruabis. postea accipe huius aquæ 14. vncias, & vnciam vnam olei sive salis primi experimenti, & simul cum dicto sale transinitte illam aquam, distillando per cineres igne lentissimo à principio, postea in fine ignem augendo, donec amplius non distillet. Deinde recipe nouum salem, vel oleum eiusdem primi experimenti, & coniunge cum illa aqua paulò ante distillata, ac iterum per cineres ut supra distillando transinitte. Hoc autem magisterium quinques iterabis, singulis vicibus cum vncijs tribus dictæ aquæ commiscendo vnciam vnam dicti salis, vel olei primi experimenti, distillando ut supra, per cineres, eodem gradu ignis, ac eodem quo supra, pondere: tam aquæ, quam salis, sive olei. Atq[ue] hoc pacto auxilio Dei habebimus aquam in mineralm ac vegetabilem unitam simul, quæ potestate habet dissoluendi Mercurium, & cuncta metalla, præsertim duo luminaria. ad cuius aquæ multiplicationem hoc pacto procedendum est. Recipe vnciam vnam Mercurij purgati, vnciam vnam aquæ acutæ dictæ: coniunge hec duo simul in bocia parua, quam claudo optimè, tunc protinus Mercurius dissoluetur: quam dissolucionem statue in yrinali paruo, cum alembico & recipiente, iuncturis bene clausis, distillando

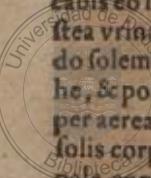
lando per cineres, & totum in aquam transibit, relicta in fundo vasis aliqua terrestritate nullius momenti. Hac ergo ratione dictam aquam multiplicare poteris, quantum libet: videlicet, accipiendo ipsius quinque partes, & vnam Mercurij purgati, dissoluendo prius per alembicum, ut supra distillando. Sed ad rem nostram reuertamur. Recipe argentum viuum vulgare, ac ipsum cum luna calcinabis, scilicet amalgamando: ac postea ipsum amalgama triturando cum sale communi præparato: mox ipsum Mercurium exhalare facias lenissimo igni, deinde seruente aqua distillata salem ipsum remoueto, & sic lunam calcinatam habebis. hocq[ue] modo & solem calcinare potes. Recipe lunam calcinatam, & quatuor partes aquæ Mercurialis illis superfundere, & vas clausum cum suo antenotorio statue super cineres, ut leuiter bulliat, & videbis viridem colorem, sive cœruleum, quem liquorem cautæ in aliud vas transfunde: ita ut feces nō conturbentur: materiam in fundo remanentem desiccabis igne lento, ad instar solis. Postea scias pondus dictæ calcis, ac illi iterum superinfunde quatuor partes dictæ aquæ Mercurialis, super vnam partem calcis, & clauso ut prius vase cu[m] antenotorio suo, sine ut iterum bulliat, ut supra, quod inde dissolutu fuerit, ut supra, in aliud vas transfunde, ac coniunge cum dissolutione prima. Illud tamen aduerte, ut dictam materiam dissolutam semper in balneo conserues, donec totum opus dissolutionis absolutu fuerit: iterando toties magisterium, donec totum lunare corpus fuerit plenè dissolutum ac transactum: quod quidē

nabis accedit intra duas vices, ac in putrefactio-
ne per quatuordecim dies constitue. Deinde
transfers in yrinale, coniunctum pariter cum
suo recipiente & alembico, iuncturis quam opti-
mè clausis, postea distillabis in furno cinerum:
postea ignem augebis, vt corporis anima in sua
aqua impressionem faciat. Frigescere vase, scias
pondus terre lunaris in fundo remanentis: nam
credo non amplius quam duabus octauis mihi
de corpore non soluto remansurum ea tota vni-
cia: reliquum erit plenè dissolutum. Quod si plus
remanserit de terra insoluta, tunc superinfunde
tantum de sua aqua nuper distillata, quantum
supereminat tribus digitis: & clauso vase cum
antenotorio, pone in balneum per diem natura-
lem: mox amoto antenotorio, & superposito a-
lembico cum recipiente optimè clauso, per ci-
neres distillato: in fine distillationis augebis ig-
nem, vt suprà. Hoc autem iterabis, quousq; per
aeream reuolutionem totum corpus lunare per
alembicum transmittatur, atque hoc pacto auxi-
lio Dei habebis menstruum, quo solem potes dis-
soluere. Accipe ergo prædicto modo vncias
duas calcinati solis, vt paulo ante docuimus, ac
illi superfunde tantum aquæ superioris, scilicet
tunc distillatæ, quod supernatet duobus digitis,
& clauso vase cum suo antenotorio, protinus sol
deueniet, ad nigredinem instar carbonis: atque
ita statue super cineres calidos ad bullendum.
Illud tamen aduerte, vt vas optimè clausum cum
cera gummata: postea spongia madefacta cir-
cumdabis locum vasis, vbi erit dicta cera, atque
hoc pacto permitte materiam seruere per trede-

cim

eim dies: quibus elapsis, dissolutionem solis in
alterum vas transfunde: feces verò remanentes
desiccabis igne lento, velut solis. Quo facto, ite-
rum nouam lunam distillatam supersunde, vt su-
pernatet quatuordecim digitis, & clauso vase
cum suo antenotorio, iterum ytab initio, super
cineres seruere facias: ac dissolutionem transfe-
ras, vt suprà, in illud vas, in quo altera dissolutio
seruata fuit, cum cautela: ne feces turbentur sin-
gulis evacuationibus. postea, vt suprà materiam
desiccabis, ac iterum, vt suprà, dissolues, ac disso-
luti euacuabis, iterando toties magisterium,
quousq; solis corpus totū fuerit dissolutū, quod
ferè tertia, aut quarta vice contingere solet. Cor-
pus ipsum solis putrefacias per tredecim dies:
quibus elapsis, dissolutio erit eiusdem nigredinis,
quale est atramentum scriptorium: sed intrinse-
cus erit rubicundissimum tanquam rubinus,
vel tanquam carbunculus lapis. Accipe ergo te-
nebrosum solem, & obscurum, cum complexu so-
roris, vel matris suæ: pone ipsum in yrinale cum
alembico suo, iuncturis optimè clausis: distilla-
bis per balneum aquam pariter solis, & lunæ:
atque tunc caloris gradum continuabis, quo usq;
aque non amplius distillauerit. Tunc amos-
to recipiente, & clauso, quam optimè seruabis,
& annexo alio recipiente, & firmiter clauso de-
stillabis materiam remanentem per cineres, &
emanabit vnguentum nostrum, vel aer, vel lig-
nis. Cùm verò per rostrum alembici, vel per ca-
pellum videbis quasdam ampullas aureas, tunc
sine vt vas frigescat, & vnguentum inde destilla-
tū seruabis, per se benè obstructū: vas ipsum lo-

cabis eo loco, quo non possit frangi. Accipe posse
tia vrinale, & amoto alembico, videbis in fundo solem tenebrosum & obscurum, quem extrahe, & ponderato, ut scias quantum ex eo fuerit per aeream reuolutionem transactum. Mox ipsum solis corpus triturabis optimè, ac iterum in vrinale constitue. Deinde recipe quatuor partes aquæ per balneum distillatæ, qua prius lauato alembicum, vbi superius remanserunt illæ au-
reæ guttæ, sive ampullæ, de quibus suprà men-
tionem fecimus, ne illam tincturam amittas. Il-
las ergo quatuor partes aquæ super solis corpus infundas, & clauso vase cum antenotorio, statue in putrefactione balnei per viginti quatuor ho-
ras: quibus elapsis, antenotorio amoto, & super-
posito alembico, distillabis per balneum, vt su-
præ postquam eo caloris gradu nihil emanau-
rit amplius, amoue recipientem, & illi alterum recipientein anneoste, vbi suprà vnguentum ser-
uasti, vel oleum, rostris & iuncturis optimè clau-
sis, ne os respirare possit, distillabis per cineres. In fine tandem augebis ignem, vt aer sive oleum ascendet. Postremo maiori gradu vltierius, si pos-
sis, augebis ignem: atq; hoc pacto ignis elemen-
tum cum suo aere pariter per alembicum trans-
mittetur. Ultimo fine vt vas frigescat, ac cum re-
cipiente oleum optimè obstructum cōseruabis. Ceterum alembico amoto, iterum accipe di-
ctam terram, & cōtere. postea illi vt suprà, infun-
de aquam per balneum distillatam, tantum, vt su-
pernates quatuor digitis: claude vas cū suo ante-
notorio, vt suprà, ac putrefaciendo: deinde aqua
per balneum distillando: ultimo per cineres di-
stillando,

stillando, oleum, sive aerem, & ignem. Hoc ma-
gisterium iterabis decies: atque hoc temporis
spacio eris certus, terram perfectè esse exanimata,
lotam, & calcinatam. Nam hæc tria eodem
magisterio, & temporis spacio fiunt. Sed fili, ter-
ram in vase remanétem accipe, quæ paruæ quâ-
titatis erit: de qua modicū quid super canden-
tem laminam pone, quæ fluet vt cera, nec tinget
quicquam: nam ex ea euacuata est omnis tinēta.
Eam ipsam terram collocabis in vase aliquo
vitreo paruo, vel pila paruula clausa cum bomba-
ce, ne fordes intrâ cadant. Eam statue in furnum
cinerum, vt calcinetur, atque inibi permaneat
hæc terra, donec alias operationes peregeris,
quæ seruunt ad hoc opus. Recipe ergo eam a-
quam & rectificabis cineres septies: si qua terre-
stritas remaneat, quod non credo, terræ suæ illâ
adde. Mox recipe suum aerem, vel oleum potius,
atque septies rectificabis per cineres. Quod au-
tem remanebit in fundo, totum est ignis elemen-
tum, & tinctura: qua in rubificatione sui sulphu-
ris vtetur. Aer sive oleum transactum per distil-
lationem pro incineratione usurpabitur. Sed
quoniam prius fixandum, ne quicquam tempo-
ris intermitatur ad alias operationes faciendas:
propterea configimus ad Arnoldum, à quo di-
cti olei fixationem plenè percepimus: modus re-
giminis est talis. Recipe dicti olei, & scias quanti
ponderis sit: cui tantudem adiunge de oleo,
quod te docuimus in primo experimento, quod
positū fuit in circulatione, & pone in vase, quod
sit altum & angustum, & firmè clausum: quod po-
ne in balneum per quatuor vel sex dies, vt simul

Universitatis
Vitellius postea remoue ex balneo, vt vas sit bene desiccatum, quod postea collocabis in furnū cinerum per 15. vel 20. dies, atque optimè sic fixabitur. Hoc autem oleum proprietatem habet liquefacientem medicinam, vel sulphur nostrum, ut videlicis. Recipe terram, quam in pila illa seruasti luperius: terram videlicet duorum lumina-
rium, quæ resistit tibi ultimo calcinatum: & quā-
do pauca admodum est, & imbibere admodum
est cædiosum, & prolixum opus: ideo ut breui-
tati studeamus, hoc regimine vñi sumus. Recipe
terram illam, scias pondus, cui adiungas duas
partes amplius suo pondere de sale vegetabili
secundi experimenti, vel de terra præparatae v-
rinæ, quæ fluebat in stirpem ceræ, & simul totum te-
re: mox ponas in vase, & scias pondus totius ma-
teria simul vnitæ, ac illi superinfunde tres par-
tes aquæ superioris per bainum distillatae, cu-
ius partem seruasti. deinde clauso vase cum suo
antenotorio, iuncturis firmiter clausis: consti-
tue in balneum, vt solummodo stet in eius ve-
pore, per 23. vel 24. horas. Tum remoto antenoto-
rio, & apposito alembico per destillationem
exhalabis quandam paucam humiditatem insipi-
di saporis. Quæ humiditas si non fuerit insipi-
da, colligenda est. Deinde iterum misce aquam
superiorem, vt supræ, collocabis in balneum: di-
stilletur ultimo humiditas, vt supræ. Atq; hoc pa-
sto iterandum est hoc magisterium quinques:
digerendo videlicet, atq; distillando, quo usq; la-
pis fiat, vel terra. Postea accipe terram illam præ-
gnantem, ac prius contritam collocabis in boci-
am fortiter lutatâ bitumine philosophorū: mox
cam

eam adaptabis forno cinerum, & obstructo ore
bocis, lensim ignem lentum subministrabis, ne
vas frangatur: post inde ignem bene augebis
per 12. horas. Frigefacto vase, perferas extra in-
fantem nostrum, primam geminorum luminari-
um materiam, magnesiam nostram, accipitrem
nostrum, multis alijs nominibus nominatum.
Recipe ergo sulphur hoc, ac hilari animo in bo-
ciam collocabis: cui redde duas partes aquæ su-
perioris, dictum infantem super imbibendo, ac
digerendo magisterium continuabis, donec sul-
phur fiat rubrum tanquam lucidus rubinus. Il-
lud etiam notabis, quod dictum sulphur ad al-
bum etiam possit fermentari, antequam rubifi-
cetur. Sed quoniam magna iactura videtur, si
hoc opus hucusq; deducetur, terminaretur in als-
bam medicinæ: propterea visum est nobis, ad fer-
mentationem descendere. Recipe ergo regem illū
rubificatū, & scias pōdus: & mox recipe Mercurij
lauati octo partes, & partem vnā auri cimen-
tati: fiat simul amalgama. huius scias pondus, &
si fuerint octo partes Mercurij, & una pars auri,
debet illud amalgama per lineum pannum ex-
primi. Deinde pone regē illum in vas altū, quod
sit in inferiori parte satis amplum & largum. os
autem non debet ita esse largum, sed strictum, vt
quatuor digitos immittere possis: & si rex intra-
positus erit vnius vnciæ, amalgama debet esse
vnciarum octo. Prius ergo rex ipse in vas collo-
cetur: postea amalgama totum immittere super
regem: vas ipsum postea constitue in ignem ci-
nerum: qui rex continuò postquam sentiat
calorem, cōuerteretur in puluerem dictū amal-
gama

garnia, atq; ita in eodem igne permaneat per 24. horas, vt eius virtus augeatur. Postea recipe oleum dictum superius compositū, & funde super ipsam materiam : quæ postquam totum oleum ebiberit, apparebit tibi tota materia conuersa in aquam, sive oleum. Cùm autem ab igni remota fuerit, apparebit sicut petra dura, splendens tanquam carbunculus. Iterum ergo super ignem constitue, & amoue vt suprà: hoc fac quotiescumque volueris, licet solummodo bis id nos fecimus. Nam quanto sàpius dissolueris, & congela ueris, eo magis virtus augebitur. tum cum de rege nostro coronato projectionem facere volueris: fac in hunc modum Recipe de eo modicum, & 24. partes auri : sed prius funde aurum, & super ipsum pone modicum medicinæ : & è vestigio totum aurum in puluere in conuertetur in star rubini, totumq; illud erit medicina. Præterea recipe vñā partem medicinæ, sive pulueris, & projice super 100. partes Mercurij, totumque in aurum conuertetur purissimum: quod si nimirum esset coloratum, poteris illi adiungere vel oris, vel argenti partem aliquam. De qua etiam medicina poteris projectionem facere super reliqua metallæ perfectæ: præsertim super Martem, & Venerem, & conuertentur in aurum, melius omni auro minerali. Hoc operati sumus pro rege Anglico, qui finxit se contra Turcam pugnaturum, & postea contrà regem Galliæ pugnauit, meque incarcerauit, & tandem euasi. Caueras ergo tibi fili ab his.

Experi-

Experimentum XIV.

Aceipe aquam illam Mercurij factam tribus vasis, & acutam, vt sàpius te docui, atq; in ea dissoluas vñciam lunæ: mox altera bocia soluas duas vñcias solis : quibus utrisq; dissolutis, ambas dissolutiones in vnam copulabis. Sed cum hæc coniunctio fieri, aquæ debent calidæ esse, vt facilius vniuantur. illud tamen aduerte, quod ad dissolutionem lunæ requirantur quatuor partes aquæ ad singulas vñcias lunæ. Facta ergo perfecta vñione, habeas pilam vitri rotundam, cum collo longo vnius brachij cum dimidio : ambas illas dissolutiones constitue in tali pila, cum Hermetis sigillo claudas, ac pone in tripode arcanorum, ac illi subimministrabis ignem lucernæ, cum licinio trium tilorum per octo dies: deniq; per alios dies octo præbebis illi ignem trium liciniorum : postea dabis illi ignem liciniorum quatuor, vt ascendat ignis ad numerum duodecim filiorum, ita vt singula licinia sint ex ternis filiis. Hunc ultimum ignem continuabis, quo usq; appareat materia nigra, tanquam carbo extinctus, & tanquam attramentum. Tunc illud erit signum perfectæ vñionis & putrefactionis duorum luminarium, & Mercurium interfecisse suos parentes. Hæc cautelem nigredo intra spatiū 40. dierū apparebit: quibus elapsis, inibi caudam pauonis aspicies: varij enim colores apparebunt. Tum ignem illū continuabis, donec tandem incipiatur superare coloribus, quod fortè continget intra 40. vel 50. dies alios. Cùm ergo videris perfectum colorē album persistere, vel ultra variari.

Experi-

Experimentum. XV.

Recipere argentum calcinatum cum aqua forti,
facto de viriolo, salenitro, & cinabrio: postea i-
plum phlegma ter aut quater extractum ex lo-
tio distillabis, vt ob igni contra naturam expur-
getur. Deinde ipsum argentum calcinatum con-
stitue in vinali partuo, ac ipibi de illo oleo quod
habes in eo experimento, postea desiccabis, ac
iterum imbibes, & desiccabis: iterando hoc op-
pus, quo usque tres partes biberit de illo pretio-
sissimo oleo: quo facto, elicto ex vase materia,
ac contene optimè super prophyrum, vel vitro
mortario cum pistillo vitro. Deinde repone in
eodem vase, adiungas illi vncias 8. de sale volta-
tili ex lotio, vt supra habes in suo experimento:
claude vas antenoriori optimè lutato ne respi-
ret: pone super cineres, & breui spatio videbis
totum illud in colorem viridem conuerti, vela-
zurum, quo signo apparēte, pone illud composi-
tum in pila vitrea rotunda, Hermetis sigillo clau-
sa: & pone in tripode arcanorum, donec videris
materiam coagulari: quo facto, remouebis ignē.
atq: hæc operatio etiam fieri potest super cine-
res calidos cum thure. Frigefacto vase transfe-
ras istud in ignem balnei, subministrans in prin-
cipio ignem lentum, donec vas incipiatur calefie-
ri: tuin ignem augebis, ita vt ferueat balneum:
sic materia dissoluetur in oleum clarum, sine vt
frigescat, & congelabitur. Iterum dissolute, dein-
de vt supra coagula, iterando opus quater, aut
sexies. Illud tamen notabis: si materia non con-
gelaretur in cinere elapsis triginta diebus, sine
vt ma-

EXPERIMENTA.

ut materia frigescat per se: sic enim cōgelabitur:
atq: hoc pacto si per cineres dissolueris, non ne-
cessē erit balneo vti. illud tamen notato, quod
corpus totum dissolui debet, nec vlla pars debet
remanere, quin soluatur. Postremō accipe huius
medicinæ vnā partem, & Mercurij triginta par-
tes loti cum acetō, pone medicinā in pila vitrea,
cum longo collo: deinde intromitte illum mer-
curium lotum: pone vas in furno cinerum, in
principio ad ignem lentissimum per quatuor di-
es: postea per alias quatuor dies augebis ignem:
ultimo per alias quatuor dies subministrabis i-
gnem penē fusionis, inuenies mercurium cōges-
latum, & fixum. Sed nota quod dictus mercurius
gelatus non erit albus, sed propemodum ru-
beus. Illius autem reductionem facias hoc mo-
do. Extrahe tunc mercurium congelatū, & con-
tere: post in singulas vncias mercurij huius, acci-
pe singulas vncias plumbi, quod subtiliter lami-
nabis, laminas ipsas cum ipso puluere in quatuor
constitutas solaria stratum super stratum: po-
stea in fornace dabis ignē, vt materia fundatur,
projice in virgam: ultimo transmitte totū per
copellum, sic habebis argentum de co-
pella memento pauperum.

EXPE.

Experimentum nostrorum sociorum, qui plurimae
alias actiones nobis notificauerunt: in quibus ani-
maduertimus, pleraq; alia omnia esse
parus momenti.

EXPERIMENTVM XVI.

Accipe salem Armoniacum vulgi, atque illud dissolute in phlegmate vini lotij: dissolutionem transmitte per filtrum, ac per balneum distillando aquam remouebis, & remanebit tibi sal coagulatum, ac album: iterum dissolute cum præfacto phlegmate, ac per balneum transmitte. Deinde accipe tantam quantitatem aquæ vitæ, quantumque quantitatis fuerit phlegma, superinfunde simul super eandem salem, & occluso vase cum suo antenotorio, pone in balneo per 24. horas; amoto antenotorio, & superposito alembico, distillabis per balneum igne lentissimo. cum sal coagulatum fuerit, ipsum iterum dissolute cum distillato phlegmate hoc, quod miscuisti cum aqua vitæ, & inde iterum congelabis: hoc modo dissoluendo vicissim & congelando, ter idem magisterium reiterabis. Atque ita dictum salem in virtutem vegetatiuam, auxilio spiritus vegetativi, quo ipsum dissoluisti ac congelesti, reduxeris. Accipe vitriolum dephlegmatum, ita ut supra ignem non fundatur: recipe postea tantum de sale nitro, & medium partem cinabrij: fac inde aquam fortē in storta, cum iuncturis optimè clausis: ultimo augebis ignem, ut omnes spiritus excent in receptorium. Scias pondus dictæ aquæ,

& accipe

EXPERIMENTA.

& accipe medietatem ipsius ponderis de cinabrio, & pone illum in dicta aqua, ut dissoluatur: quo dissoluto, distillabis per cineres igne leuisimo à principio: cum verò videris totam aquam transactam auge subitus ignem, ac superius; ita ut totum cinabrium transeat in receptorium, vel maiori ex parte. His peractis, diuide illam aquam in duas partes: ac in altera parte dissoluas mercurij vncias quatuor, & pone tantum aquæ, ut omnino dissoluatur totum: postea per cineres separabis aquam. Ultimò ignem augebis, donec rubicundus permaneat mercurius præcipitatus. Cæterum accipe aquam quam seruasti, ac in eo ponas dimidium vnicie de sale armoniaco superius præparato, ac medium vnicie de sale vegetabili primi experimenti. Sed prius dictæ aquæ debent purgari à suo phlegmate cum aliquanto argenti, ut pinguedo salis nitri recedat. Postea accipe aquam istam, in qua dissoluisti duos sales istos: salem armoniacum fixum, & salem primi experimenti: & in quaternas quaque vncias aquæ debes immittere singulas istorum salium. post accipe prædictum perfectum præcipitatum, & hac aqua imbibe, miscendo cum aliquo bacillo vitri, velligni ad modum cochlearis: deinde ipsum cinere desiccabis, ut suprā: & hoc magisterium toties iterabis, donec materia inter miscendum adhæreat cochleari, & ostendat quandam viscositatem, ut mel vel pix liquida. Alterum etiam signum, tibi proferam, quod hæc materia super ignem permanebit initar olei: amota autem ab igne, consgelabitur. Verum si tam in igne persistens, quam

remota ab igne non posset congelari amplius,
longè esset melior. Cæterum accipe duas partes
argentis de copella, ac cementabis seim cum
sale communī præparato. postea accipe vnam
partem auri puri, & funde hæc duo: postea re-
ducito in laminas subtileas & graciles, quale est
dorsum cultelli: postmodum in frusta parua re-
ducas instar vnguis. Dicta frusta vngendo li-
nias optimè cum præfata materia viscosa: po-
stea in crucibulo statuas componendo solaria-
tim stratum supra stratum, liniendo singula quæ-
que frusta prædicta medicina, cùm verò intra
crucibulum omnes laminas coaptueris, linias
superficiem, sive summitatem eadem materia,
ita ut suprā nullæ laminæ appareant. Habeas
præterea alterum crucibulum, quod superius
intromissum tanquam cooperulum claudat
crucibulum, inferius vbi sunt laminæ, lutabis:
deinde circum circa vtrunque crucibulum, ne
respiret: post desiccabis lutum: quod si contra-
het ex siccitate aliquam lineam, iterum nouo
luto linias, ut optimè cooperiatur suprā & infrā.
postea constitue crucibulos inter duos lateres,
& inter illos lateres collocabis totam quantita-
tem cineris, quantum satis sit ad inferiorem cru-
cibulum separandū intra ipsos cineres. Hoc au-
tem fit, vt recipiat ignem tantū à parte superio-
ri. Deinde accede superius ignem tanta quanti-
tate carbonum, quantum possit ipsum ignem
fouere, ac nutrire per sex horas. Ultimò frigefiat
vas, ac ipsum aperias, iterumq; supradictas lami-
nas vnge, ut suprā: iterum suprā administrando
igneum per sex horas, ut suprā, frigescat ut suprā.

Poltre.

Postremò liquefacito laminas istas, atque ite-
rum laminabis ut suprā: iterum prædicta mate-
ria eas linito: & in dictis crucibulis eas cōstitue,
vel alijs nouis solariatum stratum super stratum
lutabis ut suprā: ignem administrabis per sex
horas, ut suprā: sine ut frigescant. Iterum deinde
linias ut suprā, ignem dabis ut suprā: post ite-
rum funde ut suprā, iterumq; laminabis, & cun
noua medicina circum linias vngendo: & in cru-
cibulis cōstituendo solariatum ut suprā: præbeas
ignem ut suprā. Postremò ponderabis laminas,
& si sint vnciæ tres, ab ijs subtrahe vnciam, &
adiunge illi tantundem de argento cupellæ, ac
ut suprā magisteriū iterabis, vngendo, laminan-
do, statuendo in crucibulum, stratum super stra-
tum, administrandoq; ignem. & si tribus vici-
bus, & ternis quibusq; vicibus subducito ex ma-
teria partem, & in eius vicem adiunge argentum
nouum de cupella: atq; ita persequi poteris ma-
gisterium hoc in infinitum usque. Postea accipe
quod subtractum fuerit ex prædicta minera, ac
pone in aqua diuisionis facta ex alumine rochæ
& salenitro. Atque hoc pacto, Dei auxilio, intra
duas vices extrahes aurum, quod posuisti: po-
stea hauries inde lucrum, quod expensas nobis
præbebit. Nos autem pro tempore hoc particu-
lari vñ fuimus: postea intermisimus nauantes
operam truncis, herbis, & ramusculis arboris
philosophiae.

Aliud Experimentum XVII.

¶ Hoc experimentum reperitur in vñimo testamen-
to, in apertorio, & epistola accertatoria.

Accipe sublimatum bis cum vitriolo, & sale communi p̄parato, quod bis sublimatum sit, semper eum nouis materialibus contere: & si sublimatum fuerit libra vna, accipe albumina nouem ovorum recentiū: quod albumen tam diu concutias, quod videatur sic esse, vt aqua. Mox milice albumen cum illo sublimato, & posne intra stortam, habentē collum extēsum: iunge illi receptorū quām optimē clausum, submissi trans illi ignem cinerum in principio leuissimum: donec eo gradu distillet. Cessante autem distillatione, augebis ignem: ultimō dabis ignē violentissimū. atq; hoc pacto pars mercurij transibit in aquam, pars verò in mercurium viuum: quod viuum transactum, iterum sublimabis, & iunge cum aqua distillata, prius tamen coṇtritū, ac iterum distillabis, vt suprā, iterando magisterium toties, donec totum sublimatum transeat, & conuertatur in aquam. Quare poteris eodem modo multiplicare toties, quoties volueris: adiungendo illi semper aquam, sublimatū nouum, ac distillando donec in aquam cōuertatur. accipe igitur hanc aquam, & pone in vrinali paruo, connectens sibi capellum cum receptorio: post distillabis p̄ balneum tam diu, quod videatur tibialbumē illud immixtū transactum esse: quod ita cognosces: Accipe laminam ferream, vel cū-pream, super quam permitte vnam guttam distillationis cadere: quæ si bulliat, & videatur dissoluere, tum amoue recipientem, annexendo alterum quām optimē clausum, & distillabis per cinerem: atque iterum per cineres hoc magisterium iterabis septies. Atque ita habebis aquam

Mercurii

Mercurialem, quæ tibi seruiet in multis operationibus. Accipe igitur vnciam vnam salis secūdi experimenti, & vncias quatuor istius aquæ, & misce simul, & statim dissoluetur: postquam dissolutum fuerit, distillato per cineres lento igne, iuncturis optimē clausis: ultimō ignem augebis, vt totum sal cum aqua pariter transeat per alembicum. postea in eandem aquam iterum immitte vnam alteram vnciam salis, ac per distillationem transmitte totam, vt suprā: atq; hoc pacto reterabis hoc opus distillationis quater: singula distillatione adiungens illi aquæ vnciam vnam de dicto sale. Tum demum habebis mineralem aquam vegetatā, atq; acutam, cum augmentatione virtutis, & potentiae proficiscentis à dicto sale vegetabili pretiosissimo: sine quo nihil fit. Accipe vnciam vnam Lunę calcinatę, prout habes in superioribus experimentis: quam dissolute in hac aqua benedicta, qua dissoluta, distillando per cineres transmitte per alembicum, ultimō augens ignem aliquantulum, frigefacto vase, videbis lunam verè totam esse transactā per alembicum. Si quid tamen remaneat, illi superinfunde iterum aquam nuper distillatam, quo usque corpus lunare totum plenē per alembicum fuerit distillatum, vel maior pars ipsius. Accipe præterea solem calcinatum cum mercurio, atque ipsum solue in hac aqua argenti distillata: quod cum fuerit dissolutum, pone ipsam dissolucionem totam in vrinale vitreum cum capello & receptorio firmiter clauso: deinde distillabis per balneum igne leui instar solis, atq; hac ratione continuabis opus, donec tota instrumentalis

Universitatis
Aqua transeat per alembicum: & corpus solare in
fundo vasus maneat in forma olei pretiosissimi.
Super quod oleum immitte septem partes mer-
curij septies sublimati, immittens simul totum
cum cochleari, vel ligneo, vel vitro: post illi va-
si superpone aludel suum, subministrans ignem
cinerum leuissimum, donec materia sublimet
ur: quod vero sublimatum fuerit: projice deor-
sum, & iterum immisce cum eo, quod remanet
in fundo vasis, ac miscendo vt suprà cum eodem
cochleari, vt quam optimè cum oleo miscatur.
deinde iterum sublimabis, iterumq; sublimatum
projicies deorsum, reducendo illum in fundum
vasis, ac miscendo vt suprà. Hoc opus iterabis
toties, quo usque tandem materia non amplius
ascendat, sed in fundo remaneat fusa ad similitu-
dinem ceræ: quo in feruenti igni persistet in for-
mam olei, remota ab igne, congelabitur. Tunc
vnciam vnam istius medicinæ, & centum partes
mercurij vulgaris loti cum sale & aceto: pone
ipsum mercurium in crucibulum: & cum vides
ris ipsum fumantem, projice super illum vnciam
medicinæ: mox carbonibus operias ipsum crus-
cibulum, administrando ignem fusionis, projice
in virgam, & habebis aurum 24. graduum. lauda
Deum, & memento semper pauperum.

Aliud Experimentum XVIII.

* Accipe mercurium bis sublimatum cum vi-
triolo & sale: ipsum sublimatum constitue super
laminam ferream optimè prius contritum: cum
eo iunge duas vncias stanni calcinati: & statue
in

in loco humido, & dissoluetur. Iterum sublima,
& pone super laminam ferream vt suprà, & to-
tum dissoluetur. atque hoc pacto potes tantum
mercurij dissoluere, quantum volueris. Postea
accipe hanc aquam: eam septies rectificabis per
cineres, vel donec amplius terrestritatem non
emittat: postea distillabis eam per balneum igni
lento: ac ex decem partibus distillabis vnam,
quæ nullius est utilitas: est enim phlegma,
quod contraxit ex loco humido. mox scias pon-
dus aquæ remanentis in fundo: & in quaternis
quibusque vncijs appones singulas vncias de
sale vegetabili primi vel secundi experimenti:
nam sunt eiusdem vigoris. deinde distillabis per
cineres calidos, cum alembico & recipiente
iuncturis optimè clausis: quæ cum distillata
fuerit tota, iterum illi nouum salem adiunge, ser-
uato eodem pondere, quo suprà tam salis, quam
aquæ: atque eam denuo distillabis, vt suprà. at-
que hoc eodem modo quater distillabis, adiun-
cto singulis distillationibus novo sale, vt suprà,
ac distillando per cineres: atque ita habebis a-
quam mercurialem, mineralem, atq; ad omnes
physicas operationes aptam. Cæterum accipe
mercurium vulgi, lotum cum aceto & sale, &
transactum per pellem camuscij: illum pone
in vase, & si de mercurio fuerit pondus vnius
vnciæ, illi quatuor vncias adiunge prædictæ
mineralis aquæ, & superposito antenotorio,
super cineres, sine vt leviter bulliat: & breuiter
totum dissoluetur: quam dissolutionem eu-
cuabis transferendo in aliud vas, cum cautela, vt
si qua pars reliqua sit terrestritatis in fundo, se-

paretur à dicta dissolutione. Nec est utile transmitti in dictam aquam. Hoc autem modo dissoluere potes de mercurio quantum volueris. Præterea accipe prædictum mercuriū dissolutum & putrefacito per 30. dies in balneo vel fimo, quod sit calidum, quod in denos quosq; dies transmutari debet, vt calor continuus perseueret, nec extinguatur. Facta putrefactione, remoue vas, & apposito alembico cū vrinali & receptorio iuncturis bene clausis distillabis per balneū totam aquam: Mercurius autem remanebit albus in vase, sicut nix. Tum illi tantum superinfunde de hac aqua, quam nunc distillasti, vt supernatet 4. digitis: reliquum aquæ seruabis in suo vase optimè clauso, in loco frigido, mox superposito vasi suo antenotorio, iuncturis obstructis, pone in putrefactionem per diem naturalem. post amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente bene clauso, distillabis per cineres, & augebis ignem, vt anima transeat in suam distillatam aquā. Postremō cessante distillatione, sine vas frigefieri, amoue recipientem, & seruato firmiter clausum. Nam quod intus distillatum spiritus est animatus. Materiæ vero remanenti in vase, id est, vrinali, superinfunde iterum de aqua distillata tantum, vt supernatet quatuor digitis: & annexo antenotorio, vas constitue in putrefactione, vt suprā: ac subinde amoto antenotorio vicissim, & superposito alembico cum suo recipiente, quo spiritus animati alteram partem seruaueras, iuncturis optimè clausis, iterum per cineres distillato: ac ultimo similiter ignē augebis, vt in distillatam aquam anima transeat, vt suprā.

Post

Post frigefacto vase, in receptorio ipsum animatum conserua, vt suprā ac optimè clausum: ac remanenti materiæ in fundo iterum infunde de noua aqua, vt suprā, & putrefacies vt suprā, per cinerem distillando: Spiritum in idem receptaculum transmitten, ybi alterum seruasti. Hoc paceto iterabis magisterium toties, quousq; corpus remaneat mortuum nigrum, omnique humiditate destitutum: quod hoc signo comprobabis. Accipe modicum de corpore illo nigro, sive terra, & pone super laminam ignitam: & si videbis nullum fumum emittere, neq; ab igne: tum accipe ipsam terram, & pone in paruula pila optimè lata, & vitrea: atque ore optimè clausa, eam constitue in ignem reverberationis per vigintiquatuor horas: post ipsam terram calcinatam remoue, & sterne intra cineres calidos optimè clausam, ne aliquam humiditatem attrahat. Ceterum accipe aquam animatam, atque eam per cineres septies rectificabis: quam aquam animatam & vivificantam diuide in duas partes: quarū altera vt emur ad vinificationem terræ, altera vero ad dissolutionem Solis & Lúnæ. Accipe ergo alteram partem dictæ aquæ: & scias pondus terræ superiorius seruatæ, contere prius, pone in vrinali: deinde superinfunde illi de prædicta aqua quartam partem sui ponderis, & annexo antenotorio bene clauso, pone vas in balneum vt aquā balnei non attingat, sed solo vapore materia caelefiat: atq; ita permaneat per quatuor dies. Deinde amoto antenotorio, & superposito alembico, distillabis per cineres lento igni ad similitudinem solis, & emanabit humiditas quædam insipida,

quam projecto: nihil enim valet, His peractis, iterum imbibe cum quarta parte spiritus animati, ut supra, digerendo ut supra, & per cineres distillando humiditatem, ut supra. Hoc pacto toutes magisterium hoc reiterabis: donec totum corpus suam humiditatem sive animam reassum puerum, de album remaneat instar niuis: quod corpus extrahe, & siccabis, & contere, contritum in parvam bocia constitue quam optimè lutatam luto sapientiae, & obstructo ore ipsius bocia cum bombace, ipsum vas collocabis in furno cinerum: sed aduerte, quoniam si ignis fit nimis violentus, materia transibit in oleum, nec poterit sublimari, & periculum erit, ne vas frangatur: quod nobis accidit: id quod te admonitum volumus, ut ignem leue persequearis, donec materia sublimetur. Hoc etiam notabis, hanc sublimationem etiam posse fieri in igne turris: eoq; non sublimabitur materia, nisi spacio triu vel quatuor dierum. Quae quidem sublimatio erit albilissima, sicut squamæ pisces, vel tanquam talcus. His peractis extrahe cautè magnetiam: materiam primam vulgaris Mercurij nostri, saltem nostrum armoniacum, sulphur nostrum: quem fernabis in parvula bocia bene clausa intra cineres calidos instar Solis, quod autem in fundo vasis remanebit, & non poterit sublimari, projecto: quia nullius est valoris, ob euacuum pretiosum semen. Accipe alteram superius diuisæ aquæ partem: atq; in ea dissolue medium vniciam Lunæ calcinatæ: quæ cù dissoluta fuerit, in furno cineris, transmitte per alembicum: qua transfacta, in ea dissolutione lumen vniciam vñam solis calcinati: post putrefactio-

per 12.

per 12. vel 20. dies: deinde transmitte per balneum suam aquam. Corpus autem in fundo vasis remanebit tanquam mel fusum, vel instar picis fusæ: super quam materiam iterum infunde de aqua nuper distillata tantum, ut supernatet tribus vel quatuor digitis: mox putrefacto per viginti quatuor horas: deinde a moto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente, iuncturis optimè clausis distillato per cineres, cum transire aqua, augebis ignem ut transeat aer in aquam distillatam. Atque iterum augmentato ignem altero gradu, ut transeat etiam ignis in aerem distillatum: quoniam haec elementa unum ab alio mouentur inuicem, & se inuicem trahunt. Frigefacto vase, conseruato spiritum animatum, suo vase firmiter clauso, super materiam remanentem in vase iterum infunde de sua aqua distillata: ac protinus terra dissoluetur in colore rubini obscuri: clade vas cum suo antenotorio, pone in putrefactione, ut supra: ac deniq; per cineres distillabis animatum spiritum, in illud idem receptorium, vbi alteram seruaueris, idq; iuncturis optimè clausis. Ultimò ignem augebis, ut supra. Itaque magisterium hoc iterabis toutes, quo usque totum corpus vel maior pars per alembicum transseat. Quod autem modicum remanebit, de eo ponere super laminam ignitam: si fumi nil emiserit, signum erit perfectæ exanimationis ipsius terre. Si contraria fumum emittere: iterabis magisterium prædictum, donec tale signum fueris consecutus. Præterea accipe sulphur sublimatum, quod superius in bocia parua seruasti: (sulphur, id est, materiam primam Mercurij vulgaris, de qua superius dictum

dictum est) illud autem sulphur optime coates: postea pone in vinali, quod debet esse altū, & angustam sine corpulentia ab inferiori parte, usque ad summum: & quale scias pondus dicti sulphuris, ac illi superinfunde tertiam partem de spiritu animato Solis & Lunæ simul coniuncto, & superius fecisti: & claude vas cum antenotorio, ac pone super cineres ad congelandum, sive coagulandum. Tunc infiniti colores apparebūt. Continuabis hoc opus per vigintiquatuor horas, digerens materialm super cineres: deinde amoto antenotorio, & superposito alembico, exhalare facias quandam humiditatem insipidam. Nam rex sibi assumet, & secum retinebit suam animalm propriam, & etiam animam suorum parentum, eis gaudens, & exultans. Posthac iterū imbibet ut suprā, cum tertia parte animati spiritus, & clauso vase ut suprā, cuius suo antenotorio: & post apposito alembico ut suprā, humiditatem exhalabis. Quia humiditate transfacta, a mpto alembico, pone super Aludel suum, subministrando illi ignem paulò vehementiorem, vt aliqua pars sublimetur: quod vero sublimatum fuerit, cum argentea spatula dejecto ad fundum vinalis: ac deinde imbibet ut suprā, digere ut suprā, remoue humiditatem ut suprā: idque opus toties repetes imbibendo, digerendo, exhalando humiditatem, & sublimando ut suprā, donec in ignis asperitate quiescat, nec amplius sublimetur, totamq; animalm suam reassumpserit. Tunc accipe regem ipsum, ac in pilaluto sapientie optimè munita, constitue super cineres: ita ut rotunda pila sit in cineribus sepulta: subministrando illi ignem

illi ignem vehementem per spacium quindecim dierum: ita tamen, vt pila non fandatur. Atque hoc gradu caloris rex tandem rubificabitur tanquam rubinus, ac erit fusibilis, ac tingens. Tunc extra he regem suum purpureo diademe corona. natum. Accipe in Dei nomine vnciam vnam de rege, ac funde prius tres vncias auri: super illud autem fusum proifice illam vnciam medicinæ, ac eodem ferè temporis spacio, seu momento, totum aurum conuertetur in puluerem. Atque hic quoque puluis medicina erit. Accipe huius pulueris vnciam vnam, & proifice super bis centum vncias Mercurij, & totum in medicinam abibit, & conuertitur. De qua ultima medicina accipe vnam partem, ac proifice super mille partes Mercurij, & habebis purissimum aurum, inclusus minerali. Laudatus sit Deus, qui nobis haec patetfecit, & contremisce considerans tanta mea secreta edidisse.

Aliud experimentum ad faciendum oleum, pro incinerandis sulphuribus aliorum experimentorum.

Experimentum XIX.

Accipe alteram duarum aquarum, de quibus in praecedenti opere, atque in altero experimento mentionem fecimus, aquam videlicet mercurialem, factam ex sublimato: & illam acue, vt te docuimus, vt dissoluere possit duo luminaria. Deinde accipe vnciam vnam Lunæ calcinatæ, & eam solue in aqua mercuriali prædicta, & posse in putrefactione per octo dies: mox distilla per cine-

seruasti vicissim anneclē clausum optimē: tunc
 auctō igne, distillabis quoq; nil vltra emitteret,
 postmodum amoue recipientem, & à principio
 eodem ordine iterabis magisterium toties, do-
 nec terra nihil amplius liquoris sive olei emit-
 tet: tunc tibi remanet terra in fundo optimē cal-
 cinata. Accipe illum aerem sive oleum, & scias e-
 ius pōdus, & illi adiunge tantudem olei priui
 experimenti: pone ad circulandum per cineres,
 & duodecim vel quindecim dierum spacio pro-
 culdubio fixabitur. Sicque habebis duplex ma-
 gisterium componendi oleum pro incinerandis
 medicinis inferiorum experimentorum. Ad al-
 bum accipe deinde aquam eam, & ipsam rectifi-
 eabis p cineres septies. Mox accipe terram, & cō-
 tere, & pone illam in pilam paruulam vitream,
 luto munitam, dabisque illi ignem per viginti-
 quatuor horas, nō violentum, nec leuem nimis,
 sed mediocrem: deinde frigefacto vase, illam ter-
 ram contere, & scias pondus illius, & pone in v-
 rinali, & redde illi quartam partem aquæ sive, &
 clauso vase cū antenotorio suo, pone in putrefac-
 tione in balneo p quatuor dies: ita vt non attin-
 gataquam, sed tantu balnei vaporē accipiat. De-
 inde amoto antenotorio, & superposito alembi-
 co, fac exhalare humiditatem insipidā, quæ nihil
 valet. Ac denuō im bibe vt suprā cum quarta par-
 te aquæ, & digere, & distilla vt suprā, iterādo to-
 ties magisterium hoc, donec terram totam suam
 aquā biberit. Tum terram prægstantem contere,
 & pone in bociam paruulam, luto optimē luta-
 tā. Deinde pone sup cineres in ignē sublimatio-
 nis, præbendo prius ignē leuisimū: postea gra-
 datim

per cineres, vt tota transeat per alembicum. quæ
 cum tota vel maior pars transacta fuerit, tū ex ea
 per balneum remouebis aquam lento igne, ad si-
 militudinem caloris Solis, & cum aqua trāsa ēta
 erit tota, tum tibi in fundo vasis remanebit oleū
 serenum, quod necesse est vt fixetur. Scias ergo
 pondus prædicti olei, atque illitantundem ad-
 iunge de oleo illo, quod tibi circulandum iossi
 in primo experimento. Atq; hoc oleum pone is-
 tidē super cineres, vt circuletur per quindecim
 dies, quo tempore procul dubio fixabitur. Est
 præterea alijs modus fixandi & conficiendi di-
 ctum oleum. Accipe lunam calcinatam, & dissol-
 ue vt suprā, & putrefac per triginta dies cum ea-
 dem aqua mercuriali. Deinde distilla aquam per
 balneum: postiterū superfunde illi de hac aqua
 distillata tantum, vt supernatet tribus digitis:
 claude vas cum antenotorio, & pone in balneū
 per vigintiquatuor horas: deinde amoto anteno-
 torio, & superposito alembico distilla igni lento p
 cineres. Cum autem tali gradu videris totam a-
 quam ascendisse, remoue receptorium, & clau-
 sum seruabis: atq; anneclē aliud receptorium, vt
 in illud transeat aer per se, atque ita ignem aug-
 mentabis aliquantulum, quoq; aer transeat.
 Quo trāsacto, frigescat vas: ac iterum super terrā
 infunde de aqua distillata, vt supernatet quatuor
 digitis, & appone antenotorium benē clau-
 sum, itaue in balneo per duas horas. Mox amo-
 to antenotorio, & apposito alembico, distillabis
 lento igne per cineres. Cum autem tali gradu vi-
 deris totam aquam descendisse, remoue dictum
 receptorium, atque alterum ybi acrem distillatum
 seruasti

datim augebis, quo usque terra sublimetur, atq; huc pacto continuabis per vigintiquatuor horas ignem. Frigefacto vase, collige sublimationē, primum fumā materiam, & terram nostram foliatam: cuius terrae nomina plura sunt. Tunc terram illam foliatam accipe, & scias pondus esse, & pone in vas, ac illi superfunde tres partes olei circulati primi experimenti, & per viginti dies terram cum ipso oleo circulabis in balneo, & 20, alios dies in cineribus. Et sic habebis oleum optimē fixum. Medicinæ autem, quæ cerabuntur his oleis, videlicet primo oleo, potestate retinebunt transmutandi centum partes. Secundo oleo ceratæ transmutabunt totidem, id est, centum partes. Tertio autem oleo mille partes. Scias etiam nos filii optime, post multos labores nō potuisse fixare hæc olea, nec cum aqua vegetabili, nec cum animali circulando, donec ab amico Villanouano edoceremur. Præterea scias unico illorum prædictorum oleorum trium per se fieri posse projectionem perfectissimam. Accipe vniciam unam lunæ calcinatae, eamque dissolute cum aqua mercuriali, ut suprà, putrefacito post per octo dies: deinde desylla per cineres, vltimo auge ignem, ut aer transeat in suam aquam. Postmodum iterum super terræ infunde de noua aqua, & deposito antenotorio, superpone alembicū, & in idem receptaculum fac transitus distillantē aquam & aerem, ut supra: & hoc pacto toties magisterium iterabis, quo usque terra examinetur, & eius anima transfacta fuerit in aquam distillatam per aeream revolutionem. Accipe postmodum aquam, & eam septies rectifica per cineres.

cum haç

EXPERIMENTA.

cum hac igitur aqua dissolute solem & terram superiore lunæ: iunge deinde cū terra solis, post quam examinata fuerit: atque omnes operationes quas adhibuisti in lunare corpus, vt ipsum reduceres in supradicta olea, eisdem operationes adhibebis ad solare corpus, reducendum in oleum, eodem ordine seruato. præter hoc vnu, quod dissolutio ipsius fieri debet cum hac aqua lunari, quam in præsentia tibi manifestauimus.

Aliud experimentum XX.

Accipe plumbeum, atque illud calcinatum facties: post dissolues cum aqua mercuriali, de qua superius diximus, quæ facta sit ex sublimato & acuta, prout docuimus in ipso experimento: post cum solutum fuerit, putrefacito per octo dies. Deinde trâsmite aquâ per balneum: corpus autem remanebit in modum mellis liquidi: post iterum illi infunde de aqua sua desyllata, ita ut supernatet quatuor digitis. Claude vas cum antenotorio, & pone in putrefactionem per vigintiquatuor horas. Mox amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente, distillabis per cineres, & vltimo augebis ignem, ita ut transeat aer in suam aquam distillatam: postea frigefacto vase, illi iterum superfunde de noua aqua, de illa quæ transfacta fuerit per balneum. ita ut supernatur quatuor digitis: putrefac ut suprà: distillabis deinde per cineres, ut suprà, in idem receptorium, in quod paulo ante alterum animatum spiritum distillasti. Hoc autem magisterium toties iterabis, quoad terra corporis optimè sit examinata: signum autem eius examinationis est perfectissi-

num, si parum eius terræ laminæ ignitæ superpositum non fumum emitat: si vero emitteret, reiterabis magisterium toties, donec nihil fumi emitat. Accipe aquam animalem, & eam septies per cinerem rectifica: mox accipe terram, & eam pone in pilam vitream, quæ paruula sit, & optimo latere, ad ignem reverberationis, qui non debet esse admodum violentus. Post frigefacto vase, scias pondus terræ prædictæ, ac illi superfunde tertiam partem suæ aquæ, & clauso vase cum suo antenotorio, statue ipsum in balneum, ita ut non attingat aquam, ibique permaneat per tres dies. Deinde amoto antenotorio, & annexo alembico, distilletur per cineres lento igne instar solis humiditas insipida nullius valoris. Iterum postea imbibit, ac iterum putrefaciat, vt suprà, & cineres iterum humiditatem exhalabunt insipidam. ac toties prædicto ordine magisterium hoc iterabis, donec terra ebiberit totam suam aquam. Tunc extrahe ipsam è suo vase, & cōtere, & pone in bociam bene lutatam: statue eam in furno reverberationis, subministando illi lentum ignem à principio: postea illum augebis tanto, pere, donec sublimetur. Hunc ignem continuato per vigintiquatuor horas, donec totum quod possit, sublimetur. vltimò frigefacto vase, extrahe primam materiam, Saturni sulphur, naturæ plantam, saneq; aptam ad lunarem surculum accipiendum, siue inserendum. Accipe igitur vritale optimè lutatum, inibi q; constitue dictu sulphur: tunc superinfunde illi de primo oleo lunari guttatum, collocato vase super cineres calidos. Atque hoc modo continuabis, quo usq; sulphur appareat

appareat oleum vel mel fumum superignem, vel cinerem. Amotum vero ab igni congelabitur. Accipe vnam partem huius materiae, vel olei, ac proifice super centum partes Saturni, & habebis inde argentum melius minerali. Cæterum eodem modo & ordine poteris opus tuum proseguiri super Iouæ, sine villa differëtia. Hoc excepto, quod ex Ione elicies maiorem utilitatem, cum sit corpus perfectius, & min⁹ corruptiū, quā Saturnus.

Aliud Experimentum XXI.

Accipe Martem, ac calcinato cum aceto: posstea dissolute cū aqua mercuriali, quam eductus fuisti in superioribus experimentis: pone in putrefactione per dies octo: deinde remoue ab eo aquam per balneum: corpus autem remanebit in vase tanquam mel fumum: super quod repone tantum de sua aqua nuper distillata, vt supernaturæ tribus digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, putrefacito per vigintiquatuor horas, deinde distillabis per cineres ab initio igne leui: vltimò angebis ignem, atque etiam aer transmutatur in suam aquam, atque iterum vehementiore igni distillabis, vt ignis quoq; transeat in suam aquam cum suo aere. Hinc frigefacto vase iterum remanenti materia eadem mensura infunde de aqua distillata per balneū, & clauso vase cū suo antenotorio, iterum vt suprà putrefac: demum per cineres vt suprà distillabis, vacuando aerē & ignem eodem ordine & gradu ignis, vt suprà. Hoc autem magisterium toties iterabis, donec terram examinatam habueris, de qua si modiculam ignitam impones, nō omittet fumū,

Quod est signum perfectæ examinationis. Tum temporis accipe ipsam terram, & pone in paruā pilam vitream, luto munitam ad ignem reuerberationis per vigintiquatuor horas. Ignis sit mediocris: quo tempore elapso, frigescat vas. Accipe aquam animatam, spiritu eiusdem corporis eam rectifica septies per cineres: scias pondus prædictæ calcinatæ terræ, & redde illi tertiam partem suæ aquæ, ac in vrinali cum suo antenotorio clauso digeras in balneo, ita ut attingat ipsam aquam, permaneat per tres dies naturales: mox per cineres distillando euacuabis paruam humiditatem insipidam. Atq; hoc continuabis, quousq; terra secum reassumpserit totam aquam. Tunc accipe hanc terram viuificatam, ac contene, & pone in bociam paruam, luto circumferatam inter cineres, cuius os obturatum sit stuprum bombacino, ac illi à principio subministrabis ignem leuissimum, augendo vicissim ignem, donec terra sublimetur: quæ sublimatio erit prima materies Martis, ac terra soliata, ac planta sanè idonea ad exequendum, & inferendum in se surculum solarem. Quam terram pone in vrinale, quod sit obiectum luto sapientiæ, ac guttatum illi superfunde paulatim de oleo inceratio solis, quod habuisti in suo experimento, quam creationem continuabis, quousque sulphur apparet at tanquam mel fumum, ac super ignem persistat liquidum. Reimotum autem ab igne cōgēletur: atque hoc pacto Dei opt. max. fauore & auxilio cymbam in portum deduxeris cum euidenti signo perfectæ cerationis, prout in magisterio requiritur. Ceterū accipe partem vnam huius medi-

medicinæ, ac projice super bis centum partes Mercurij, vel ipsius Martis, & habebis inde aatum purissimum melius minerali.

Experimentum XXII.

Eodem ordine ac magisterio prosequi potes-
ris opus tuum super Venerem, sine ullo discri-
mine, vel differentia: propterea prolixitatis vir-
tudinæ causa, calcinato Venerem per se ad ignem
reuerberationis, velut sit æstivum. Quod reli-
quum est, solue cum Mercuriali aqua, ut suprà,
prosequens easdem digestiones: equidem exas-
minationes & reductiones, ac eandem inceratio-
nem, ut suprà, cù oleo solis quædam in Marte o-
peratus es: cuius proiectionem facias super Mer-
curiū, vel super eandem Venerem, cum una par-
te medicinæ super bis centum partes Veneris
vel Mercurij, & habebis quod optaueris au-
rum purissimum.

Experimentum XXIII.

Nunc de alio, quod est de omnibus metallis
imperfectis simul coniunctis. Recipe igitur Sa-
turnum, ac ipsum calcinato ac dissoluito, ut su-
præ te docuimus in suo proprio experimento.
Atque hoc idem facito de Iove per se separatim
calcinando, & dissoluendo. Sic etiam de Marte
& Venere singulis per se separatim calcinatis ac
dissolutis, prout superius habuisti de singulis
singula experimenta: singulas postea dissolu-
tiones putrefacias separatim. Mox singula eorum
corpora examinabis per se separatim, ut suprà,
cù vero terræ eorum examinatae fuerint, ita ut

supradicentē laminā non fumēt: tunc accipe oīmnes illas terras exanimatas, & per se omnes separatim contere in mortario vitro cum pistillo: contritas simul postea omnes mitte in parvam pilam vitream, luto sapientiae circumfeteā: mox constitue ad ignem reuerberationis, qui sit medioris, per 24. horas. Quo factō, accipe iterum illas terras, ac eodem mortario vitro & pistillo contere. Iterum materialē contritam in vinalē vitreum constitue: sed prius scias quanti sit ponderis. Accipe aquas Iouis, & Saturni, easque prius separatim rectificabis per cineres: mox constitue eas simul cōiungendo, atque hac aqua commixta imbibē terram corporum prædictorū, reddendo illi tertiam partem ponderis terræ, postea digere per tres vel quatuor dies naturales in balneo, ita ut non attingat aquam. Postea amoto antenotorio, per cineres distillabis inde paucam humiditatē insipidam. Iterum secundō imbibē vt suprā, eodem pondere: ac vt suprā digere, & per cineres vt suprā humiditatē insipidam exhalare facies distillando. Itera toties eandem operationem, donec terra totam aquam Saturni & Iouis ebiberit. His omnibus peractis, accipe terram ipsam, & contere, & in parva bocia constitue ad ignem cinerum, vt sublimetur subministrando à principio ignem levissimum. Deinde augebis ignem sublimationis, ac spacio vigintiquatuor horarum sublimabitur. accipe sublimationem, ac pone in vinali, cui annexum sit antenotorium, ac seruabis intra cineres tepidos. Cæterū accipe aquas martis, & veneris, eas separatim rectificabis p. cineres.

Illam

Illam verō terrestritatem que manet in fundo, caue ne vilipendas: est enim ignis corporum. Ac perinde eam septies rectificabis, singulis distillationibus aquam distillatam superinfunde illi ter restituti, vt ipsa aqua assumat partem igneā, siue tincturam, ac ipsa terrestritas cum aqua pariter transfeat in recipientem. His ergo aquis seorsim rectificatis, eas protinus simul communice, & coniunge: postea accipe sulphur, quod superius intra cineres calidos seruasti, & scias quanti sit ponderis, ac illi superinfunde tertiam partem predictā aquā compositā martis & veneris rectificatā, & connexo vase cuin suo antenotorio, per balneum prius digere vt suprā, per tres dies. Deinde per cineres distillando humiditatē insipidam exhalabis vt suprā: mox à principio eodem pondere ac mensura terram imbibē, ac vicissim putrefacias vt suprā. Tertio humiditatē exhalabis vt suprā, iterando toties magisterium, donec totam illam aquam ebiberit Martis & Veneris. His peractis videbis sulphur ipsum rubeum fuscum participans aliqui viriditatis. prius scias illud suisse album in superiori sublimatione, ac niueum, nunc autem effectum est rubicundum, accedens ad materialē solis: facta est præterea amicitia & concordia inter illos quatuor planetas, congesta ex eis harmonia mirabili. Atq. hoc pacto euacuauius⁹ quatuor cameras. Præterea scias velim cariss. fili, nos spacio 6. mensū compleuisse cū voluptate hoc opus, & nostri socij altantes, viso hoc opere, attulit effectū sūlūt, admirantes naturā potentiam. Sed ad rem. Accipe sulphur nostrum suprā.

distillatum rabeum subuiride, & illud cerabis oleo solis guttatum, in vinali quam optimè lutato, à media parte usque ad infimum, quod vas sit intra cineres calidos cooperatum tantum, quantū spatiū occupat materia ipsius vasis. Hanc verò creationem prosequere ipso oleo prædicto solis, quo usque sulphur hoc quatuor planetarum in se solis influxum penitus receperit, ac surculus ipsius solis fuerit in hac arbore insertus. Cuius perfectionis signum erit hoc, quod sulphur hoc erit rubicundum, ac super ignem apparebit tanquam mel fuscum, & in forma olei. Remotum autem ab igne, congelabitur, & fier durum. Ecce filii, habes quatuor planetarum harmoniam, de qua projice unam partem super his centum partes Saturni, & ipsum transferet in aurum. Sicq; eandem profectionem facias in alia imperfecta metallis, & præcipue super Mercurium, & Lunā: ex his omnibus poteris habere aurum. pauperum memento, & Deo gratias age.

Aliud experimentum XXXIII.

Accipe Mercurium vulgi, atque illum lauabis cum acetō, postquam eius terrefritis remota fu erit, transeat per corium camusciz: deinde illum pone in illa tua vase, quorum formam superius habuisti. In ipsis ergo vasis mercurium constitu es, ac distillabis toties, donec totus transeat in aquam, ut superius te docui. Deinde accipe vncias quatuor huius aquæ mercurialis, & in ea dissolute vnciam unam Mercurij vegetabilis secundi experimenti: fac ut transeat per alembicum finul cū prædicta aqua mercuriali: postea

postea in quaternis quibusq; vnicis ipsius aquæ fac ut dissoluas singulas vncias Mercurij, ut su præparati: pone in putrefactione per octo dies: deinde distillabis per cineres: ultimò igne augebis: ita ut transeat in id, quod distillatū fuerit, in quo solue medianam vnciam argenti cupellati: deinde putrefac per tres dies: postea distilla per cineres: ultimò augebis ignem aliquantulum, ut per aeream resolutionem tota claritas transeat, vel albedo ipsius Lunæ in hac tali distillatione: mox dissolute margaritas orientales non perforatas: sed prius eas quam optimè tritura bis in mortario vitro, vel porphirio nitido ac mundo, ita, ne amittat claritatem, ob fortes aliquas decidentes in eas: post eas statue in nitidū vitri, quod sit altum quatuor digitis: postea illis adde dictam aquam Mercurij vulgi acutā, cum Mercurio vegetabili, & cum luna. Atque hac tali aqua ipsæ margaritæ dissoluentur: clade vas cū suo antenotorio, & pone super cineres calidos, vt leuiter bulliat, & protinus dissoluerit, & generabunt quandam limositatem, & claritatem, ad similitudinem spumæ condentis, quam cum cochleari vitro, vel argenteo collige caute, ac statue in vas vitro, clausum cum suo antenotorio. Postea corpus quod remanebit liquidum in ipsa aqua, quod nullam limositatem emitteret, distillabis per balneum, & exhibet instrumetalis aqua. At in fundo vase remanebit quedam massa albissima margaritarū. Postea facias modulum ex argento, qui sit ex ytræq; parte æqualis formæ rotundæ, & inauratus, in cuius medio sic foramen gracile, instar cetæ, vel capilli, vel paulo latius,

Universitatis
Biblioteca
virgineum libuerit. Accipe postea cochleare par-
tulum argenteum, atq; eo imple medietatem mo-
duli p̄dictæ massæ margaritarum. Deinde has
beas filum argenteum inauratum, vel filum au-
reum, pro capacitate foraminis. Mox imple alte-
ram medietatem moduli: deinde clade, ac per-
maneat ita, donec materia intus frigefacta sit: po-
stremō aperias modulum, ac ipsa perla manebit
cum filo constricta: postea in eodem filo forma-
bis alteram. Atq; ita binas cōstittue, vt desiccen-
tur in ouo philosophico, habente foramen ita vt
ipsæ perlæ intromitti possint, ac viciissim extra-
hi, sine tactu ipsius foraminisoui: atq; ibi perma-
neant per tres dies naturales in corpore ipsius
oui: cū verō desiccatae fuerint, statue eas ad so-
lem, rotando in ternas quasque horas cū ipso
filo, nihil eis attingens manibus, atque ad solem
decoqe. cū verō induratæ fuerint, tunc per
foramenoui intromittes earum limositatem cu-
jusque perlæ suam partem. Claude foramen
plumbo, post pone ad solem, qui calefaciet di-
ctam limositatem, & adhærebit dictis margari-
tis, & claritatem restituet: postremō eis extrahe,
& habebis margaritas orientales, meliores illis,
quæ ex oriente exportantur. Cæterū si opta-
ueris margaritis fusco colore infectis claritatem
reddere, eis in suum filum immitte, madefacien-
do in p̄dicta mercuriali aqua, & protinus eis
extrahendo ac desiccando ad umbram, ita denuo
illis splendorē reddideris. Accadeat aqua quas-
cunq; gemmas vel lapides volueris, conficies, vt
Rubinos, Saphiros. Si unum ex multis confice-
re vis, cum p̄dicta aqua facile id efficies, sic e-
tiam

tiam de reliquis gemmis pretiosis. Sed de hac in
lapidario nostro propediem edendo latius age-
mus, forma oui philosophici.

Experimentum XXV. quod dicitur
magnum.

Recipe aquam vitæ summopere acutam, quæ
pannum lineum comburat, quam iterum trans-
mitte per alembicum, vt sit perfectè rectificata:
mox accipe salem chelidonieæ, salem dæ sangui-
ne humano, salem dæmelle extractum, vt habes
suprà in suis experimentis: quos omnes sales
constitue simil in vinali, & in singulas vncias
iporum salium superinfunde quaternas vncias
aque vitæ supradictæ: claude cum suo anteno-
torio, & pone in balneum per 24. horas: postea
amoto antenotorio, & superposito alébico, an-
nexo recipiente, iuncturis optimè clausis, distil-
labis per cineres, & transmitte sales cū aqua pa-
riter. Si quid remaneat, iterum illi infunde suam
aquam distillatam: cumq; totum fuerit transfa-
ctum: iterum infunde nouum salem, vnam scili-
cat vnciā, ac per alembicum, vt suprà, transmitte.
Tertiō iterum alterā vnciā salis adiunge, vt su-
prā, & distillabis iterando hoc magisterium ter
singulis vicibus nouum salem adiūgendo, ac di-
stillando. His peractis, aquam hanc pone ad cir-
culandum in vase alto & angusto per 50. dies na-
turales. Illud tamen aduerte, ne vas vlo pacto
respiret. Cū verō ad finem circulationis per-
ueneris, in fundo vasis videbis hypostasin instar
vrinæ sani viri, quæ erit alba. Completa ergo cir-
culatione, aquā euacuando transferas cautè in
aliud

aliud vas mūdum, ac caue, ne cum aqua transeat, sed restet in fundo vasis. Claude vas a qua circidit, ne respiret, & in balneo seruabis; deinde recipe Lunam, eam calcinabis cum Mercurio. Deinde illud præcipue aduertas, vt ex luna calcinata mercurius totus remoueatur: ac eodem modo calcinabis solem cum mercurio: postea totus mercurius remoueatur ab eo prorsus. Singula hæc duo corpora singulis per se separatum patellis vitreis statue, ac illis singulis per se separatum superinfunde de melle despumato, miscendo optimè calces duorum corporū cum melle super cineres, vt bulliat. Postea aqua distillata calida lauando ab ipsis calcibus mel ipsum remouebis, & calces remanebunt in fundo vasis. Post ipsos calces melle iterum commiscabis bulliendo vt suprà, ac cochleari commiscendo, vt suprà: atque hoc pæsto ter tuum opus iterabis, tam in calce lunæ, quam solis. Accipe postea hæc duo corpora calcinata, & lota, & constitue in vas solutorium, per se separatum: ac illis superinfunde de menstruo superiori, collificato tantum, vt supernatet tribus digitis. Claude vas antenotorio iuncturis optimè clausis cum cera gummata, vt nullo modo respirare possit: statue illum in balneum per diem naturalem, vt leniter bulliat: postmodum per duos alios dies pone super cineres, sine vt leniter bulliat, vt suprà. Tum partem solis qua dissoluta fuerit, separatum in aliud vas per se euacuando transferas, qua solutione coloris erit flavi. Sic etiam dissolutionem lunæ per se separatum elicias, & transferas in aliud vas proprium, quas dissolutiones singulas singulis

Angulis in vasis, vt suprà, in balneo conseruabis, luna autem dissolutio erit coloris cœrulei, vel viridis. terram, verò tam solis, quam luna infolutam desicca super cineres: quo factō, iterum cuiq; superinfunde de novo menstruo circulato, & clauso vase antenotorio, vt suprà in balneum collocabis, & leniter bullire facias, vt suprà: postea eandem bullitionem prosequere super cineres: postremō dissolutionē cuiusq; corporis, vt suprà, decantabis in suū vas transferendo, vbi superiores aliae dissolutiones seruatæ fuerint per se separatum. Hoc autem magisteriū toutes iterabis, quousq; sol totus & luna tota dissoluuntur. Has verò dissolutiones per se separatum putrefacias spatio 40. dierum: putrefactio fæta, singulas dissolutiones singulis vinalibus separatum constitue cum alembicis, & recipientibus obstructis, iūcturis quamoptimè clausis: ac in balneo prius distillabis totum menstruum, corpora verò remanebūt in forma olei. Deinde iterum illis superinfunde tantum de sua aqua, iam dudum distillata, vt supernatet tribus digitis. Claude vas antenotorio, & pone in putrefactio ne per 24. horas, quibus exactis, amoue antenotorium, & superpone alembicum cum suo recipiente, & iuncturis clausis distillabis lento igne per cineres. Ultimō augebis ignem aliquantulū, vt in aquam transfeat aer. Postremō itidem maiori ignis gradu augebis, donec in aere in transcedat ignis. Frigefactis vasis superinfunde iterum remanenti materiæ de noua aqua seruata, spiritu animato prius cuiusq; corporis in suo restringente benè clauso, ne respiret. Claude iterum vinalis

yrinale cum antenotorio, putrefaciendo ut supra. Ac postremo per cineres distillabis, ut supra. Ultimo ut suprā ignem augebis: sic magisterium iterabis toties, quo usq; vtraq; corpora solis & lunaē separatim per aereā reuolutionem transmittar per alembicum. Quod si tota hæc corpora non transibunt per distillationem, parum quidem remanebit, quod seruato pro reliquis experimentis. Cæterū accipe ipsum spiritum animatum solis, illum rectifica per se sèpius per cineres: sed caue ne quicquā remoueas de terrestribus, quæ singulis rectificationibus remanebunt in fundo vasis. Imò potius semper super easdem feces distillatā aquam reducito, quo usque ad plenum septies peregeris opus. Eundem aut ordinem seruato in rectificatione aquæ lunæ, animatæ superius seruatæ. His denuò peractis, coniunge has duas aquas inter se inuenit, quæ coniunctio dicitur patris & matris, masculi & foeminae, viri & mulieris. Atq; hic habebis maius menstruum animale, & vegetabile simul iunctum. Ac tria hæc in unam substantiam redacta, quod quidem in vase firmiter clauso, ita ne respiret, per 60. dies circulabis: peracta circulatione, habebis maius menstruum, deductum in actum, cuius tanta est potentia, ut nullo sermone possit effterri. Hoc ergo est menstruum illud admirabile, quod corpora cuncta dissoluit, cum conseruatione formæ vegetatiæ, & permutatiæ. Hoc, inquam, est illud menstruum in se tantum odoris & fragrantiae continens, ut nihil conferri posse. Hoc deniq; est menstruum resolubile, quod innumeris penè nominibus appellatur.

appellarūt sapientes, acetum acerrimum, quod aurum conuertit in spiritum. Hæc est aqua siccata, aqua solis, & aqua vitæ. Sed ad rem. Accipe tres uncias solis, quem calcinabis ut suprā, & dissolue ut suprā. Deinde remouebis ab eo aquam ut suprā per balneum. Sed ad uerte, quod hæc dissolutio fieri debet in eodem menstruo, quod fuit suprā distillatum, & acutum cum tribus salibus. Remota igitur humiditate per balneū, siue aqua, tunc protinus projice hoc menstruum maius pretiosum superius, ut supernatet tribus digitis, & superposito antenotorio, iuncturis optimè clausis pone super cineres ad ignem leuem instar solis. Tunc euacuabis dissolutionem transferendo in aliud vas, quam optimè clavsum seruato. Tunc remanenti materiæ superinfunde totum illud, quod reliquum est menstrui maioris, claudendo protinus vas cum suo antenotorio, & protinus sol totus dissoluetur. Quo dissoluto, illud transferas euacuando in illud idem vas, ubi alteram dissolutionem seruasti. Hæc autem dissolutio erit rubicunda tanquam rubinus, vel tanquam carbunculus. Tunc ipsam dissolutionem circulabis in balneo per 20. dies, ac postea per 20. alios dies circulabis per cineres: tunc videbis in fundo gumini quoddam ad similitudinem carbunculi. Aqua autem circumfusa remanebit in albo colore, quam cautè euacuabis, ne gummi diuellatur, quæ erit fluens ac tingens, & dissoluetur in omni aqua. Hoc q; est verum aueruum portabile, quod in hominibus radicale humidum conseruat, remouet canitiem, nigros facit etines, omnes morbos curat præster phthisicos, hydro-

hydropicos, leprosos, si tantum quantum granū
mīhi dissolueris in cælo, & ex grotanti ieuno sto-
macho propinaueris. Ne tamen existimes, care-
re illud vi transmutādi omnia metalla. Quin po-
tius si ex eovnam partem super bis centum par-
tes argenti proieceris, totum conuertet in aurū.
Item seūm una parte eiusdem medicinæ con-
iunxeris septingentas partes mercurij, in aliqua
pila super cineres, spatio quindecim dierum to-
tum transmutabitur in aurum, melius minerali.
Posset etiam fieri projectio huius in alia metalla:
sed maluimus, ut hæc medicina subueniat ex grotan-
tibus. Memento pauperum, ne des tyrannis,
& impijs. Age Deo gratias.

Aliud Experimentum XXVI.

Accipe aquam vitæ ardente: ita ut combu-
rat lineum pannum: postea accipe vitriolum, re-
motum ab omni phlegmate: ita ut super ignem
bulliat sine liquefactione. Salem nitri optimum,
alumen Roccæ dephlegmatum, & desiccatum,
omnium prædictorum libram vnam. Post acci-
pe tartari albi calcinati, cinnabrij autem ana me-
diam libram: singula quæque conteras, & trans-
mitte per cribrum: postea commisce, & pone
intra stortam, & superinfunde aquam vitæ præ-
dictam: annecte receptaculum iuncturis opti-
mè clausis, luto prius optimè desiccato. Recepto-
rium debet esse magnum, ita ut sunt ea, quibus
communiter distillantur aquæ fortes: luto au-
tem desiccato, subministrabis ignem à principio
leuem, donec storta calefiat: prosequere possez
distillationem: hac mensura, ut interstilla-

aqua guttam, usq; ad alteram, quæ sequitur, in-
terponantur decem momenta, siue prolationes
decem nominum, siue decem puncta. Cum au-
tam tali gradu ignis non distillauerit amplius,
augebis ignem, ita ut reuertatur iterum distilla-
tio ad eodem decem ab initio. Atque hunc gra-
dum continuabis, quo usque iterum crescat di-
stillatio: ac ultimò de lignis augebis ignem, coo-
periens vndique stortam lateribus superiorius, ut
reuerberationis ignem habeat. Illud autem at-
tende, quod ipsa storta prius debet vndiq; forti-
luto communiri à principio antequam hæc di-
stillatio inchoetur, & cum sit distillatio, debet in-
tra furnellum collo aperto coaptari. Ceterum
illud esset optimum, & utilissimum in hoc ope-
re, si receptaculum huius aquæ distillantis apta-
retur intra concham plenam aqua f. rigida. Quod
si fieri coninodum non esset, saltē super reci-
pientem iterū atq; iterum panni linei aqua ma-
defacti sèpius ponantur, ut ipsum receptaculum
violentia spirituum non frangatur. quæ omnia
diligenter attende. Peracta distillatione frige-
scant vasa, & receptaculum cum aqua seruabis
firmiter occlusum: postea habeas eadem mine-
ralia desiccata, & præparata, ut suprà, eodem or-
dine & mensura, quæ contrita pone in storta, ut
prius, ac illi superinfunde aquā paulo ante distil-
latam: ac protinus annecte receptaculum iunctu-
ris quamoptimè clausis, ut suprà, & luto prius
desiccato ut suprà, subministrabis ignem, ut suprà
completa distillatione iterum accipe eodem
pondere noua materialia, ac iterum ut suprà
cum sua aqua intra stortam collocabis, & distil-

labia ut supra iisdem gradibus ignis. Quibus peractis frigefacto vase, amoue recipiente, ac cum sua aqua distillata firmiter clausum diligenter imē seruabis. Habebis enim aquam mineralē physicā, siue menstruum fætens cum sua forma. Hæc aqua potestatem habet calcinandi, ac eodem tempore soluendi omnia metalla, cum conseruatione formæ vegetatiæ. Hæc nos plurima experimēta vidimus & fecimus, de quibus aliquot in medium proferemus.

*Experimentum Primum cum aqua ista:
ordine vero est XXVII.*

Accipe in nomine Domini vnciam huius aquæ supradictæ, ac vnam vnciam Lunæ tenuiter laminatæ, ac pone in vase solutorio quam optimè lutato: bulliat in cinere bene clausum, ita ut tota Luna dissoluatur: dissolutionem euacuabis, transferendo eam in vrinale paruum, & protinus apposito alembico, transferas aquam per balneum. Accipe postea de sale vrinæ volatili, prout habes superius in suo experimento, & in unaquaque vncia prædictæ dissolutionis lunæ pone sex vncias salis, claude vas antenotorio, & pone super cineres, & totus sal dissoluetur. Quo dissoluto, amoto antenotorio, superponas alembicū, & sinas exhalare illam aquā in aliud receptaculum. Materia autem remanebit in fundo, ad similitudinem olei. Accipe mercurij sublimati septies partes tres, & vñā partem terrenæ preparatæ de vrina, videlicet de illa terra vrinæ, quam superius tibi dixi esse terram fixam, & instar æterna fluentæ in suo proprio experimento.

C. 1. 1. 1.

Contere igitur sublimatum pariter ac ipsam terram, ita ut videatur esse eadem materia: postea pone in prædicto oleo, & apposito vasi alembico cum recipiente clauso subministrabis ignem cinerum, si qua pars aquæ fortassis exiret. Ultimō dabis ignem sublimationis, & quod sublimatum fuerit, cōtere, ac commisce iterum cum materia, quæ in fundo remansit, reponendo totum illud in vase prædicto, super quam materiam insunde distillatam aquam. Atque hoc pæsto iterabis magisterium, donec totum in fundo remaneat, nec quicquam amplius sublimetur, sed sit in forma olei. Frigefacto vase, illud oleum congelatum & durum accipe, & tere, & pone in paruum pilam vitream. Quòd si dicta medicina erit vncia vna, illi superpone trigesima vncias argenti viui: os autem pilæ obstrue cum stupatio bombacino, pone vas in cineres calidos, subministrabis illi ignem per quatuor dies leuissimum: postea per alios quatuor dies administrabis ignem fortiorē. Ultimō ignem fortissimum usq; ad quindecim vel sexdecim dies, quo usque videris intra vas mercuriu*m* i. congelari in quandam massam; vel puluerem. Postremō illius reductionem facies vel per cinerium, vel per copellam, & unaquaque vncia mercurij requirit vnciam vnam plumbi in ipsa reductione. Sic habebis argentum de copella.

Experimentum XXVIII.

Accipe Lunam, atque illam ut in superiori experimento fecimus, cum eadem aqua deducito in aquā. Mox per balneum aquā ab ipsa luna se-

parabis: postea illi adiunge de sale vrinæ volatili tantam quantitatem, ut totum ipsum corpus dissoluat: quod cum fuerit dissolutum, pone in ptrefactione per octo dies: postea per cineres distillabis: ultimò augebis ignem sublimationis, & de eo parum quidem sublimabitur: quod sublimatum coniunge cum parte quæ transacta fuerit per alembicum: postea iterum infunde eandem aquam distillatam, atq; ea dissoluetur in colore viridem, vel cœlestinum: atque iterum distilla, vt suprà. Hoc autem modo septies magisterium iterabis, reducendo semper aquam super terram, ac viciissim distillando: ac ultimò in singulis distillationibus ignem augendo. Cōpleta septima distillatione, seruabis id quod transactū fuerit, & accipe terram, & scias pondus quantū sit. postea habeas tantum de stanno optimo cornallio, ac tantundem argenti de copella: tunc simul haec duo corpora inuicem commixta: de qua compositione accipe vnciam vnam, & vncias tres mercurij bēne purgati: fac amalgama, quod coniunge cum vna vncia prædictæ terræ. Deinde illi redde suam caudam scilicet aquam translatā septies superius per alembicum. Illud tamen aduerte, quod in singulis imbibitionibus debes ponere super tres partes dictæ materiæ, siue amalgamæ vnā partem tantummodo ipsius aquæ, & post imbibitionem claude vas cum suo antenotorio, & constitue super cineres per duos decim horas: postea amoto antenotorio, & superposito alembico, finas exhalare humiditatē: deinde dabis ignem sublimationis: atque iterum contere quod sublimatum fuerit cum ma-

teria in fundo remanente, ac repone in suo vase: mox iterum vt suprà imbiibe, deinde per cineres digere: postremo per distillationem humiditatem exhalabis, vt suprà, ac fortiori igne sublimabis, vt suprà. Quod magisterium toties iterabis, quoad totam suam caudam siue aquam ebiberit. si habebis in fundo vasis materiæ fixam ac fluentem, ac tingentem: de qua projice vnam partem suprà 50. partes argenti viui de loue, & habebis inde lunam perfectissimam.

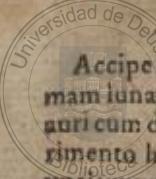
Aliud experimentum XXIX.

Accipe supradictæ aquæ mineralis, vt habes in superiori experimento, vncias sex vel octo: in ea solue vnam vnciam lunæ, quam dissolutione pone in stortam paruulam ad distillandum per cineres: qua distillatione cessante, augebis ignem quantū possibile fuerit: cumq; hoc gradu ignis nulla humiditas amplius distillauerit, frigefacto vase, accipe aquam distillatam, vbi est anima lunæ, ac benè clausum seruabis, ne respiret. Terram autem in fundo vasis remanentein contere, ac scias quanti sit ponderis: in quaternas vncias argenti viui adiunge singulas vncias huius terræ exanimatæ, ac pone in pilam paruam obturatam cum bombase. Eam pone in cineribus, ac per duos dies illi subministrabis ignem vches mentisimum, ac erit totum congelatum ac fixum. Cum hac materia nostri socij conficiebant quandam minerā: tu vero si volueris, cū plumbō hanc materiam in corpus per caput poteris reducere.

Aliud Experimentum XXX.

Accipe supradictam aquam, in qua habes animam lunæ, ac in ea solue vncias duas, vel vnam auri cum dimidia salis fixi vrinæ, vt in suo experimento habes: quo soluto, in ea aqua dissolue vniciam vnam, sic putrefac per octo dies: deinde separabis aquam per balneum: corpus autem remanebit in vase ad similitudinem mellis fusi; supra quam materiam repone de distillata aqua tantum, vt supernatet duobus digitis. clade vas suo antenotorio, ac putrefac in balneo per virginatus horas: postea superposito alembico cum receptaculo iuncturis optimè clavis, distilla per cineres. vltimò augebis ignem maximè, & quod transiit, seruabis optimè clausum, est enim spiritus animatus, anima ipsius auri: procea super terrâ iterum infunde de sua aqua per balneum distillata, vt supernatet duobus digitis, pone in putrefactione, vt suprà. Mox vt suprà per cineres distillabis cum eodem recipiente, vbi alterum spiritum animatum seruaueras. Hoc autem magisterium repêtes toties, quo usque terra sit examinata, ita vt fluat tanquam cera sine fumo, & tingat laminam in colore aureo, si super eam signitam ponatur. Tunc accipe vniciam vnam auri, & tres vncias mercurij simul amalgamabis. Deinde accipe terram, & simul cum amalgama triturabis. Hoc autem totum imbibe cum tertia parte aquæ animatae, clade vas antenotorio, ac pone in cineribus per duodecim horas: postea superposito alembico, amoue inde humiditatè: ac vltimò ignem augebis usq; ad sublimationem:

quod

quod verò sublimatum fuerit, cum materia remanente in fundo contere, ac commisce, & iterum imbibet, & super cineres per duodecim horas pone: postea humiditatem remoue: vltimò augebis ignem sublimationis vt suprà. Atque hoc opus toties iterabis: donec tota materia remaneat fusa in fundo fluens ac tingens, ac totam suam aquâ ebiberit. Tunc accipe huius medicinæ vna partem, ac projice super mercurij partes in crucibulo: vltimò projice in virgam, & habebis aurum melius minerali. Age Deo gratias, ac memento pauperum.

Aliud Experimentum XXXI.

Accipe aquam fortē, aquam mineralem, vel mercurialem, vt suprà: atq; inibi dissolue in vna quaque libra vncias tres de sale animali præparato, & fixo, prout habes in suo experimento. Quo soluto, dissolue ibidem vncias duas auri cementari, vt scis: postea putrefac per octo dies: mox per balneum distillabis. Quod autem in fundo remanebit, erit instar mellis fusi: suprà quam materiam iterum infunde de sua aqua per balneum distillata, ita vt supernatet duobus digitis: putrefac per diem naturalem: mox amoto antenotorio, superpone alembicum cum recipiente clausum, vt non respiret. Distillato per cineres, quo usque amplius non distillauerit: vltimò augebis ignem aliquantulum, vt in aquam transcedat pars aeris. Tertiò ignem augebis, vt etiam ignis elementū per alembicum traheat: cùm auctem hoc vltimo ignis gradu nihil distillauerit, tunc frigefacto vase, vt suprà, amotum recipientem cù aqua sua firmiter distillata clausum serua-

bis. Remanenti autem materia iterum superfundere aquæ distillatæ per balneum tantum, ut supernatur duo bus digitis, ut supræ, ac superposito antenoriorio, ut prius digeras per balneum, ac amo-
to antenoriorio, & apposito alembico, iterum per cineres dilillabis aquam animatam, in illud idem receptaculum, vbi pars altera animati conser-
vabatur, iuncturis optimè clausis: hocq; ma-
gisteriu iterabis, quoq; tandem terra corporis nullum amplius liquorem emittat: ita ut si de ea modicu quid supra candente laminam posueris, fluet ut cera sine fumo tingens laminam, aliquantulū colore aureo. Cæterū accipe ter-
ram, & vide quanti ponderis sit, & si erit vnius vnciæ, pone super eam septem vncias sublimati mercurij septies; contere simul, & misce alterum cuim altero: post imbibre cum aqua animata ipsius solis, ut sit aquæ pars vna tantum, materia autem partes tres, claude vas antenoriorio, & di-
gere super cineres vigintiquatuor horas: mox amoto antenoriorio, & superposito alembico re-
moue per cinerem suam humiditatem: ultimo augebis ignem vsq; ad sublimationem: quod ve-
rò sublimatum fuerit, iterum cum remanente ma-
teria cōtritum misce, ac positum in suo vase, ite-
rum imbibit, ut supra, ac supræ cineres ut prius digere, ac ab eo humiditatem per cineres itidem remoueto, ac sublimato ut supræ, hoc modo ma-
gisterium reiterabis toties, quoq; nō amplius sublimauerit, totamq; suam aquam animatam ebiberit, de qua materia pars vna su-

pra centum mercurij
conuenit.

Elixir

Elixir magnus Experimentum trigesi-
mum secundum.

Sublima quater mercurium cum vitriolo, & salpetræ ana: deinde solue in aqua fortæ facta ex similibus totidem, & habebis purissimam substanciam: tunc accipe Iouis & mercurij ana, & amalgama, & leua quoisque mundetur: tum accipe istius amalgamatis & mercurij sublimati ana, & ponatur super lapidem, donec soluetur: tunc putrefac per 14. dies: deinde destilla per balneū, & accipe aquam distillatam, ac superfunde fecibus, & iterum pone in balneo humido per 14. di-
es, tum iterum distilletur igne cinerum lento, de inde fortiori, usque ad elevationem spirituum, quos pelle igne fortissimo, sicut fieri solet in di-
stillatione aquæ fortis, donec spiritus plenè ex-
trahantur. Istud serua bene clausum, & feces in fundo ne vilipendas, sed calcina illos, & iterum pone ad putrefaciendum cuim aqua sua separata ab elemento aeris & ignis, quæ aqua rectificetur per septem distillationes super dictas feces cal-
cinatas, & tunc incipiet fortificari, ut possit sol-
vere saltum. Istam aquam sic rectificatam serua seorsim, quia est primus gradus, & radix huius se-
cretæ solutionis.

Secundus gradus multiplicatur aqua per Mer-
curium fixum.

Accipe mercurij sublimati quantum vis, tere-
re imbibit cum aqua Mercurij ana bene miscendo in vitro, & superposito alembico, pone vi-

Item super cineres, usque ad collum alembici, & claude iuncturas, & seruentur spiritus subtile, & da ignem lentum per sex horas: deinde rigorem per duas horas: deinde maiorem, quo usque aliqua pars ascendat, & aliqua subsidat. tunc frangere vitro, & accipe Mercurium sublimatum, & cu subsidere contere, & iterum imbibe noua aqua mercurij anz, & sigilla ut supra, & distilla. tunc mercurius sublimatur, sed in minori quantitate quam prius, & istud reitera quater, vel quo usque tibi Mercurius remaneat totus fluens sicut cera. Aqua prima secunda tertia quarta, ab eo distillata referuetur cautè & benè: tum accipe mercurium, qui in fundo fluxit, tum tere & imbibe cum aqua ab eo distillata super vitream tabulam impastando, & pone ad soluendum in loco humido, & soluentur in aquam claram & aeream valde. Hanc aquam distilla iterum igne lento firmis clausuris, ut supra fecisti. Et haec est clavis & radix secundi gradus, quia tunc soluit mercurium sublimatum: insuper ipsum in infinitum multiplicat, qui est secundus gradus huius secreti. & h[ic] hoc modo: Tene mercurium sublimatum, & superinfunde ei aquam mercurij, & in ea cito soluetur: tum iterum distilla firnis clausuris, ut supra, & aliqua mercurij pars ascendit, alia hypostasis facit. Tunc iterum impone mercurium, ut prius, & citius dissoluetur, quam prius: & iterum distilla: feces vero & residuum abicie, quia nihil valet. per hunc modum dissolutio- nes augebis in infinitum, & erit adeo fortis & nobilis, qui omnem rem penetrabit, & mercurium crudum, & omnia corpora dissoluit in aqua:

& tunc

& tunc est perfectissimè preparata. Hanc aqua dividere, & cum una parte procede ad eius perfectionem, & aliam partem augere cum mercurio sublimato, quoties libuerit. Verum cum dissolue- ris mercurium, nota hoc pondus. Nam in prima solutione pone vncias quinq[ue], cum uno scrupulo mercurij sublimati, & vna libra aquæ mercurij: secundo vnciam vnam: tertio vnciam 1.5. & vterius procedendo: donec ita fortificetur, ut dissoluat mercurium crudum, sine aliqua ignitio ne in materiam, velut aqua fortis. & hoc est sum- mum secretum huius secretissimæ scientiæ. Tu accipe calces cuiuscunque metalli optimè calcinati, vel sublimati, ut scis, si placet, & pone in phiala, & superfunde de lunaria, quod supernatet duob. digitis, & bulliat super calidos cineres per unum diem. Deinde ponatur in stupha humida, ut melius digeratur per quatuor dies: deinde inclina ampullam, & cautè possis extrahere aqua, quam separatim serua mundè & cautè: tum su- perpone de alia aqua in quantitate ut prius bul- liendo & infundendo, ut supra. Et istas operatio- nes iterabis toties, donec corpus totaliter dissol- uatur: ac si tibi aqua defecerit, tu accipe cucurbitam, in qua sunt omnes liquefactiones, & super- pone alembicum, & distilla per balneum, usque ad duos tertiarios aquæ: & de ista aqua, pone su- per corpus insolutum, donec totaliter sit solu- tum. omnes vero istæ solutiones teneantur in lo- co humido, quia melius seruantur. Tunc accipe omnes istas aquas, & superposito alembico, di- stilla totam aquam per balneū: deinde superpo- ne iterum tres partes aquæ mercurij super ipsam terram

terrā, & factā maturatiōne balnei, distilla igne lento cinerūm, usque ad siccitatem: tum iterum superpone de alia noua aqua in simili gradu, & omnes aquas d'terra abstractas serua seorsim in ampulla bene obturata, & istas omnes operatio-nes iterate debes, donec terra in puluerem subtilissimum & impalpabilem sit redacta, & sit totaliter exanimata, quod exiccas, pone modicum de ea bene sicca super carbonem ignitum, & si non fumat, bene est: sin vero, reitera donec ad hoc signum deueniat. Accipe vase, in quibus sunt omnes liquefactiones, & distilla per balneum, donec videris materiam in fundo in modū mellis: & de aqua ista superfunde medietatem ponderis terræ super ipsam terram, & itet in si-mo per octo dies, & inuenies materiam valde humidam, tunc superpone alembicum, desicca igne lento, seruando aquam, quæ est guttata: ter-ræ autem cum moderamine exiccatæ scias pon-dus, iterato, & redde illi aquam, quæ exuberata est faciendo complementum ad medietatem sui ponderis, & has omnes calcinationes, & imbibitiones, & inhumationes reitera, donec terra de talis sua humiditate imberberit quatuor partes sui ponderis, & super laminā ignitam eliquet. Quod si non eliquat, reitera imbibitiones, & inhu-mationes, & calcinationes ad signū colligatio-nis in lamina: quo habitu, pone super cinceres, & da primō lento ignem, paulatim fortificando, donec materia tota ascēdat supra ad latera vasis, quod cum fuerit sublimatum, dicitur corpus ex-alatum in solio mirabili, quod philosophi vo-cant lapidem, & sulphur naturæ. Illud tamen quod

quod remanet in fundo, dicitur damnata terra, & sex abijcienda. Tunc accipe salēm quem serua-sti, siue sulphur metalli rubrum, vel album, quæ ab ipso extraxisti, secundum quod volueris præparare ad rubrum vel ad album in oleum con-uersum, siue in aquam solutum, & redde terræ subhumane in pluribus vicibus soluendo, inhu-mando, & desiccando, quo usque totum suum ærem ebiberit. Deinde toties sublimato, donec to-tum in fundo fixum maneat rubrum, siue albū, prout fuerit præparatum: tunc rectifica elemen-tum aeris mercurij per septem distillationes in-humando, donec ad cristallinam serenitatem ad uenerit, absque fecibus, nisi forte albis. Ignis au-tem sic rectificatur: tere ipsum, & permitte desic-cari ad solem, vel lentum ignem successiuè, usq; dum ignem calcinatum sustineat, igne tamē mo-derato calcinando, donec sit citrini coloris, vel rubini, nō nigri: quod si nigri fuerit, mole ipsum, & imbibe, & sicca cum aqua prædicta, quo usque ad citrinum colorem deueniat: qui color quan-tō intērior, tantō melius erit rectificatum. Tunc accipe sulphuris fixi partes quatuor, aeris mer-curij hic superius rectificati partem unam, aquæ mercurij rectificati partes duas, lunæ calcinatæ & induratæ partes octo, ponantur simul in vase collis longi sigillato sigillo Hermetis ad album.

Ad rubeum vero.

Accipe sulphuris rubei partes tres cum di-mia, ignis mercurij superius rectificati partem di-midiā, aeris mercurij rectificati partem unam, aquæ mercurij rectificatæ partes duas, solis cal-cinati

crinatis soluti & indurati partes septem, & simul ponantur in vase collis longi sigillato sigillo Hermetis, & ponatur in igne primi gradus, & ibi stet augendo ignem, quo usque nigredo appareat in superficie, quae nigredo perdurat ad 40. dies, & inde post multos & diuersos colores efficitur albus quasi pallidus. tum accipe ignem tertij gradus, donec veniat rubeus, & inde citrinus: deinde iterum rubeus: & tum auge ignem quatuor gradus, vt fiat rubicundissimus, in colore papa- ueris sylvestris, siue vini mali granati: & tam diu talis ignis continetur, donec calcinetur, & quod prius erat massa, solidè disruptur, & fiat puluis subtilissimus & impalpabilis. Et sic factus est lapis, quem oportet extrahere de vase, si fuerit puluis subtilissimus, & quasi impalpabilis, factus. si autem reponas ignem, donec ita veniat, tum proba: si funditur sine fumo super laminam ignitam, factum est: si autem sole cum aqua sua, & congelet, & congelatum proba, si funditur aqua: si autem non funditur, tere cum aere suo mercurij, cum sale lunæ vel Iouis ad album, & cum sale solis siue Veneris, vel Martis, vel Saturni ad rubeum, donec fundatur ut cera guttatum: & sic habebis medicinam secundi ordinis. Si vero ad tertiu ordinem peruenire volueris, tum puluerem primo solutum ac congelatum imbibere mercurio sublimato cum fixo, & aqua imbibendo, inhumando, & siccando, donec triplum sui cum dicto puluere maneat. tunc da ignem sublimationis, ita quod totum sublimetur: & si totu[m] prima vice non sublimetur, toties super eum mercurius non fixus sublimetur, donec totum eleuatur.

eleuetur, & iterum toties sublimetur, donec totum fixatur. tunc iterum soluatur & congeletur, vt iterum fiat volatile & volatile fixu[m]: & vltimo iterum soluatur & coaguletur, & ita est medicina in vltimo sublimationis posita, transformans omnia metalla, argentum viuum in lunificum, siue solifidum verum, & melius quam de minera: cuius vna pars cadet, prout fuerit magis aut minus subtiliter preparatus. Laus Deo, & honor tibi soli Deo.

Aliud experimentum XXXIII.

Accipe aqua fortis cum sua forma, vt supra te docui, atq[ue] in ea dissolue tres vncias lunæ: poste putrefac per 20. dies, postmodu[m] accipe tres vncias auri, & dissolue in 18. vncijs eiusdem aquæ fortis cum sua forma, in qua prius tamen debet dissolui 4. vnciæ salis fixi vrinæ, vt habes in suo experimento: poste putrefac hæc duo corpora per se separatim p[er] 20. dies naturales. poste vtrumq[ue] per se examinabis separatim tam Lunam quam Solem, iuxta regulam superius tibi traditam. Cum vero vnumquodq[ue] per se examinatum fuerit, atq[ue] eorum aquæ animatae per se separatim seruatæ fuerint: nec etiam terra amplius fumum emittat, tum signum erit solem & lunam pati eclipsim. Contere igitur terram vniuersitatis, ac similiter confisce: deinde pone in paruula pila vitrea fortilu[m] munita ad ignem reuerberationis per viginti quatuor horas: post in nodum extrahe, & redde illi prius aquam lunæ animata[m], & rectificam prius septies per cineres. Cum vero paulatim totam suam aqua obiberit, eodem ordine vt supra

suprà habuisti in alijs experimentis: tunc redde illi aquam solis, sine vlla rectificatione, paulatim iuxta ordinem, quem seruasti imbibendo ipsam terram cum aqua lunæ: postea eam fermentabis hoc modo. Accipe vnam partem auri, & tres partes mercurij, atque vnam partem illius medicinæ, quantum supple, fuit aurum: pone totum simul in vitro vase super cineres calidos, ac breui conuertetur in puluerem, tum eam cerabis cum tertio oleo solis. Cum verò totum optimè ceratum fuerit, & redditum in formam olei, proiice vnam partem de eo super centum mercurij, totumque conuersum erit in medicinam: cuius iterum accipe partem vnam, ac proiice super 500. partes: mercurium ipsum conuertet in aurum, melius ac purius auro minerali.

Aliud Experimentum, quod est Rex aliorum experimentorum.

X X X I I I .

Accipe in nomine Domini aquam vitæ optimam, ac rectificatam, ita vt comburat pannum lineum, prout vidisti: ac ipse mecum operatus fuisti, ac proinde non opus est eius aquæ amplius tibi magisterium tradere. Accipe igitur aquæ vitæ libras quatuor, ac pone in vrinali vitro, quod sit maximè solidum: mox accipe libram salis vegetabilis sublimati secundi experimenti: contere ipsum quam optimè, ac pone in ipsa aqua vitæ, claude fortiter suo antenotorio vas ipsum cum cera guminata, vt nullo pacto respiratione valeat. deinde circum ceram ipsam, ne possit liquefieri, appone spongiam madefactam: pone postino-

postmodum in putrefactione per duos dies naturales: postea amoto antenotorio, superpone alembicum cum suo recipiente, iuncturis quam optimè clausis, super cineres calidos distillabis. illud aduerte, quod receptorum debet esse præ grande, ac solidum, ne potentia ipsius aquæ valeat frangi. atque hoc pacto tuam distillationem continuabis lento igne, donec totum per alembicum distilletur. Quod si in fundo vasis aliqua pars salis remanserit, superfunde iterum aquam nuper distillatam, ac distilla vt suprà, iuncturis optimè clausis. Hoc pacto toties distillationem iterabis, donec sal totus fuerit per alembicum transactus in formam aquæ claræ. Cæterum alteram libram supradicti salis pone in vrinali, ac illi superfunde eandem aquam distillatam: clude vas suo antenotorio vt suprà, pone in putrefactione vt suprà: postmodum vt suprà distillabis. Cum verò sal totus cum aqua fuerit transactus, iterum vt prius accipe de nouo sale vegetabili librâ vñâ, ac vt suprà cù aqua distillata iterū per alembicum transmitte totum: atq; hoc pacto habebis quatuor illas libras aquæ vitæ vntas cum tribus libris ipsius salis vegetabilis, quod potestatem habet dissoluendi duo luminaria, cæteraque metalia, cum conseruatione vegetatiæ formæ. Nunc autem ipsum simplex menstruum in formam coelicam reducere intendimus. Accipe igitur ipsum simplex menstruum, ac constitue ipsum in vase vitro solido, cuius partes quatuor vacue sint, quinta vero pars sit plena: claude vas, vt nullo modo possit respirare, ac pone ad circu landū in fimo, vel balneo per 60. dies naturales.

Arque hoc modo habebis menstruum clarissimum, in quo videbis hypostasin. quare in aliud vas cœlificatum aquam euacuando transferas, & caue ut hypostasis nullo modo cum aqua trâseat quam seruabis benè clausam in balneo. Præterea accipe vnam libram mercurij vulgaris, qui sit adiectus ex Hispania inter pelles signatos sigillo Hispanico, ne quid sophilicationis contineat: ipsum per camusæ pelle trâsmittit, mox aquam accipe mercurialem, extractam à mercurio per magisterium, vt te docuimus in experientia trium vasorum, vt scis: atq; ita solue hunc mercurium. Cum autem totus fuerit solutus, auferab illo aquam per balneum, & remanebit in fundo vasis mercurius in forma olei albi. Hoc ergo vtemur ad inceradum in nostrum cœlum, sicut in nostrum ménstruum cœlificatum. Accipe igitur quatuor libras menstrui cœlificati, & vnam libram prædicti mercurij in oleū redacti, ac simul inuicem coniunge: tum deum incalcatum menstruum habebis, quo dissolues duo luminaria ad conseruationem suæ formæ: ac nō solum eam conseruando, verū etiam propagāde eam in infinitum, accipe vncias tres lunæ, atque vncias tres solis: quæ duo singula separatim calcinabis ut habes in superioribus experimentis: videlicet cum Mercurio, quem postea ex dito Mercurio exhalare facias. Hæc autem corpora calcinata singula separatim collocabis insingulis vasis solutorijs, super ea infunde de ménstruo calcinato tantum, vt supernatet quatuor digitis: claude vas antenotorio, putrefac in balneo per duos dies, ac per duos alios dies inter cineres

cineres instar caloris solaris. Cum vero desiccatum fuerit, iterum illis superinfunde de ménstro in calcinato, vt suprà: tantū ex clauso vase putrefaciendo vt suprà in balneo: postmodum super cineres, ac dissolutiones singulas in singula vase sua vt suprà, euacuando ménstro, si quæ post insoluta remanserint, vt suprà desiccabis, ac vt suprà eam dissoluas, quo usq; totum quod restat corporis sit plenè dissolutum. tum statue ambas dissolutiones in putrefactione, per 20. dies naturales. Facta putrefactione, accipe illas dissolutiones, & per se separatim in suo vinali consti tue cum suo recipiente, iuncturis optimè clausis, distillabis per balneū aquam vtriusq; in fundo vasorum remanebunt corpora ad similitudinem mellis fusi, siue olei: super ea iterū funde de sua aqua propria distillata per balneum, tantum, vt supernatet tribus digitis, ac suis antenotorijs vtrunq; vas occlude, ac repone in putrefactione per diem naturalem: mox remotis antenotorijs, & appositis alembicis, iuncturis optimè clausis distillando per cineres. Ultimò augebis ignem, vt anima siue elementum aeris transeat in suam vtriusque aquam distillatam, ac deum ignem ultrà quantum fieri possit augebis, vt in aereum elementum ignis transeat. sed lunari composite non necesse est rubedo, neque ignis. completa distillatione sine vas frigescier, & amore ab illis recipientia, quæ singula quam optimè clausa seruabis, ne respirent, & singulis singulas, schedules, siue inscriptiones appone, ne alterum pro altero accipias, cù fuerit opus persequēdi. Ceterum super terras infunde iterū vt suprà de aqua

luna per balneum distillata, ac annexo antenotorio, putrefacta ut suprā: mox per cineres ut suprā distillabis, utrique vasi annexo suo proprio recipiente, ubi corū corporum animas conseruaveras. atq; hoc pacto magisteriu toties iterabis, do necesse exanimatas fuerint, ac radicali humorē destituta. Tunc accipe illas terras, & contere quam optimē, & simul coniunge: postmodū eas constitue in pila vitrea, ac super cineres calidos conseruato donec tibi dixero quid ex illis sit faciendum. Cæterum accipe spiritum animatum lunæ, atq; ipsum per cineres rectificabis: deinde accipe spiritum animatum solis, atq; eodem modo septies per cineres rectificabis: limositates autem quas emittebat ipse spiritus solaris in singulis rectificationibus seruabis intra, ut optimē clausum sit ignis elementum. His ergo rectificationibus peractis: tum accipe spiritum animatum solis, & spiritum animatum lunæ, & simul coniunge: pone postmodum eos ad circulandum in valle grandi, sicut illud, quo circulauimus menstruum simplex. Fiat hæc circulatio per 60. dies: quo termino elapsō, habebis verum menstruum inerale, quo innumerabilia experimenta operari poteris. hoc menstruo communi illeuius Mercurium coram rege Partenopeo, ac alijs astantibus de numero suorum auditorum: de quibus unus credidit se percipere hoc arcanum, nemino tamen ipsorum potuit hoc arcanum comprehendere, præter maiestatem regis. Iam hoc reliquum est, vt philosophicā arborē prosequamur, cum omnibus suis ramis. Peracta igitur suprā scripta circulatione, accipe tres vncias auri cementati:

mentati: illud calcinabis, ac dissolues menstruo simplici & inde ab eo remoue aquā per balneū, materia tibi remanebit in forma olei: pone illud in vase solutorio, quod sit altum: deinde illi adiuge tantū de menstruo composito, ut supernatet sex digitis: claude vas antenotorio, iuncturis optimē clausis, ac illud constitue in balneo per diem naturalem. Postea in aliud vas dissolutum evacuabis, iterum illi superfunde de nouo menstruo composito ut suprā, quod fuerit dissolutū. hoc autem magisterium iterabis, quoad totum corpus fuerit dissolutum, ac cum suo menstruo coniunctum, tum iterum hoc compositum putrefacito per 61. dies, quib; elapsis, pone materiam in vinali, vel duobus vinalibus, vel etiam tribus: hoc fit, ne quid periculi accidat: singulis vinalibus suos alembicos appone cum singulis recipientibus, ac etiam iuncturis optimē clausis distilla per balneum: corpus autem tibi remanesbit tanquam rubinus, ac ferè nigrum præ nimio colore: suprā quod repone tantum de sua aqua nuper distillata, ut supernatet duebus digitis: mox apposito antenotorio, sterne vas in balneo per duos dies naturales. Deinde amoto antenotorio, & apposito alembico distillabis per cineres, iuncturis optimē clausis. Cum vero distillata fuerit aqua, augero ignem, ut transeat aer. Tertiō iterum ignem augebis, ut in suū aerem transcendent elementum ignis: alterum enim ad se alterum trahit. postrem frigefactis vasis, seruabis aquas pretiosissimas animatas, infinitos thesauros, oleum, & vnguentia philosophorum. postmodum super ipsas terras, iterum

Universidad de
Santiago de Compostela

pone de aqua per balneum distillata, & clausis iterum vatis antenotorio, constitue iterum ut supra in putrefactione, ac per cineres vt supra iterum distillabis, augendo ignem gradatim, vt supra, atque ad magisteriu iterabis vigesies. Quod si forte instrumentalis aqua tibi deesset ad complendas perfectas assationes: accipe omnes distillationes, quas per cineres peregisti, ac per balneum distilla aqua tantam quantitatem, vt fas sit comprehendis reliquias distillationes. Atque hoc pacto auxilio Dei Optimi habebis unius terrae elementum: illud auge cum illa terra, quae nobis remansit, cum magnum menstruum percogimus, quam tibi pila vitrea seruandam super cineres calidos iussimus. Postea accipe aquam, aerem, & ignem, quae tria sunt simul commixta in ipsa aqua, ac iam duodecies per cineres rectificabis: omnes autem limositates, quas singulis rectificationibus emitit, seruabis cum igneo elemento, quod tibi seruandum iussimus cum rectificasti superius, cum maius menstruum composuimus. Nunc autem tibi necesse est aeris elementum ab aqua separare. Accipe igitur aquam duodecies rectificatam per cineres, atq; inde ex quatuor partibus tantummodo separabis, quas seruabis pro viuificatione terrae: quod aut remanebit in vinali, eo utemur ad calcinandum ignem, quod erit opus ad rubificandum regem nostrum, atq; cum rubro diademe coronandum. Accipe ignem, quem seruasti, ac pone in vinali, superius fundens tantum de aere suo, vt supernaret duobus digitis: pone vas clausum antenotorio intra balneum per 24 horas: mox amoto antenotorio,

torio, distillabis per cineres: ultimò ignem fortiter augmentabis, vt anima ignis transeat in suum aereum, vt supra, infundas, ac putrefacias vt supra: postea per cineres vt supra distillabis. hoc modo magisteriu duodecies reiterabis: tunc enim habebis ignem calcinatum, atque ab eo tinteturam separabis. Ignem vero calcinatum in vase remanentem, iunge cum sua terra, quam superius seruasti: seruabis etiam aereum cum tintectura sui ignis, qua utimur ad rubificationem primae materie sue sulphuris. Nunc accipe terram, quam seruasti in pila vitrea, quam fortiter luto sapienitatem oblinias, atque eius os ne respiret, quam optimè obturabis. sed satis etiam ipsum vas Hermestis sigillo claudere, pone ad ignem reuerberationis, lentum per 24 horas: quibus elapsis, sine vt vas frigescat. Accipe ipsam terram, & scias quantitatem ponderis: pone ipsum in vinali, cui superius funde octauam partem suæ aquæ, quam pro viuificatione terræ superius reseruasti: clade ipsum vas suo antenotorio, ac pone in balneo, ita vt aquam non attingat, sed in suo tantum vapore permaneat. hoc pacto stet ibi per quatuor, vel ad sum munus per sex dies. Tunc amoto antenotorio, ac superposito alebico, distillando exhalabis per cineres inde quandam humiditatē insipidā, nullius valoris. Quo factō iterū super aquæ sexta parte imbibē terram, & clauso vase cum suo antenotorio vt supra, putrefacito per balneum vt supra: postmodum per cineres humiditatē vt supra exhalabis. Hinc postea cū quinta parte aquæ suæ terræ imbibē, clauso vase in balneo putrefaciat supra: denique vt supra per cineres humi-

ditate in exhalabis, postmodum cum quarta parte
sue aquæ imbibet, ac prosequere reliquas imbi-
bitiones, putrefactiones, & exhalationes cum
quarta parte, quo usq; terra ebiberit totam suam
aquam: tum eam extrahe ex suo vase, ac trātura-
ris postea colloca ipsam in bocia paruula luto
sapientiē oblita quam optimè, ita ut quatuor par-
tes vasū vacua sint, quinta verò pars plena. ipsū
vas pone intra ollam, inter cineres, quæ olla va-
leat tolerare ignē, os aut̄ bociae obturetur stupa-
cio bōbacis, & superposito etiā paruulo alembi-
co, dabis illi à principio ignem lentum, ita ut bo-
cia calefiat sine violentia ignis: deinde submini-
strabis ignem sublimationis vehementiorem:
cum inceperit sublimari, eundem gradum ignis
continuabis usq; ad 26. horam. tum frigescōto
vase extrahe primam materiam superius subli-
matam, ac separa a damnata terra, quæ subli-
matio erit alba vt nix: erit etiam similis folijs tal-
chi, vel instar squamarū pisces. hoc autem, quod
sublimatum fuerit, pone in vase alto & angusto,
cui redde elementum ignis dissoluti in suo aere,
videlicet quartam partem ponderis ipsius sub-
limati: clade vas cum suo antenotorio: mox di-
gere per cineres spacio duorum dierum: deinde
amoto antenotorio, & apposito alembico, distil-
labis humiditatem, si qua fortassis humiditas in-
esset. Cum verò videris materiam bene desicca-
tam, eam iterum imbibet cum quarta parte sui
ponderis, vt suprā eiusdem aeris, apposito ante-
notorio vt suprā digere, ac postmodum vt suprā
humiditatem exhalabis. toties hoc magisterium
iterabis, donec terra totum aerem ebibit, mix-
tum cum

tum cum suo igne: tunc autem materia remane-
bit rubea, vt nitidus rubinus. tum ergo ipsa ma-
teria fermentanda est, vt in quantitate augescat,
& facilius figatur. Accipe igitur tres vncias mer-
curij, & vnam solis optimè cementati, facias in-
de amalgama: mox accipe vnciam vnam dictæ
materiæ rubificate, ac pone simul totum com-
mixtum in vase alio duabus palmis, & angusto
collo, ita ut intra capiat digitum auricularem:
pone inibi medicinam: mox inclinato vase, ali-
quantulum intromitte amalgama mercurij, &
caue ne amalgama deorsum descendēs vas fran-
gat. Deinde apposito antenotorio, pone vas in
tripode arcanorum, ac subministra ignem qua-
tuor filorum: ac cum primum sentiet calorem,
amalgama cum mercurio & auro, in puluerem
rubicundū vt rubinus cōuerteretur. tum eundem
ignem continuabis in illa nutritione per triginta
dies naturales. Nam acquireret maximam ignitio-
nem, & virtus eius maximè augmentabitur. At
sili charissime, scias quod si per integrum annū
permanet in ipso igne, nihil tamē illi documenti
adferre possit. Hæc enim est Salamandra nostra,
quæ alijs innumerabilibus modis nuncupatur,
quæ breuitatis causa prætermittimus. Transacto
igitur termino 30. dierum, tum accipe de tertio
oleo quod te docuimus nostro experimento,
quod seruit incerationi (quanquam hæc medi-
cina parum incerationis indigeat) hoc tamē
oleū applicamus, vt facilius fixetur. Accipe ig-
itur electum oleū, ac guttatum infunde super re-
gē, vel ipsam Salamandrā in eodē igne: cum ve-
rō videbitur tibi rex ipse cōuersus fuisse in olcū,

mon amplius illi de oleo dabis: tunc frigefacto vase in lapidem congelabitur nitentem ut rubinus. Tunc accipe de menstruo maiori, siue de menstruo composito, quod idem est, ut te docui in hoc tractatu, & super ipsum regem de ipso menstruo infunde tantam quantitate, ut supernate 4. digitis, ac protinus clade cum suo antenotorio postmodum pone in balneo, & dissoluetur totus rex in aquam, que erit rubicunda, ac nitens tanquam rubinus, vel tanquam sanguis hiraci facta dissolutione, statue super cineres, per 2. dies, qui est ignis alterationis, deinde amoto antenotorio, superpone alembicum, ac distillato per balneū igne lento instar solis, ut tota virtus ac substantia ipsius menstrui cū rege coniungatur: aqua autem distillabitur albi coloris, ac omnem ferè suam vim amiserit. Cum autem totus ipse rex congelatus fuerit, tunc amoto alembico, & apposito antenotorio, constitue vas in tripode arcanorum, & inibi permaneat in igne per 8. dies filiorū sex: tum frigefacto vase, inuenies regem durū, & rubicundiorē quam esset antea, cui iterum supersunde de nouo menstruo maiori, siue composito, ut supernate 4. digitis: clade iterum vas suo antenotorio, ac statue in balneo ut suprā, ac protinus dissoluetur in aquā: remoue per balneū igne lento, ut suprā postmodum ut suprā: in igne alterationis: ultimo in tripode arcanorum, ut suprā. atque hoc pacto quater iterabis hanc dissolutionem, & congelationem semper cū nouo menstruo maiori. Illud tamen aduerte, quod quartā operatione non amplius poterit congelari, sed in forma olei permanebit.

Nunc

Nunc autem fili charissime, hoc reliquum est, ut mirabilem huius lapidis projectionem discutiamus: cuius tanta virtus est, ut si mare totum esset argentum viuum, penè crederem hæc mirabilis medicina congelatūiri. Quod cum videris, ne credas velim hoc magicis carminibus fieri. Est enim hæc vis naturæ, cuius exemplum ad ferri possit de pane: cuius fermenti vinica libra centies mille millies panificæ, massæ fermentare, ac augmentare poterit. idq; multò efficacius fieri potest hac nostra medicina: cuius potentiam cum nos probauimus, pene impossibile nobis videbatur, conuerti amplius posse in metallum, cum in omni projectione nobis puluerē generaret ex omni corpore, ac semper nobis illeſa sine virtutis diminutione remanere videtur. Atque nostrorum sociorum aliquis murmurabat, dicens, nos huic medicinæ nimis subtiliter tantam vehementiam tribuisse. Tandem auxilio Dei eam medicinam supra tantam quantitatem corporū proiecimus, ut vix demū firma ſta fuerit ignea vis eius, ac corpus supra quod proieccio facta fuerat, tandem in aurū conuerſum fuerit, purius ac melius auro minerali. Quare fili charissime de istis omnibus visum est esse cōmonefaciendū, ut si fortè diuino numine vos ad hoc idem experimentū deueniatis, ne hoc signū medicinæ vos in desperationem inducat æternam. Tam ad ipsam projectionem deueniamus. Accipe de pretiosa illa medicina ad quantitatem vnius pisi, ac proiece super mille uncias argenti viui, ac protinus totū conuertetur in medicinā, siue in puluerem rubicundissimā. Deinde acci-

pe huius pulueris rubicūdissimi, ac cōgelati vni-
ciam vitam, ac iterum proijce super mille alias
vncias argenti viui, ac protinus totum in medi-
cinam conuertetur, postmodū accipe vnam vn-
ciam huius vltimæ congelationis, ac proijce su-
per alias mille vncias argenti viui, & vt suprà cō-
uertetur in medicinā. cuius accipe tandem alte-
ram vnciā, ac proijce super deceim millia, ac to-
tum in aurū conuertetur, melius omni minerali.
Illud etiam animaduerte: quod si nimiū rubedi-
nis haberet, debes illi de argento adiungere, vel
de argento viuo, vt debito colore persilit. Sed
quis quæso numerum vnciarum ac huius medi-
cinæ potentiam valeat enumerare, quod nos ex-
perti sumus? Ego & alij socij mei prostrati in ter-
ram, aliquantilper mente subleuati Deū orauis-
mus: mox erēcti simul omnes hilari voce psallē-
tes, decantare cœpimus: Te Deum laudamus,
gratias agentes Deo Opt. Max. quod hoc mune
re amplissimo donarit nos. Nunc autem fili char-
issime, hoc præceptum tibi præbemus, ne to-
tius medicinæ huius eodem tempore proiectione
nem facias: nunquā enim posses eius ignis vim
& potentiam extinguere. atq; hoc etiam reddit
vitrum malleabile. Tu autem caue tibi à magnis
dominis, ac Principibus: quibus si hoc arcanum
int̄faceret, maximum tibi periculum immi-
neret. Plurima alia experimenta prætermisimus,
quæ huic proposito minimè faciunt, ne & fili in
his frustra labores. Hæc autem experimenta ve-
luti flosculos quosdā veriores ac digniores po-
suimus, vt ijs optatum finē posses adipisci. Vos
autem fratres, filij alij, ac socij charissimi, qui
me cum

me cum tot labores passi estis per hæc experi-
menta, quæ simul mecum operati estis, Deum
vbique toto corde habeatis, eius nomen ineffa-
bile vbiq; prædicetis, quod hæc arcana naturæ
mysteria nobis patefecerit. Congruum iam es-
set, vt corpore separati, animo tamen vbique si-
tis coniuncti, atq; huius naturæ mysterijs veri-
tate perspecta, domum quisque suam reuertami-
ni: singulorum experimentorum suam quisque
copiam prout operati sumus, & annotauimus,
referentes. vni tamen nostrū, qui domi suæ nos
alit, & quū existimo, vt vltra suam medicinæ par-
tem, & experimentorum copiam, vasa quoq; &
cætera huius artis instrumenta reuaneant: nos
autē reliqui in virtute Sanctæ Trinitatis, & eius
nominis hinc recedentes, singuli singulis iura-
mento societatis obstricti, hoc animo inter nos
sumus, vt nemini quicquā societatem patefacia-
mus, nec prædictorum experimentorum copiam
cuiq; faciamus: quod quidem iuramentū pro se
quisq; studeat integrum, sanctum, & intemerata-
tum seruare. Atq; hoc quidem supremum & vi-
timum experimentum cuiq; vestrum præ cæte-
ris experimentis coiuendo, vt angelus Domi-
ni metes vestras dirigat ad celandum naturæ se-
creta, & tam mirabile arcanum. Illud præcipue
dedicantes seruitio Sanctæ Ecclesiæ, & ad utili-
tates pauperū Illud etiam præcipue carentes, ne
diabolus vos seducat à recto promissionis ve-
stre tramite. Circuit enim vos tanquam Leo ru-
giens, ac proinde estote prudentes sicut serpen-
tes, ne tentator iste per deuia abstrahat. Sic enim
fiet, vt Iesus Christus vnigenitus Deifilius sem-

RAIMUNDI LVLLII

Pernoster ac tueatur: in cuius nomine præ-
sens opusculum oprato fine claudatur, Anno
M. CCC. XXX.

Deo opt. max. semper honor & gloria.

RAIMUNDI LVLLII

LIBER ARTIS COMPEN-
diosæ: quem Vade mecum
nuncupauit.

INCTVRA ignis est melior omnibus
tinctoriis: Nam omnia clementa non
tantum operantur, sicut quantu[m] ope-
ratur ignis in colore & pondere. Est
autem in ipso completa digestio, vnde absq[ue] igne
inutilis est omnis spiritus.

Nota, virtus viuificativa infunditur in mate-
riis cum spiritibus Quintæ essentiæ. Rursus no-
tandum, quod tantum spiritus subtilis est, qui
tingit ac mundat corpora à suis leprofitatibus, &
est antidotum contra omnem infirmitatem, nu-
triendo calorem naturalem in corporibus me-
tallorum. Ille enim sensibiliter penetrat omne
corpus, & in profundo ipsius spiritus requiescit.

Nota quod unus bolus aquæ ardentis melius
valet, quam alterius vini quatuor.

Nota quod de nulla re potes facere tinctoriam
albam vel rubream, donec & quo usq[ue]: omnes par-
tes suæ corruptæ per artè magisterij remoueantur,
& maximè de sulphure.

Nota, quod homines nesciunt vti suis memo-

rijs,

V A D E M E C V M .

259

rijs, ad intelligendum & ad inuestigandum, &
ad eligendum bona entia & dimittendum mala,
quæ sunt contra naturam: & quia nesciunt istas
potentias ipsarum rerum ponere in actualita-
tem, in artificio, quod est instrumentum illorū.
Quapropter scientiæ positivæ, & non probati-
væ hebetant intellectum, & ingrossant illum, ne
intelligat necessitates verorum entium: & quia
in tenebris scientiarum falsarum & non veridi-
carū student, & illis credunt qui loquuntur con-
tra philosophiam.

Nota, natura non vult coarctari: igitur cum
lentissimo igne separa sudorem suum, & melius
in retortis. Et fac ut habeas vnu de nostris Mer-
curijs, cum forma aquæ albæ, quæ est ablutio,
purgatio nostri lapidis, & totius naturæ. Hoc e-
nim est vnum de principalibus secretis artis &
naturæ, in qua rectificabis draconem, & proje-
cias à magno deserto Arabie, quia statim peri-
ret siti, & periclitaretur in mari mortuo: vnde
nunc scire potes calorem magnum, paruum, &
frigus. Reduc ergo ad regionem Æthiopiarum, vnu
de naturaliter exiuit. Rursus dicimus quod non
eum ducas ad terram, quæ ipsum portavit: sta-
tim enim omnis alia regio cum accedit.

Nota, proprietas spiritus qui à corpore exiuit
non deuoretur per nimis magnum calorem,
quia non haberet potestatem ducendi suū cor-
pus in illa media. Ideo si operaris cum magno
igne, proprietas quæ participat inter vitam &
mortem dicti spiritus, separabitur, & omnia fu-
gient in regnum suæ sphæræ: & nulli reueles do-
nec fiat alicui manifestū per diuinam inspira-
tionem,

ticem, cum nobili intellectu. Et ideo quandoque rudes clerici, legistæ, artistæ & medici mundales, & plures de quibus loqui audiuimus, credebant se facere aquam viuam, in fine non valuit vnum sicum. Quia ipsi credebant rapere naturam philosophicam, sed rapiuntur & deprædantur in illa, quia tales amittunt. Custodi igne, & regimen tui spiritus, & caue ne euadat, quia non posset vivificare suum corpus. Quomodo enim ille dare posset hoc quod non habet? Nota, quod debes diligent ratione, & probata multa vte ipsa cum consideratione philosophica aduertere medium naturæ. Vnde sicut coitus, factus cum amore naturæ, quæ est luxuria libidinosa, tunc fit primo mixtio cum coniunctione & assimulatione inter corpus & spiritum ad finem, ita quod totum simul in vnam amorosam concordiam cum ligamento suarum qualitatū miscibilium & compositorum, & suarum virtutum elementalium, & vnius alterius per virtutē compositionis duorum in vnum. Si ergo tales coitum non facis, non habebis conceptionem, imprægnationem, & per consequens nō habebis fructū: quia oportet esse calorem naturalem mineralem. Item non facias magnum ignem in principio mixtionis, quia veniret corruptio in tincturā. Item ex quo vel melius talis res mouet potentiam in attrahendo ad appetibilitatē, sicut res quæ desiderat perfici de suo & non alieno ad finem. Igitur ars Alchimiae est vera & possibilis: ergo non cessas eam ducere per rectitudinem viæ motus naturæ, & informare suam materiam, in quam natura est introducta. Et si bene scis dirigere & duces, ipsa

re, ipsa confert tibi plus quam putas. Et ideo multi Alchimistæ errant, primo, quia nesciunt ignem disponere, qui est magister totius operis: quia ille coagulat & solvit totum simul: & hoc ipsi intelligere non possunt, quia sunt imbuti cœcitate & ignorantia. Etiam nesciunt disponere materiam, secundum illum modum per quem datur materiæ virtus informatiua, cum qua instrumentum quod stat in materia dirigitur per suum modum, hoc quod ipsi querunt: Et est natura venerabilis, abscondita intus in profundo, quam tu fili si vis per te regere, ipsa confert tibi quæ nobis clara luce apparuit in forma terræ albae subtiliter foliatæ, quæ stat prope natram lunæ claræ, preciosæ. Quare fili inonemus te, quod non velis habere artem incertam loco veritatis informatiæ, nec velis uti cum igne ardenti, loco instrumenti. Virtus informatiua gubernatur per certum modum operandi, qui cum certa ratione datur noticia artificiæ sciendum illum. Igitur præ oculis debes habere in ingressu nostri magisterij illam. Et propter hoc quicquid vis facere fac prudenter. De groso fac simplex, de graui fac leue, & asperum mollifica, &c amarum dulcifica, & habebis perfectionem cum notitia instrumenti, quod gubernatur per virtutem informatiua, mouendo materiam ad eius formam, & actus formatur per potentiam naturalem, quæ est in ipsa infusa à superiori parte. Et est locus & locatum, quia est generatum per infusionem in suo loco: Quia genus habet aliud locatum per proprietates cœli quæ sunt infuse, vel influxæ in materiam per radios stellarum.

Sed ramen quidquid virtus elementalis ceteris facit in vasis naturæ, hoc etiam facit in vasis artificialibus, solummodo quod sint formata ad modum vasorum naturalium. Et hoc quod facit natura cum calore solis, hoc etiam facit calor ignis: qui ramen sic temperetur, ut non excedat virtutem motuam & formatuam quæ est in natura influxa desuper: quia in omnibus quæ fuerunt corrupta & putrefacta, vidimus influere virtutes stellarum, capientes determinationem ab illa re, cum qua materia conuenientiam habet. Quia virtus coelestis est nimis communis, & capit determinationem per virtutem sui subiecti in rebus mixtis, & ideo cum ipsa infunditur in materia minerali, statim capit determinationem & virtutem mineralē: quia in illis est influxa per determinationem, quam capit à materia minerali, & non vegetabili, nec animali. Et propter hoc si, debes cognoscere elemēta nostri lapidis, quæ sunt materia naturæ mineralis. Hoc certum te neas, quod quando volueris cōponere elemēta mineralia, non capias de primis puris, nec de ultimis, ad creandum nostrū lapidem, quia prima sunt multum simplicia, & ultima nimis grossa. Quando vis comedere, recipe panē, & dimitte farinam.

Hæc est doctrina tibi data per figuram de elemētis, in quibus sunt etiam realia mineralia, à quibus mouetur coelestis instrumentalis. Quare fili scire debes, quod virtus informatiua mouet instrumentum, & instrumentum mouet materiam, & materia mutata à potentia occulta ad actum manifestum. Et virtus informatiua introducitur

ducitur in materiam per scientiam cognitam, per artistam in suo opere naturali. Item oportet ut habeat duo principalia instrumenta, per quæ ipsa formet suum opus, secundum diuersitatem suæ naturæ. Et nota, quod in lapide nostro dicta virtus est mortua, quia non potest multiplicari ratione suæ substanciæ grossæ, duræ atque compactæ, in qua calor est ligatus, cum ibi non possit moueri, per quem calorem dicta virtus debet formari, ad generandum dictum lapidem.

Et de hoc tibi dabimus exemplum per granum frumenti significando: Tertium per se in materia compacta & secca, nunquam secundum cursum naturæ potest multiplicari, nisi per resolutionem & attenuationem suæ substanciæ duræ, cum simplicitate, in qua substantia dura & coagulata, calor inclusus & intus retentus stat mortificatus, ratione siccitatis & duritiei, in qua est determinata materia, in qua materia calor est retentus: quia de ratione excellentis frigiditatis & siccitatis causatur qualitas mortificatiua. Et ideo talis siccitas indiget humidatione aerea ad finem, quod calor naturalis possit suscitari & extendi per simplicem materiam aeris, qui est sibi cibus naturalis. Sed istarum partium grossarum in simplices non debetur naturæ, quod possit facere illud per subtilitationem suatum partium siccatum cum resolutione, quod fit per incrudationem humidius naturalis grani, quod erat terminatum, coctum cum digestione perfecta, ad modum subtilis substanciæ albæ, ex qua fit panis quem tu commedis; per quod patet, quod natura non transit de con-

Itatio ad contrarium nisi per suum medium, per quod in mediū causatur differentia concordantia, cum qua natura conuertitur de natura in naturam. Et haec est differentia specialis, quam tu debes respicere: quia aqua est amica aeris per suam humiditatem, & est vicina terre per suam frigideitatem condensatio & rarefactio est via originalis in elementorum transmutatione, in certis gradibus, & est differentia communis, cum qua natura sagax conuertit elementa. Item calor penetrat in suam propriam materiam, & non cessat operari vegetando, ampliando, elongando, extendendo, multiplicando, quo usq; venit ad punctum, & ad terminū, in quo plus abundat & habet de materia humida quam sicea: quia tunc humor incipit terminari & insipisci cum virtute informativa, differente ab alijs, per concordiam. Et sic per experientia evidenter materia docet, quod virtus qua; est in potentia seminis grani tritici, nunquam procedit in actum productui vel vegetatiui, nisi post corruptionem & putrefactionem suae materiae, qua; est causa suae alienationis, subtiliationis, & rarefactionis, quo usque veniat ad punctum generationis, quam nos vocamus ab uno gradu Grani in centum, in mille millia. Quare sciunt rustici necessitatē vivendi & crescendi? Quia si granum non proiecitur in terram, nunquam virtutem suam multiplicabit: quia materia sua siccā non patitur partes suæ terminationis per conuersionem subtilem in propinquam. Et si projectur in terram, calcinabitur per resolutionem, & crescit humidum causa putrefactionis, per quem venit in motum

Universidad de Madrid
Biblioteca Histórica

motum suæ animationis, qua; facit multiplicare cum calore cœlesti, per quem exaltatur, & fermentum appellatur. Vnde nos damus fermentum, res autem cui damus, pergentes mundas facere virtute cœlestium, cum seminatione, & aratione, & culturazione, & imprægnatione terræ, per talen modum ipsi adiuuando cultura, fructus adiuuatur & melioratur. Sic simile est in nostro magisterio: Quia primō necesse est, quod substantia qua; est pura nostri lapidis resoluatur cum subtiliatione suæ substantiæ grossæ, ut post putrefactio putrefactione vulgari, & humidum minerale separetur cum calore solari, qui viget contra ignem: post addens sibi minister cibum competentem, quem dicta virtus debet in se permuttere. Et per istum modum natura mineralis adiuuabitur per industriam sagacis artificis in tali forma, quod coram omnibus hominibus cum clara luce manifestabit suos effectus, ultra posse illorum, qui vadunt post probationes locales, de quibus conclusum est: Quia per hoc intelligit, in qua forma huius operis naturalis artista debet inclinari & dirigi, cum consideratione instrumentalis, rationali, & non sophisticali, in sententijs philosophicæ naturæ. Quia adhuc nō obstante quocunque ingenio profundo quod habeat argumentalem & rationabilem rationem, cum toto discursu naturali rerum extrinsecarum, iam pro toto & per nullam rationem que veniat ad sensum poterit iudicare & cognoscere, cum qua fortitudine & virtute intrinseca, debet suam multiplicationem augere super terram, nisi per similitudinem, quasi simplex no-

strum magisterium erit, & quomodo possit fieri per naturam seu in terra pullulare suo modo: Hoc tamen nescis, nisi per doctrinam experientorum intrasti prius per philosophiam naturalem cognitivam, sed sophisticam, quæ oritur a diuersis præsumptionibus fantasticis, insuffis in capitibus eorum, qui cum pronosticationibus vel pronosticatis elementis contra voluntatem rationis naturæ facit multos impertinenter adhærere sophistificationibus. Quare ergo conclusi tam per rationes suprascriptas, quam per media quæ sunt naturalia cum claris & certis experimentis, quæ si non consideras non habebis rectam notitiam rei. Iam ad istam preciosam escam non eris invitatus per naturam: & qui per istam non procedit, non erit in processu philosophus, cum ignoret proprietates virtutum lapidis, quæ ducunt entia in actum. sicut experimentaliter cognitum est Fili, experimentum destruit omnem formam erroris, qui venit ab ignorantia colerica, & capitibus illoruin qui præsupponebant esse quod nō est, nec vñquam erit: nec tales credunt suum errorem esse deceptibilem, quia nesciunt discutere hoc quod fantasia illis representat cum claro experimento, vtrum sic sit vel non, propterea recolligas in te ipso quod est tibi necesse. Qund saltem tu cognoscas primò materiam lapidis, cum certa experientia, per viam practicæ, mediante theorica ostensibili vel reuelationis. Quia per theoricam formatur practica, & experientia format practicam: & per experientiam formatur veritas clara, quæ illuminat intellectum humanum: & non labores sine ista,

ne ista, quia est communis sicut lux mundi.

Item ego Raimundus super Theoricam testamenti: Nunc potes cognoscere, quod nullares mundi naturaliter potest nasci, nec crescere, nec animari, nisi post suam corruptionem & putrefactionem & mortificationem, quia tunc natura in natura mutatur. Item hæc ars nullo modo debet dari medicis, philosophicis, legistis, nisi philosophis cautiissimis: quia omnes alij sunt indigni habere hunc thesaurum perpetuæ salvationis: quia sine philosophia ars illa doceti, nec possideri debet.

Item Mercurius viuus factus per nos, coagulat Mercurium comunem. Item filii tinctura quam tibi diximus extrahitur à nostro auro, & illud fermentum cum auro vulgi ducit eum de potentia ad effectum.

Nota hinc, quod multi decipiuntur circa extractionem Mercurij ab auro & argento, sed si bene attenderent dicta philosophorum, facilimè & paucoco labore illud perficerent. Tinctura extrahitur ab auro nostro, in qua tu qui legis grammaticaliter exponendo intelliges. Itē si negliges nō fueris ad legendū & perserutandū cōtentā in nostris libris securus ibis. Vnde tria requiruntur ad hoc, subtile ingenium naturale, & non sophisticum, & opus manualē, liberum arbitriū, diuitiae, sapientia & libri.

Nota, quod folus ignis naturalis confortatus cum novo igne naturali, est de intētione nostra: quia ignis contra naturam nocet, & ignis naturalis continet in se virtutem actiūam. Et ignis contra naturā corruptit spiritum, ita quod non habeat locum in quo quiescat, nec aerem in quo

potest respirare: sicut tu vides quod unum magnum fumen destruit paruum, & conuertit ilud. Quia non est nouum nec mirandum, quod ignis contra naturam conuertit naturalem, & totam substantiam suam essentiale & accidentalem, & magis quam naturalis conuertit per suam primam potentiam. Et ideo oportet te habere duas certas operationes, scilicet corruptionem quae fit sub conseruatione formae suae: & haec fit cum igne contra ignem, cum excitatione ignis elementalis.

Item noster Mercurius reperitur in omnibus corporibus elementalibus, quia omnia sunt ex Mercurio, quod vocatur generalissimum in nostra philosophia, ubi decipiuntur laici, si notant solummodo in specie vel figura. Vnde sicut à vapore, fit Mercurius & vegetabilia: & quia à primo genere venit vapor, qui generatur ex elemētis inmediatè. Item ista prima materia est terra subtilis sulphurea, quae desiderat multum integrationem. Quintæ essentiae, & unitatem eiusdem, sicut materia prima desiderat propriam formam ratione sui complementi. Et propter hoc quanto nobilior est materia, tanto magis requirit nobiliorem formam: quia pro quanto forma nobilis est, pro tanto plus nobilitat suam materiam: & materia haec multum est habilis ad recipiendum formam illam. Quando ergo illa est appropriata huic formæ, secundum naturam, actu primæ causæ est habilis multum ad recipiendum formam mineralē auream, quæ ipsam materiam classificat ac illustrat.

Item, adhuc fili nota, quod nil mudi est, quod non

non sit naturaliter compositum ex substantijs quatuor elementorum, testimonio cuiuslibet boni naturalis: & secundum suas experientias non est substantialiter aliud, nisi ex Mercurio & sulphure, & puris, mundis, incombustibilibus in primo puncto suæ creationis. Ethoc sciri potest per artem quæ fit cum operatione certa nostri magisterij. Illud est primum genus vel materia & substantia media, in qua natura sigit omnes suos colores, in figurando diversas substantias. Isti colores veniunt ex proprietate materie compo sitæ sulphuris & mercurij, & per instinctum suæ naturæ. Adhuc habet multis alias proprietates ista materia: prima, per quas scimus quod ipsa est ex natura Mercurij viui & sulphuris: quia ipsa in igne non potest corrumpi, nec in aqua nec in aere. Et habet proprietatem soluendi & coagulandi, & attrahendi cum appetitu, & proprietatem expellendi & digerendi, quæ omnia sunt ad perfectionem, & complementum, & bonitatem rei animatæ cum contrarijs passionibus, per quas passiones sumus certificati, quod ipsa ex Mercurio & sulphure est, cum sint contrarie operationes, quas nos facere siue excitare non possumus sine proprietate illorum duorum, cum dictæ proprietates non possunt esse sine substantia, sicut nec actiones sine materia.

Dicimus, quod illa substantia non est aliud quam sulphur & Mercurius, intellectum, secundum suam compositionem. Ex quibus apparet, quod haec prima materia omnium rerum viliū, quæ per generationem & corruptionem formatur secundum suam compositionem. Quare tibi

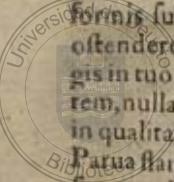
debet illucidari quod ipsa est de natura sulphuris & Mercurij, non per hoc quod Mercurius sit in tota sui substantia & natura per respectum ad communem, sed in parte.

Item Mercurius iste conuertitur in omnē formam, & omnē temperatam commixtionem, & conuertitur in omnē naturam vel naturas, cū quib. iunctus fuerit vel diuisus. Quia homo exi ab homine, bos ab oboe. Item non est aliud fermentum in mundo nisi sol & luna, quae sunt tinctura, cum quib. coloratur Mercurius viuus, qui sine tali Mercurio creditur tingere. Cœcus vadit ad practicam suarum trânsmutationū, quia, sol in colore solis tingit, luna in colore lunæ. Si ergo cū Mercurio sole & luna sciuoris tingere, vi debis magnū secretū, quod dicitur, Ignis noster.

Item, dictum genus custodi ab omni combustionē, & extrahe Quintas essentias à minerali, vegetabili, animali, in quibus propinquior reperitur natura metallorum. De minerali patet, de vegetabili diameter masculus, & luminaria magna, quae est succus vitalis, & radix de lostralia, & portulaca marina, Mercurialis & Chelidonia, quarum naturæ approximant multum naturæ minerali, & omnia quae sunt magis calidæ & humidæ naturæ. Inter animalia est spiritus Basilisci & Alpis, inter liquores sanguis humanus, & pilimentum, & lac bestiarum, & humiditates viscoſæ. Inter mineralia sunt sol & luna, quae sunt lapidis fermentum. Et quanto approximat graduaſtur cum natura magis, & participat cum illa: & quanto magis participat, citius per amorem naturæ in illa coniungitur & conuertitur.

Item,

Item, Quidam proiſciunt Elixir cum magna abuſione, quia non integraverunt totum nature curſum, qui durat per ſpacium duorum annorum, vnde lapis eſt vnius anni, & triū mensiū, quia ſecundum quod corrumpitur, ſic generatur. Item fili, noster infans haber duos patres, & duas matres: & quia ipſe charē nutritus eſt extota substantia in igne, propter quod nunquam moritur. Iterum fili, iſta aqua vocatur Aqua ſapientiæ, quia tota eſt aurum & argento, perfecta in actu ſpiritualium elemētorum, in quo requieſcit ſpiritus quintæ eſſentiæ, qui facit totum. Iterum neceſſe eſt tibi fili, quod tu cuſtodiás ſpiritu m quintæ eſſentiæ, ſi aliiquid viſ facere, qui de pendet à prima cauſa: & ſicut forma formarum, qui ſe poſuit in ſupradictis quatuor naturis ho-norabilibus, & vocatur Anima elementorum, & facit pacem inter hostes, id eſt, ſiccum & humidum. Quare ſi aliiquid viſ inuenire, operare quo tidie per naturam in diſponendo materiam ſuā cum ſcientia cognita ad ignem, ſecundum quod natura poſtular, & illa tunc faciet ſuum propriū debitum, quia ipſa format, colligit, & mutat in aliam naturam cum fuerit præparata certo modo. & ſic tu non es aliud quām minister. Et ex hoc anima deuenit in actu, & requieſcit in sphæra ignis, & ibidem habitat cum motu continua-bili, & cauſa ſui motus eſt calor naturalis excita-tus ignem elementatum ſimplicem. Cuſtodi fili, ne effugiat, & ferua in amore & in ignis calore. Et non figas eū quoſq; ſit purum elementū primæ rei. Iterū prima virtus eſt à Deo, etiam re-currit ad naturā quod velit accōmodare de ſuī ſormis

formis substantialibus sive stellis & planetis, &
 ostendere ei suam incerationem. Item, si intelligis
 in tuo corde, teneas strictè, nil reuelando. I-
 tem, nulla res corruptit aliam nisi excedat illam
 in qualitate contraria, sicut est calor & frigus.
 Parua flamma comburitur per magnam, ratione
 sua excellentiae magnæ quam habet contra illā.
 Et ideo omnes habent contrarietatem in uno
 motu. Iterum filii non est mirandum, si virtutem
 talis menstrualis tu præponis in corde tuo, cum
 sit duxtrix & gubernatrix totius naturæ. Hæc est
 res utilis, quæ per seipsum convertitur in rem ni-
 mis preciosam, quod nos non crederemus, si nō
 vidissimus eius effectum cum nostris proprijs
 oculis. Item, iste ignis qui comburit aurum, ma-
 gis quam ignis elementalis, propter quod conti-
 net in se calorem naturæ terrestris, & resoluit si-
 ne aliqua fortitudine, quod non potest facere i-
 gnis communis: quia tibi præcipimus, quod die
 bus magis calidis, quos habere poteris, facias.
 magisterium: & habebis aquam calidam, quæ re-
 soluit omnem rem fortem, & vinum & piretrū.
 Item, multi dicunt aquam fortem esse corruptio-
 nem nostri lapidis, & non mentiuntur. Quia qui
 non intelligit suam corruptionem, forsitan & is-
 gnorat suam generationem, cum ipse non possit
 facere sine corruptione, & transmutatione indi-
 viduali, quæ sunt re alia naturalia nostri lapidis
 in suam primam materiam, qui debet corrupti-
 per dictum menstrualē, cum amore pio, sine to-
 tali destruotione: quia amor pius nunquam vult
 occidere filios quos nutriuit. Fili, quicquid ini-
 sces ibi quod non est sui generis, refutat sine dis-
 solutione

solutione: sed illud putrefacit, quia est res com-
 munis ad recipiendam naturam omnem cui ad-
 hæret. Serua ergo, quod non iniicias cum aqua
 nostra nullam aliam rem, nisi illud sit de natura
 sua propria quæ aqua hæc magis putrefacit tra-
 tione suæ pöticitatis amaræ & nō crudæ. Et illa
 est quæ cōbūrit & corrūpit quidquid est cōbu-
 stibile & corporale, ex vi suæ propriæ naturæ, &c.

TABVLA IN SE QVEN-
tem Librum.

- A Deum qui est causa prima huius operis.
- B Quatuor elementa in metallis confusa.
- C Lunariâ rectificatâ, in qua resoluuntur metal-
la ad faciendam nouam generationem.
- D Quintam essentiam vini, in summa perfe-
ctione rectificatam.
- E Animam metallorum, quæ dicitur sulphur
naturæ.
- F Ipsa metalla in se.
- G Limos metallorum elementorum.
- H Calorem primi gradus.
- I Calorem secundi gradus.
- K Calorem tertij gradus.
- L Animam corporum, id est calcem immedia-
tè genitam, per menstrui dissolutionem.
- M Spiritum corporum perfectorum.
- N Aquam metallorum.
- O Aerem.
- P ignem.
- Q Instrumenta vitrea.
- R Ipsum lapidem.

R A M Y N D I L V L L I I
C O M P E N D I U M A N I M A E
transmutationis artis Metallorum, Ruper-
to Anglorum Regi trans-
missum.

Let Am sepe & s̄epius eloquuti, recolis-
 mus in multis & diuersimodis vijs
 practicandi, super magisterium pre-
 ciosi lapidis philosophorum: nunc ve-
 rō vt veritatem lumine perpendas, scias quōd
 tria sunt principaliter notanda.

Primo scias materiam, vnde lapis philosopho-
 rū, & omnes alij lapides preciosi componuntur.

Secundo scias instrumenta cum quibus ope-
 rari quis debeat.

Tertiō scias quomodo dicta materia cum in-
 strumento operari & practicari habeat. Circa istā
 tria noueris, quod nostrum magisteriū versatur:

Primo ergo Rex illustrissime, scias quōd ma-
 teria nostri lapidis, seu omnium lapidum Philo-
 sophorum atq; virtuosorum, qui per artificium
 generantur vel componuntur, est anima metal-
 lica, & menstruum nostrum, rectificatum & acu-
 tum, seu lunaria cœlica, quæ apud Philosophos
 vocatur Mercurius vegetabilis, ortus à vino ru-
 beo vel albo, vt clarè patet, & clarè demonstra-
 tum extitit diuinitūs reuelatum, in figura indiui-
 duorum tertij libri Quintæ essentiae, conditi ab
 abati sancti Benedicti apud Parisios. Et etiam in
 nostro Codicillo tibi misso p̄ regem Eduardum.

Instrumēta sunt duæ cucurbitæ vitreæ, septē
 vel octo

vel octo habentes receptacula, vt demonstratur
 in nostro testamento tibi cum Codicillo misso,
 in capitulo quod incipit: Fili tu non, &c. Modus
 vero practicæ in sequentib. ad plenū tractatur.

Liber primus diuiditur in duas partes prin-
 cipales: Prima quidem pars est de theoria huius
 artis, & manet indiuisa, & incipit ibi, Ut mediate
 sequitur: Sed tamen oportet princeps, &c.

Secunda vero pars est de practica, & diudi-
 tur in duas partes principales. Prima est de com-
 positione lapidis philosophorum, & ibi incipit:
 Tu in virtute A. &c.

Secunda vero pars huius secundæ partis est
 de compositione lapidum preciosorum, & inci-
 pit: Opus nanq; margaritarum sic condies, &c.
 & illam ultimam partem studiosè omisi scribe-
 re, quia mihi vana & mendosa videbatur.

Prima pars.

Sed tamen oportet prius, princeps serenissi-
 me, nostrum menstruum per magisterium à ma-
 tre, id est sordib. vini & flegmatis extrahere per
 officium alembici, & acuatur in distillatione, cū
 vegetabilibus pertinentibus, quæ sunt

Apium silvestre, Squilla, Solatrum, Cardus
 Muscatelli, Oleandrum, Piper nigrum, Eufor-
 bium, Viticella seu flamula, & Piretrum, omni-
 um ana, & puluerisata. Ex altera parte ipsum
 menstruum in vase circulationis rotetur conti-
 nuè spacio decem dierum in fimo calido, vina-
 tico, aut balneo marie.

Item oportet fili charissime, primam materiæ
 elementorum & sulphur naturæ habere. Et quia
 argen-

argentum viuum est existens genus metallorū, quod per artificium trahimus, & per artem magisterij a metallis, per elemētorum diuisionem, & purificationem, & fixationem illorum, cum agentibus illud per rarefactionem & circulacionem, ex una parte.

Ex altera vero parte per rectificationem elemētorum metallorum. Hoc quippe genus de quo intelligimus philosophari in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit: Per istam diuisionem, elucidatur secunda ratio, &c. Et hoc quippe est, quod circa huius capitulo primum Mercurium per limos intelligimus, &c. Fili recipe de aere & de terra æquale pondus, paucō minus vel plus, & hoc etiam est de natura de qua intelligimus fieri: & dicimus quod vnciuolum humidum est materia nostri lapidis propinquior seu proprietor, in capitulo 36. quod incipit: Nos tibi diximus, quanto humiditas radicalis, &c. per quam humiditatem vulgi intelligit sulphur forte vulgi. Recordare & Rex, quod diximus in nostro Codicillo, quod incipit fili intendo tibi dicere naturam fermentorum: quoniam quando dicimus, quod per vnam decoctionem, intelligimus aliam menstrui rectificationem. Habet simplicem potestatem: intelligimus rectificationē primā menstrui. Et quando dicimus ipsum gradualiter transferendo per aliam coctionem, intelligimus aliam menstrui rectificationem, vsq; ad tertiam vel quartam.

Item etiam intelligas in capitulo alias decoctiones lapidis, vt patebit in sequenti practica.

Postea fili istam aquam quater rectificatam, dicimus

dicimus argentum viuum vegetabile, velaquā Mercurij: Et ita quidquid per istud capitulum dicimus, de illo intelligimus.

Hæc etiam est materia de qua intelligimus in eo Codicillo in capitulo quod incipit: De ista materia, & hæc est ista humiditas, dicta aqua per manēs, quam intelligimus in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit: Nostra humiditas est aqua per totum. Et hoc est quod dicimus de mestruo cœlico. Hoc autem rex, clarius patet in secundo libro Quintæ essentiae nostræ, quem te latèrē non credo.

Respicias ergo, ô rex, naturam mestri nostri, quātum est virtuosa, vñctuosa, & quæ dicta sunt de illo perlegatis. In tantum enim per ipsum nobilitatur nostrum magisteriū lapidis, quod nullatenus potest exprimi illius abundantia. Præfens ratio patet per illos, qui metalla corrumput cū aquis extra naturā: quia nostrū mestruū ignorant. Et iam sic fit, quod eius dissolutio aliquātū repugnat naturæ: tamē si metallū dissolutū cū nostro mestruo cōfortaretur inhumationib. duodecim aut sedecim dierū, & ablueretur à nigredine aquæ, est contra naturā. Et quia nesciūt illā confortare cum re naturali: ideo eorū practica priuatūr effectu finaliter intento, tūc defectū suū arti imponūt, cūm potius imponere debetur ruditati & imperitiæ illorū. Et quæ diximus de cognitione menstrui, quæ est vna de rebus, si ne qua nil fieri potest in magisterio huius artis. Hæc tibi de illo sufficiant.

Nunc est dicendum de spermate metallorum, quod est materia nostri lapidis.

Iam nōqueris, princeps serenissime, quōd metallorum spiritus est altera pars & materia nostrā lapidis, quam oportet te & corporibus omnium metallorum euacuare. Et ita euacuatio sit duplēciter, vt inferius p̄tactica monstrabit: quę in duobus corporibus metallorum perfectis diuiditur, per purificationem, putrefactionem, & fixationem simpliciter mutant. Sed in metallis imperfectis diuiditur per purificationem, & sublimationem simplicis vnitatis. Et in isto passū errant ignorantes, arbitrantes corpora metallorum cū fortibus aquis communibus dissolui, vt suprā dixi in principio huius operis, & adduci ad primā sui materiam vel naturam. Sed si libros nostros legissent, scirent vtique tales liquores intentionē philosophorum repugnare. Et hoc quod dicimus hic clare demonstratum est in Codicillo nostro, cap. quod incipit: Ideo dissoluitur aurum & argentum in rebus radicalibus sui generis. Hęc est enim aqua, cum qua curantur infirmitates incurabiles, sub conseruatione suę naturę, vt patet in Codicillo cap. quod incipit: Fili sublimatio, &c. Et etiā in capitulo, q̄ incipit. N.D.E. &c.

Etiam princeps serenissime, clare constat, ipsos fortes liquores non esse de intentione philosophorum, vt patet clare, & absque metaphorā in dicto Codicillo. & in capitulo quod incipit: Per istā distinctionē. Et elucidatur secundā ratio, in capitulo quod incipit: Sicut matrix irrogeniat per operationem aquaria formā, circa si-

nem ca-

nem capitulo: nulla enim res est, quę coniungat metallorum dissolutiones, nisi nostrū menstruum, quia ipsum est aqua, cum qua fit corporum dissolutio cū earum specierum cōseruatione, vt patet in nostro Testamento, in capitulo quod incipit: Sed operari cum aquis fortibus est corruptio. & in capitulo: Quia ista aqua habet potentiam cremādi omnia extranea. Etiam de isto menstruo intelligimus in capitulo quod incipit: Circa illud mēstruum, in quo est ignis siccus cōtra naturam. Ex quibus praemissis nota: Accipi as metalla ad dissoluendum in aquam Mercurij, & in nostrum menstruum, quod intelligimus in nostro Codicillo in capite quod incipit: Multæ sunt aquæ fortes, &c. Et similiter ista aqua menstrualis est, cum qua dissoluitur argentum vñū ad opus margaritarum; quod fit per reductionē istarum, & suarum partium in primam materiam vt inferius in practica preciosorum lapidum demonstratur. Quare princeps serenissime, aliter non possunt metalla dissolui, nisi amalgamentur cum menstruo vegetabili, cuius quidem potentia fit resolutio in rebus dissolubilibus.

Diximus nunc, serenissime princeps, rem de qua lapis philosophorum componitur: Nunc verō dicemus instrumenta, cum quibus compo nitur lapis. Sunt enim instrumenta vasā, vt clibanus, simus, aut vindemia, cū diligētia artificis, & huiusmodi. Sed antequā venias ad istud, scire debes, quōd magisteriū in tres partes principales diuiditur, sc. dissolutionē, separationē & vniōnē. Per hoc demonstratur tibi quōd prius habes corpora dissoluere in nostro mēstruo, secundō

t. 2

quod debes elementa diuidere à luminarib[us],
& tertio illa fixare, & vnire, & purificare à cor-
porib[us] imperfectis, & sulphur naturæ extrahere.

Tertio debes vnire elementa cum elemen-
tis, vellimum cùm limo, aut elementa cum sul-
phure naturæ. Et ita vno diuiditur in tot partes,
quot sunt mixtiones dictorum, & vniōnes.

Et primus modus, est vnire aerem cum igne.

Secundus modus, est vnire aerem cum sul-
phure naturæ: & isti modi sunt in elemētis duo-
rum luminarium corporum.

Tertius modus est vnire limum exortum ex
aere in igne, cum limo exorto ex aere & sulphure
naturæ tantum per se. Quartus modus est quod
vniciatur ignis per se, & aer per se, cum sulphure
naturæ tantum. Quintus modus est miscere sul-
phur naturæ cum elemētis duobus sēmel, scilicet
cūm igne & aere. Et de ipsis modis mixtionis
elemētorum cum sulphure naturæ dice-
mus, cūm ad artis huius practicam veniemus.
Accidunt autem dupliciter: quia aut fiunt cum
terra sua, aut aliena. Cum terra vero aliena fit
tanto multipliciter, quanti sunt modi mixtionis
sulphuris naturæ cum ad placitum artistæ veni-
unt. Nam, princeps serenissime, plura opera par-
ticularia practicata poteris intellectu v[er]aciter
objecstante, quod intellectus humānus gratiōter
errare poterit, exceptis illis, quæ expresa sunt in
tertia parte huius libri, & in Magica, & in Testa-
mento nostro, & in codicillo. & Vade mecum
de numero philosophotum appellatut, & in ter-
tio libro Quintæ essentiæ, vel in tertio libro de
Intentione Alchimistarum, vbi clarissimè per-

tractas;

tractamus explicato sermone de hac materia, ali-
isq[ue] libris meis. Quis ergo, princeps illustrissi-
me, narrare poterit particularia quæ sunt in lati-
tudine magisterij, post fixionem & purificatio-
nem elemētorū? Scias ergo purificare elemēta,
& illa prius à metallis, quia in hoc totū latet ma-
gisterij. Diuisis itaq[ue] metallorū elementis, & sul-
phure naturæ à metallis, aliud quasi nihil est re-
spectu ad operandum. Nam totus labor & fati-
gatio est in hoc, scilicet elementorū & sulphuris di-
uisione, hic quippe est passus, vbi artistæ dimit-
tunt & derelinquunt magisterij ex eo quod illo-
rum diuisio est satis tædiosa, & quia imperiti in
prima distillatione arbitratur se igne secundi gra-
dus totum aerē posse distillare, & ex prima distil-
latione tertij gradus ignis, totum igne à terra si-
militer diuidi posse. Hoc autem est impossibile,
& contra cursū naturæ: Quippe, princeps serenissime,
vnū in præsenti proponimus tibi verbū
reuelare, quod est: nam aer à metallis diuidi non
potest, nisi 20, vel 22, distillatione, vel 30, & ignis
à terra diuidi potest in II. distillatione. Nam quot
sunt distillationes, tot sunt putrefactiones & rei-
terationes aquæ & aeris simul, sc. aquæ menstru-
alis, & in qualibet putrefactione 8. indiget die-
bus, aut 6. continuis, ita quod p[ro] annū durat diui-
sio elemētorū. Sed nos tam en cōpleuimus in se-
ptem mensibus. Et ignis à terra diuidi nō potest,
nisi in quarta distillatione. Quis est enim qui per
annū tantum laborem vel per septem menses
possit sufferre, quasi sunt pauci. Et ideo ignoran-
tes principia naturalia, arbitrantur cum metallis
absq[ue] elementorum diuisione veram huius artis

practicæ facere. Qui in hoc sūt decepti. Præterea sunt aliqui, q̄ cū quidem repente ad eorū libitū non diuidunt eoru elementa & sulphur naturæ, nolunt attendere vias naturæ minerarū, & faciūt eoru mixtionem cōfusam sine purificatione aliqua, aut sublimatione, & subtiliatione, & nō perueniūt ad finē quæsitudinē, & intentū eorū frustratur, suæ ruditati nullā imponētes causam, sed culpam arti imponūt, quam ignorant: & afferunt artem esse falsam, de quorū numero te regem vnu esse nō credimus. Non ergo, sereniss. princeps, fatigeris, nec ab opere cesses, & inuenies quod optas. Scias enim in hujusmodi operis exordio te scire oportere quoddā alphabetū, de quo figura faciem⁹ circularē, vt p̄ talē theoretic. clarā, scias passus operationis practicæ: & scias o rex, combinare principalia naturalia, & fieri quod queris.

Sed cum hæc principia non sunt naturaliter in vna re individuali producta, vt plures errando putant, dicentes, quod vna res individualis erat in orbe, quæ virtutem habeat ad transmutandū omnia metalla super terrā, quod falsū est.

Item est vt queraras extrema illius per principia naturalia per medium artis transcurrentis in suam mineram, quæ est D.E.F. Sed cum ista sunt contraria, ratione suæ extremitatis suæ naturæ, debet accipi E, quæ est media dispositio extremitatis naturæ illius, q̄ collecta est de L.C.D.E. Et sic D. cōvertit L. in E. à quo quippe D. trahes E. in similitudinē aquæ viuæ in nostro magisterio. Et C. & D. habent potentiam convertendi F. in cōseruatione suæ naturæ & formarū suarū. Tunc ac cipies omne illud actualiter, quod erat in potentia in

tia in opere naturæ, & meliorum mediorum illius ratione extremerū, quia in D. & E. sunt actua liter E.N.O.P.Q. decocta, posita & digesta per ingeniu naturæ. Quare fili cōueniunt E.N.O.P. cū F. & dū F. cōuersum fuerit in E.N.O.P. tunc habebis F. similenaturæ. Et hoc sit melius, cū C quām cum D. propter magnam experientiā. & fiat in F. de quo oriatur E.N.O.P. quæ aliter verò non conuertitur in G. in nostro opere. Et sic G. est proxima et prima materia, de qua creamus omnes lapides Philosophorū, & p̄ aliquos Elixir aqueū vocatur. Et ideo princeps serenissime dicimus, quod omnes lapides preciosi non creātur nisi ex vna sola re, de G. scilicet argento viuo vegetabili & minerali. Et ideo dixerūt de eo antiqui philosophi, quod lapis noster non est, componitur nisi ex vna sola re, id est, argento viuo, vt mentionē fecimus in nostro Codicillo in capitulo quod incipit: Inquisitor de sciētia desiderāda.

Ideoq; fili, tu ibis ad digestionem de H. & trahes C. de communi potu principum ad actum, & in illo pones F. & F. semper conuertitur in L. & sic calcinabitur ipsum F. sub conseruatione suæ naturæ. Postea trahes C.L. de digestione H. & pones in digestionem I. & tunc erit L. tale, sicut competit & conuenit.

Postea de L. C. trahes E. N. O. P. hoc in metallis perfectis p̄ magisterium operationis, & exuberationis. Et cū habueris E.N.O.P. habes materiali nostri lapidis, & habes quod materia nostri lapidis est E.N.O.P. p̄ H.I.K. donec O. sit alibi cristallinū, quod est magis p̄ pinquū naturæ de K. ad generandum lapidem philosophorum,

quod erat. Sunt ergo G.C.N.O.P. magis propinqua Q. quam C.N.O.P. (aliás sic) Sunt ergo G.N.O.P. magis propinqua O. quam E.N.O.P.) Et ideo est vis quod in opere maiori C.N.O.P. vertatur in G.E. quod est perfectio magisterij. Totum enim quod tibi diximus, non est nisi soluere, elementa separare, purificare, putrefacere, atq; fixare, limosq; cōcordare seu cōdēfare, atq; nostrum menstrū rectificare. Vide, fili, si tu capis F. & ponas in C. & illud ponas in H. prima figura formatur p F. C. H. In cuius medio ponis N. & iterū si respicis N. & ponis in digestione I. erit L. tunc originatur & formatur unus triangulus.

Item si capis L & ponis in C & ponis in digestione H. postea per plures distillationes de LC H. oritur, N O P & formatur alia figura de trib. triangularis.

Itē ex N.O.P. oritur in fundo vasis terra, quā oportet evacuare, & istam terrā dicimus H. C. Si ergo capis L. & ponis in C. & in digestione H. postea in digestiōe I. ex L. C.H.I. oriture ex O. & fit alia figura quadrangularis ex O. C. L. H. I. in cuius medio est E. q̄ generatur ex ductu, id est anima metallorum, que generatur ex ductis literis.

Item si capis E. & ponas in I. (aliás) Q. & misceas cum C. D. A. & postea si capis D. O. secundum suum pondus, & ponas in alio I. aliás Q. per digestionem H. & distillationem balnei, nec ex O. & P. oritur G. & ex E. O. oritur C. Tunc si capis G. & ponis simul in modulis ceræ ut conuenit, aut si ponis cum E. in continenti oritur una figura ex duobus quadrangulis: in cuius medio est X. Y. per quod

quod volumus significare lapidē philosophorū.

Totum autem hoc magisterū differt per clementorum diuisionem. Hoc quidem fit sili mi, secundum cursum huius artis: ita tamen, quod scias quaslibet figurās in alias reducere, vt si vnā corrumpas, scias aliam generare usque ad ultimā figurām, in qua omnes aliæ figurāe quiescent. Et hæc Theorica tibi sufficiunt causa breuitatis.

Et quia longa doctrina data est tunc per nostrum testamentū & per Codicillum, Vade mecum: Et in libro de Intentione Alchymistarū, & in libro Experimentorū, & in Magica, & in alijs multis voluminibus, quos scimus tunc per nos missos per illustrissimum regem Eduardum Anglorū, per quæ satis potes distingue in Theorica procedere quantū tibi opus necessarium fuerit.

Et ideo nunc dicendum est generaliter de Secunda parte huius Operis, quæ est de Practica huius artis. Et primò de prima parte, quæ est de Compositione Lapidis philosophorū. Secundò, de Secunda parte, quæ de Compositione Lapidis virtuosorū, seu gemmarū preciosarum; quæ ibi incipit: Opus nanq; Margaritarum.

Sequitur operatio maior, & secunda pars huius libri, quæ est de Practica. Et primò de prima parte, quæ est de Compositione lapidis philosophorum,

Tu in virtute A. princeps serenissime, Accipe aurum, & projice ipsum in aquam vegetabilem, de qua locuti sumus in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit: Spiritus recipientis & forman-

his, alias generalis, est, ut capias de succo lunariꝝ.
Et in capitulo quod incipit: Et tibi volumus re-
uelare de natura menstrui, in quo est ignis cōtra
naturam. & in eodem capitulo, quodd incipit: Fili-
cum istud menstruum sine quo non potest, &c.
Per totum, vbi satis declarauimus naturā istius,
& operationē. Et sit aurum ad pondus aquæ ve-
getabilis, & pone istud totum in digestionem H.
per sex dies naturales, & aurum dissoluitur in a-
quam in colore croci. Postea vero distilla men-
struum in distillatione H. in balneo. Postea su-
perpone aliam lunariꝝ recentem, & pone iterum
in digestionem H. per alios sex dies naturales. Et
tunc extrahe, & mitte illud quod solutum est in
aliā ampullā, & super illud quod remansit finitis
sex solutionibus & distillationibus, iterum de
menstruo superpone ad quantitatē terræ, & po-
ne in digestione H. per quatuor dies naturales:
& illud quod solutum est de metallo, simul cum
menstruo, pone in cucurbitam vt prius, & sic fac
vsq; ad sex inhumationes & distillationes. Et il-
lud quod remansit, finitis sex distillationibus de
fecibus, nō cures, & distillationes seu liquefactio-
nes, vel etiā dissolutiones pone per digestionem
H. & distilla totam aquam per alembicum, & su-
per feces ponas de alia aqua Mercurij recentis,
& pone in digestione per vnū mensē cum di-
midio. Quo tempore finito, tu recipe Q. in quo
erat aurum putrefactum, & distilla sicut alias in
aquā in distillatione H. & super feces mitte tan-
tudem de menstruo recenti, & iterum colloca
vas in digestionem H. per sex dies naturales, aut
&c: quibꝫ finitis, pone vas in digestionē I. &
distilla

distilla aerem simul cum menstruo. Postquā no-
luerit plus distillare, serua distillationem in vase
suo, & super feces mittas aliud menstruum, & po-
ne in digestione H. per sex dies naturales, & ite-
rum distilla vt prius in distillatione I. & super fes-
ces mitte de alia lunaria recenti, & pone in diges-
tionē I. & sic reiterabis inhumationes & distilla-
tiones in H. & I vsq; ad vigesimā secundā distil-
lationem & inhumationem. Sed dum fueris in
vigesimali secunda distillatione illa in qua est ali-
qua pars aeris simul cum menstruo ponas ad di-
stillandum in digestione H. & exhibit menstrū
totum per illam distillationem aut aliā. Et si ibi
fuerit aliquid aeris, manebit in fundo ad modum
aquæ splendidæ aut citrinæ. Et si non fuerit eius
quantitas nisi duæ guttæ, aut tres vel quatuor,
non reiteres inhumationes & distillationes. Si
vero plus fuerit, reiteres inhumationes & distil-
lationes in digestione H. & I. & mittatur vsq; ad
xxvj. & xxx distillationē, vt inde euacuetur ter-
ra ab aere. Et in qualibet inhumatione indiget ad
minus quinq; diebus continuis. Dum vero to-
tum aerem distillaueris: qui sine fallo distillabi-
tur per distillationes dictas, si bene regulaueris
magisteriū: postea si tuum vas, in quo sunt distil-
lationes omnes, & distilla cum digestione de H.
aqua & totus aer inferius remanebit: ita q; nō va-
lebit per digestionem de H. simul ascendendo
cum menstruo vel aqua. Dum vero totum men-
struum distillaueris, manebit in fundo, & in co-
lore aquæ splendidæ pulcherrimæ. Et serua il-
lum: quia aer optimus erit, si fuerit bene proce-
sum in opere. Et quippe processus quē in aere ta-
nuisti,

multis, eodem modo de purgatione ignis tibi dicimus, ut secundus eundem processum, neque minus: nisi quia extractio ignis à terra, sit cum aere inhumando. Et qualibet digestione, vice distillatio post vicem in digestione dicitur, vel etiam potest fieri distillatio cum D. & non C. Quia sicut ignis est nobilius elementum: ita etiam indiget nobiliiori menstruo, vel suo aere. Et sicut aerem distillasti cum trigesima distillatione: ita distillabis ignem cù distillatione 40. Quippe dum sic separata fuerit, seu habueris evacuatam terram à suo spiritu, qui potestatem habet restringendi. Quæ evacuatio sic fit. R. terram à qua extraxisti elementa, scilicet ignem & aerem, & projice super ipsam de aqua vegetabili, & pone in digestione de H. pertres dies: quibus finitis extrahe illud quod dissolutum est ad partem. Deinde pone super feces de lunaria recenti ad quantitatē terræ, & fet per alios tres dies, & distilla, & misce illud quod dissolutum est in Q. ubi est alterum. Et sic fac tot inhumationes in H. & evacuationes in Q. ubi est alterum. Et sic fac tot inhumationes in Q. donec modicū veniat de terra. Et cum dicta evacuatio fuerit facta, congrega omnino omnes distillationes in alembicum, & distilla per alembicum totum menstruum. Et super feces pone tantum de C. sicut est terra: & pone in digestione de H. per unū diem naturalem, & iterū reiterabis inhumationes & distillationes, donec tota terra conuersa fuerit in puluerē impalpabilem: tunc super ipsam mittas de D. vel C. sed melius & tutius sit cù D. & rectius quam cù C. Et pone cum digestione de H. per duos dies: postea distilla per Alembicum

bicum in digestione de I. Et super feces iterum mitte de D. si cum D operatus fueris, vel de C. si militer si cum C. operaris. Et pone in digestione de H. & postea distilla, & destillatū pone in altera. Si verò defecerit menstruum, siue multiplicatio, distilla illud quod per distillationē extraxisti de terra, & operare cum illo. Tot quippe viciis bus reiterabis super terram, & inhumabis & distillabis, donec tota terra cum D. vel C. ascendat per alembicum & descendat in receptorium. Ita quippe materia dicitur apud philosophos argētum viuum cōsideratione alchimistarū. Dumq. princeps Sereniss. ista compleueris, accipe distillationes omnes, & superponie alemblico, & distilla in digestione de I. quousq; in materia sit bene exiccata: Deinde trahe terram illam ad ignem de I. & pone in digestione de R. & sublimabitur terra ad modum argenti viui in virtute sublimationis. Sed tu princeps serenissime, cum omnia quæ suprà diximus cōpleueris, scias omnia elementa te habere, quibus indiges ad lapidem philosophorum cōponendū. Et capitulum compleatum inuenies de hoc in nostro Testamento, quod recolimus scriptisse, quod incipit: Quando tuum compositum, &c. Melius tamē vt diximus sit purificatio elementorum cum D. quācum cù C cùm aliquid retineat de superfluitate, D cù sit sublimioris naturæ, non retinet superfluitatem huiusmodi. Et per hoc elucidatur unum capitulum in nostro testamento, quod incipit. Cum iam habueris lapidem, &c. Item in purificatione, terræ vel purificatione à qua diximus suprà in parte altera diuisionis elementorum, elucidatur Capitulum

ad de De
Capitulum nostrum, quod recolimus scripsisse
in Codicillo nostri testamenti, quod alias dicitur.
Vade mecum, de numero philosophorum,
in Capitulo, quod incipit: Cum autem per dicta
sublimationem truncus diminutus fuerit, &c. Et
ideo haec quære ibidem.

Princeps igitur serenissime, dum elementa sic
habueris diuisa, interest, ut quoniā illa subtilies,
sic sublimes & fixes. Recip. in Dei nomine aerē
per se ipsum, & pone ipsius in alembico, & distil-
la eum septies: vel ut tibi certius erit signum, do-
nec noluerit distillare aliquid. Item & si forsitan
aer cōuersus fuerit in puluerem, distillabis & pu-
rificabis illum cum D. alias, cū tantundem de D.
& in ultimo distillabis D. & remanebit aer infe-
rius. Scire tamen debes, quod aeris distillatio, &
purificatio sit cum digestione de L. Itē & tu satis
potes purificare aerem cum aqua sua, alias, cum
aqua. Sicut autē aerei purificati: ita de igne simi-
liter facias per omnia, sicut de aere diximus: q̄a
ignis purificatio sit cum igne de K. & aeris cum
digestione de L. Item per hoc quod diximus de
purificatione terræ, inuenies ad plenum in lib.
Vade mecum de numero philosophorū, in cap.
quod incipit: Propterea verò terra sic per om-
nia sublimationis inuenta, &c.

Dum ergo Princeps serenissime, compleue-
ris quæ dicta sunt, habes totum illud de quo cō-
ponitur Lapis philosophorū. Tunc quidem fac
missionem elementorum & eorum pertinentia
ad Lapidem componendum. Recipe ergo ele-
menta purificata, in qua purificatione necesse est
remanere feces in fundo vasorum. Insuper etiā feces
ignis

ignis & aeris serua ad partem, & recipe ignem &
aerem: quodecunq; istorum in vase suo proprio
ponitur. Et claude vase cum cera gummata, &
pone in loco sereno per tres dies cotinus. Qui-
bus finitis recipe tantum de fecib. ignis sicut aei-
ris: de fecib. terræ etiā ibi ponitur. Et si tantū nō
fuerint feces sicut elementū, superadde de terra
purificata vsq; ad quātitatē dictā: & misce totum
simul de fecibus ignis & aeris in vase proprio ae-
ris: & claude multum bene vase cum cera & mas-
tice, & aluta. Et vnum vasorum istorum in terra sic
sepelies, scilicet vas aeris, & secum alterū quod
est ignis, superaddatur in aere in parte altera. Et
fac taliter, quod lapis nec aliqua res alia noceat.
Et stent ibi dicta duo vasā per vnum annum cō-
tinuum. Quo facto, fabricabis quosdā modulos
cereos in cuius (alias in quorum) facturā volue-
ris lapidem exire, seu facere. Quibus factis, aperi
vas quod imposuisti per annum, & mitte intus
duos vel tres modulos qui supernabunt, &
stent sic in vase. Et statim claude vas, & stent in-
tus per spacium decimā vel vndecimā partis
vnius horæ, secundū magis & minus, &c. Quip-
pe implebuntur moduli aere cōstrictione mira-
bili & inuisibili, qui ascendit sursum ad superius
de aqua terrestri. Transacto igitur tāto tempore,
aperi vas, & accipe modulos: tene extra vas, &
imple illos aqua ætherea, quam per spacium
vnius anni suspendisti in aere. Et iterum mitte
illos in vas primum, vbi est aqua terrestris: & sta-
tim claude vas, & dimitte stare per spaciū supra-
dictum. Quo finito, cum forcipibus argenteis tra-
has modulos, in quibus misisti aquam æthereā:
& id

292
Universitatis de D...
¶ id quod est superiorius, quod infra aquam suam misisti intus, tangat aquam terrestrem: & stent sic per tres dies continuos ad fortē solem in aste-
te. In Vere autem & Autumno per sex dies: in Hyeme per duodecim. Et scias Serenissime prin-
ceps, aquā quam in modulis aeris misisti. Inues-
tigies autē modulos generatos, in modum guim-
mæ: & ista gumina vocatur per philosophos Eliz-
xir. Et dum moduli per spacium supradictū ste-
terint in aqua terrestri, trahes eos extrā, & pone
ad partem in vas vitreū, sic cum lapide conge-
latur. Et sic facies lapides tuos, quo usq; nō habeas
plus de aqua ætherea. Scias princeps serenissi-
me, quod de aqua restrictiū modicum expendi-
tur, cum in operatione moduli nō impleatur, ni-
si eius spiritu inuisibili: cuius virtute aqua æthe-
rea conuertitur in Lapidem. Ideoque dixerunt
Alchimistæ, quod lapis noster cōponitur ex dua-
bus aquis: ex vna scil. quæ lapidem facit volatilē,
& altera quæ ipsum (alijs) spiritū fixat & indu-
rat. Et cū tali quippe aqua terrestri, spiritu inuisi-
bili de argento viuo vulgi, purum & verū argen-
tum fecimus, ad omnes probationes bonum si-
cut de minera, sine calore ignis communis: quia
ratione suæ virtutis, eius odor ita congelauit in
probatisimū argentū, sicut omnne animal Basili-
seus inficit visu suo. Nunc igitur princeps sere-
niss. habes lapides duos, vt oportet, ipsos secun-
dum ordinē magisterij ad perfectionē operis des-
ducere poteris. Pone ergo illas in quodā vase vi-
treo bene mundo, & dimitte stare per x. dies ad
aerē, taliter quod sit vas suspēsum. Quibus quis-
dem finitis, oportet ipsos ponere ad tertiam deco-
ctionem,

293
ktionem, vthabeant totius perfectionis comple-
mentum.

Prima autē decoctio fit cum calore solū. Reci-
pe ergo lapides tuos, & pone illos in quodā vase
vitreo: quod per Alchimistas Perfectoriū voca-
tur. Et cū constructū, sicut vas vitreū, oblongū,
tenue in substantia: & claudē multum bene vase
cū mastice & farina siliginis mixta cum filiis linei
panni subtilis. Et pone ad solē in Vere & in Au-
tumno, & in Hyeme per 12. vel 18. dies: quibus
quidē diebus finitis erit facta prima decoctio. Et
ideo oportet te continenter ad secundā dirigere
decoctionē, quæ est media inter primā & tertiā.

Secunda verò fit ad solē, licet aliter quām pri-
ma. Ad hanc igitur decoctionē, quæ fit eodē ca-
lore sicut prima, licet aliter: accipe vas vitreū te-
nuissimū quod poteris inuenire, & maius in quā
titate, & impleatur aqua clarissima, & ponatur
ad radiū solis. Et in parte illa inferiori, vbi magis
lucet, & vbi magis ignis accēditur, scil. ignis per
ingeniū vulgi, ponatur vas supradictū cum lapi-
dibus taliter quod luciditas ignis tangat vas vbi
sunt lapides, & stent ibi donec sol nō possit capi
per vas aqua plenū. Et continuetur ista decoctio
in Vere per 8. dies, & in hyeme per 15. quibus fi-
nitis est finita secunda decoctio. Et ideo te opor-
tet cōtinenter ad tertiam transire decoctionem,
quæ est finis complementi lapidis.

Tertia autē decoctio fit cū calore ignis cōmu-
nis, & fit in quodā furno qui vocatur Tropes atha-
nor: cuius figurā in tertio Volumine quintæ Es-
tentiae nostræ situauimus: quā te latērē nō credi-
mus. Et fit isto modo. Recipe lapides quos in va-

se perfectorio habes, & sic cū vase suo pone illos in tripododathenor per spacium 9. dierum continuando, sicut ignem de carbonibus ardentibus, quibus finitis est cōplera ultima decoctio, quæ vocatur per Alchimistas Sulphur. Et ita quando se habes omne id quod à mūdo desideratur thesaurum incōparabilem & inuariabilem cum quo finem perfectis nostrī operis consequi potes.

Sed est vñū adhuc de secretis, o princeps sereniss. ipsos lapides multiplicare. Sed quia lapidis multiplicatio est in numero tertio: cuius quidē duo modi valde sunt tediosi: quia sunt per reductionē lapidis ad principiū: & ideo hīc tātū vñū tibi explicamus, q magnus est valde scil. & placet. Et est iste. Et est multiplicatio lapidis philosophorū in quātitate tantu: & est iste. Recipe de lapide in quantitate vnius 3. alijs 3. Et mitte 1. pondus, supra 100. argenti viui vulgi, & tantū est ignis lapidis multiplicatus virtutib. cœlestibus, qd totū Q̄ in puluerē redigit cōburē omnes potentias minerales existētes in dicto Q̄, sicut virtus Basiliisci cōburit oēs virtutes naturales animalis & interficit visu suo omne animal: quippe habebis sic 100. Et iterū 1. pondus Q̄. viui proiectū, redigit ipsum in puluerē, sicut prius. Postea ex illo puluere secūdo 3. i. pone sup 100. millia 3. mercurij viui, redigit ipsum iterū in puluerē in qualibet multiplicatione, vsq; ad 100. multiplicationes. Quis igitur numerare poterit multiplicationes vnicariū multiplicatarū in quātitate, quarum princeps sereniss. quilibet vniciarum illarū, centum Q̄. viui multiplicati 3. i. ponendo super centain millia argenti viui vulgi, & si et totū medicina. Et in tantum continuetur proiecōio medicinæ

dicinæ saper Q̄ viuo, donec ignis lapidis sit extactus (alijs) extinctus, & couertatur Q̄ in metallum perfectum, vt non fiat ex illo alijs puluis.

Sunt & alię quedā multiplicationes. Vna quidē quæ dicitur virtualis, & quātitativa simul: & quilibet istarū fit per reductionē ad primū principiū, vt satis habetur in nostro Testamēto, in duob. capit. Primū quod incipit, Quātus tu, &c. Et in eodē lib. Multiplicationū: Hæc multiplicatio continet: verum in cap. quod incipit. Fili tu prendas, &c. De altera verò multiplicatione in lib. nostro Quintæ essentiæ. Et tantū de his.

Itē si vis Rex illustriss. alium scire modū nostri lapidis cōponendi, qui dicitur per Alchimiā de practica brancarū: est vt purifices terrā, vt suprā te docuimus in practica, quæ tractat de purificatione terræ Q̄, in cap. quod incipit: Dū quippe rex seren. habueris omnia sic separata, vsq; ad partē. cap. que incipit: Dūq; princeps serenissime. Et in nostro Codicillo in cap. qd incipit. Ara fil. quantā quest' mestral. Et in cap. quod incipit. Vos ges que diron, &c. quia dum terrā habueris purificata: deinde elementa ab auro & argento: & purifica terrā illorum, vt suprā dictū est in Practica. Et similiter recolimus scripsiſſe in 3. lib. nostro Quintæ essentiæ in parte illa que tractat de Purificatione elementorū diuersorum, quæ incipit: Rectificatio quidem elementorū, &c. Et similiter de elementis tu potes facere tātas miliones & cōbinationes, quōd diffīculter numerari possunt. Sed vt habeas aliquā practicā abbreviatam per aliquas brancas arborū, aliquas tibi explānimus operationes breues, Et igitur quedā alia

mixtio ad componendū lapidē philosophorū: ut videl. accipias 5. pondera ignis, & duo aeris, & alias duo mercurij cōmuniſ, i. quintæ cōſentiz: & ex altera parte 3. pōdera aeris, & tantundē de terra purificata: & in mixtione ignis, aeris & quintæ cōſentiz, misce de terra 3. pōdera, & in mixtione terræ & aeris de mercurio cēlico 3. pōdera. Itē coniūge O & P. & E. ita quōd O & P. sint in pondere æquali, & E sit medietas O vel P. & de mercurio vegetabili tantū sicut de E. Itaq; O & P. de K. ambas dīctas mixtiones, & distilla limos primę quidem mixtionis: Limi diuisi sunt causa aeris & terræ (alias sic) ita quōd O. & P. de K. ambas mixtiones, & distilla limos quidē mixtionis diuerſe, sint cum aere, &c. Et D. colligatur ad partē, & limus ignis & aeris de D. colligatur ad alteras, & feces consimiliter eorum (alias) extre morū. Sed de mixtione secunda non est sic: cum sit vnuſ limus & vna ſex. Diuide igitur limos in duas partes, & feces ſimiliter, & mitte de fecibus in quolibet limo tantū, ſicut medietas limi. Et ſi nō attingūt de hoc, nō eſt viſ, nec mittes aliquid, quod dīctū eſt. Et consimiliter facies de limis ſecūdæ mixtionis, & eoruſ fecibus. Dumq; limos habueris reconditos in valis suis, conſequetur práctica ſicut dictum eſt ſuprā. Et illę mixtiones elemen torum & eoruſ limi, ad doctrinam operis lega lem tibi ſufficient h̄c, cauſa breuitatis dicendæ.

Sequitur de alio Capitulo.

*De quibusdam Mixtioneibus
abbreuiatiſ.*

Nunc Sereniss. princeps, Proſequi intēdimus
mixtioſ.

mixtiones abbreuiatas aliquas. Et prima mixtio eſt, quōd tu deſ terrę bibere de D. per continuas diſtillationes E. partes ſui. Deinde fac quōd terra ſit ponderata: & de aere 6. & de igne 12. & de terrę prius bibere aerē incerando in crucibulo, donec fluat ad me, deinde extrahe materiam, & mitte eam quiescere ad decē dies. Poſthoc reite ra, & ſicut eſt mixtum in aere, in alembico ſuo ad P. conſequenter. Et mitte deſuper gutta ad guttam, donec fluat ſicut cera, & diſmitte quiescere per quatuor dies. Poſtea pone ſuper C. metalli ponendo cuius fuerit (alias ſic.) Poſtea mitte vnum pondus ſuper centum millia, poñēdo cuius fuerit B. & fiet metallum perfectum: quippe ſi fuerit auri vel argenti, pone ſuper quodcunq; metallum, & fiet quod quærif.

Item fiat alia mixtio ſic: quōd coniungas tria pondera de P. & duo de O. & fiat totū vnuſ corpus: deinde tere, (alias cera) terrā ſuā, & illā cum illo incera O illius metalli (alias) illius vel duorū ſimul, vel trium, ad æquale pondus, vel quatuor.

Itē fiat alia mixtio ſic: quōd accipias octo par tes P. & vnam O. & coniūge ſimul, & pone in diſtillatione de H. per octo dies: poſtea tere (alias ce ra) terram illius metalli, aut alterius, & pone ad diſsolutionem, & limo ſi adminiſtrare volueris aliquando de P. auri, & O. argenti: ita quōd de P. ſint octo partes, & de aere vna, & misce ſimul, & pone in diſtillatione de H. per octo dies. Deinde tere (alias cera) terrā ſuam vel aliam, vel alienā: & cum hac medicina perfectū ſolē facies. Ex contrarijs facies quatuor mixtiones: vnum ſcili get pondus O. auri, & octo pondera P. argenti,

RAIMUNDI LULLII

Item aliter: Si accipias de igne auri, & de O, & iusdem medietatem P. & de terra ad medietatem O. & in iste simul cum septima parte nostrae quinta essentiae, & distilla linum desertum cum quo potes cerare terram suam, vel alienam, & feces quae remanserunt. Et sic similiter facies de argento. Et ista tibi, clarissime princeps, sufficient causa breuitatis. Et per istas operationes quas explanauiimus, elucidatur sextum caput in nostro testamento positum: quorum secundum incipit: *Quant tu auras fixat, &c.* Et aliud: *Tu prendas de la medicina 3, j. a quella metras in un crusol.* Et in alio quod incipit: *En tor quella manera conseruant la practica.* Et similiter in alio quod incipit: *Fil le plomb tinguant grand partido de H.* Et in alio quod incipit: *En aque sta semblant manera faras.* Et in alio eiusdem libri quod incipit: *Tu apifaras la perfection da questas, &c.* In quibus quidem satis tractauimus de praeetica abbreviata brancharum, &c. Et nunc de secunda parte huius parti secundae.

SEQUITVR SECUNDA pars huius operi: que tractat de Compositione & rectificatione perlarum, & aliorum lapidum preciosorum & virtuosorum.

DI XIMVS, princeps serenissime, de prima huius parti secundae: que fuit de compositione lapidis philosophorum, & eius multiplicatione, & alijs mixtionibus abbreviatis: nunc consequenter dicamus de secunda parte huius parti secundae, ut proximatum

DE COMP. LAP. PREC. 299
missum fuit in proemio, que tractat de Compositione & rectificatione margaritarum, & aliorum lapidum preciosorum & virtuosorum. Et primo dicam de Margaritis. Opus namque margaritarum sic codies: Primo quod accipias aqua mercurij facta per modum quem docuimus in libro nostro Quintae essentiae, in cap. quod incipit: *R. igitur illa, &c.* Et in nostro Codicillo istis capitulis duobus. Et sic illa aqua in quantitate duarum vel trium ʒ. & in ipsa dissolute ʒ.j. argenti purissimi per calorem digestionis de H. per sex dies. Postea separa feces per distillationem, que erunt albæ. Quo quidem facto ista est aqua qua indiges ad dissoluendum omnia sex metallæ, & illorum argentum viuum, cum quo formetur lapides, qui Perlæ vocantur, per reductionem illorum in primam materiam.

Prima autem aqua sic sit: Recipe auri puri ʒ.j. & dissolute illud cum quantitate dictæ aquæ quantum tibi visum fuerit in digestione de H. sic argentum. Et dissolute in aqua coloris crocei, & trahere aquam deauratam in colore croceo per filtrum, & non cures de illis fecibus, quia nihil valent ad propositum. Postea distilla aquam per alembicum, & serua feces secundas.

Aqua vero secunda sic sit: R. ʒ.j. plumbi, & dissolute in quantum volueris de aqua prima in digestione de H. sicut fecisti aliam: & distilla aqua viridem per filtrum, donec sit tota distillata: & de istis fecibus non cures: & distilla aquam istam per alembicum, & serua feces secundas.

Aqua tertia sic sit: R. ʒ.j. plumbi, & dissolute in tanta quantitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene

Universitatis de
vulum fuerit in digestione H. postea distilla aquā per alembicum, & serua feces secundas vt prius.

Aqua quarta sic fit: R. ʒ. j. stanni purissimi Angliae, & dissolue illud in tanta quantitate aquae, sicut bene tibi visum fuerit, in digestione de H. Postea distilla aquam per alembicum in digestione de H. & serua feces secundas.

Aqua quinta sic fit: R. de Mercurio vulgi in quantitate ʒ. j. & dissolue ipsum in quantitate unus librae cū dimidia aquae dissoluētis in digestione de I. & serua aquā illam, & de fecibus primis non cures: sed de secundis, quas serua vt prius.

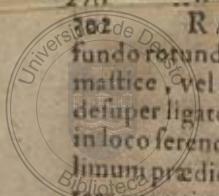
Aqua sexta sic fit: R. ʒ. j. ferri purissimi, & dissolue ipsum in tanta quantitate aquae dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit in digestione de H. Postea distilla per alembicum, & ierua feces secundas, sicut de alijs fecisti.

Aqua septima sic fit: R. ʒ. j. argenti purissimi, & dissolue ipsum in tanta quantitate aquae dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit, & distilla per filtrum, & ejice feces primas, & distilla per alembicum in digestione de H. & serua feces secundas. De omnib. enim aquis feces secundas seruabis in vase suo, quālibet per se. Quare scias istas aquas cū fecibus earū, esse materiā, de qua omnes lapides preciosi cōponuntur. Cum igitur metalla sic resoluta fuerint in aquas. Et à quolibet illorū recipiendo quālibet limū in suo vase: & cū limi isti splendentes cū virtute mirabili, (aliās minerali) & cum magna limositate que preparata est ad recipiendas virtutes influentiarum cœlestium. Et quālibet illarum aquarū reponas in sua ampulla vitrea cū collo longo & fundo rotundo. Deinde

claude

claude orificium ampullarum cum mastice, & corio aluta. Et quamlibet ampullam cum sua aqua ponas in loco sereno per vnum annum integrū, taliter quod nulla res noceat. Et graduatur per virtutes cœlestium, & per subtile ingenii ipsas accipimus & veneramus. Cum talis natura sit ad hoc naturaliter disposita, & graduatiua per cœlestium virtutes, in quibus est natura spiritualis constrictiua, & cōstringibilis, subtiliata atq. simplex tam per ingenium artificis, quam nobilis naturæ restaurandæ (aliās cum molli naturæ restauratione.) Tu quoque sis cautus in resolutione limorum: quia de quolibet limo duas aquas facies, prius distillando Mercur. (aliās, mercurij limū) quem ponas ad partem: quia ex ista parte prima fit aqua terrestris, & aliam ponas ad aliam partem, quam ad partem destillabis, ex qua fit aqua ætherea que suspenditur in loco sereno, vt dictum est, per vnum annum.

Est autem & alia compositio leuior, & melior omni alia compositione, hæc scilicet, dissolutis metallis tuis per modum, vt diximus tibi prius scilicet & qualibet aqua diuisa in partes duas, tu recipe quintam partem illarum duarum, quas fecisti de vna in speciali, & illam mitte cū suis proprijs fecibus, quas seruasti ex destillatione alembici, & solutionem huius partis, quam cum fecibus suppressisti, distilla limum, quod idem est quod liquor, procedens ex duobus corporibus, scilicet aqua & fecibus, qui erit resplendidiss. valde, & feces post distillationem manebunt in fundo cœcurbitæ vasis distillantis. Ponas igitur limum illum in ampullam cum longo collo, &

RAIMUNDI LULLII

fundo rotundo, & claude fortiter orificium cum mattice, vel olibano, & quodam corio fortiter desuper ligato: & suspende limum predictum in loco sereno per vnu annu integrum. Dumq; limum predictu posueris in loco sereno, reuertere operationem ad aliam partem aquarum.

Tu igitur serenissime princeps, recipe feces naturles a quibus resoluti sunt limi predicti per sublimationem de I. Illas mitte quamlibet partem in parte sua secundum suam propriam speciem, in quadam ampulla vitrea cum collo longo in longitudine duarum palmarum: & cum fe cibus misce simul etiam aliam partem aquarum, quam reseruasti, quae vere aquae sorores sunt illarum, a quib. resoluti sunt limi: & claude orificium ampullarum, sicut dictum est supra. Et postea se pelias ipsas in quadam antro in terra, profundè vnius palmæ cum dimidia, & pone circumquaque aliquam rem taliter, quod lapis non noceat, vel aliqua res alia: & stent sic per vnum annum integrum, sicut diximus de alijs. Quippe taliter componi possunt lapides philosophici, cum vna sit via ad annu & ad aliud, nisi quod lapides philosophici corrumpunt, & veraciter alterant indiui duas quarum quandoq; altera indiget maiori sublimatione, vt vidimus suprad in practica, quā diximus. Sicut enim de vna aqua duas magisterio fecisti: sic confimiliter facies in altero miscendo ae rem, & ignem, & terram ad pondus æquale. Et sit tantum de D. sicut omnia alia tria. Sed cum O. ponas P. misces D. & pones O.P.D. sit cōmixta in suo vase in digestione de H. p sex dies. Quib. finitis, diuides liquores dissolutos resultates ex O.P.D.

DE COMP. LAP. PREC.

303

O.P.D. ponatur in cucurbita alembici cum rostro rotundo, & ponas in digestione de H. p tres dies. Deinde extrahe, & pone desuper caput alembici, & distilla limum desertum, in digestione de I. usq; quod feces sint siccæ: quem limū in aere suspende in ampulla cū collo longo: quē stare permittas ad annu integrū. Et dum ista cōpleueris, recipe aliā partē aquæ, quā reseruasti, quae soror est limi suspensi: & ponas illā in consimilem ampullā cū collo longo, & supermitte omnes feces, ex quib limos distillasti: & claude orificium ampullæ, sicut de lapidib. preciosis dicimus: & sepius illam consimiliter in antro profundo vnius palmæ cu[m] dimidia, & fac ut suprad dictū est. Et dimitts ibi stare per annu integrū, & tunc habebis materiam aptā cum spiritu substantiali ad cōponendos lapides philosophicos. Et tantum de hoc quod tibi diximus sufficiant tibi. Princeps Sereniss. quo ad prius de modis compositionū aquarum, per artificiū, cum quib. formabis vros que lapides, si volueris. Sed quia ad præsens nō facimus compositionem lapidis philosophorum: ideo ad præsens reuertemur ad compositionem, quae est lapidum preciosorum. Alibi enim sufficienter tibi dixi, quae de lapidis philosophorum compositione, videlicet in nostro Codicillo.

De compositione & rectificatione Perlaturum.

Quibus igitur præmissis, ad propositū nostrū reuertens, dicamus de compositione & rectificatione margaritarū sive perlaturū. Opus namque margaritarum sic condies. R. aquam mercurij vulgi,

Vulgi, factam per modum quem tibi nunc dicemus: Accipe lunaris liquorem, in tertia rectificatione vel secunda, & desuper vnam libram dicti mercurij, mitte quod natet super argentum per tres digitos, & pone ad inhumandum per tres dies naturales, & magna pars eius dissoluetur cum aqua mercurij, quam extrahe a balneo, & pone in altero vase. Et super feces pone liquorem recentem ut prius, & pone ad inhumandum in balneo simi, vel aqua: & extrahe, & pone aquam illam ad partem in vase altero: & reitera inhumationes & separaciones, donec fuerit totus in aquam reductus. Post hoc vero distillationes illas coniunge in cucurbita, & distilla aquam mercurij per balneum. Et dum videris quod manet quasi spissa, ita quod aqua mercurij & argenti viui sit libra seminis, dimitte & pone ad inhumandum per 6 dies naturales. Post hoc mittas intus margaritas, & infra decem horas dissoluatur, tum tale opus dicitur necessarium, alias magisterium pigrorum. Exubera igitur ipsas per modum que docuimus suprad in exuberatione metallorum, usque quod conuertantur in sal. Post verò pone illud in vase inhumatorio, & mitte superiorius ad pondus unius librae mercurij nostri vegetabilis, & totum fiet aqua in tribus diebus, quam aquam quater distilla. Et post hoc pone intus margaritas, velut in spacio octauarum partis horae, & dissoluentur. Et hoc quidem est propter maiorem subtilitatem. Quam quidem exuberationem aliter docemus, quia etiam dissolui potest in alia manerie cum fleimmate medij: sed oportet ut distiletur. Quae quidem dissolutio patet in nostra

Quinta essentia, in primo libro, in capitulo, quod incipit: Item extrahendi quintam essentiam a mineralibus. Per hoc autem quod primò diximus, elucidator capitulum nostri Testamenti quod incipit: Fil præmentino, &c.

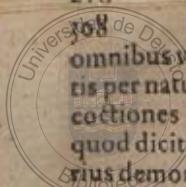
Tu igitur capias margaritas tuos, & pone eos in vase vitro cum collo rotundo, & pone super eos de argento viuo, quod natando manet superius ad modum acies obtusi cultelli & pone ad inhumandum per tres dies, & statim dissoluentur. Et cooperies vas cum coopertorio suo propter puluerem. Et sic formantur quatuor cameræ: quia prima est BDGK. Secunda BEDK. Tertia BFDK. Quarta BDGK. Et post solutionem natabit quedam duriositas ad modum eiusdem telæ. Et haec est forma & iubar perlarm. Et per hoc elucidatur caput scriptum in nostro Testamento, quod incipit: La ostension de la natura. Item, cum senserit quod margaritæ sunt liquefacti inter aquam mercurij, separabis aquam cum limositate margaritarum, colando per pannum bene mundum, & inclinando vas suaviter, taliter quod nihil pastæ cum limositate coletur. Postea pone limositatem cum aqua mercurij in balneo per septem dies, & fiet unum corpus. Et per hoc formatur due camere: prima est ACEK. & alia est ADBK. Et elucidatur capitulum nostri Testamenti quod incipit: Quantu verras, &c. Post haec vero habebis formas & modulos tuos ex aere, ad quorum facturas volueris esse margaritas: & consimiliter spatulam auri, & imple modulos, id est, formam tuâ de pasta perlarm, & cum altero cooperi: ita quod margarita sit plena.

modo facta, & indiguerit foramine, perforabis si lo auri in illa parte, vbi melius visa fuerit, transference per ambos modulos (alias) per ambas molles: & pone ad desiccandum in vase simul Zay baya, id est lapis marmoreus, vel vitri: & coagulatione bene siccatum. Et pro hoc quod nunc diximus, elucidatur capitulum nostri Testamenti quod incipit: A pres sua artificio, &c. Præterea post formationes margaritarum capias eas, absque eo quod eas tangas manu, & postquam eas habueris ad modum pisii, & habebis ut visum tibi fuerit & placuerit, tu cauabis eas ex vtraque parte. Post vero ponas ipsas in aqua limositatis, quæ est unum corpus cum aqua argenti viui, & dimitte ibi stare per quartam vel quintam partem horæ, & extrahe citio. Et confessim ponas eas in ovis ad umbram per octo dies naturales, & germinabit ouum de die, de tribus in tribus horis; & postea extrahe eas, & videbis eas pulchras, & pulchriores naturalibus. Et hoc tibi sufficit ad effectum. Per hoc autem formantur duas cameas alias, quarum prima est ADBQCGBK, & secunda ADBQ. Et elucidatur per hoc capitulum nostri Testamenti quod incipit: Quantu auras formadas, &c. Si autem in opere isto prolixiores vis videre sermones, quæ ras in nostro Testamento cap. 5 allegato.

De comp.

De Compositione lapidum preciosorum, virtuosorum. Et primò de Compositione Carbunculi.

Carbunculus quippe est rex omnium lapidum, sicut aurum omnium lapidum metallorum. Vnde rex & princeps serenissime, si tu vis ipsu artificialiter componere quod sit ita virtuosus & virtuosior naturali. Recipi de aqua terrestri auri indurativa, quæ fecisti, ut superius diximus, & pone ipsa in vas, quod sit factum ad modum unius figuræ inferius scriptæ, rotundum vel quadrangulatum, vel triangulatum, sicut placuit: & in ipsa modulo certo existente, nauigando in vase aquæ terrestris, per spacium quintæ partis horæ. Quæ finita, capte lapidem cum forcipibus aureis, vel argenteis deauratis, & fac taliter, quod superficies lapidis tangat aquam induratiuam, & stet sic per tres dies. Deinde extrahe modulum cera, in quo est aqua ætherea indurativa per virtutem aquæ terrestris in similitudinē grana. Et cum ipsum modulum extraxeris extra vas, expolia ipsum lapidem à cera, qua indutus est, & da sibi arteticum. Sed post dimitte ipsum stare per tres dies in umbra, & continuabis ignem illum per nouos dies in Vere, & in Estate per quinque. Finita ista decoctione, da sibi decoctionem aliam: quæ Arterhesis vocatur per conditionem temporum antedictorum. Deinde psequeatur decoctionem, quæ similiter dicitur, per quinq. dies cōtinuos. Deinde trahas lapidem tuum perfectum cum ta sit plena. Etsi fuerit rotunda, vel quoquis alio modo

omnibus virtutibus & pertinentijs sibi attributis per naturam. Dum verò feceris prædictas decoctiones, scias quod lapis stare debet in vase, quod dicitur Perfectorum: cuius figuram infra rius demonstrabimus. Et scias, princeps serenissime, quod informatio omnium lapidum preciosorum eiusdem est & viæ, & uno modo fit. Sed finem suorum colorum & virtutum accipiunt ex passione diuersarum materiarum quounque sint terminatae per virtutem ultimæ formatiōnis, quam lapis capit per virtutes ignis communis in propria forma, sub conseruatione suarum virtutum operatiuarum. Et perficitur eorum virtus à natura supercœlestium, secundum materiæ capacitatem. Similiter omnes decoctiones æqualiter exhibentur omnibus lapidibus, præter Dyamantibus, quorum decoctio lögior est, ratione suæ duricie. Virtutes verò lapidum ponere non curamus in præsenti Compendio: cū intentio nostra non sit in præsenti Compendio, tractare nisi de ipsorum Compositione tantum. Tunc sufficit tibi, quod omnes secundum istam doctrinam compositi, sunt tantæ virtutis, sicut quos natura producit, & etiam fortiorum, & plures virtutes sunt habentes quam naturales, ut ex perti fuimus saepius in à nobis compositis gemmis. Et satis de virtutibus cuiuslibet tractauimus in nostro Lapidario, quem scimus tibi misum à domino Odoardo rege Angolorum. Ideo hic in summa tantum de aliquibus tractamus, quo ad eorum veram compositionem: ut compendium tibi reddamus, & non prolixitatem negotij præsentis.

De comp.

De compositione Dyamantis.

Compositio quidem Dyamantis fit ex natura argenti transmutati in naturam lapidificam. Et sic per arte in ingeniosam fieri potest. Recipe de aqua argenti terrestris, & pone illam in vas indurationis ad indurandum, & mitte intus modulū cereum per temporis spaciū suprà prædictum de Carbunculo. Postea mitte de aqua aerea in modulo, in quo formari debet dictus lapis. Postea da sibi informationem in umbra per tres dies naturales, quæ est prima informatio, quando aqua aerea sit gumma virtute spiritus aquæ terrestris. Postquam verò administrasti aliam informationem, quæ fit generando modulum cū forcipibus de auro, vel argento deaurato: id quod est inferius ad superioris moue taliter, quod lapis tangat aquam induratiā: & stet ibi per tres dies continuos ad solem fortem in Aestate: in Vere verò & Autumno per sex, & in hinc per duodecim. Quo facto, fac transfire per decoctionem, quæ dicitur Optesis, & per aliā, quæ dicitur Optatesis: per tempus, quod suprà scriptum est de Lapidibus philosophorum. Sed in digestione tertia, quæ dicitur Sulphur, stet per quatuor vel sex dies continuos: quia ratione suæ indurationis, indiget magis de ista digestione, quam alij: quia inter cōpositiones Lapidis, nullus alius est tantæ soliditatis: quia nec ferrū, nec ignis ipsum sine speciali artificio dividere potest, ratione altitudinis suæ naturæ: sicut ad longum ostendimus in nostro Lapidario, ubi de virtutibus ipsorum determinauimus.

De Balasso.

Balax lapis est creatus, seu generatus, seu cōpositus ex duabus naturis, duplicitis argenti viui & qualiter mixtis: scilicet ex aqua aerea auri simul compositis, in modulo suo ad indurandum in aqua induratiua argenti similiter mixti & qualiter. Deinde quod prosequitur perillas tres decoctiones, sicut in decoctione Phisicalium lapidum diximus: & tenendo processum sicut in cōpositione Carbunculi.

De Saphiro.

Saphirus gignitur siue componitur similiter ex natura duplicitis argenti viui aquatici simul & aqua ætherea argenti, & ex aqua ætherea stagni in quarta parte ponderis aquæ argenti: & similiter de arte induratiua argenti, & de aqua induratiua stagni per dictum pondus: induratus in modulo cereo, & decoctus eo modo, sicut de alijs dictum est suprà.

Alabandina.

Alabandina vero componitur ex argento viuо ferri, & est coloris rubei valde resplendentis ratione sulphuris & econuerso, in naturam aquæ aereæ ignitæ recipiens naturam argenti viui. Et quia natura sua est aeris: ideo restringit sanationem, R. ergo de aqua aerea ferri: & imple modum cereum post virtutem restrictiuan accepta, & indura illam in aqua terrestri ferri, & persequere per informationes superius de alijs datas.

De Tora

De Torquete.

Torques componitur ex natura duarū aquarū aerearum, & duarum constrictuarum. Recipe ergo 3. iiii. aquæ aereæ veneris, & vnam aquæ aereæ plumbi, & pone ad indurandum in modulo cereo, in aqua induratiua veneris, mixta cum aqua terrestri plumbi, per pondus dictarum aquarum aeris & plumbi: & da sibi informaciones quas diximus de alijs, & decoctiones.

De Smaragdo.

Smaragdus componitur ex natura duarum aquarum aerearum, & duarum restrictiuarum. Ad componendum ipsum igitur, recipe quot partes volueris de aqua terrestri argenti. Et cum illa miscet quantum volueris de aqua terrestri cupri, donec videas quod habeat intensum colorem, vel remissum secundum quod volueris. Et pone prius modulum cereæ in proprijs aquis istis terreis, per spacium quintæ partis horæ, vt melius implatur virtute induratiua. Et post quidē imple modulum aqua ætherea cupri, & pone ad indurandum per vnam partem horæ. Postea verò gira modulum, vt dictum est de Carbunculo taliter, quod aqua induratiua tangat aquam aeream congelatam. Et dimitte sic stare per tres dies continuos ad fortē solem: in aestiuo tempore, in Vere & in Autumno per sex, & in Hyeme per 12. Quibus ita finitis extrahe lapidem induratum, & fac ipsum transfire p tres informationes, intellige decoctiones tres: quarū 1. dicitur Optasis: secunda Optatesis. & 3. dicitur Sulphur, vt suprà sat is explanauimy, ubi descript. illas depinximus.

RAIMUNDI LULLI

De Helyotropia.

Helyotropia etiam componitur ex illamet natura, de qua Smaragdus componitur. Et per pondus & per mixtiones aquarum illius, nisi antequam illi inspissiuè, sicut albugo oui, extrahe modulum tuum cum forcipibus auri vel argenti ab aqua induratiua, quæ est Indurata vel quinq; guttas minimas, de aqua ætherea ferri. Tunc illum modulum mitte cum aqua induratiua per vnam partem horæ. Postea extrahe illam, & pone in aqua induratiua per quintam vel octauam partem horæ (alijs) ad vnu Miserere. Postea extrahe, & da sibi indurationem per tres dies ad solem in aqua terrestri Smaragma, quando modulum, ut de alijs dictum est. Postea extrahe illam à cera, & da ei informationes, ut diximus de alijs.

De Monasco.

Monascus est lapis habens colores multifores: quia quædam sunt albi, alij rubei, & alij medij inter nigrum & Lazurium: & alij albi obscuri, sicut Calcedonij. Et quilibet istorum habet suam diuersam naturam & virtutem in Operacione. Sed inter omnes hos magis laudatur rubeus, sed vtriq; sunt boni secundum propriam naturam. Albus componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea stanni, & ex aqua aerea plumbi æqualiter mixtis, positus ad indurandum in modulo habente figuram hominis, in aqua induratiua argenti & stanti per æqualia pondera. Rubeus verò cōponitur ex aqua aerea auri posita ad indurandum in aqua terrestri auri, & in aqua terrestri ferri,

DE COMP. LAP. PREC.

restri ferri, mixtis per æquale pondus. Velo posse componi ex aqua aerea auri, & ex aqua aerea argenti, æqualiter mixtis, positis ad indurandum in aqua induratiua auri. Item niger componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea auri, induratis in aqua terrestri argenti, & in aqua terrestri plumbi positis ad solem, & quod transeat per omnes tres informationes, eomodo, sicut de alijs suprà dictum est.

De Topacio.

Topacius componitur ex natura duplicitis argenti viui redacti in speciem aeris, sic: Recipe aquam aercam auri, & misce cum illa ad quintam partem aquæ aereæ ferri: & pone in modulum ad indurandum in aqua induratiua auri: & fac consequenter, sicut de alijs diximus.

De Calcedonio.

Calcedonius componitur ex aqua terrea ferri, & ex aqua terrea argenti mixtis æqualiter, & in modulum positis in aqua terrestri ferri simul mixtis æqualiter. Et quod transeat per omnes tres informationes eomodo, sicut de alijs dictum est.

De Berillo.

Berillus componitur ex natura duplicitis argenti viui. Vna est de aqua argenti aerea, & alia de aqua stanni aerea mixtis æqualiter. Imple ergo modulum, & induretur in aqua terrestri argenti: Dein da sibi informationes & decoctiones eomodo sicut de alijs diximus.

De compositione Perlarum.

Sed quia prius diximus de rectificatione mar-
garitarum: ideo & nunc dicamus de earum com-
positione. Compositio vero perlarum fit ex sub-
stantia triplici argenti viui cōuersi in substantia
aquaæ aereæ. R. igitur aquam aereum stanni, & a-
quam aereum plumbi, & aquam aereum argenti,
æqualiter mixtas & induratas in modulo cereo
in aqua indurativa stanni & argenti æqualiter
mixtis, & transeant per informationes, sicut di-
ximus superius de alijs.

Perlæ etiam secundum aliam viam componū-
tur sic: Pulueriza eas partas minutæ in puluerē
subtilissimum, & dissolute illas in tali aqua, sicut
metallum dissoluisti superius dictum in parte il-
la, vbi tractatum est de metallorum dissolu-
tione. Vel dissolute eas in aqua, vbi argentum viuū
vulgi dissoluisti super indigestione L ponendo
de aqua dicta quod natet super margaritas, in
grossitudine medij digiti. Et post dissolutionem
natabit quedam limositas ad modum cuiusdam
telæ. Et ista tela, princeps serenissime, est forma
transparens orientalis in paruis. Et per hoc quod
diximus elucidatur capitulum unum nostri Te-
stamenti, in illa parte quæ tractat de paruarum
perlarum cōfectione. Item & postquam senties
quod margaritæ sunt liquefactæ intus, aquam
mercurij separabis cum limositate mar. in aliud
vas, inclinando vas suauiter, taliter quod nihil
de fecib. vadat cū aqua & limositate. Si vero cū
aqua limositatis fuerit aqua de fecibus, colla ipsa
per pannum sericū bene mundū. Post hoc pone
aquam

quam illa in qua est limositas paruarum in am-
pulla cum longo collo, in digestione de H. per 8.
dies, quibus transfactis, fiet illa cū limositate me-
talli, totum vnū corpus. Et per hoc elucidatur a-
liud capitulum nostri Testamenti. Pōst vero ha-
bebis modulos tuos de auro puro, vel de argen-
to deaurato à parte interiori, ad similitudinem
cuius vis margaritas existere, vel formare. Et cō-
similiter spatulam auri vel argenti deaurati. Et
fac quod moduli sint in duas partes diuisi. Et si
modulus fuerit rotundus, vel quoquis modo for-
matus, seu figuratus, & indiguerit foraminibus,
perforabis illū vbi vis. Postquā modulus coniū-
gitur alteri, vel cū altero: imple modulū tuū de
pasta pulueris, quæ remansit de aqua ex limo fa-
cta. Itaq; vtraq; pars moduli sit plena pasta, & p
foramē moduli mitte vnū filum auri, & sic facies
omnes. Et dimitte sic stare pastā in modulis suis
p vnū diem naturalē. Quo tamē facto, si videris
quod modulū possit diuidi à pasta, trahes grana
illa à modulis: & sic non dimitte siccare, donec
possis ipsa grana extrahere. Dum q; extraxeris à
modulis iam dictis, pones ipsas ad deficandum
in quadā lamina vitri, quæ sit ampla & plana, &
cooperi cū quodā vase vitri, vel cū aliqua re alia,
ne ipsas puluis tangat: & teneat ibi donec sint be-
ne siccæ. Et per hoc, quod hic iam breuiter dixi-
mus, elucidatur cap. nostri Testamēti q; incipit:
Præterea, &c. Et post formationē margaritarum
& illarū desiccationē, tu accipies filū auri longū,
& mittes illū p foramina illorū. Et caueas quan-
tum fuerit possibile, quod non tangas illas cum
manu, sed cum forcipib. auri, vel argēti deaurati.

RAIMUNDI LVLLI

Postea habeas quoddam vas vitreum ad modū
oui gallinæ foratum, & cauabis illas ex vtræq; par-
te. Et illud quod est intus pone extrā. Post hoc
verō pone margaritas suspensas p filum auri in
aqua limonitatis, quā p nouem dies posuisti in di-
gestione de H. taliter quōd submergantur in a-
qua: & statim pone desuper cooperiorū, & di-
mitte sic stare ipsas p duos dies naturales: quib.
finitis extrahe, & pone illas ad umbras, vbi sol
non tangat eas p tres dies naturales. Deinde ad-
ministra scilicet formationē Optesim. Hoc mo-
do pones tres paruas in filo auri: deinde mittas
in vnā testam oui mundam, quæ cooperiat illas
vel plures secundum illarum vel oui quantitatē:
deinde alias, & ponas in vas vitreum vel ouum,
&c. deinceps, donec omnes ordinatae fuerint.
Et si fuerit tēpus æstiuū dimitte illas stare sic ad
solēm p tres dies naturales, in Vere, & Autūno
per sex, & in Hyeme per nouem. Sed nullā deco-
ctionem Opteticam consulimus tibi in Hyeme
alicui rei facere. Et qualibet die gira bis oua, vel
vasa supradicta, de tribus in tribus horis. Finitis
quippe his dieb. extrahas margaritas tuas. Dein
de administra sibi formationes p tres dies p de-
coctionem q̄i tertiam, quæ Sulphur dicitur, in va-
se quod dicitur Perfectorium. Quibus finitis, tra-
hes tuas margaritas à tripede Athanor, & vide-
bis eas perfectas: quia naturalibus prævalebunt
in omni perfectione: & tunc vttere illis sicut vo-
lueris. Fit autem ista fabricatio similiter de con-
chilib. inuentis in ripa maris, quæ colores habēt
multum varios: quia quædam sunt alba, vt Perlæ
cum colore orientali: quædā crocea ad modum
auri

DE C. M. L. A. C. P. R. C.

347
auri purissimi & splendidissimi, similiter colorē
habentia orientalem. Alia verō sunt cum colore
ballacis, simili modo orientali. Potes igitur, prin-
ceps serenissime, de quibus vis conchilibus
Perlæ componere, & Perlæ erunt illius coloris,
cuius fuerint conchilia, de quibus compositæ
fuerunt: fitq; opus pulcherrimum ex omnibus
istis, & in multis utilibus valde. Non tamen vidi-
mus terræ partes, in quibus huiusmodi conchis-
lia sint & reperiantur, nisi in Cypro, prope ciuita-
tem Famagostæ. Et in regno Portugalliae prope
ciuitatem Vlyssibonę in littore maris. Et in qua-
dam villa, quæ dicitur Canilla, & in alio loco, qui
dicitur Portus Mueue: & ad latus usq; ad S. Vin-
centiū de fine mundi. Vidimus enim omnia ista
dum ad Angliā transiūmus, per intercessionem
illustris regis Angliæ Odoardi.

Hec igitur omnia quæ tibi diximus, rā de lapis
dib. physicalibus, quam virtuosis & preciosis, ti-
bi causa breuitatis nūc sufficiant: quia tibi in hoc
libello comp̄. diū tradī breue & nō prolixum.
Et q̄a per doctrinā tibi traditā, potes alios quos
vis cōponere cōspicio colores proprios uni-
uersiusq; lapidis, & formas & figuræ illorum. Et
tunc facere quæstiones de aquis diuersis secundū
doctrinā tibi traditā. Et si tu ista quæris grossi
pedalis sum aliqua subtilitate operis cōplicueris,
inuenies verū esse quod tibi diximus. Noli tamē
festinare, nec ab opere cessare, nec agites naturā
p minima. Et si diuiseris naturā per minima ope-
ris, plus dabit tibi, quā optas. Si verō vis scire ra-
tionē: quare aqua istius doctrinæ tantam habet
virtutem, vt per artificium illarum natura com-

ponatus ex una parte: & isti lapides artificiales potentiores & maiorum sunt virtutum, quam naturales. Quare philosophorum lapides sint tam actiuitatis & virtutis, sicut diximus, queras in Lapidario nostro, in quo prolixè tractauimus de omnibus his, & ibi habebis omne complementum. Cum intentio nostra in praesenti compendio, nisi practicam nudam à theorica, distinguere: cum adiutorio illius qui est trinus personaliter, & unus essentialiter, omnis boni largitor existens, regnans per omnia secula.

- A Significat Deum.
- B Quatuor elementa confusa in metallis.
- C Lunariam rectificatam in qua soluuntur elementa.
- D Quintam essentiam vini.
- E Aurum, quod dicitur Sulphur naturæ.
- F Metallum.
- G Limos elementorum.
- H Calorem primi gradus.
- I Calorem secundi gradus.
- K Calorem tertij gradus.
- L Causam corporum immediatè genitam propter dissolutiones corporum.
- M Spiritus corporum perfectorum.
- N Aquam metallorum.
- O Aerem ipsorum.
- P Ignem eorum.
- Q Instrumenta vitrea.
- R Ipsius lapidem.
- S Elementa.
- T V pores.
- U Aquam claram,

E Azot

- E Azot vitrum.
- F Vapores ex eo resoluto.
- G Sulphura sicca genita ex ijs vaporibus.
- H Sex metalla.
- C Temperamentum.
- D Intemperamentum.
- E Neutralitatem.
- O Quantum Elementum.
- P Quartum scil. ignem, elementum.
- Q Tertium, scilicet aerem.
- R Secundum, scilicet aquam.
- S Primum, scilicet terram.

Inter hæc, tria sunt necessaria in Operæ isto, scilicet Corpus significatum per N. Spiritus per O. & Anima per P.

Sunt & alij gradus digestionum, alijs signis signati.

EPISTOLA ACCVRTATIONIS Lapidis Benedicti Raimundi Lullij, missa olim Domino Roberto Anglorum
Regi ab ipso. Anno Domini
M. CCCC. XII.

In virtute sanctæ Trinitatis, ipsiusq; infinitæ bonitatis, &c.

Vm ego Raimodus de insula Maioriarū, iā præteritis tēporibus, plures libros in arte trāsmutationū cōposui, sem: & librū omnīū librōrum secretissimum, de lapidum preciosorū secundū virtutes suas compositione, quæ est ars difficilior omnīū

qua

RAIMUNDI LULLII

que per arte fieri possunt: tibi Roberto regi vul-
gari sermone transvisi, ut certior in laborando
existeres: quia scientia omnium experimentorum
fallax est. Cum inter quascunq; operationes tibi
vannus modo infaciles, tam ex parte influentiæ,
quam tibi ingenium artificis applicationis erro-
res vidimus occurtere. Ideo omnes libros meæ
compositionis tali stilo scribere volui, ut quan-
tum esset ex parte scripturæ, nullum in errorem
cadere contingat: vt tu nosti in libro nostri Te-
stamenti & Apertori: vbi omnia clarissimo ser-
mone tractavi, que per artem fieri contingunt.
Quos libros puto iam te bene perlegisse, & su-
preme intellexisse. Te tamen ad ea quæ ibidem
scripta inuenies admoneo, vt deo summo place-
re studio labores. Et omnia tibi in secreto artis
reuelata, apud te retineas, ne thesaurum apud
indignos dispergas, ne Deus scilicet, hoc iudi-
cium depositat. Omnibus autem Deo dilectis si-
ne precio si possis eis omnia communicare, quæ
tibi Deus ostendere dignatus est. Ego cum Vien-
nam transvui, literas tuæ manus inueni mihi an-
temissam, quam legens te solerti studio percepi.
Tuis autem mandatis propter certas occupatio-
nes acquiescere non potui: Deinde Salernum
iui, vbi cum quosdam libros Medicinæ ex prin-
cipijs artis obrogatum quorundam extraxi: tu
me continuo litera visitasti, vbi intendebas que-
rere de ingenio artis lapidis benedicti, si via da-
ri posset breuior vijs scriptis in alijs meis libris.
Hoc autem querere ociosum mihi visum est:
quia in cuiuslibet intelligentis præsentia alicu-
ius scientiæ omnes Syllogismi etiam nunquam
scripti

EPIST. ACCVR T.

321

scripti sunt. Quare vt extimo, si tu mea scripta in-
telligas, & non es vijs nostris contentus, elige ti-
bi breuiorem mea applicando. Quæsiuisti etiam
quis trium lapidum vtilior, breuior, nobilior &
efficacior sit. Plenè hoc alijs meis libris declara-
ui. Tum vt petitionituæ acquiescam, dico, viam
Mineralium longam & periculosa fore. To-
ta enim via mineralium consistit in duabus a-
quis: quarum una facit lapidem volatilem sine
labore & periculo: alia autem eum fixat, & se-
cum fixatur cum periculo: quia hæc aqua ex-
trahitur, vt nosti ex quodam menstruali sce-
niti immassati ex rebus quatuor. Et fortior est: qua
mundi & moralis: cuius spiritus totam tinetur
fermenti ampliat. Et maius periculum est,
ne in ablutione effugiant apud quemq; cum in-
genio laborantem. Ille lapis cum breuiore tem-
pore, & cum magna fortitudine conuersionis
producitur.

Lapis verò animalis est ille, qui non habet fi-
nem propter regere elementa: in quo maior est
sciëtia, quam in aliquo alio lapide. Et ibi possunt
maxima secreta naturæ extrahi non solum quo
ad Lapidis compositionem, sed etiam quo ad
cuiuscunq; rei in alteram transmutationem, vt
in Apertorio factum declarauit. Effectus illius la-
pidis est valde magnus & mirabilis, vt ibidem
ostendimus.

Lapis autem vegetabilis, quanquam longus
sit: tamen est carus, si supremæ compositionis
debet sequi animalem, quo ad rectificationem
elementorum. Et si sic præparetur, eius effectus
transcedit animalem. Ideo Elixir magnum in
vegetabili,

vegetabilis ita accurtari potest, quod mirabile videatur cum tanto effectu transmutationis, & omnino transmutatum per lapidem vegetabilem. Nam in virtute bonitatis & magnitudinis transcendent propter quintam essentiam, de qua lapis impragnatur, qua in mundo mirabilia facit.

Onne autem aurum albificum ex corrosiuis fit, & ex quinta essentia incorruptibili, quae cum fermento fixatur per ingenium artificis. Talis autem quinta essentia est quidem spiritus in lapide mortificatus & vivificatus. In animali autem Alum est summa medicina corporibus humanis, ut si ex sanitate extraheretur. In vegetabili est restitutio iuuentutis, conseruatio corporis humani ab omni accidental corruptione. Et sic ut sit spiritus quintae essentiae, est ille qui tingit & transmutat, si cum debito fermento impalteatur, & sanius & nobilis opus vegetabilium.

Quesiuiti de accurtatione. Dico quod omnis accurtatio est diminutio à perfectione. Quoniā medicinae quae per accurtationem fiunt, minorē effectioni habent transmutationis. Accuratio autē lapidis mineralis potest esse multiplex. Sed mihi video ut eius effectus transmutationis non diminuatur, tunc solum post primam calcinationem & putrefactionem quae fiat per primā aquam bene limpidam & clarificatā viginti diebus: minori autē tempore nihil fieri potest. Postea semper puluis colore sanguinis sui, & distilletur secunda aqua summo ingenio, ne spiritus euadant secundum ingenium datum in Testamento nostro. Et accipe solum ultimam partem aquę post rubificationem alembici, & in ea aqua solue-

pulueres

pulueres locando in aqua calida. Et ibi cooperato vase perseueret die ac nocte vñā post solutionē. Postea suppone alambicum, & distilla in balneo totam aquā, donec remaneat, nisi quantitas aquę in pondere pulueris. Hanc aquam distillatā abijce: quia nihil de spiritu debet habere: reliqua verò quae remansit cum corpore, vase bene clauso in cineribus calidis congela: quo congelato fac aliam aquam, & superfunde, ut dictum est, distillando & congelando. Et hoc continua usque ad decem vices: postea procede soluendo & congelando totiens, quotiens tibi placuerit, vel donec amplius congelari non potest. Et scias quod in qualibet solutione completis decem ablutionibus, corpora incerta quantitate transmutantur in aurum. Et hanc medicinam ad maximum in octoginta diebus completere poteris.

In animali vero non video accurtationem aliquam, nisi ut terra cum igne regatur, & aqua cum aere, & ideo valebit: & est accurtatio medij temporis.

Nūc verò ad vegetabilem venio, vbi est principale intentum, & secundum ingenium magis securum: quia semper timetur in minerali, ne spiritus in ablutione effugiāt propter aperire vase. Hic autem non est timendum, quia vas ante fixationem non aperitur. Et ut te magis ad vegetabilem teneas, hoc tibi secretū reuelabo. Accipe nigru nigris nigro, & ex eo partes octodecim distilla in vase argenteo, aureo, vel vitro, per modū dictū in Testamēt. Et in prima distillatione solum recipie partē primā cū dimidia, & hanc partē iterum pone ad distillandū. Et huius iterum quartam

RAIMUNDI LULLI

tam partē & tertio distilla. & huius recipe duas: & in quarta distillatione paucō minus quām totū. Et sic distilla illā partē vsq; ad octo vel no- uem vices vel decies: Postea habeas duo vase sa- sta ad modum picturæ huius, quorum quodlibet habeat alembicum annexū. Et in uno alembico sit ingenīū: vt bocia intret os alembici, & sit æqualis spissitudinis ad vnam palmam: & alter alembicus intret in bociam alterius. Hoc autē ideo fit, vt firmiter possint insimul collari. Pone ergo in qualibet bocia vnā libram huius aquæ, & 3. fermenti bene & optimè purgati & foliat: & habeas furnum cum ingenio factum, vbi vnum ignis carbonum, possit per brachia furni tempe- ratum calorem partiri, vbi colloca tua vase, & fac ignem. Et est hoc ingenīū excellentissimū: quia hic ignis nō potest fieri maior quām necesse est. Tunc enim quādō ampulle sentiūt calorē, statim soluitur in eis fermentū: tūc liga circunquaq; ad cannas alembicī, & bene spica. Et ybi intrant cu- curbitæ, sint strictæ: & spongias tene continuē madidas cum aqua ferrea. Et cum hoc ingenio apparenter vides qualiter qualibet libra bis dis- stilletur in die, & bis in nocte: & remanet conti- nuē vna quilibet in vase: quia quantum ascendit ex uno vase, tantum intrat de alio. Et cum sic vi- deris ascendere & descendere cum æquali igne, cōtinuē videbis qualiter ratione caloris subtilia- tur & inspissatur spiritus. Et hoc misericordiū huius artis: quia si diu ita distillaueris cōtinuē, semper aqua in gradu subtilitatis & acuitatis ascēderet, & cōtinuē propter fermentū inspissatur. Ergo quā- to distillatio eius fuesit leuiori igne, tanto subti- lior

EPIST. ACCVR.

lior erit in spiritu & fortitudine, & ingrossata cō- tinuo fermento. Hunc autē modum tene vsq; ad viginti vel viginti duos dies: & inspissabitur qn̄ta essentia aquæ huius benedictæ. sic quod am- plius non ascendet: & cum fermento fixabitur, & in lapidem consequenter. Et cū hoc videris, am- bo vase extrahe simul, & loca in simo vel balneo. Et iterum statim in vna nocte soluetur, & tunc iterum congela. & hoc fac ter. Et amplius mane- bit in Dei virtute, & potētia, & gratia exaltatus, quod bene congelari non poterit: quoniam vt oleum videbitur inspissatū aliqualiter. Et hic est preciosior modus omnibus quæ fieri possunt. Tū scire debes, quod si fermentū albū posueris decē diebus, cōgelabitur quinta essentia super ipsum, eo quod res multū grossa, terrestris, & firma est in Luna. Sed nō ita citò soluitur post cōplémentum fixionis quintæ essentiae, sicut in sole. Vnde quasi in fine complementi tempus nō est diuer- sum in albo & rubeo. Et Deus nouit, quod hic modus in effigie, subtilitate, & virtutis bonitate cunctis operibus mundi est subtilior & melior: quanquam illas proprietates Elixiris nō habeat, quas philosophi tempus magnū habere affirma- bant. Puta si hanc medicinā complētā iunxeris cum quolibet metallo, quod transmutatio fieret secundū primam: puta, si medicina sic confecta nō reperitur: quia iam quinta essentia, quæ torū lapidē cōponit quo ad eius motū & tinctoriā, est iam fixa & firma in fermento simul iuncto, sic quod faciat transmutationem secundū hoc fer- mentum. Sed si velles medicinā facere vniuersa- lem secundum modum iam dictum, nō oportet

126

te facere fixionē super aliquo metallo, sed super sua propria terra: & tunc cū metallo coniūgetur. Nunquā tamen hoc mihi placuit: quia eius fixio est multū periculosa & lōga, & raro terra propria est bene naturalis: & si naturalis esset, tamen effectus ipsius post completum esse, non inuenitur tanta potētia sicut hic, quando quinta essentia super altero fermentorum fixatur, vbi citō sit fixio, & effectus citius & fortis si causas cognoscis: vt pote quare medicina transmutet me verū dicere asserens. Tene te hic, & modō ingenium principale tibi notū feci. Et seias, quod si peracta decima octaua distillatione, in ea aqua solueris aurū, & postea euolare miseras aquā lento igne, & aurum deinum in humido loco. vel balneo locaueris, statim in quatuor diebus per se soluetur. Et hæc solutio est aurum potabile, habens molitas virtutes, vt in libro Conseruationis honestæ vitæ scripsi. Insuper si cū isto auro sic soluto bene miscēdo impastaueris argentū viuū septies sublimatū cum vitriolo, & līnt pro vna ʒ. auri septē argenti viui, & postea sublimaueris impastatum aliquibus vicibus, semper sublimatum super fesses reducendo fixabitur Mercurius in medicinā penetrantem & optimè tingentem.

Item aliud miraculum. Si ʒ. j. huius auri sic soluti per se poneretur in igne lentiſſimo octo diebus cum centū partibus mercurij, cōgelaret totum in aurū. Hæc enim mirabilia sunt in natura; & tamen hoc totum prouenit ex parte spiritus aquæ, quæ in solutione auri cū auro inseparabiliter fixatur. Et potest ingenium altum miscere modos mineralium & vegetabilium. Et medicinam altera

327

altera via breui in hunc modum cōponere. Distillato lapide vegetabili, vsq; in oam distillationem, quod tota aqua super fléginate sit, & hoc in quinta vice cōtingere solet. Tunc habeas vitrioli bene lucidi, & optimi cinabrij in æquali pondere, & insimul miscendo optimè tere, & in sole desicca sic, quod tibi videatur, quod tota aquositas exhibet, sic exiuerit. Tunc projice intus aquam tuam, & distilla lento igne in principio, & in fine forti, vt moris est, in aqua philosophorū acuta: & tunc spiritus quintæ essentiaz vitrioli & cinabrij, quæ principaliter constitutū lapidē mineralem, miscentur & coniungentur cum spiritu quintæ essentiaz aquæ ardentis: qui spiritus est anima lapidis vegetabilis, vt tibi notum est. Et hoc continxua vsq; ad decem vices, puta à quinta incipiendo. Et sic cum ipsis corporibus continua distillationes quinque. Et habeas in mente, quod res tunc sint optimè desiccatae & aridae, antequā in aquā projicias, fac quod tota aqua sic exiccatā, & spiritus remaneat: qui propter fortitudinem aquæ ardentis coniūgatur. & in qualibet distillatione nouas res imponere debes. Et cū perfeceris decimam distillationē, cōputa à principiando aquæ ardentis, recipiendo aurum in pondere, vt suprà dictum est in vegetabilibus per se, & loca in furno, cōponendo singulariter, vt dictum est. Et tunc videbis mirabilia: quoniam in decem diebus tota fixio complebitur, quæ in vegetabili simplici non complebitur. & hoc est, quia spiritus unus ingrossat alium. Et quia spiritus quintæ essentiaz vitrioli est magis fixus & grossus, quam spiritus quintæ essentiaz aquæ ardentis: & etiā magna est cō-

CORDIA inter spiritum vitrioli & naturā auri: quia ambo ex eisdem principijs cum mineralia sunt trahunt originem: Ideo spiritus vitrioli coniunctus spiritui aquæ ardenter inspissat eum, & adhærere facit eum citō auro, vt secum fixetur. Et crede mihi, quod hæc curtatio est præ excellens in arte quantum ad aurum albricum, non tamen ad virtutem medicinalem.

Aduerte, quod multi philosophi dixerunt infinitas operationes: puta calcinationes, solutiones, &c. Et hoc totū, vt spiritus quintæ essentiæ possit bene coniugi fermento, & fecerūt multas reiterationes, vt spiritus iam coniunctus corpori, in illa operatione fortificaretur per alium spiritum: & sic fecerunt vnā aquam, & calcinauerunt corpus, & dixerunt spiritū adhærere. Et fecerunt aliā, & soluerunt & coagulauerunt spiritum illius aquæ cum fermento. Et postea iterum aliā, & soluerunt & coagulauerunt, & sic fatigabant se multis diebus, antequā aliam medicinam producerent. Et per hoc tibi notum est, qualiter hoc quod illi diuersis operationibus & maximis periculis quæsierunt, hic multo meliori ingenio, vnica actione completur. Et necesse est hæc medicinæ esse optimâ & meliorem, quam si persuos modos cōpleretur: quoniā in singularibus aquis pauci sunt spiritus, & quando agunt, agunt solum extremitates. Et alij spiritus cum illis fixari, & res grossæ: sic quod medicina effet aliquādo fugitiua: quia spiritus non sinis in intimis fermenti, sed in extremitis, ubi spiritus nō possunt fixari, & ideo, &c. Et sic facta fixione, procede per solutionem per se in balneo, vt dictum est in Vegetabilibus.

getabilibus. Sed est sciendum: quoniam hic lapis mixtus nō soluitur ita citō per se, sicut vegetabilis: tamen citius soluitur quam mineralis per se. Aliquoties etiā per fixiones, & medicinæ plus penetraat. Vnde medicina penetrat bene, transmutat. Et quanto plus penetrat, tanto citius corporibus coniungitur, & erit maius Elixir.

Sed vt omnia breuissimo modo posthac tibi scribam. Scire debes, quod ex plumbō philosophorum extrahitur quoddam oleum aurei coloris, vel quasi: cum quo si lapidem mineralē mixtum, vel animalem, post fixionem primam sublimaueris, tribus aut̄ aut quatuor diebus excusat te ab oīni labore solutionum & congelationum, quid ideo est, quia hoc est oleum occultū, quod facit medicinam penetrabilem & amicabilem, & coniungibilem omnibus corporibus, & augmentat eius efficaciam ultra modū: sic quod in mundo certius eo non est. Vnde mirabilia dico, quæ omnibus antiquis philosophis incredibilia forent, scilicet, quod si sciueris hoc bene adaptare & separare, & laboraueris in modum mixtions iam dictum, poteris in triginta diebus lapidē componere. Hoc autem oleum non est necessarium in vegetabili per se: quoniā solutiones ibi & coagulationes, vt dictum est, citō fiunt: tamen si fieret ibi sublimatio, credo, tincturam lapidis multū ampliari.

Nō puto alias accurtationes esse, quam in ista parua schedula tibi declarauī. Elice ergo ex ea intentum, laudans Deum cuius nomē bendictum sit in æternum,
Amen.

RAIMUNDI LVLLI
MAIORICANI DE
Medicinis secretis
mis.

RO PONIMVS namq; tibi in præsen-
ti libro, siue libello reuelare arcanum
maximum: & medicinā quandam du-
rabilem & perpetuā ad vitam homi-
nis conseruandam atq; deperditam restaurandā:
vt per ipsam pristina temperetur sanitas, firma-
recipiatur, & infirmitas quælibet immediatè fa-
netur: ita quod videatur miraculum in natura: &
hoc per quintas essentias rerum virtuosarum, &
in vnum congregatarum: quæ virtutes & poten-
tias habent, omnes infirmitates, & corporales
defectus auferre, & omne vulnus sanare. quæ
quidem quinta essentiæ in vnum congregatae,
conficiunt materiam ita propinquam, quod om-
nes humores inæquatos æquat, & elementa di-
scordia temperat & concordat: naturam vitalem
confortat, virtutem auget & fortificat: humidum
radicale facit abundare, & calorem naturalem
augmentando temperat: frigiditatem, & mades-
factionem curat: omnem generatiuam in utroq;
sexu auget: sanitatem conseruat: iuuentutem re-
integrat: cerebrū purgat: cor lætitiat: epat cor-
roborat: fortitudinem in natura inducit: & hos-
minem iucundum reddit.

Et primò ponam tibi, fili mi, ex quibus rebus
quinta

DE MEDIC. SECRET.

quinta essentia extrahi debeat per hanc medici-
nam nostram: secundò ponam qualiter extrahi-
tur quinta essentia à qualibet ipsarum rerum se-
cundum ipsius propriam naturam: tertio quo-
modo conficiatur, & proportionetur dicta me-
dicina: quartò & vltimò ponam virtutes dictæ
medicinae, & quemadmodum administrari de-
beat corporibus humanis.

Pars prima, ex quibus extrahatur quinta essentia.

Nunc itaq; fili mi, primo & principaliter po-
nam tibi, ex quibus rebus quinta essentia extrahi-
debeat, & primò à Mineralibus incipiemus.

Accipe igitur ex Mineralibus,

Aurum purissimum.

Lapides	Rubinorum. Ballassorum. Saphyrorum. Iacynthorum. Granatorum. Lazuli.	}	Silicum combu- storum.
---------	---	---	---------------------------

Margaritas albas.
Ambram succinetam.
Terram sigillatam.
Bolum armenum.

Ex Animalibus,

Sanguinem humanum.

Mumiām.

Castrorum pingue, id est succum eius.

Caudas stincorum marinarum.

Offa de corde cerui.

Cornuum cerui rasuram.

Universitatis
Eboracensis
Biblioteca

Algatiam.
Muscum.
Ambram/balenæ.

Ex herbis.

Iuam imuscata.

Scorpa regiam.

Peoniam.

Melismam.

Angelicam.

Chelidoniam.

Rutam.

Saluiam.

Mentam.

Maioranam.

Satureiam.

Calamentum.

Euphrasiam.

Momordicam.

Scolopendriam.

Betoniam.

Sanguinariam, alias Policariam.

Matran syluanam.

Rosinarinum.

Calamum aromat.

Stoeckados.

Camædrios.

Camepythios.

Ex radicibus.

Zinziberis albi.

Aristolochia rotunda.

Dictami albi mundati.

Gladioli.

Zedoariæ.

Satyronis.

Consolidæ maioris.

Tomentillæ recentis.

Enulæ campanæ.

Carlingæ.

Imperatoriae.

Chelidoniæ.

Chariophyl. agrestis.

Liquiritiæ.

Calami aromatici.

Gentianæ.

Galangæ.

Doronici.

Aristolochia longæ.

Ex Floribus.

Anthos.

Rorifinarini.

Saluiæ.

Calamenti.

Rosarum omnium.

Momordicæ.

Matris sylue, id est, Periclimenon.

Camomillæ.

Anethi.

Buglossæ.

Boraginis.

Sambuci.

Drangiorum.

Spicæ nardi.

Citrorum.

Spicæ celticæ.

Croci.

Caryophylorum.

Aromatum.

Ex seminibus.

Carpobalsami.

Ozimi.

Caryophyllati.

Anis.

Aneti.

Foeniculi.

Canapi.

Basiliconis.

Melonum.

Momordicæ.

Peponum, & similium.

Ex Fructibus.

Amygdalas dulces.

Pineas.

Festucos.

Baccas lauri.

Iuiubas.

Ficus siccas.

Vuas passas.

Daftylos.

Nuces muscatas.

Nuces Indicas.

Anacardos.

Momordicas.

Ex Corticibus.

Macise.

Corti.

Corticum citri.

Cortic.arangiorum.

Ex Folijs & Frondibus.

Caryophyll.

Citrorum.

Aromatum.

Arangiorum.

Lauri.

Albatij.

Ex Granis.

Cardamonum vtrinque.

Piper omne.

Melichetam, id est Paradisi.

Cubebæ.

Hermes Odorifera.

Ex Lignis & Fungis.

Cinamomum.

Aloes.

Xilobalsamum.

Caryophill.

Fustos.

Aromatum.

Sandalorum omnium.

Rheubarb.

Costum.

Ex Gummis & Succis.

Zaccharum candidissimum & siccum, id est,
durum:

Mannam electam atque granataim.

RAIMUNDI LULLII

Mel. Sanguinem Draconis,
Aliptam Mosch.
Aloë epaticam.
Myrrham elecam.
Thus. Masticem.
Laudanum.
Storacem vtramque.
Sarcocollam.
Gumi ederæ.
Gumi elemi.
Terebinthi claram,
Camphoram.

Et quia, fili diximus, ex quibus rebus debemus extrahere quintas essentias secundum species suas. Scias etiam, quod hucusque non diximus tibi rem secretissimam, & materiam totius magisterij, quæ est quinta essentia nostra incorruptibilis extracta à vino albo vel rubeo, quam Coronam cœlicam vocamus, post ipsius sublimationes, putrefactiones, & finalem depurationem eius, quam menstruum vocamus: de cuius quidem magisterio virtutibus plenè in libro nostro Quintæ essentiae condito Abbatii S. Benedicti Parisijs, in ipsius libri distinctione fundametaliter tractauimus: quæ quidem quinta essentia est fundamentum, & principalis materia, & magisterium omnium rerum medicinalium. Fili mi, si habebis ipsam, habebis magisterium totius rei: sine qua nihil potest fieri.

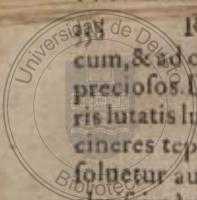
Diximus fili mi, primam & principalem partē huius medicinæ, scilicet notauius res ex quib. necesse habemus extrahere quintas essentias secundum ipsarum rerum species: Nunc autem dicen-

DE MEDIC. SECRET.

dicendum est, quomodo ab unaquaque ipsarū rerum secundum sui naturam, quintam essentiam habere possimus. Et primò à Mineralibus incipiamus, & de ipsis aurum præponamus.

Accipe aurum cementatum, & bene purificatum, & in folijs redactum: & illud pone in vase vitro bene clauso: supra quod infunde de nostro mestruo ab omni phlegmate depurato, more philosophorum, q̄ est quinta essentia vini. Sit autem nostrum menstruum acutum cum sale armoniaco philosophorum: quia aliter non dissolueret aurum, neque lapides preciosos. Sit autem Sal armoniacum ipsum philosophorum bene purificatum, id est, sublimatum, & mundatum ab omni terrestritate & immunditia philosophorum more: de quo quidem sale armoniac philosophorum plenariè tractauimus in libro nostro de Intentione Alchimistarum, condito illustriss. regi Roberto, in cap. de salibus arm. & in clausula Testamenti, aliter dicto Vade mecum, de more philosophorum condito illustrissimo regi, in capite quod incipit: Partus veræ terræ: ibi leges & perlegas magisterium confectionis huius salis, & purificationem ipsius: & eiusdem virtutes & potentias.

Et scias fili, quod quicquid in illo cap. scribimus, de isto sale tantummodo intelligimus: legas enim, & bene perlegas illud cap. quia sine isto sale nihil in magisterio fieri potest. Illud est enim cum quo nostrum menstruum acuimus, vt dissoluat nobis aurum, & lapides preciosos, & margaritas, tam ad medicinas humanas, quam ad magisterium aliquod metallicum, & lapidificum &

RATMVNDI LVELLI

cum, & ad componendum margaritas & lapides
preciosos. Deinde bene concluso vase, & iunctu
ritutatis luto philosophorum, collocetur super
cineres tepidissimos, & in paucissimis diebus
soluetur aurum in aquam citrinam, coloratam,
clarissime resplendentem, & lucidam: deinde a-
peri vas, & inclina caute, ne feces auri turbent a-
quā ipsam, quā euacua in alia ampulla vitri mu-
da: deinde supradictas feces auri pone de nouo
menstruo acuto, ut suprā, & sigilla vas ut suprā,
& pone in stupha cineris, ut suprā: & videbis e-
tiam dictam aquam dissoluentem aurum & colo-
ratam. Iterum vas inclina caute, ne turbetur pro-
pter motum fecum, & serua dictam aquam eu-
acuatam cum prima, in vase bene sigillato, & ite-
rum superpone supradictas feces auri de nouo
menstruo acuto, ut suprā: & sigillato vase ut su-
prā, pone ad dissoluendum, & post dissolutionē
euacua ut suprā, & omnia fac ut suprā: donec vi-
deas, quod magisterium nostrum non accipiat
amplius colorē, ab auro sive à fecib. suis. & quan-
do habebis totū aurū dissolutū in aqua, & quod
aqua nostra non amplius coloretur, accipe dictā
quam coloratam, in qua est dissolutum nostrū
aurum, & pone ad distillandum more philosopho-
rum in igne lento in cinerem, & distillabitur tibi
aqua colorata cum quinta essentia auri: & sic ha-
bebis aurum distillatum per alembicū cum quin-
ta essentia vini: & in fundo vasis remanebūt cer-
tæ limositates, & feces, & grossities nostri salis
armoniaci philosophorum, & quinta essentia to-
taliter erit separata ab omni mixtione. præter-
quam à quinta essentia, id est, à menstruo.

PARS

DE MEDIC. SECRET.

PARS SECUNDA.

Modus separationis quinta
essentia auri.

Nunc autem, fili mi, necessarium videmus de-
monstrare tibi modum separationis quinta ess-
entiae auri, & modus talis: Accipe de phlegma-
te aquæ ardentis: & pone dictam aqua phlegma-
ticam super ipsas quintas essentias vini, & auri
mixtas, & sic ratione dictæ phlegmatis quinta es-
sentia vini debilitabitur: deinde pone ad distillā-
dum lento igne in balneo, & distillabitur tibi a-
qua clarissima quinta essentiae vini, scilicet mix-
ta cum suo phlegmate, & quinta essentia auri re-
manebit in fundo vasis puriss. & separata, spissa
ad modum mellis, sive gummi coloratissimi &
vnguiculissimi, valēs mirabiliter ad omnē huma-
nam scilicet & alchimisticam medicinam. Ita e-
nīm quinta essentia auri potest dissolui in aqua,
in vino, in aqua ardente, in aqua cœlica, in brodio,
in syrups, et in omnib. liquoribus, et potest bibi,
& cōfert vnicuique pro quauis infirmitate, prout
plenariè in lib. de Conseruatione vita humanæ
tractauimus in capitulo quod incipit: Fili scias
quod istud aurum nostrum, &c. Etiam tractau-
imus, de hoc magisterio in libro nostro Mercuri-
orum, in capitulo quod incipit: Accipe aqua,
quam superius diximus, quæ habet potestatem
soluendi aurum sub conseruatione suæ formæ:
in quo capitulo tractauimus de Confectione a-
qua potabilis. & in cap. sequenti, quod incipit:
Tu accipe de aqua vita, & separa humiditatem,
vbi tra-

KAIMUNDI LVLLII

vbi tractauimus de aqua glorioſa : in qua debet
diſſoluiſſea quinta eſſentia auri pro medicina hu-
mana. Etiam de hoc myſterio tractauimus plena-
rie in libello noſtro Elucidarij per totum, prae-
ſertim in primo capite, quod incipit: Tu in virtu-
te A. Accipe de C. & pone iſum in aquam ve-
getabilem. Et nota fili mi, quia poſtquam habe-
bis tuam quintam eſſentiam auri puriſſimam
modo praedicto, ſeparatam à quinta eſſentia vi-
ni, iſam habere poteris per deſtillationē in bal-
neō, & per separations, depurationes, & circu-
lationes more philofophorum : prout in prima
vice fecisti, quando iſum menſtrum à vino, &
à ſuis phlegmatibus ſeparasti, & recuperabis iſum
minore labore. Et ſic fili mi, habes modum
extrahendi quintam eſſentiam ab auro puram
& mundam.

Et ſcias fili mi, quod eodem modo quo extra-
xisti, & ſeparasti, & depurasti quintam eſſentiam
ab auro, etiam ab omnibus alijs ſeparare debes
ſupra notatis mineralibus, ſcilicet lapidibus pre-
ciosis, margaritis, & à corallis, & ambra, & lapi-
de Zazuli, ſeruatis praedictis regiminibus, & re-
gula. Et nota fili, quod à terra ſigillata, & bolo
arm. quanquam mineralia ſunt, non indiges ex-
trahere quintam eſſentiam cum menſtruo aqua-
to, vt ſuprā ab alijs praedictis mineralibus : ſed
tantummodo cum aqua cœlica ſimplici per di-
ſtillationem & euacuationem vt ſuprā, & dein-
de per diſtillationem in balneo ſeparabis quin-
tam eſſentiam vini à quinta eſſentia terræ ſigilla-
tæ, & boli : que remanebit tibi in fundo vafis, &
reiterabis aquam cœlicam ſupra dictam terram
ſigilla-

DE MEDIC. SECR. T.

341

ſigillatam & bolum, & euacuabitur vt ſuprā, &
diſtillabis vt ſuprā: donec dicta aqua cœlica poſ-
ſit extrahere de quinta eſſentia iſorum, boli &
terræ ſigillatæ, quas debes reſeruare ad partem.
Alias verò quintas eſſentias aliorum mineralium
bene depurat, & mundas, poteris bene ſimul
miſcere, alias extrahere, ad inuicem reſeruare.

Dicto de extractione quintæ eſſentiæ rerum
mineralium ſuprā annotatarum: ſequitur, vt ve-
niamus ad quintas eſſentias rerum animalium
extrahendas. Et primò de ſanguinis humani
quintæ eſſentiæ extractione dicamus.

Et modus extrahendi quintam eſſentiam de
ſanguine humano pro iſta medicina talis eſt:
Quod tu habeas à barbitonſorib, phlebotomati-
bus ſanguinem humanum phlebotomatū, dummodo non ſit ſanguis leproſi, vel potiferi,
aut diſtillabis infirmitatis patiētis, & mitte pa-
ſare, donec tota cholera & aquositas ſupernatet,
& ſanguis in fundo vafis deſcendat, & coagule-
tur. quo factō pone dictum ſanguinem ſupra v-
nam tabulam luſpensam ad aerem ſiuē ventum,
vel ad ſolem, vt ſanguis ille deſicetur. Ster aurē
tabula illa pendens aliquantulū: vt ſi aliqua pars
remansit aquæ in dicto ſanguine, valeat deſcen-
dere: & ſic ſanguis ille puriſſimus exiccatur
absque putredine & corruptione: & ad odorem
mirabilem & ſolennem deueniet.

Habeas igitur de dicto ſic exiccatu ſanguine
bonam quantitatē, & iſum pone ad calcinandum
in furno reuerberationis, donec bene ſit
calcinatum & combuſtum, & in cinerei reda-
ctū. Tunc ſuper illam calcem ſanguinis humani

RAIMUNDI LULLII

342
pone aquam nostram cœlicam, quæ sumet ad se
ipsius sanguinis quintam essentia, & post cautæ
& tauræ decatationem & euacuationem ipsius,
ne turbentur feces, separetur in alio vase quinta
essentia vini per distillationem factam in balneo
à quinta essentia sanguinis huiusmodi, quæ re-
manebit in fundo vasis albiss. ad modum salis, si
ue sacchari: serua ipsam ad partem. Et si in prima
vice non poteris separare quintam essentiam to-
taliter à fecibus sanguinis prædictam, reitera no-
strum menstruum supra dictas feces finitis su-
pra notatis regiminibus, & ordine, donec habe-
as totam quintam essentiam eius. Et regimen
quod tenuisti ad extrahendam sanguinis huma-
ni quintam essentiam, teneas ad extrahendam
quintâ essentia à silicibus. Capias igitur in Chri-
sti nomine animalia illa, qua euomunt Silicium:
& sunt facta sicut vermes, & ipsi animalia capias
tempore quo sunt apta ad euomēdū Silicū: & ipsa
animalia calcinib; in forno reuerberationis,
quemadmodū sanguinē humanū super dictū, si-
gnato toto regime, & modo sanguinis huma-
ni prædicto, serua ipsorū Silicorum quintā essen-
tiā ad partē. Modus extrahēdi à Mumia, casto-
reo, & caudis Stincorū talis est: accipe ipsam, &
simil pīta, & incorpore; & deinde ea fac aliquā-
tulū exicare ad solem, vt auferat, quæ fuerat in
ipsis humiditatē extraneā: deinde superpone de
nostro menstruo cœlico: & cū ipso modo quo su-
per, extrahe quintā essentia, quæ euacua ordine
supradicto: & p distillationē in balneo maris ses-
para quintā essentia vini à quinta essentia rerū,
quæ in fundo vase remanebit, vt suprā: & serua.

Ab oſſi.

DE MEDIC. SECRET.

343
Ab oſſibus, cordibus ceruorum, & à cornu vi-
nicoru, & à rasura eboris extrahe quintam es-
sentiam isto modo: Ipsa subtiliter puluerisib;
& super ipsa cœlicum menstruum pones modo
quo suprā: deinde euacuabis cautē, ne turbetur
feces, & post euacuationem per distillationem
balnei separabis quintam essentiam vini, à quin-
ta essentia supradictarū rerū. Et si necessariū fue-
rit, super feces reiterabis ponere nostrum men-
struum, seruatis omnibus vt supra seruandis, do-
nec habeas totam quintam essentiam.

Algatiam vero, Muscum & Ambram dissolue
in modica quantitate nostri menstrui, quod suffici-
at. Et quando fuerit soluta, dicitur quinta es-
sentia, qua illæ sunt totaliter: & sic soluta cum to-
to menstruo serua.

Oportet modo, vt ad vegetabilia veniamus:
postquam diximus de Mineralibus, & animali-
bus. Et scias fili, quod totaliter est unus modus
quintæ essentia à vegetabilib. extrahere: & est,
vt accipientur herbae per se secundum species
suas aliquantulum siccas ad ymbram: ita quod
valeas puluerisare ipsas: & super ipsas puluerisa-
tas pone de nostro menstruo cœlico: & pone ad
solē, vel ad fortē ignē, & in pauca tempore ex-
trahit: & ad se trahet omnes quintas essentias her-
barū. Deinde seruatis omnib. seruādis, & euacu-
ationibus, distillationibus, reiterationib. suprā
notatis, habebis ipsas quintas essentias, quas ser-
ua. Et quæ diximus de herbis, etiā intellige nos
dixisse de radicibus, de floribus, de seminibus,
de corticibus, de folijs, de frondibus. Etiā de gra-
nis, lignis & fungis: & de omnibus vegetabilib.

RATMVNDI LVLLI

prædictis. Non autem oportet totaliter siccare: sed iñfas bene pīstatas tencas ad solem aliquantulum, vtra feratur, si in ipsis antiqua fuerit humidus extranea. Deinde quibus suprā regimis nībus & ordine vsus es, extrahe ab ipsis quintā essentiam, & serua.

De guminis & succis alia obseruatio est tenēda: vt ab ipsis habeamus quintam essentiam qua essentiam indigemus.

Primo à saccharo, & manna extrahemus quintam essentiam eo modo vt suprā dissoluendo ea in nostro menstruo cœlico. Postea euacuando vt suprā, deinde separando per distillationē balnei quintam essentiam vini à quinta essentia facchari & manna, remanentibus in fundo vasis.

De sanguine etiam draconis regimē superius teneamus, ad extrahendam quintā essentia eius.

Ab omnibus alijs suprā noūtatis guminis extrahemus eorum quintam essentiam per eorum simplicem distillationem absque menstruo nostro, distillando dictos succos, & gumata separamus elementa, quodlibet ad partem. Et pro hac medicina tantummodo capiamus elementum ignis, prout infrā in Compositione Medicinæ dicemus. Et ipsorum terrā purgādam seruamus.

P A R S I I I.

De Compositione.

Tractemus ergo, fili mi, in hac Tertia parte proportiones, & compositionem Medicinæ naturæ: postquam notauimus res à quibus habemus quin-

D E M E D I C . S E C R E T .

mus quintam essentiam pro nostra medicina. Et modum earum extractionis diximus plenariè, & particulariter ab unaquaque re, secundum variis cuiusq; rei propriam naturam. Et primō habemus quintā essentiā extractā. A folijs auri 150.

A lapidibus.

A rubino	3ij.
A lazurio	3ij.
A iazintho	3ij.
A granatis	3ij.
A margaritis	3ij.
A floribus croci	3ij.
Ab ambra balenæ	3ij.
A musco	3ij.
Ab agalea	3ij.
A corallis rubeis	3ij.
Ab ambra subcinerea	3ij.
A cornu unicornu.	3ij.
A cordis cerui ossibus numero x.	
A sanguinis humani purissimi quinta essentia extracta	3ij.
A stillici combusti	3ij.
Omnis istæ prædictæ proportionatæ quintæ essentiæ auri, lapidum preciosorum prædictorum, margaritarum, corallorum, &c. debent simul misceri in uno vase vitro, & seruari ad opus, quia non indigentia præparatione. Aliæ vero quintæ essentiæ indigent præparari, & purificari modo infra scripto: & componere eas infra scripta modo: & postea habecas quintā essentiam extractā.	
A terra sigillata	3ij.
A bolo armeno	3ij.
A lapide Lazuli	3ij.

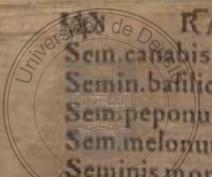

R A I M V N D I L V L L I I

A mumin	3ij.
A castoreo	3ij.
A caudis stincorum	3ij.
A pectoma	lb.j.
Ab angelica	3vj.
A ruta	3ij.
A stopa regia	5vj.
A melissa	3vj.
A salvia	lb.j.
A menta	lb.j.
A maiorana	lb.j.
A calamento	lb.j.
A chelidonia	lb.j.
A pulegio	lb.j.
Ab Euphrasia	lb.viij.
A momordica	lb.j.
A scolopendria	3vij.
A bethonica	3vij.
A matrisilua	3vij.
A sanguinaria	3vij.
A fore marino	lb.j.
A calamo aromatico	
Camædri	
A Stoecade	
Acamepythiana	lb.j.
A zinzibere	3ij.
A galanga	3vj.
A gentiana	3vij.
Ab aristolochia retunda	3ijij.
Ab aristolochia longa	3ijij.
Dictamia albi	3vj.
Ireos	3vj.
Zedoaria	3vj.

D E M E D I C . S E C R E T .

Satureiae	3vj.
Consolidæ maioris	3ijij.
Rad.cal.aromat.	3vj.
Tormentillæ	3vj.
Enulae	3ijij.
Carlinae	3vj.
Imperatorie	3ijij.
Caryophyllatæ	3ijij.
Rad.Chelidoniæ	3vj.
Liquiritiae	3vj.
Florum cariophyll.aromat.	3ijij.
Spicæ nardi	3ijij.
Spicæ celticæ	3ij.
Florum anthos	3vj.
Florum saluise	3vi.
Florum calamenti	3vij.
Florum rosalbarum	lb.j.
Florum rosarub.	lb.j.
Florum rosarum muscatarum	lb.j.
Florum momordicæ	3ijij.
Florum matrisiluae	3ijij.
Florum chamomillæ	3vij.
Florum anethi	3vj.
Florum buglossi	3vj.
Florum boraginis	3vj.
Florum sambuci	lb.j.
Florum myrti	3vij.
Florum arantiorum	3vij.
Florum citri	3vj.
Seminis oxyimi	3ijij.
Sem.anyforum	3vij.
Sem. anethi	3ijij.
Sein.fœniculorum	3ijij.

RAIMUNDI LULLII

Sein. cannabis	5vj.
Semin. basiliconis	5ij.
Sein. peponum	5vj.
Sem. melorum, & similiūm	5vj.
Seminis momordicæ	5vj.
Grana odoriferæ	5j.
Carpobalsami	5j.
Amygd. dulcium	5vij.
Pineæ	
Fisticorum	5vj
Ficuum aridarum	5vij.
Vuarum passatrum	5vij.
Iuiubarum	5vij.
pulpæ dactylorum	5vij.
Myrobalanorum quatuor	5vij.
Nucis muscatæ	5ij.
Indicæ	5ij.
Anacardi	5ij.
Momorchicæ	ib. j.
Corticum macis	5j.
Corticum citri	5ij.
Corticum arantiorum	5j.
Foliorum caryophyll.	5ij
Laurei	3iij.
Citri	3iij.
Cardamomi	3ij.
Piperis rotundi	3ij.
Longi	3ij.
Grana paradisi	3ij.
Gubebarum	3ij.
Grana odoriferæ	3ij.
Cinamomi electi	3ij.
Ligni aloes	3ij.

Xilobal.

DE MEDIC. SECRET.

Xilobalsami	5j.
Garyophyll.	5ij.
Sandalorum omnium ana	5j.
Sandali rub.	5ij.
Saccari.	ib. ij.
Mannæ	ib. j.

Et nota fili mi, quia posuimus hoc usque tibi proportiones & pondera omnia supralcriptarum rerum, ex quibus ab omnibus predictis notauimus tantummodo materias ipsiarum, à quibus debemus quintas essentias sive formas extrahere, præterquam à sanguine humano, & sili-cibus cibustis: de quorū formis & quinta essen-tia debes habere supra notatas proportiones. Et scias, fili, quod infrā scriptorum succorum & guminarum debes habere proportiones, & pon-dera infrā notata, de suis formis & quinta essen-tia, sc. de elemento ignis. Ergo habeas de elemē-to ignis ab infrascriptis rebus secundum istas in-frascriptas mensuras.

A terpentina	ib. vna & semis.
A melle	ib. vna semis.

Et omnes alias infrascriptas gumi, & succos debes proportionare pro æquali parte, & simul ad distillandum ponere: ita quod habeas de igne infrascriptarum rerum, ib. tres. Sunt autem gu-mi & succi qui æqualiter debent proportionari infra scripti:

Sanguis draconis
Alipta muscata
Aloepaticum
Myrrha

Universitas de Deusto
1500
Thus.
Mastix
Lindanum
Storax liquida
Sapropel calunita
Varicolla

Gumi elemi

Gumi edera

Camphora, ana quantum sufficit.

Omnis istæ supradictæ quintæ essentiae, pre-
terquam illæ purissimæ adnotatae in capitulo
quod incipit: Omnes istæ prædictæ sic propor-
tionatæ quintæ essentiae auri, & lapidum precio-
rum: & debent simul misceri, & incorporari cu-
igne iam dictorum humorū & succuum, & post
finalē commixtionē ipsarum rerum in vna cu-
curbita debet superponere de menstruo no-
stro tantum, quod sufficiat, & tibi visum fuerit:
& cooperi bene vas cum aludel, & bene sigillatis
& clausis iuncturis ne respiret, colloca in balneo
sine finio aliquibus diebus, ut bene incorporen-
tur dictæ res & quintæ essentiae simul: postea au-
fer aludel à vase, & superpone alembicum, &
distilla lento igne cinerū, & primo ascendet men-
struum nostrum, quod collige per se: postea per-
ueniet certa aqua subturbida, licet virtuosissi-
ma: tamē nō est nostra me-dicina, quā collige per
se. postea euenit nostra medicina semper glorio-
sissima, quā etiam collige per se muddis. & cau-
tē. & post finalē distillationē accipe feces dictæ
medicinae, scilicet dictarum quintarū essentiarū,
quas inuenies siccas in fundo dicti vasis, & com-
bustas; & istas feces misce cu-fecibus guminarū,

8c

DE MEDIC. SECRE.

& succorum, de quibus mentionem fecimus su-
præ in cap. quod incipit: Ab omnibus alijs supræ
notatis gummatis & succis, &c. In quo cap. in
fine ipsius mandauimus tibi seruare dictas feces
guminorum & succorum: si bene nos intellexis
fili. & omnes istas feces sic mixtas calcina in forti
igne reverberationis, donec conuertantur in ci-
neres albissimas, & post perfectā calcinationem
pone dictos cineres in vase vitro. Et superponē
do nostro mēstruo cœlico: prout antea in calce
sanguinis humani fecisti, & silicorū cōbustorū.

Fili scias, quod nostrum menstruum dissoluet
virtutem terrarū harum fecum, & calcinationis:
que virtus terræ est principale fundamentū pe-
nerrationis, & virtutis dictæ medicinæ.

Fili, post istam distillationē per cautam decan-
tationem euacuabis istam quintam essentiam in
alio vase: & illam quintā essentiam vini per bal-
neum separabis à fale nostro terræ: & reitera di-
ctum menstruum supra dictas feces dictam euac-
uationem & distillationem, donec habebis to-
tum sal dictæ terræ, & prædictum sal superpone
supradictas quintas essentias distillatas: quoniā
istud sal est materia, & corpus dictæ medicinæ
nostræ confiando.

Et quando fili, dicta compleueris, accipe illas
primas quintas essentias, quas primas seruasti,
scilicet auri, lapidū preciosorū, & perlarnm, san-
guinis humani, & silicorū combustorū, & aliarū
rerum supræ notatātū in p̄allegato capite su-
præ scripto. Nunc autem fili mi, necessariū vide-
mus & ipsas qntas essentias incorporare in uno
vase cum dicta compositione nostræ medicinæ,

cum

cum omnibus alijs quintis essentijs, & cum sale terre, & ad hoc vt bene incorporetur, filii mi, post ipsarum mixtionē in uno vase vitro bene proportionato, superpone de nostro menstruo tantum, quod sufficiat ad incorporandum & bene subducendum dictas res. Cooperivas, cū Aludella bene sigillata, & pone per aliquot dies in balneo lento, aut fimo, donec fiat perfecta incorporatio: postea aufer aludellam, & superpone alembicū, & lento igne distilla menstruum nostrum, seu aquā ecclīcā: & remanebit tibi in fundo medicina nostra purissima & virtuosiss., cui totus thesaurus mundi non potest adæquari.

Et quia, filii mi, diximus compositionē & finalē confectionē dictae medicinæ: congruū esse arbitramur, dicere ipsius virtutes: & quemadmodum administrari debeat corporibus humanis.

P A R S I I I I . E T V L T I M A .

De virtutibus dictæ medicinæ, & quomodo administrari debeat.

Et primō scias, quod hæc medicina est subtilis, & tantæ penetrationis, quod in quoquis loco posueris ipsam, immediate evanescit propter suā subtilitatem, & penetrat usq; ad interiora. Nam si posueris unam guttā dictæ medicinæ supra palmarum manus, immediate trahibit ad aliam partē. Hoc quidem agit in omnibus membris alijs.

Hæc medicina si capiatur, & capiti iungatur, confortat cerebrum: & si quis pateretur in cerebro frigiditatem, aut nimiam humiditatem, aut

pateretur

D E M E D I C . S E C R E T . 353
pateretur reuma, vngat caput, faciem, nares & aures, liberabitur.

Etiam omnes humores phlegmaticos, & guttosos, tam frigidos, quam calidos & iam omnes humores secos, peruenientes à cerebro & à capite, si sumpta, & caput ex ea vinctum curat.

Etiā omnes dolores capitis, & passiones aufer: sicuti est cephalæa, metafragia, hemicrania, vertigo, & similia. & omnes alias passiones capitis, si dicta medicina iejuno stomacho sumatur: & si dolor capitis aut passio à frigida causa veniret, aut calida, vel humida, vel secca.

Etiam auget hæc medicina vim obdormitiū illis, qui non possunt dormire: ex eo, quia cerebrum purgat, & confortat, & superfluitates nocivæ aufert: si capiti fuerit inuncta, & iejuno stomacho sumpta.

Etiam inuncta facit mutare canos in pilos rubeos ex eo, quia auferit omnes humores nocuos: & auget virtutem vitalem: & ex eo etiam, quia ex proprietate hæc medicina habet restituere pristinam iuuentutem,

Fili mi, si vsus fueris capere bis aut ter in septimana de hac medicina ad quantitatē unius granii ciceris, cum uno cochleari aquæ florū Boraginis, aut buglossi: vel cum brōdio, in processu unius anni renouabit carnem, & pilos, & efficietur iuuenis: etiam si esset antiquissimus, apparebit ætatis quinquaginta annorum. Et si fuerit quinquaginta annorum, apparebit ætatis triginta. Et si fuerit ætatis triginta annorum, apparebit iunior, & hoc pluries probatum fuit nostris temporibus, & auget intellectum, sensum, ingeniū, audaciam,

RAINVNDI LVLLII

audaciam, constantiam, fortitudinem, memoriam,
magnanimitatem, & omnem virtutem.

Et si quis iuuenis vtatur ea medicina modo
prædicto, conseruabit ipsum ad perpetuā iuuen-
tutem, & sanitatem, rectificabit cor, & hominē iu-
cundum, & fortissimæ naturæ, & spiritus vitales
corroborabit ex eo: quia hæc medicina est tantæ
virtutis, proprietatis, & potentiarum, quod nō sinit
putrefieri sanguinē, nec dominari phlegma, au-
geri melancholiā, nec incendi cholera, nec
humores aliquos corruptibiles & nocios.

Etiam si quis vnges faciem de dicta medicina,
sine dubio faciet faciem pulcherrimā, lucidam,
resplendentem, odoriferam, mūdam: & purgat,
& aufert à facie omnes maculas, rugas, lentig-
nes, impetigines, & pustulas: & omnes alias res-
deturpates faciem: & subtiliat pellem, & ipsa re-
splender, & trahit ad se sanguinem, & præminū
auget delectabile colorem, & carnem, & pellem
renouabit.

Item hæc medicina sumpta, & capiti, auribus
& manibus vñcta, aufert frigiditatem, paſſionē
cerebri, & clarificat, & confortat cerebrū & oī-
nia reumata & nariū oppilations curat & sanat.

Etiam curat omnes frigidas & humidas infir-
mitates, & febres, & tuſsim tam accidentales,
quam naturales. Etia eodem modo curat omnes
febres, tuſsim & infirmitates calidas & siccas.

Etiam curat & sanat omnes guttas descendentes
à capite, siue calidæ fuerint, siue frigidæ.

Item si ratione guttarū, siue humorū descen-
dentiū à capite, siue qualis vis alterius causæ ali-
quæ habeat faciem retortā, vel languidū inem-
brum

D E M E D I C . S E C R E T .

355

brum immediatè per ſumptionem & vñctionem
dicta medicinæ ſanabitur, & libere efficietur, &
facies, siue membrum dirigetur.

Item hæc medicina curat omne genus cathar-
ri, etiam reumata peruenientia in ſcapulas bras-
chia, & facies: & curat tuſsim, & omnem peccato-
ris leſuram ex oppilatione, & ipſius dolorem: ac
etiam ſanat & curat retentionem peccoris & af-
finitam. Nec non purgat vifcoſitatem, & ſuper-
fluuitatem catharrolam à peccore & ſtomacho, &
membris interioribus.

Item hæc medicina ſi ieiuno ſtomacho bibat-
tur, aut cum vino, vel aqua ardente, aut brodio,
& cerebrum & caput inuagatur, curat omnē epi-
lentiā, & caducitatē, & ſanat omnem apople-
xiam in breui temporis ſpacio.

Hæc medicina auget lumenti illam sapientiā,
ſenſum, intellectum, audaciam, fortitudinem, iu-
cunditatem, alacritatem, lætitiam, liberationem
animi, constantiam, & prudentiam: & auget ita
memoriam, quod etiā dementes facit ipſos me-
morabiles in tantū, quod si aliquis ſtudens, di-
ſputator, orator, aut prædicator utatur iſta medi-
cina, ſupra modū efficietur memoratius: & ho-
mo qui ſumet iſtam medicinam recordabitur de
omnibus rebus, quas fecerat in hoc mundo à die
infantiae ſuæ, vñq; ad diem conſumationis dictæ
medicinæ, tanta eſt virtus eius acuta ad aperiens
dum ſenſum memoratiuum. Adminiſtratio eius
eſt, vt ſtudens, diſputator, orator aut prædicator,
& qui vult vti dictæ medicina, vt de ſero nihil
aut parum edat, niſi cibaria leuiſima, & ſubtan-
tialia, citò digestibilia, & de nocte poſt decoctio-
ne

Universidad de Deusto
1550

R A I M V N D I L V L L I I

nem cibi, & quē leuisimē sumpserit, capiat de dicta medicina ad quantitatē medij cochlearis, & sic studiū intret, & studendo medicina facit suā operationem ad acuendum intellectū, & augementam memoriam. & sic studens si habet tempus post duas horas gultet vnam aliam guttā de dicta medicina qua melius auget dicta medicina capiendo ipsam. Sic de modico ad modicum de duabus in duabus horis usq; ad tempus quo studens voluerit intrare auditorium ad audiendum lectiones: vel voluerit intrare disputationē, vel donec orator aut prædicator si voluerit intrare oratum, vel prædicatum, vel venerit tempus orationis, vel prædicationis. Et scias fili, quod si studens fuerit hac medicina usus quater in mense, augmentabitur eius virtus memorativa tam perceptiva, quam retentiva supra modum, & magis quam credi potest. Sed oportet quod studēs unquam caput, & maximē posteriora capitī ad locū memoriaz cum dicta medicina.

E ista medicina sanat tineam, & omne genus læsurg cutis, & scabieim, & calefactionē, pustulas, impetiginem, serpentaria, & alia huiusmodi mala, & similia: etiam mortificat omnes prurigines, & vermes existentes in capite, in cute, & pelle, & fastidia nascientia & viuentia humanæ carnis: & mundificat carnem & pelle, & ab ipsis aufert omnē putrefactionem, corruptionem, & foetorem, & reddit hominem mundum, sanum & pulcherrimum, si uicta fuerit supra locum læsum.

Etiā ista medicina sumpta, & in loco patienti inūcta, sanat & curat defestabilē, incurabilemque serpholerias, & illas interficit, & mundificat carnem.

Item

D E M E D I C . S E C R E T .

357

Item si quis patiatur in oculo qualis vis sit illa ægritudo, dummodo nō sit totaliter destructus, aut totaliter contritus & diuulsus, ponat vnam guttam de dicta medicina dei, de tertio, in tertiu diem in lachrymatam oculi partem, & in breuissimi temporis spacio liberabitur. Etiā curat oculos lipposos, caliginosos & palpebrocos, atq; lachrymosos: & aufert, & curat omnes maculas, ærugines, rubedines, panniculos, cataractas, albugines, & his similia, visum impeditia siue oculo cuius nocēta: & interficit omnes vermes in ipso oculo nascentes, donec cōuertet oculum sanguin & libertū secundum suam naturam, & in sanitate firma ipsum conseruat. Etiam si fistula lachrymalis fuerit in oculo, administra ei de dicta medicina matutino tēpore supra lachrymatū oculi, & vngatur caput, in breuissimis diebus erit liberatus: & si hæc medicina inferret in oculo aliquam molestiam siue ardorem paruum, non est curandum: quia nocumentum non facit, sed molestia illa citò euanescit. & si oculus sit ita delicatus quod propter hanc medicinam efficiatur rubens aut dolorosus, quiesce p aliquos dies à medicina, & permitigando dolorem pone in oculo de saccharo rosato dissoluto in lacte mulierum, per pannū colato, & quando dolor cesserit ad medicinā nostram reuertetur. Et scias fili, quod summarie ista medicina omnes, & quasuis infirmitates oculorum, & naturales, & accidentales sanat, & curat.

Si quis pateretur tumorē aut dolorem in auribus, instillet de manu aut de sero, vnam guttam huius medicinæ in aures, & vngat ab extra to-

A

Universitas de Regia
tam regionem aurium, immediatè sanabitur. Afferat autem omnem dolorem, sonitum, & passionem, tam si fuerint vermes, quos interficit, quam si fuerit gutta, seu reumata, quam etiam si fuerint ventositates, vel etiam humores fluitantes, sive prouenientes à cerebro, & si accidentia, vulnus, sive percussio. Et si quis pateretur aurium surditates, etiamsi nihil penitus audiret, instillet mane & sero de dicta medicina intus aures, & vngat ab extra totam aurium regionem, in paucissimis diebus sanitatem, & auditum recipiet, quod videbitur miraculum in natura: & multò magis operabitur hæc medicina, si iuncta cum gamandrea fuerit.

Item si frigida, aut calida causa, vel humida aut secca, quis perdiditer loquela, vel per aliquod accidens, sive passionem: & si quis perdiditer vocem, vtatur dicta medicina de mane ieiuno stomacho, & loquela, & vocem, & omnem sanitatem recipiet, maximè si caput & collum vnixerit,

Si quis haberet anhelitum fœtentem per stomachi corruptionem: seu propter putrefactionem, reputetur in interiore parte corporis, vel ex causa humorū corruptiorū, aut mala digestione, bibat de mane tres guttas dictæ medicinæ, cù bono vino albo, vel aqua ardente, & infra paucos dies ipsa æquabit humores inæquales, corrodet putredines, causabit bonā digestionē in stomacho, & ipse anhelitū habebit odoriferū, & deletabilē. Et si quis haberet anhelitū fœtentē propter putredines, sive maculas, & infirmitates dextium vel gingivuarū, sive per infirmitatē gutturis vel oris, sive causas putridas descendentes à capite, lauet

te, lauet os, dentes, gingiuas: & si necesse est tingat caput cum dicta medicina. & in brevissimis diebus accipiet sanitatem, & anhelitum habebit odoriferum, & homo efficietur sanus.

Etiā dicta medicina sanat & curat omnes infirmitates, dolores, putredines, & passiones dentium, & vermes interficit & impedit, ne vltra dentes corrumpantur: & sanat, & curat omnes infirmitates, maculas, putredines, & corruptiones gingivuarum, & facit crescere carnem in gingiuis, & facit dentes incarnare, & ipsos radicare, fortificat & roborat, & dealbat eos, si cum dicta medicina sèpius fuerint lauati, mixta cum aqua ardente.

Item si quis patiatur sputum sanguinis, procedens ab ore, à gutture, vel à dextibus & gingiuis, vel ab aliqua parte superiori, lauet os cum dicta medicina, & guttur, & sumat medicinam de dicta medicina cù vino albo, immediatè sanabitur. Et si quis pateretur sputum sive vomitum sanguinis procedens à stomacho, sive ab aliqua vena fracta intra pectus, sive ab aliquo interiori membro ieso, sive à stomacho, vel à pleura, causa alicuius apostematis rupti in interiore parte corporis, vtatur dicta medicina de tertio ad tertium diem vel secundum indigentiam infirmitatis, in paucissimis diebus fiet liberatus.

Et si quis vir, aut mulier pateretur sanguinis fluxū quoquis modo, vtatur dicta medicina, & curabitur, etiā si sanguis exiret à venis per naturā, vel per accidens, vel per percussionem, aut vulnus, immediatè sanguinē restringit, si super locum patientem posita fuerit. Etiā venas consolit

RATMVNDI LVLLII

dat hæc medicina & arterias, sanguinem fluenter, quo quis modo ab ipsis exeat, listit.

Item si quis pateretur humiditatē capitis, descendente a membro inferiore, sicut est squinans, & calidus huiusmodi infirmitates offendentes collum, & gulam, seu aliqua membra patientia: & sumat de dicta medicina cum aqua ardente, immediate erit liberatus.

Item similiter curat, restringit, & siccatur omne guttam procedentem à cerebro quo quis modo.

Et si quis patiatur balbutionem in lingua sive paralisis, seu pustulas, sive alias quasvis infirmitates, ponat vnam petiolam lineā tinctam in dicta medicina supra linguā sepe sepius mutuando ipsam, immediate erit liberatus.

Item similiter curat, stringit & desiccat omnem paralysim, & omnem tremorem membrorum, & confortat, & rectificat membra lœsa, & vena, si sepe sepius cum ista medicina vnxeris, vel linieris locum patientem.

Eodem modo ista medicina sanat & curat omnem arteticam, si patientem locum cum ipsa linieris, & emplastra ueris, sed oportet, quod bis, aut ter capiatur de dicta medicina in hebdomada cum vino albo, vel brodio.

Item si quis aliquem dolorem pateretur in aliquo membro, sive neruo, quodcunq; vel quicunque fuerit illud, vel ille dolor, vngat locum dolentem cum dicta medicina, & subito liberabitur. Aliquandiu dolor infestabit, ad plus tribus horis liberabitur, maximè si inuncta fuerit cum coenatio nostro.

Item si neruus fuerit lœsus, aut contractus sive contra-

DE MEDIC. SECRET.

361

contractus vel induratus, vngat multoties locum offendum cū dicta medicina, & subito extender, & mollificabitur, etiā si esset durior ferro, quod videbitur miraculum in natura.

Item si neruus fuerit lœsus per guttam vel per aliam naturalem passionē, aut percussiōnem, & vulnus, & accidentales infirmitates, & violētias, nisi neruus sit totaliter ferro detruncatus, sanat.

Item si in venis, in neruis, aut membris etiam, aliqua corruptio, sive putrefactio, per vunctionē dictæ medicinæ curabitur, & multò melius, si dicta medicina sumpta fuerit cum brodio.

Hæc medicina sanat, & curat turpisimā & incurabilem infirmitatem scroffularum, & omnes scroffulas interficit, si dicta medicina sumatur, & locus patiens cum ipsa vngatur.

Et si quis pateretur passionem frigidarum & humidarum febrium, & febres flegmaticas, & phtisim, & reumata venientia tam per naturam, quam per accidens, bibat de dicta medicina cum vino albo, aut aqua ardente, aut cum aliquo brodio, in continenti liberabitur.

Etiam curat omnes podagras, guttas, & sciaticas proueniētes maximè à frigida causa, si dicta medicina bibatur, & deinde à parte exteriore lœso loco, & patienti, atq; doloroso vngatur.

Etiam aufert & curat dolorem & tumorē omnium iuncturarū & membrorū, madefaciendo, & vngendo sepe sepius in breuissimo tempore dolor, & tumor fuerit res apostemata: quia & immediatè quādo ipsum vnguis cum dicta medicina sine lœsione nerui tumorē putrefaciet, & frāget, atq; aperiet illū, & postea medēdo

RATIMUNDI LULLII

& vngendo illum cum dicta medicina sanat, depurat & liberat.

Etiam si esset aliqua superfluitas aut corruptio, aut laesio in aliquo membro, aut contractio, aut dolorem ex iuncturis, aut tumor, aut percusio, vngatur locus laesus cum dicta medicina, & in breuissimo tempore curabitur.

Item si quis pateretur hemorroydes cuiusvis speciei extiterint, eum locum cægitudinis cum dicta medicina inunge & inmediate in triduū curabitur. Etiam dicta medicina sanat, & curat omnem dolorem, passionē, tumorem, & infirmitatem venientem in ano, tam si fuerint passæ, seu fractæ, venæ inferiores, quam si pateretur intestinum, & fundametalis pars, quam si fuerit sanguinis fluxus à stomacho, quam si fuerit tumor sive infirmitas, etiā si ibi fuerit fistula, sive cancer, sive alia quævis infirmitas incurabilis, seu corrosiva per vñctionē, & linimentū dictæ medicinæ in breuissimi temporis spacio omnia curabūtur.

Item hęc medicina est efficacissima in suscitione mortuorū, si infirmatur, de quorū vita non est sperandū, si modicū de ea administrata fuerit infirmo desperato à medicis: dūmodo infirmus sit talis, qui possit ipsam transglutire, vel saltem gustare, & odorare. Nam immediatè quod infirmus habebit ipsam in corpore maximè iniunctā & liquidatā cum vino albō aut aqua ardente, seu cœlo nostro, vel brodio, vel aliquo alio liquore, secundū ipsius infirmi naturam, ætatem, & indigentiam. Videbis enim manifestè roborari, & resurgere, & confortari miraculosè nisi fuerit ultimus terminus vitę, sibi à Deo summo præfixus.

Item

DE MEDIC. SECRĒT.

363

Item hęc medicina est conseruatua & reintegratiua iuuentutis. Nā si quis iuuenis cœperit de dicta medicina bis aut ter in septimana, in paucis viobus faciet suam operationem, & cōseruat sibi iuuentutem in suo proprio statu, etiam si fuerit mille annorū spatio, nunquā apparebit senex, neq; habebit canos, neq; aliquā putredinem aut corruptionē, & ipsum seruabit sānū ab omni infirmitate interiori & exteriori, & ab omni febre vsq; ad ultimū terminū sibi à deo præfixum: & semper auget ipsum in fortitudine, robore, magnanimitate, & audacia: & cōseruabit ipsum a lacrimis, lœtū, & iucundū, ex eo, quia hęc medicina est tāta virtutis, proprietatis, & potentie, quod non sinit putrefieri sanguinē, nec dominari flegma, nec augere melancholiā, nec incendi cholerā, nec humores aliquos. Et si q̄s senex, aut aliq; vtatur dicta medicina mane & sero, infra paucos dies ad tantā incolumentatem deueniet, vt & manifeste & sensibiliter cognoscat, se ad pristinā iuuentutem deuenisse, & reintegrari sibi pristinū sensum, robur & fortitudinem, & naturę spiritū vitalem, & mutabitur ei caro tota, & pili, & purgabūtur omnes humores superflui, & frigidī, & faciei sibi augebit colorem naturalem concordantem cum humido radicali: & per ipsam medicinā augmentatur. minuet quoque vim ignoratiā, & augebit virtutem & memoriam, & intellectum pristinum, et meliorem redintegrando conseruabit.

Item si quis patiatur sincopā cordis, aut qualis vis infusionem, aut venenum: vel patiatur cardiacā: tā si processerit ex humoribus descen-

A 4

dentibus à capite, sive à cerebro, quām si processit ex mala digestione stomachi, vel etiā processerit ex putrefactione sanguinis, vel ex adustione caloris, vel ex nimia melancholia, aut ex viscositate & superabundantia flegmatū indigesta, virtutē dicta medicina: quia immedietē efficietur sanus totus & iucundus: quoniā proprietas huius medicinæ aufert omnē, & qualemuis sincopam passionē, inustionē, & cordiacā: & purgat omnes humores peccantes, & defendit illud os ab omni melancholia accidentalī & naturali: & aufert à corde omne venenū cuiusvis generis extiterit: & dat illi lacticinā & consolationem, & amoris ardorem, & iucunditatem in illo infundit, & auget in illo magnanimitatem, vires & audaciam.

Etiam proprietas huius medicinæ est confortare, & corroborare epār, & aufert ab epate omnes maculas & infirmitates existentes in eo, & calefactiones, & oppilations omnes existentes in epate aperit: curat & confortat mesaraicas venas, & concordat ipsas cum epate, adiungendo vim digestiū in stomacho, & liberum inueniendo nutrimentum in toto corpore absque corruptione aliqua & putredine.

Purificat etiam & mundat splenem ab omni infectione, putredine, corruptione, & aperit omnem oppilationē in splene, & illum confortat & corroborat, & conseruat.

Purificat etiam, & dissoluit omnem ægritudinem existentem in pulmone, absq; alia passione & molestia, etiam si pulmo fuisset putridus, sive maculatus per aliquod malum, sive per aliquam infirmitatem, sive humorē corruptum.

Sangu-

Sanguinem etiam hæc medicina sumpta purificat, & auget atq; rectificat: & si haberet sanguis aliquam corruptionē, sive maculam, ipsam mundificat, & omnes humores in ipso sanguine corruptos purificat in brevissimi temporis spacio.

Choleram expellit hæc medicina, quanquam ex calidis rebus sit composita, & omnes humores cholericos purgat, atque curat, sumpta.

Melancholico humor hæc medicina sumpta de directo repugnati, ipsū purgat & mundificat.

Flegmaticos humores expellit & corrodit, ipsosque digerit & curat.

Hæc medicina si sumatur, & stomachi orificium, & umbilicus, & regio cordis iniungatur, & gula, & nares, interficit omnes lumbricos, & vermes existentes in corpore, & liberat patientem ab omni putredine & corruptione, & cōseruat, ne ultra vermes, neque putredo deueniat.

Si quis pateretur dolorem aut calefactionem in intestinis, tam si fuerit per putrefactionē, aut humoris corruptionem, quām quavis alia causa, sive frigida sive calida, tam etiam si fuerit commestio rerum venenosarum, quām aliarum rerū corrosiarum, bibat de dicta medicina, & vngat ventrem à parte exteriori, etiam si necesse fuerit, & dolor duricūs infestabit, faciat clisterium cum brodio pullino, in quo ponātur duo cochlearia de dicta medicina, & liberabitur.

Et si quis pateretur dysenteriā, aut malū Co-micionis, seu ponderis, vel aliam qualemvis infirmitatem laxatiuam, quod inferret etiam exitū sive fluxum sanguinis, sive rasuram pinguedinis, & etiam inferret dolorem intestinis, & in pe-

Etine, & si inferret dolorem in fundamento, & temperamento, aut etiam si in ipso anno conferret concalfactionem, aut aliam passionem quomodo eunque & qualiter eunque fuerit dolor, & paixio illa, & infirmitas, sumendo de dicta medicina, & vngendo stomachum, & ventre, & cordis regionem, & pectora fundamenti in parui temporis spacio liberabitur. Et si oportuerit, & grauissima infirmitas fuerit iudicis tali necessitate fiet infirmo clisterium, cum brodio pullino sine sale, in quo imponas duo cochlearia de dicta medicina, & videbis quod in paucis diebus infirmus erit liberatus, & perfecte curatus.

Item per consequens haec medicina est confortativa, & confortat viscera, & restringit, & curat omnes infirmitates laxatiuas, post purgationem corruptibilium putridorum atque peccantium.

Item haec medicina ex sua proprietate & virtute est laxatiua: Nam si quis non posset euacuare propter constipationem, aut repletionem, aut per aliam qualis causam: sumat de dicta medicina, omnes superfluos humores purgat, & expellit: sic detur in debilitate naturae, & naturae desibilem confortat, & bonos humores auget & corroborat.

Sanat etiam haec medicina, & curat omnem cholical passionem, & aliorum dolorum, si sumpta fuerit, & ex ipsa venter, & alia fuerint vnecta. Et si vrgens calvus & restrictio, siue retorsio in intestinis fuerit, siue ventositas impediens purgationis emissionem per naturalem euacuationem, fiat infirmo clister cum brodio pullino, in quo imponatur 2. cochlearia de dicta medicina, & statim infirmus liberabitur.

Etiam si

Etiamsi quis haberet aliquod apostema in stomacho, vel intestinis, aut in pulmone, aut in pleuri, seu in quavis parte interiorum membrorum, bibat de dicta medicina sepe & sibi, & vngat a parte exteriori stomachum & ventrem, etiamsi necesse fuerit, faciat clisterem de dicta medicina cum brodio pullino, de breui tempore curabitur.

Et scies pro certo filii, quod in mundo non potest reperiri res, quae magis & perfectius curat pleuresin, & omnia apostemata interiora, quam haec nostra medicina. Et sanat & curat in breuiissimo tempore haec medicina omnem passionem & iliorum dolorem, si sumpta fuerit, & bibita, & illa fuerint iuncta, tam si dicta passio processit ex cholica passione, quam ex frigiditate, seu ventositate: quam etiam si processit ex lapide existente in renibus, aut vesica: etiam si processit ex arenella & passione regionis, ex causa tam frigida quam calida.

Item si quis pateretur lapidem in vesica, vel in renibus, aut in virga: vel pateretur arenellam in regionibus, bibat ex hac medicina cum brodio citri, aut vino albo, aut cum quoquis alio liquore, minus quam sit medium cochlear, in spacio duarum horarum liberabitur, & lapidem virgabat in frustulis sine aliquo dolore: & purgat etiam arenellam, & omnem regionem illam, & afferit omnem passionem & dolorem.

Etiamsi ista medicina sumpta, sanat & curat omnem stranguriam & sanguinis emissionem per virgam.

Etiamsi haec medicina sanat et curat crepatos seu ruptos in inferiori parte membrorum, scilicet geni-

R A I M U N D I L V L L Y I.

genitalium. Si ebibita fuerit cū vino tubeo, aut aqua ardente, & factum fuerit emplastrum de dicta medicina, in inferiori parte loca patientis, & bene ligatum.

Item hæc medicina sanat & curat omnes hydrocos & oppilatos cuiusvis generis, speciei & causa sit: si dicta medicina bibatur, tam si dicta infirmitas processit ex causa frigida, quam cœlida, quam si infirmus appellatus sit ab epate sive splene, omnes sanat & aperit, & curat. Et mulier inclusus agit, si venter totus, & regio aut epatis aut splenis patientis vngatur.

Etiam hæc medicina sanat ethicos, sincopes, iætericos, & phtisicos, si saepe sepius bibatur. Etiam omnes homines macilentos, & rarae complexionis, & nimium debiles, & paruæ virtutis, tam si infirmitas processit per naturam, quam per accidentalem infirmitatem. Si de dicta medicina ad modicum dederis patienti in potu, cum vino vel aqua ardente, aut brodio, & in breui tempore patientis erit liberatus, & accipit sanitatem, carnem, & posse: ita ut videatur miraculum.

Item hæc medicina curat omne genus, & omnem speciem veneni immediatè. Nam si quis assumperit venenum, vel in potu, vel in aliquo modo, bibat de dicta medicina, & liberabitur in continentia; quia principalis proprietas huius medicinæ est habere virtutem contra venenum: unde ipsum immediatè expellit, purgat, digerit, & patientem sanum reddit.

Sed vt cautius agas, fili mi, in tali cura cū hac medicina, vnge à parte exteriori totam regionem cordis:

D E M E D I C . S E C R E T .

369

cordis: quia tutius cor accipiet lætitiam & defensionem contra venenum & robur.

Et curat ista medicina & valet contra venena exteriora, sicut est morsura serpentis, bufonis, araneæ, & aliorum animalium similium terrestrium, venenosorum, & rabidorum, si immediatè: vel infra modicum tempus vngatur locus percussus & lœsus, & vngatur tota regio cordis cum dicta medicina, & de ipsa sumatur ad quantitatè vnius semipleni nuclei cum liquore. Et, fili mi, scias quod ex odore huius medicinæ interficiunt omnia animalia venenosa & rabida, cuiuscumque generis, vel speciei extiterint: etiamsi ipsa animalia non tanguntur ab ipsa medicina quæ ei approximabuntur, sed solo odoratu interficiuntur. Et quod mirabile est, si super mensam circulum feceris, & in ipso incluseris aliquod animal venenosum, quod cum voluerit, non poterit ingredi neque regredi extra circulum, neq; circum eundem euadet: quia odore illius medicina morietur, si continens fuerit & bene madefactus.

Item hæc medicina generaliter & particulariter sanat & curat omnes infirmitates, passiones, & accidentia, venientes & venientia ex quauis causa, tam si fuerit frigida, quam cœlida.

Hæc medicina sanat & curat omnes febres generaliter & particulariter, peruenientes ex quauis causa, si bibatur in principio inuasionis. Si febres essent tam calidæ quam siccæ, tam frigidæ quam humidæ, quotidianæ, tertianæ, quartanæ, continuæ, acutæ, pestiferæ, sanguineæ, cholericæ, phlegmaticæ, melancholicæ, vernales, aestivales, autumnales, hyemales, cuiusvis gradus seu spe-

RAIMUNDI LULLI

seu specie extiterint, tam simplices quam duplces. Si sumatur ieiuno stomacho medicina ista, & fuerit vngulum caput, ventre, stomachus, regio cordis & membra secundum indigentiam infirmitatis, etiam si necessaria & virginis causa fuerit, hanc de dicta medicina clisteria secundum infirmitatem indigentiam & necessitatem.

Etiam ista medicina sanat & curat hemitritus, as, cuiusvis generis aut speciei extiterint. Et hac ratione sive concordantia, quia omnes humores inaequales, æquat, & superfluitates omnes expellit, corruptiones & putrefactiones purgat, & conservat, atque curat naturam, ne ultra humores corrumpantur. Si dicta medicina sumatur ieiuno stomacho, & postea in omni cibo & potu detur una gutta de dicta medicina infirmo, cum brodio pullino, & de tertio in tertium diem hanc clister ipsi infirmo cum dicta medicina cum brodio pullino, aut alio liquore, iuxta infirmi indigentiam: & in brevissimo tempore liberabitur.

Item haec medicina est singularissima contra pestem per propriam virtutem æquandi omnes humores inaequales, & auferendi omnes corruptiones & putredines: ut concoquat humidum radicale cum calore naturali, confortat cerebrum, laxificat, confortificat, atque purificat epar, & inducit hominem ad tantam concordantiam & incolumentem naturalis virtutis, quod nullo modo potest homo timere aliquam corruptionem, nec putredinis passionem, etiam si esset in loco, ubi esset aer corruptus, vel fuisset in loco, ubi essent homines pestiferi, & timeret temptationem. Et si casu quo pestis inuaderet, aut pestifera febris, biba.

DE MEDIC. SECRET.

371
bibatur de dicta medicina cum aliquo liquore, & citro dictam febrim pestiferam auferet. Nam et si locus apostematum apparuerit, vngar locum, & totum cerebrum, cordis & epatis regionem, & bibat de dicta medicina: in breui spacio totum pestiferum morbum & venenum dicta medicina purgabit, & apostema immediate conseruabitur, & infirmus euadet. Et si apostema fuit tale quod indigeat depurari, & haec medicina intra tres horas purificabit, & euacuabit illud, & depurabit omnem corruptionem, & venenum absque passione & detimento naturæ.

Fili mi, hoc sit tibi regula generalis, quum quis vtratur dicta medicina capienda de ipsa ad quantitatem medij cochlearis, multo minus. Sanat & curat omnem Phthisicum et hepticum, Paraliticum, Hydropticum, Opillaticum, Reumaticum, Epilepticum, Appopleticum, Arteticum, Stranguratum, Leprosum, et huiusmodi similia. Et cum genus veneni qualitercumque quomodo cumque peruererit. Et scias fili, quod destillabis, atque incurabilis plaga lepre et multiformis sit, et cancer vniuersalis, et vniuersalis corruptio elementorum, et vniuersalis putrefactio sanguinis, carnis, venarum, neruorum, ossium et medullarum, et totalis discordatio humorum.

Ista quoque nostra medicina, si bibita, et toto corpore ab extra inuncta fuerit, sanat et curat omnium specierum lepram: et hoc ratione proprietatum, concordantie, et virtutis mundificatione, et purgatione, potentie conseruatione existentium in dicta medicina. Omnia enim elementa purificat, humores discortates æquat, sanitatem.

RAIMUNDI LULLI

sanitatem inducit, induc tamque conseruat. Si autem propter antiquitatem infirmitatis lepræ infirmus perdiderit aliud membrum corrosum ab ipso Cancro, illud recuperari nō potest, sed hoc beneficium in tali infirmitate, illam sanat & curat, & conseruat, ne vtrā corruptio deueniat, & ne caro vtrā consumetur, & corrodatur: & in quantum ad carnem attinet, vbi caro fuerit corrosa, illa integrat, & carnem nouam, puram & mundam nascere facit. Administratio dictæ medicinæ in cura lepræ est, quod de tertio in tertium diem infirmus sanatur de dicta medicina cū brodio manè ieiuno stomacho. Et quod in tertiu diem infirmus clitterium etiam cum dicta medicina & brodio pullino sine sale sumat, & si tali regimen, ut in die qua sumatur dicta medicina, non sit clisterium: & per consequens in die qua sit clisterium, non bibatur dicta medicina, sed in omni die manè & serò vngatur totū corpus cum dicta medicina, à capite usque ad plantum pedis, & in breui tempore infirmus erit liberatus.

Et scias fili mi, quod hæc medicina facit mirabiles effectus, in consolidatione plagarum & vulnerum, & in consolidatione ossium fractorum, & in restinguendo sanguinem, & in consolidatione venarum & nervorum.

Et primò scias fili mi, quod si vena erit fracta, aut quoquis modo rupta, si supra locum illum posueris de dicta medicina, immediate sanguinem restinguuit, & venam & vulnus consolidat, etiam si ruptæ essent vene aut arteriæ, & in quavis arteria seu artetico loco.

Et si

DE MEDIC. SECRET.

373

Et si posueris, fili mi, de dicta medicina supra vulnus recens, in instantे sanat, & consolidat illud absque lœsione naturæ: ita quod videatur miraculum. Nam si istu oculi agit, & si vulnus non fuerit recens, in breui tempore depurat, digerit, & consolidat, atq; sanat illud. Et si vulnere esset os fractum, consolidat illud, et si essent aliqua frustula in ossibus, quæ indigèrent ablazione, non indiget alia putrefactione: quia sine alia lœsione, damno aut dolore immediatè euellit illam. Et si propter corruptionem seu antiquitatē, aut malam digestionē vulneris corrupta et corrosa, seu caro superflua esset, comedit totam carnem superfluam et mortuam, et generat carnem nouam: impedit ne vtrā corruptatur, et æquat vulnus tanquam si esset vera natura. Nam hæc ex proprietate huius medicinæ videare poteris: quia si de ipsa supra carnes aut pisces posueris, tumquæ corruptentur: et si qua in eis pars corrupta fuerit, illam partem corruptam corrodit, et consumit; et partem bonam à corruptibilitate, et putredine conseruat: etiam omnia quæ tarigit, depurat et conseruat.

Curat autem dicta medicina omnia vulnera profunda quomodo cūq; sint, et venenata seu fauciata, etiam si frustula ossium et in eis sit, vel nenuis scissus, aut vena maculata, seu apostemata, si continuo habueris, proculdubio infra quin decim dies sanat, et curat, etiam si fuerint vulnera incurabilia, sicut sunt scrophulæ, et fistulæ, noli me tangere, lupas, herpes, esthiomene, cancer.

Sanat etiam, et curat mirabiliter hæc medici-

B

140 RAIM. LVL. DE MED. SECRET.
na, Carbunculū, Antracem, Apostemata quēq.
Et si apostematio fuerit, quōd indigeat purifica-
ri, in continenti purificat, rumpit & depurat illā.

Sanat, & curat omnia vulnera venenata tam
si fuerint ex percussione ferri venenati, quām ex
mortura, aut potura animalium venenosorum
aut rapidorum : si sumatur, & locus percussus &
regio cordis vngatur.

Sanat & curat spasmum hæc medicina tam si
fuerit ex percussione, si locus vngatur, quām
si fuerit ex repletione, si dicta medi-
cina bibatur.

F I N I S.
Læns Deo.

LIGNVM

375 LIGNVM VITÆ,

DIALOGVS RAIMUNDI

Lully Maioricani, mysteria in lucem pro-
ducens, ex Italico in Latinum
conuersus.

DEMOGOR GON, RAI-
MUNDVS.

B. M. Salve plurimū doctissime
Raimunde. R A I M. Bene sit tibi
vir optime, sed cupio scire quis
sis, aut ad quid huc veneris. D E M.
Tu æl piétæ fama egregia & celebris, & tua do-
ctissima scripta apertè demonstrat habere te ma-
gnam cognitionem omnium scientiarum. Cùm
verò omnis homo, maximè verò senes vnicè cu-
piant quâlongissimè viuere, ppter ea ego quoq;
etiam senio grauatus, ex Italia meū iter huc ver-
gebam in insulam hanc Maioricam, vt venirè in
conspectum tuū, & certū aliquod remediū à te
acciperem, quo vitam meam ad aliquod tempus
possem longius producere, & me à morte absq;
aliqua infirmitate defendere. R A I M. Ignoras tu
Deum vnicuique terminum vitæ suæ constituisse,
quod nullus præterire poterit. D E M. Non peto
remedium contra illum terminum ultimum,
qui vnicuique à Deo præfinitus est, sed vt me à
plurimis infirmitatibus, quibus indies humanū
fragile corpus affligitur præseruarem, & contra
assumptionē humili radicalis & caloris naturalis

B z

deperditionem sustinerem. Nam persuasi mihi, patres priscos, qui ad quinquecentum annum suæ vitæ terminum prorogabat, aliqua viis meæ medicina, per quam tam longo tempore absque infirmitate aliqua producerent vitam. R A I M. Tis est patres longo tempore viuebant ex Dei voluntate; ut per ipsorum vitam longam eo ci- tius humænum genus multiplicaretur.

D E M. Quare igitur non viuebant omnes tâ longo tempore? R A I M. Qui priscos illos patres proprius sequebantur in successione, viuebant longiori tempore, tanquam parùm progres si à prima creatione Dei: nam erant bona & laudabilis complexionis & longæui: hæc verò bonitas longa successione minuebatur, & quanto propiores essent primæ creationi, tanto longiori tempore viuebant. D E M. Debebât igitur omnes illi longo tempore viuere, cum tamen sacra Scri ptura mentionem faciat de paucis. R A I M. Ab initio annus mōrē Ægyptio tam longi temporis non erat, neq; duodecim menses capiebat, ut ho die. D E M. In Sacra scriptura non tantummodo annorum, sed mensium quoque sit mentio: non fuerunt igitur anni Ægyptiaci, sed mōrē Hebræ orū definiti, & tam longi, ut hodie sunt, ut S. Augustinus affirmat in lib. de Ciuitate. R A I M. Fructus & omnia, quæ ex terra nascuntur, tum mēliora & maibris virtutis erant ante diluvium pro sustentanda & proroganda vita atq; hodie sunt. D E M. Debebant igitur omnes longo tempore viuere, quod minimè factum certè scimus. R A I M. Non erant omnes eiusdem coimplexionis & fortitudinis. D E M. Impossibile fane est habere

habere aliquem adeo bonam & fortè temperatañque complexionem, vt noningentesimum annum vitæ lus attingere possit sine auxilio medicinæ conservatiæ. R A I M. Primi patres habebant lignū vitæ, quo se longo tempore à morte defendebant. D E M. Cum subito ex terrestri Paradiso concluderentur, fuerunt priuati ligno vitæ. R A I M. Ego tibi referam causam eorum longæuitatis. Adam è terra creatus, omni scientia ornatus, cognitionem habuit omnium rerū naturalium, & cognoscebat eas res, quibus vita poterat prolongari, & ipsis vtebatur. Hæc etiam succedentibus libi tradens, à quibus etiam dein de aliij sequentes hoc accipiebant per manus: propterea non omnes viuere poterant ætatem tam longæuam, cum omnibus non esset tradita huius rei cognitio. D E M. Abs te igitur peto, qui omni scientia imbutus es, vt mihi ostendas medicinæ conservatiæ debent multū durabiles esse, & à corruptione remotæ (vt manifestè scripsimus lib. de Secretis naturæ) nā si corpus humani præseruare debeant à corruptione, necesse est, vt sint perpetuō durabilia; nam alijs inducerent maiore corruptionē. Ergo volentes iuuenilē cōseruare & producere iuuentutē, & senib. restaurare humidū radicale, & naturale calorē, necesse est, vt eligamus substantiam in corruptibiliorem cæteris omnibus, quæ sunt globo Lus nari, & hanc præparare in medicinam & cibum suauissimū, vt possit sumi per os intra corpus & sic sumpta, quā velocissimè penetret per totum

RAIMUNDI LVLLII

humanum corpus, & illud seruet quasi incorruptibile. D E M. Mihis anè videtur (vt ingenuè factar quod sentio) impossibile esse ea, quæ iam dixisti: nam omnes res corporeæ à Deo in usum humanum creatæ sunt, aut ipsa elementa, aut res elementata: & hæc omnia corruptibilia: vnde habebimus igitur medicinam hanc incorruptibilem? Videamus ad hæc omne quod generatur, à suis simili generari (vt affirmat Aristoteles lib. 7. Metaph.) & quicquid ex humana carne desperditū fuerit & consumptum, necesse est, vt restau retur ex alia re corruptibili, videlicet ex cibis corruptibilibus, qui virtute caloris naturalis corrumpunt & transmutantur in stomacho, hepate & membris omnib. per virtutem potentiæ nutritiæ, vt conuertantur in carnem humanam. Si aut hæc medicina incorruptibilis est, nunquam poterit transmutari in carnem humanam, quem admodum materia cœli nunquam transmutari potest in materiam elementalem. R A I M. Docte satis hæc in medium protulisti: putas autem in rebus elementatis nihil præter elementa corruptibilia inueniri? D E M. Ostende mihi igitur illud quod præter elementa rebus elementatis immixtum sit. R A I M. Subtilis quedam substantia hæc est, radicale humidu & intrinsecum, quinta essentia dicta per partes elementales diffusa, simplex & omnino incorruptibilis, & hæc longo tempore conseruat res in ipiorum esse: & natura sagax produxit, & ordinavit hæc, propterea quod desideret longo tempore conseruare indiuidua, & in perpetuum producere res in sua specie: quævis etiā in generatione uniuoca animaliū omne animal

DIALOGVS.

379

animal sua simile generat in specie, nihilominus in generatione cessabili, quæ fit per putrefactiō nem, & corruptionē generantis fit generatū deforme ad generans in specie aut genere, vt vide mus in cibo, ex quo generatur id q̄ per vigorem caloris intrinseci & extrinseci absumptū & desperditū est. Nec dicim⁹ medicinā hanc omnino incorruptibilē esse, vt Cœlum, sed cū ipsa genera tata sit ex materia cæteris omnib. in corruptibili or, & facta est simplex p separationē elemento rum corruptibilū, si debitè conserueretur, durabit decē millia annorū absq; corruptione, & sumpta p os longo tempore conseruabit corpus humanū incorruptibile: propter hanc causam sedulō hor tatur Medici, vt reficiamus nos cibo minus corruptibili. D E M. Hæc tua sententia videtur mihi similis opinioni quorundam philosophorū, qui volebant Salamandram solo igne viuere: ha lec verò sola aqua, & talpam terra, Chameleonem autem aere: quæ opinio falsa est. Nulla enim res elementata simplici elemento potest viuere, sed ijs rebus ex quibus composita est conseruatur: (vt inquit Aristoteles) quare neq; homo vitâ suam sustinebit solo illo humido radicati simplici, & adeo incorruptibili. R A I M. Non di co hominem viuere posse hac medicina sola, sed eius usu cum cæteris alimentis posse tandem attingere longævitatem primorum patrum, qui non solum fuerunt vsi ligno vite in Paradiso terrestri, sed etiam reliquis fructibus. D E M. Suntne hac medicina vñ patres primi? R A I M. V N. Maximè vti debebant ad vitam producendam. D E M. Mirum quidem illos nihil

RAIMUNDI LULLII

habuisse aliquid quod à morte ipsos melius defenseret. RAIM. Naturaliter loquendo, hæc melior & præstantior erat medicina, qua nihil excellentius in toto mundo. Cum enim (vt Aristoteles tradit lib. decimo Metaphysicorum) in omni genere vnum quoddam sit quod in genere primum gradum teneret: hæc autem medicina generata sit ex magis incorruptibili, & virtutis excellentioris materia, quam sub cœlo haud inuenies, & hæc primum aut summum gradum tenebit inter cæteras medicinas præseruatiwas omnes. DEM. Est igitur medicina hæc ipsum lignum vitæ? RAIM. Prius tibi dixeram, primos patres statim ab initio hoc ligno priuatos, vt apud Mosen legimus. DEM. Fortasse etiam Moses, qui ab incunte ætate in scientijs Ägyptiorum probè instructus fuerat, & huius diuinæ sciætæ cognitionem habuit (vt Vincet. Monachus scriptū reliquit) de his rebus, cū obscuritate loquutus est, quemadmodū & cæteri philosophi fecerūt. RAIM. Ipsius scriptis nihil detractū volo: nam neq; plus aut minus ipsi credendū quā oporreat. DEM. Fortè erit herba illa, cū qua Medea & sonē ad iuuentutē reduxit, & cū qua Äsculapius eos suscitabat, q; iam fere erat exticti. RAIM. Est quidē ea medicina ipsa, sed minimē herba dicenda: nam veteres philosophi sub fabulis poeticis occultauerunt scientiā hanc, & locuti sunt per similitudinē. DEM. Quā dicas similitudinē? RAIM. Hæc medicina in præparatione multipliciter variatur: nā viridē assūmit calorē, vt herba, propterea appellauerunt ipsam veteres (Vegetabilem herbā). Hac de causa dicit

DIALOGVS.

380 381
dicit Meliindus discipulus Hermetis, de his rebus differens: O quām facilis est hæc res rebus vegetabilibus propter viriditatem. DEM. Cum herbæ tantas virtutes medicinales habeant, quā sit vt hæc Medicina non possit esse herba? RAIM. Medicina hæc fieri non potest, neque ex rebus vegetabilibus, neque animalibus, neque ab ijs rebus, quæ ab eis desumuntur. DEM. Quamobrem? RAIM. Cum necesse sit, vt hæc Medicina omnino incorruptibilis sit, & omnia elementa in hoc superare debeat, necesse est, vt extrahatur è materia, quæ ab omni corruptione quām alienissimā sit. DEM. Tamen dixisti tu in lib. quem de naturæ Secretis inscripsisti, hanc extrahendam esse vino rubeo. Idem confirmat Joannes Rupescissa: alij verò Chelidoniam accipiendam esse autumant: alij sanguinem humanum. RAIM. Non parum erras, si persuasum habes philosophorum scripta ex nuda litera intelligenda esse, maximē in hac scientia, quanto clariori, & magis aperto sermone vtuntur, tanto plus obscuritatis habent eorum scripta: similitudinibus enim, & per ænigmata locuti sunt. DEM. In hac re qua vñi sunt similitudines? RAIM. Dicit senior philosophus: hanc medicinam conuerti & variari de colore in colorem, & de sapore in saporem, & de natura in naturam: propterea sua nomina multiplicata esse. Dicit autem Minois philosophus: Si queratur, quare factum sit robrum antequam recipere albedinem. Respondendum bis denigrari, bis in colorem citrinum conuerti, & bis recipere colorem rubrum. Cum verò bis colorem rubrum recipiat,

RAIMUNDI LVLLII

vt rubrum vinum , & sanguis humanus , videlicet post putrefactionem & in distillatione : propterea veteres per similitudines loquentes , vocauerunt ipsam vinum rubeum , sanguinem humanum , & sanguinem Draconis , & his similibus . DEM . Ego omnino credebam animalia tanquam cæteris rebus omnibus inanimatis nobiliora , esse maioris virtutis quoq; in medicina . RAIM . Animalium præstantia non consistit in proportione & commixtione elementorum , sed in anima . Cum autem medicina hæc facienda sit , ex substantia corporea & materiali : propterea quædam mineralia ad hoc opus perficiendum præstantiora sunt : num eorum compositio durior , & fortior est , quam animalium : nam istorum compositio quantum ad corpus debilis est & facilis corruptionis , & paucæ virtutis . Videmus enim ipsa animalia , quæ occupata sunt rebus altis , & sublimibus , priuata esse vilibus & casuris , propterea mineralia quædam nullam operationem habentia , & sensibilitate carentia , maiorem vim corpoream habent , quam ipsa animalia . DEM . Si hæc medicina non potest fieri , neque ex vegetabilibus , neque animatis rebus , facienda est forte ex medijs mineralibus , ut ex sale , alumine , atramento , marshafta , antimonio , sulphure & argento viuo communi . RAIMVN . Neque ab his . DEM . Sunt tamen multum durabilia . RAIM . Non sunt virtuosiora cæteris rebus elementatis neque incorruptibiliora . DEM . A quibus rebus corruptuntur ? RAIM . Ignis vehementia . DEM . Ignis quidem omnia corruptit , rapit &

DIALOGVS.

383

pit & deuorat . RAIM . Non potest tamen humidum radicale corrumpere in metallis , neque ipsorum calorem radicalem & complexionalém , vt affirmat Geber in libro 2 . & Albertus libro 3 . de Mineralibus capite 2 . DEM . Qua ex causa ? RAIM . Propter ipsorum homogeneitatem & durissimam , & fortissimam compositionem , & colligantiam , & propter vaporabilem mixtionem , & longissimam temperatissimamq; decoctionem in minera , siue terra visceribus . DEM . Concludis igitur , medicinam hanc fieri debere ex humido & calido radicali metallorum ? RAIM . Videmus metalla , quæ plus mille annis in antiquitatibus Romæ terra obruta latuerunt incorrupta , damnum nullum accepisse : vnde facile conijcies , quanto tempore ipsorum humidum radicale posset durari purificatum , distillatum & separatum ab omni parte corruptibili , grossa & elemental . hac de causa dicit Geber libro 2 . capite 12 . Videmus res distillatas fieri puriores , & facilius à putrefactione conseruari posse . DEM . Vnde habere putas metalla tantam vim & virtutem super omnes res elementatas ? RAIM . De cœlo . DEM . Tamen res duræ virtutem cœlestem minimè recipiunt : quia cœlo nō obediunt : nam videmus sigillum suam figuram non imprimere in durum lapidem , sed in mollem ceram . RAIM . Radij corporum cœlestium in nullo elemento cum tanta virtute vniuntur & potentia tanquam in terra propria & firmum receptaculum est virtutum cœlestium , & ipsius sphæræ centrum . hac de causa ipsa mirabilia producit vegetabilia , animalia

malia & mineralia. Hermes dicit: terram parentem & genitricem esse metallorum, quæ in suo ventre portat metalla, ut mulier prægnans foetus in utero: dicit autem terram matrem esse, cœlum autem patrem, & quod ab ipsa terra imprægnatur in montibus & planicie, & in aqua, & omni loco. Tamen concedendum est terram in sua duritia permanentem nullam posse producere, cum non sit obediens motui. Cum vero continuo motu cœlesti, & virtute solari, & aliorum planetarum ipsa terra continuè coquatur, & ex illa sit subtilior & alteratur, partesq; subtisiores virtute caloris solis eleuentur in fumum. Propterea virtutes cœlestes continuo de cœlo descendentes, & penetrantes in ipsam terram: & ibi inuenientes materiam simplicem, subtilissimam, & spiritualem, incorruptibilem, lucidam & perspicuum, & naturæ sagacitatem præparatam & aptam, ut recipiat virtutes cœlestes propter similitudinem quandam, quam inter se habent, vim præstantissimam infundant in ipsum duplice fumum metallicum radicale. Et cum hæc materia spiritualis longissimo tempore in cœlesti obedientia & spiritualitate iam permanescit in substantia principiorum metallorum, unifor- mis est & homogenea, quæ tempore longissimo ad mille annos usque induratur tandem, ut inquit Geber lib. I. capite 7. Propterea cœlum insundit ipsis plures mirabiles virtutes quam in cœteris rebus omnibus: nam in his plus cœteris laborauit, & hæc est causa tantæ virtutis metallorum, ut omnia elementata facile superent. Ta- metsi vero post longissimum tempus hic famus duplex,

duplex, & vapor spiritualis iam ad duritiam metallicam peruenit, & in se retineat virtutem cœlestem, nihilominus cum impedita & suffocata sit à terrestreitate & duritia, non potest extrinsecè demonstrare virtutem hanc cœlitus adeptam: nos vero cœpientes illam fieri manifestam, & volentes ipsam perducere ad lucem, necesse est, ut removamus terrestreitatem & spissitudinem metalli, & reducamus ipsum ad primam simplicitatem, quæ sufficienter decocta tantas virtutes demonstrabit, ut quasi subito videatur mutare corpora humana, & reducere ad veram præstinationemq; sanitatem: poteris autem facile apud te ipsum expendere quantum virtutem habeat medicina hæc, si Noe qui hanc tenebat (ut scribit Vincent monachus lib. 5. natural.) quingentesimum annum ages generabat Sem, Cham & Iaphet. D.M. Sermo iste plurimum delectavit me, sed hoc querero, num ex geminis medicina hæc fieri possit? RAIM. Quare hoc queris? D.M. Quia sunt incorruptibles, & magnam vim & virtutem medicinalem habent & cœlestem, quibus metalla etiam superent: propterea quemadmodum etiam Albertus affirmat in lib. de Mineralibus & Hermes, qui tradiderunt virtutes rerum inferiorum dependere à stellis; & imaginibus cœlestibus. dixerūt quoq; virtutem hanc descendere super res naturales plus aut minus impluendo & influendo: nam fortius in primere suam vim materia existente magis simili virtuti cœlesti & ipsis corporibus cœlesti lumine & perspicuitate: minus vero quum materiæ fuerint confuse & fœculente, ut opprimatur in ipsis

in ipsis virtutis cœlestis. Quum igitur in substantia & lumine, colore & perspicuitate cœlestibus corporibus similiora sunt quam ipsa metalla, qua de re etiam à quibusdam Philosophis nominata sunt stellæ elementales: debeant igitur multo præstantiores esse ipsis metallis ad præparandam hanc virtuosissimam medicinam.

RAIM. Si tota substantia deberet conuerti & præparari in medicinam, aliquæ gemmæ multo præstantiores essent, quam ipsa metalla, quorum virtus oppressa & sepulta est in terrestreitate, & alijs accidentijs superuenientibus materiae radicali, in qua consistunt virtutes haec cœlestes: cum vero (vt supra diximus) neque metallæ neque gemmæ recipiant virtutem cœlestem, quamdiu fuerint in forma metalli aut lapidis, sed cum figuram adeptæ fuerint vaporis tamdiu, donec indurentur. Iti autem vaporess qui de metallis generantur, maiorem similitudinem habeant spirituositatis, & maiorem obedientiam cœlestem quam alij vaporess, qui de gemmis generantur, sequitur, metallæ plures habere virtutes cœlestes quam gemmæ. DEM. Quis huius rei nos reddit certos?

RAIM. Gemmæ sunt propinquæ in substantia elementis, & ipsarum materia prima, & qualitates primæ elementales parum alteratae sunt, aut transmutatae à prima natura sua: præterea coagulavit natura gemmas paruo artificio, & induravit ipsa cum diaphaneitate & perspicuitate ea quam habebant in ipsarum materia prima sumosa. & quamvis habeant duritatem & virtutem hanc ex duritia ipsorum, nihilominus præseferunt tamen virtutem aliquam cœlestem, quod metalla

tallis non idem euenit. Nam antequam haec recipient formam metallicam, requiritur longissima transmutatio, & contemperantia metallorum, & purgatio & transmutatio sulphuris, argenti viui, salis & aluminis, & harum rerum longa decoctio. Lapides vero preciosi quamvis multum durabiles sint, hoc tamen à multa quantitate humidæ radicalis viscosi non assequuntur, quod strictum & quam arctissime ligat & compingit insimul partes ipsorum, participant enim ei in parua quantitate, propterea facile trituranter. Nam ea potius causa est à frigiditate cōgelante, ex qua per naturam paruo labore indurati sunt: frigidum autem congelando claudit poros, & in ipsa substantia intrinsecè constringit calorē naturalē, adeo ut calor aeris ipsam aperire nequeat aut corrumpere. Ignis vero calor vehementer, qui metallæ quædam corrūpere potest: ipsorum humidum radicale nō potest corrumpere, cum fortissimè commixtū & vnitum sit cum siccō terrestri subtili & digesto, hoc est, cum sulphure & argento viuo, cum quibus duobus haec medicina fit incorruptibilitate & virtute omnia superans. DEM. Marsilius Ficinus eorum opinionem reprobat, & falsam esse affirmat, qui tradidit, materiali auræ intrare posse complexionem humani corporis, aut ipsi assimilare posse, aut in potabilem substantiam conuerti, cum oportet ipsam prius conuerti & transmutari in sanguinem, postea vero in carnem, quod impossibile est propter ipsius duritiam: cum igitur medicina haec ex auro fieri nō possit, multo minus poterit ex metallis reliquis fieri. RAIM. Evidem concedimus metallæ existentia

R A I M U N D I L V L L I I

stantia & permanentia in substantia metallicâ; etiam si aqua vitæ quam maximè subtilientur, nullam tamen penitus affinitatem aut conuenientiam aliquam adipisci propinquam carni humanae, nisi corrupta prius forma dura, & redactis ad ipsum primam materiam sufficienter purificatam & digestam. nam sic acquirunt hanc affinitatem & conuenientiam cum corpore humano, quam etiam cæteri cibi & medicinæ præseruatiæ possident, quas tamen hæc longè pre-cellit in virtute. D E M. Iam ex verbis tuis intelligo, huicidum istud radicale & materiam primâ soluendam & distillandam esse. R A I M. Verum dicas. D E M. Quomodo autem ex ipsis metallicis aquis fieri potest medicina pro humano corpore, cum foediss. sint & horribiles, atrociusse, & tam acutæ, ut à philosophis pro veneno præsentiss. habeantur? Moriensus Rom. de ipsarum odore loqueris, comparat ipsarum foetorem mortuum, cadasertim septichris. Videmus quoq; eas aquas quæ per metallicas venas fluunt, & in ipsis calefiunt, odorem ingratum acquirere: erit igitur medicina hæc multo horribilior, & naturæ humanæ abominabilior, cum substantia ipsa metallicâ fuerit in aquam conuersa. R A I M. Quemadmodum fructus in principio estatis acerbii & austeri sunt quod sufficienter decoctionem & digestionem non habuerint, & continuè attrahendo humorum sufficienter maturare non possint, & dulcorari nisi multo calore fotius estatis decoquetur & digerantur, ut fiant dulces & odoriferi. id est euenis medicinæ nostræ extra et ex terra metallorum nam & hæc ante sufficientem

D I A L O G U S.

389

cientem digestionem & decoctionem sc̄tida est & horribilis, & antequam vapores ab ipsa ascenderint per decoctionē non poterit dulcorari, sed vaporibus coagulatis & sufficiēter decoctis mirabilem suavitatem & dulcedinem acquirit, propterea dixit Arn. in Ros. Dulcora amarum, & habebis totum magisterium. D E M. Estne indicū aliquod ex quo cognoscam medicinā hanc iam esse finitam? R A I M. Ioannes de Rupeſcissa trādit, quod & nos affirmauimus, videl. duo esse signa tue indicia certa, quibus cognoscitur medicinā hanc iam perfectam esse & finitam. Primum esthōc, si ponamus vas in quo hæc medicina inclusa est in angulum aliquem domus, & pro miraculo & quasi inuisibili obstatine eō pertrahantur & alliciantur omnes, qui domum illam ingrediuntur: alterum vero est, si ponamus iam dictum vasculum supra verticem turris, ut ipsius odor attrahat & cōgreget ibi omnes aues quoq; eam odoris suavitatem percipiunt. Sunt autem hæc certiss. indicia, medicinam iam finitam esse & omnino completam. D E M. Quid voluit Ioannes de Rupeſcissa his verbis significare? R A I M. Per turrim intelligimus fornicem in angulo domus positam, in quam vitrum, quod materiam nostræ medicinæ cōtinet, decoquendum ponitur. per intrantes vero domum istam, & per aduolantes aues significantur, spiritus & vapores illi qui virtute caloris sursum feruntur ascendunt in altum per collum longum vasis sive bocciae: qui cum figuntur, & amplius non ascendunt, indicium est ipsarū humiditatem aqueam iam consumatam, & materiam decoloratam, &

Universitatis de D...
1590
Phototext

RAIMUNDI LVLLII

medicinam finitam esse. Non debes autem dubitare super hac interpretatione, nam & Rasis eandem sententiam tenet: nam veteres vi sunt varijs nominibus, similitudinibus, fragmentis, fabulis & enigmatibus, vt hanc diuinam scientiam occultarent, ne facilè ab aliquo perciperetur, quod etiam nobiscum affirmat Ioannes Picus Mirandula in lib. de Dignitate hominis, cum dicit, Veteres cōsueuisse res diuinas altas & sublimes sub velo multorum ænigmatum & fabularum poeticarum describere. DEM. Poterit autem medicina haec sanare omnes morbos curabiles? RAIM. Diximus suprà, medicinā hanc in supremo gradu & ordine primo constitutam. Cum enim diuersi gradus sint medicinarū curatiuarū, quædam longius sese extendunt in virtute curationis, quædam verò minus, nō solum in curando, sed etiam præseruando corpus à multis ac varijs infirmitatibus, & vt corpus humanum à corruptione conseruent. Videmus enim subtilem substantiā & formalem in quantitate & materia submersam non posse exercere suas virtutes, nisi quanto magis spiritualis & formalis, & à materia separata fuerit, & à quantitate remota, tanto plus suam virtutem extendat, vt operetur varios effectus. Nostra verò medicina cum composita sit ex spiritibus subtilioribus & materia simplifici, & quasi separata ab omni materia elementalī, propterea facilè poterit sine impedimento vires suas in omnibus infirmitatibus quæ curam recipere possunt. Nouimus item, omne agens virtutem habere operandi secundum propinquitatem & similitudinem cum qua participauerit, cum

primo

DIALOGVS.

391

primo actio, primum verò & vniuersale agens corporeū & simplex, corpora sunt cœlestia, quæ vt vniuersalis causa se extendunt super omnes res inferiores. Cū verò medicina nostra propter subtilitatem suam & puritatem, incorruptibilitatemq; supra omnia corpora maximā propinquitatem & similitudinem habeat cum cœlestibus corporibus, à philosophis Cœlum fuit nuncupata, & quinta essentia. Poterit igitur præ cœteris rebus corporis inferioribus omnibus tanta quā medicina vniuersalis, omnes curabiles morbos & infirmitates curare, non tantum illas quæ ad physicum pertinent, sed etiam istas quæ chirurgi manū requirunt. Tradunt etiam medici medicamentū Hieræ picræ singularem habere virtutem attrahendis humoribus à capite, collo & pectore, & nō ab alijs membris inferioribus, propterea quod hoc medicamentū generatū sit per virtutē quarundam stellarū, quæ influentiam habent supra caput, collum, & pectus, vt stella Arietis, Tauri & Geminī. Idem asserunt de cœteris medicamentis quæ humores trahunt expeditibus, coxendice & tibijs: quia specialem quandam virtutem hæ medicinæ nocte sunt, & certum influxum quendam super membra hæc inferiora, scil. stellæ Capricorni, Aquarii & Pisces. Metalla verò recipientia essentiam, nomē numerū, colorem, virtutem & proprietatem planetarum singularem: omnes verò planetæ habent influentiam & virtutem supra totū humanum corpus: & ex his metallis nostra medicina generatur, habebit & hæc virtutem supra totum humanum corpus, & aquæ thermarum si

C 2

RAIMUNDI LULLII

habent virtutem sanandi plures infirmitates, & de causa quod ferunt secum transeuntes per metalli venas virtutem quandam metallicam, habebit nimis ipso substantia metallica maiorem vim iuxpotabilem formam cōuersa. Cum autem secundum opinionem philosophorū veterū singula metalla secundū similitudinē, virtutem, nōmen, colorem, & proprietatem in omni metallo sunt comprehensa, ut aperte demonstratū est in lib. Expositionis librorum Gebrī. Igitur & hæc nostra medicina quāvis solummodo ab uno aliquo metallorum extracta fuerit, habebit tamen nihilominus virtutem omnium metallorum & planetarū, & virtutem super totum corpus humānum sanandi plures infirmitates curabiles. Idem voluit significare Ioannes de Rupescissa de humiditate nostra radicali loquēs, & de quinta essentiā sub nomine aquæ virtutē: dicit enim a quā ardenter bonam in se continere omnium metallorum virtutem, & non aquam esse vitis, sed virtutē, quia vitam hominibus donet. DEM. Quamuis istae rationes satis prudenter & argutè adductæ sint, nihilominus apud me persuasum habeo, vnam medicinam simplicem omnes infirmitates contrariæ (vt medici asserunt) medicinis curantur contrarijs. Cum verò qualitates contrariæ in uno solo subiecto non possunt esse, mihi planè impossibile videtur vnam medicinam plures infirmitates posse curare. Traditū præterea philosophi, ex una sola re præter vnum effectū solum non causari: igitur neq; una sola medicina plures morbos curabit. RAIM. Una sola res simplex facit plures effectus contrarios secundum

DIALOGVS.

393

cundum naturam diuersam & dispositionem recipientis. Videmus enim solis calorem diuersum operari effectum cum lutum desiccat, ceram autem liquefaciat, cum tamen hi effectus contrarij sint ex una sola operatione. Quamuis igitur nostra medicina res una & sola sit, & forte vnam solam operationem habeat, nihilominus si consideramus magnam illam similitudinem quam cum omnibus rebus cœlestibus habet, videmus ipsam aptam ad recipiendum plures virtutes cœlestes. Cum etiam ab omnibus elementis extraeta sit, dicimus ipsam habere virtutem & qualitatem omnium elementorum, propterea multiplicis esse virtutis, & operari eam posse varios effectus contrarios. DEM. Ostende mihi nunc huius artis praxin. RAIM. Lege expositionē nostram librorū Gebrī, nam ibi & materiam & praxin distincte & clare descriptam inuenies. DEM. Maximas tibi gratias ago pro tanto in me collato beneficio ex tua singulari libera.
litate & humanitate, & tu
valebis interim.

FINIS.

C 3

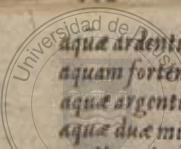
INDEX IN OPVSCV-

la Raimundi Lullij.

	<i>Ibrachali Rabbi</i>	96
	<i>Acetum acerrimum</i>	227
	<i>Aceti nostri compostio</i>	127
	<i>Accidentia multa vnde</i>	105
	<i>Accidentia que causantur</i>	103
	<i>Altus vita nouus</i>	90
	<i>Adecuratio maior</i>	56
	<i>adecuratio lapidis mineralia multiplex</i>	321
	<i>adecuratio infinitae proiectionis</i>	51
	<i>adecuratio magni trunci</i>	54
	<i>adecurationes tres</i>	323
	<i>adecuramentum trunci</i>	38
	<i>aduertendum ubi maxime</i>	115
	<i>aer secundus</i>	23, 28, 34
	<i>aer à metallis vt dividatur</i>	281
	<i>anigmata</i>	122
	<i>affinitas metallorum</i>	191
	<i>Alabandina lapis sive gemma</i>	310
	<i>Alabandinae compostio.</i>	ibid.
	<i>Alchimista naturæ minister</i>	271
	<i>Alchimistæ cui particularia taceant</i>	127
	<i>Alchimistarum error</i>	261
	<i>Alphabetum Raimundi</i>	318, 319
	<i>alterantia que</i>	118
	<i>amarum dulcorare</i>	388
	<i>amicitia inter planetas</i>	219
	<i>anima quid</i>	115
	<i>anima artis liber Raimundi</i>	19
	<i>anima & elementum idem</i>	247
	<i>animæ</i>	291

IN D E X.

<i>anima metallorum</i>	14																																														
<i>anima elementorum</i>	271																																														
<i>anima metallica</i>	274																																														
<i>anima vt in actu veniat</i>	271																																														
<i>anima transmutationis metallorum</i>	152																																														
<i>anima secunda</i>	4																																														
<i>animam à terra abstrahendi modus</i>	192																																														
<i>anomalia calidae & humidæ naturæ</i>	270																																														
<i>anni Aegyptiaci</i>	376																																														
<i>anafracta elementorum</i>	134																																														
<i>aqua animata</i>	3																																														
<i>aqua prima substantia metalli</i>	104																																														
<i>aqua mineralis maioris virtutis</i>	201																																														
<i>aqua calcinatua</i>	59																																														
<i>aqua maris acuta</i>	18	<i>congelata.</i>	ibid.	<i>aqua philosophica</i>	21	<i>aqua virtuosissima</i>	321	<i>aqua celestina</i>	220	<i>aqua potens</i>	27	<i>aqua fortis cur corrumpat</i>	272	<i>aqua vite</i>	145	<i>quot nominibus dicatur.</i>	ibid.	<i>aqua ardens rectificata</i>	2	<i>aqua creans</i>	18	<i>aqua nubium</i>	103	<i>aqua abluita</i>	22	<i>aqua seru vt amica</i>	27	<i>aqua sapientiae</i>	171	<i>aqua menstrua duplex</i>	22, 23	<i>aqua volans</i>	18	<i>soluta. ibid.</i>	227	<i>permanens</i>	276	<i>aqua solis, quando ad sublimandum disponatur</i>	70	<i>aqua prima pro margaritis</i>	299	<i>secunda, tertia, quarta,</i>		<i>ibid. quinta, sexta, septima</i>	300	<i>aqua pro incurabilibus aegritudinibus</i>	378
<i>congelata.</i>	ibid.																																														
<i>aqua philosophica</i>	21																																														
<i>aqua virtuosissima</i>	321																																														
<i>aqua celestina</i>	220	<i>aqua potens</i>	27	<i>aqua fortis cur corrumpat</i>	272	<i>aqua vite</i>	145	<i>quot nominibus dicatur.</i>	ibid.	<i>aqua ardens rectificata</i>	2	<i>aqua creans</i>	18	<i>aqua nubium</i>	103	<i>aqua abluita</i>	22	<i>aqua seru vt amica</i>	27	<i>aqua sapientiae</i>	171	<i>aqua menstrua duplex</i>	22, 23	<i>aqua volans</i>	18	<i>soluta. ibid.</i>	227	<i>permanens</i>	276	<i>aqua solis, quando ad sublimandum disponatur</i>	70	<i>aqua prima pro margaritis</i>	299	<i>secunda, tertia, quarta,</i>		<i>ibid. quinta, sexta, septima</i>	300	<i>aqua pro incurabilibus aegritudinibus</i>	378								
<i>aqua potens</i>	27																																														
<i>aqua fortis cur corrumpat</i>	272																																														
<i>aqua vite</i>	145	<i>quot nominibus dicatur.</i>	ibid.	<i>aqua ardens rectificata</i>	2	<i>aqua creans</i>	18	<i>aqua nubium</i>	103	<i>aqua abluita</i>	22	<i>aqua seru vt amica</i>	27	<i>aqua sapientiae</i>	171	<i>aqua menstrua duplex</i>	22, 23	<i>aqua volans</i>	18	<i>soluta. ibid.</i>	227	<i>permanens</i>	276	<i>aqua solis, quando ad sublimandum disponatur</i>	70	<i>aqua prima pro margaritis</i>	299	<i>secunda, tertia, quarta,</i>		<i>ibid. quinta, sexta, septima</i>	300	<i>aqua pro incurabilibus aegritudinibus</i>	378														
<i>quot nominibus dicatur.</i>	ibid.																																														
<i>aqua ardens rectificata</i>	2																																														
<i>aqua creans</i>	18																																														
<i>aqua nubium</i>	103																																														
<i>aqua abluita</i>	22																																														
<i>aqua seru vt amica</i>	27																																														
<i>aqua sapientiae</i>	171																																														
<i>aqua menstrua duplex</i>	22, 23																																														
<i>aqua volans</i>	18	<i>soluta. ibid.</i>	227	<i>permanens</i>	276	<i>aqua solis, quando ad sublimandum disponatur</i>	70	<i>aqua prima pro margaritis</i>	299	<i>secunda, tertia, quarta,</i>		<i>ibid. quinta, sexta, septima</i>	300	<i>aqua pro incurabilibus aegritudinibus</i>	378																																
<i>soluta. ibid.</i>	227																																														
<i>permanens</i>	276																																														
<i>aqua solis, quando ad sublimandum disponatur</i>	70																																														
<i>aqua prima pro margaritis</i>	299	<i>secunda, tertia, quarta,</i>		<i>ibid. quinta, sexta, septima</i>	300	<i>aqua pro incurabilibus aegritudinibus</i>	378																																								
<i>secunda, tertia, quarta,</i>																																															
<i>ibid. quinta, sexta, septima</i>	300																																														
<i>aqua pro incurabilibus aegritudinibus</i>	378																																														

INDEX.

aqua ardoris holus	258
quam fortè lapidem corrumpere	272
aqua argenti viui	67
aqua due minerales	321
aquila volans	138
arboris vegetabilis doctrina	42
arboris philosoph. branchia principales	42
arboris branchia prima	ibid.
prima radix	49
arbores philosophicae	29
argentum viuum vulgi ut conuerteratur in aurum	24
argentum viuum alchimist.	14, 15, 289
argentum nostrum nunquam sine sulphure	137
argentum viuum nostrum	78
argentum imperfectum ut fiat	109
argentum viuum ut mortificandum 112 Ut congeletur 113 Ut fixetur 95 Ut dissoluatur 279 non valere vnum sicutum	11
argenti viua prima substantia 104 materia	83
argenti viui corruptio est sulphuris generatio	107
argenti viui vegetabilis, siue sulphuris nostri, aliis ex- trahendi modis	5
argento quid det albedinem	105
armoniacum elementorum	138
ars alchimie vera	261
ars alchimie cuius sit propria	266
ars omnium difficillima	319
ars ut invitetur naturam	261
ars Matrimonialis Lullij	5
artis miraculum	324
artis practica 285 & deinceps.	
artis Chemicæ mysterium ubi inueniatur	144
arsenicum sublimatum	18

atbanor

INDEX.

atbanor furnus	247
atbanoris interpretatio	154
atbincar	138
attramentorum lib.	3
auctoris abortatio	70
intentio	318
aurum inter mineralia	261
aurum perfectum ut fiat	124
ut dissoluatur	12
aurum distillatum	338
aurum potabile	10, 11, 227, 253
aurum est ut Medicina	124
aurum albificum ex quibus fiat	322
aurum Sophisticatum	124
auripotabilis virtus	227, 228
auri materia ut cibetur	161
ab auro per alchimiam facta cauendum	124
B	
B Philosphicum	29
B. C. D. quid significant	59
balassi compositio	310
balneum ad quem usum	72
berilli compositio	313
borax	138
branchæ accurtationis	54
buffo	16
buffonis capita	323
buffonis foxa	162
C	
C quid significet	59
Calamia	131
calcedonij compositio	231
color spiritus mutatiæ	131

C 5

INDEX.

culturis naturalis excitatio	115
calx Philosoporum	48,50
calumnationes quid	6
Cameræ	54
Bormane	223,224
cautela Raim.	141
capitis doloribus ut auxiliemur	353
Carolus Rex in filium sapientie adoptatur	1
carbunculus est rex lapidum preciosorum	307
carbunculi compositio	307,308
ebelidonia	270
cerebro ut auxilia demus per medicinam magnam	352
clavis secundi gradus magni elixirū	238
colson	145
cœlum nostrum	246
cœlum mineralium pater	383
cinctus	138
cimis borracis	18
circulus sphaericus in nostris elementis	75
cœlum	100
codicillus Raim.	4
colores unde	269
necessary	126
colorum signa certa	ibid.
coloratiuum unde pendeat	77
complexio naturalis	90
temperata	89
complexionatum ut corrumpatur	104
conchilia ad pevlas apta, ubi nascantur	316
compositio brancharum arboris	43
compositio magni lapidis	44
compositio margaritarum	298
confusio qualitatum fugienda	80
conge-	

INDEX.

congelatio	98
coniunctio ut fiat	260
spiritus & corporis	115
constrictio	94
corona cœlica	336
corona cœlicae virtus ubi trahetur	ibid.
corpus spiritus	104
corpus exaltatum	112
corpus exaltatum in solis	241
corruptio	279
corrumpens debet in virtute corrumpendum excedere	
creaturam conseruari per sua componentia	379
creature que generantur	135
crudum	100
D Quid significet	59
Deceptores qui	108
deceptiones unde contingant	119
decœlio Optesis	309
decœlio Artibesis	308
decœlio prima	292
setunda	293
tertia	ibid.
decœlio sulphur dicta	317
decœlionum trium nomina	312
Demoschiel Iudeus	96
Deo agenda gratiae	149
destructio	137
Diameter masculus	270
digestio tertia	309
diligentia & ingenium ubi adhibendum	25
dissolutio	94
ut facienda	122
diffolu-	

INDEX.

dissolutam sibi monstruo abluetur	277
dissolendi luminaria modus	11
doctrina Chemicæ	70
donum Dei	71
duo cœlestis	115
duplex calor ab igne communi necessarius	79
dyamentis compostio	309
desuetio prolixior	308

E

Elementatio	98
elementatuitas	78.87
Elementum terre	250
elementum aeris lune	31. aeris 251
elementum unum in mystione preualere	84
elementi materia animata	78
elementi simplex actio	85
modus	74
elementa quid sint 74. Ut cognoscantur	45
elementa ut sint coadiuantia	105
elementa mineralia ut componantur	262
elementa mixta efficaciora	83
elementa lapidis	255
elementa nostra	75
elementa cur rectificentur	80.81
elementa sulphurea	39
elementa discurrere quid	134
elementa preparata	46
elements sulphuris auri preparata	46.47
elementa us ad opus disponantur	47
elementa duo sulphuris rubet	223
elementa separare 18. sublimare	20
elementa separandi modus	133
elementorum anima	271

mixtio

INDEX.

mixtio 84 elementorum diuisio trediosa	181
elementorum præparatio	45
elementorum anafrasia & geofresia	133
elementis quibus opus est ad lapidem	289
in elementatis præter elementa quid sit	378
elementare quid	84.106
elementale	81
elementalis virtus	262
elixir	50
elixir non terminari in formam metalli	123
dixir magnum ut accurretur in vegetabili	311.322
dixir philosophorum	296
elixir & lapis in quo differant	73.74
elixir aquatum	383
elixiris conditiones quinq	116.117
elixiris magni experimentum	237
elixiris contemperatio	80
elixiris gradus secundi claris	238
elixiris cursus quam longus	271
elucidatio testamenti Ramundi	144
error vulgarium	18
error ignorantum	278
errores ut corrigantur	125
euacuatio dupliciter fieri	272
examinationis terreæ signum	191
examinationis perfectæ signum	164.209
ex aquæ acrum extrahere	125
experimentum aliorum rex	244
experimentum magnum	223
experimentum magni elixiris 237. & deinceps	237
experimentum super lanam	230.231
super Venerem	217
ex mercurio Hispanico	182
Super	

INDEX.

super Matrem	215
super imperfecta metallis	217
experimentum spiritus animati	279
experimentum ex tartaro	158
experimentum salis urinæ	160, 161
ex melle	165
ex sanguine homino	181, 182
ex Urina pueri	171, 180
ex quibusdam simplicibus	170
ex Chelidonia	168
ex portulaca	170
ex appio sylvestre	ibid.
execratio in Iudeos	96

F

Feces cum suis aquis materiam esse lapidum	300
Feces secundæ seruandæ	ibid.
fermentum quid	56, 136
fermentum bene preparandum	136
fermenti preparatio	ibid.
figura ad modum arboris	150
fixum volatile	104
flegma coloratum	151
fojja buffonis	115
furnus Raim.	146
furnus compositus	146
furni clausura	147
furni secretum	146
furni sunt multa nomina, & cur	73
furni cineram in quem usum	72
furni simplices	ibid.
furni siue fornaces ut esse debent	71
furni flammæ in quem usum	72

Gelu

INDEX.

G

Gelu	18
Gemmæ stellæ elementales	386
gemmarum substantia	387
gemmarum artificialium virtus	318
gemmarum virtutes ubi trahentur	308
genitura est speculum Alchimistæ	78
giofrasia elementorum	134
gradus metallorum	141
gumma carbunculi q[uo]d quantum conuerbat	ibid.
gumma congelans in aurum	38, 39
gummi fluens & tingens	227

H

Helyotropie compositione	315
Herbae calidæ & humide naturæ	271
herbae radicum arboris philosoph.	60
homini quæ virtutes insint	173
hominem posse vivere longuitatem primorum parentum	277
humiditas nostra	ibid.
humiditate argento albedinem dari	109
humor condensatus	106
humores phlegmatici ut carentur	352
humidum radicale	114
humidum radicale metallorum distillandum ad magnam medicinam	388
humidum materia nostra ignis 75 Utfigatur	77
humidum sicco retineri	90
hydropicus quid conferat	170

I

Iufantem generare	28
Infantis nostri patres & matres	271
ignis	138

INDEX.

<i>ignis elementum</i>	159
<i>ignis unus ex pluribus</i>	147
<i>ignis triplice</i>	ibid.
<i>ignis diuinus</i>	ibid.
<i>ignis naturalis</i>	267
<i>ignis contra naturam</i>	145
<i>ignis communis</i>	86
<i>ignis nostra intentionis</i>	267
<i>ignis ut nutriatur</i>	77
<i>ignis aurum comburens</i>	272
<i>ignis in hora quid faciat</i>	77
<i>ignis ut rectificetur</i>	241
<i>ignis custodiendus</i>	260
<i>ignis turbinis</i>	104
<i>ignis sulphuris calcinatus</i>	24
<i>ignis nostri materia</i>	147
<i>ignis virtus ut multiplicetur</i>	79
<i>ignis nostri potestas</i>	76
<i>ignis secretum</i>	142
<i>igneum sernare vel aerem</i>	19
<i>ignem congelari</i>	23
<i>ignem preparare</i>	ibid.
<i>ignorantes quos reputat author</i>	96
<i>inbumationes quando reiterande</i>	287
<i>impressio nostra</i>	91
<i>instrumentum materie conuenire debet</i>	274
<i>instrumentum nobilissimum</i>	82
<i>instrumenta lapidis</i>	279
<i>instrumenta duo praecipua</i>	179
<i>instrumenta operationis</i>	274-275
<i>instrumenta sine quibus non</i>	82
<i>instrumentalitatem</i>	ibid.
<i>intelligens non reuelet</i>	271
<i>Labor</i>	

INDEX.
L

<i>Abor in quare</i>	281
<i>Lapis quid sit</i>	11.111
<i>lapis quo nominibus appelletur</i>	265.191
<i>lapis excedens omnem lapidem</i>	51
<i>lapis benedictus</i>	51
<i>lapis beneficij</i>	134
<i>lapis in dupli differentia</i>	74
<i>lapis ut multiplicetur</i>	148
<i>lapis ut cera</i>	156
<i>lapis ut rubinus</i>	ibid.
<i>lapis totus in igne</i>	90
<i>lapis ut puluis impalpabilis</i>	242
<i>lapis qua ratione componatur triginta diebus</i>	329
<i>lapis 25. mensum</i>	271
<i>lapis animalis</i>	145.297
<i>lapis mineralis</i>	66.145
<i>lapis vegetabilis</i>	152.322
<i>lapidis status</i>	88.89
<i>lapidis materia</i>	274.278.279
<i>lapidis materia scienda</i>	274.283
<i>lapidis realia</i>	272
<i>lapidis fermentum</i>	271
<i>lapidis & fermenti similitude</i>	255
<i>lapidis instrumenta</i>	279
<i>lapidis virtus ut augeatur</i>	192
<i>lapidis virtus ut multiplicetur</i>	52
<i>lapidis potestas</i>	165
<i>lapidis compositione</i>	25.291
<i>lapidis partes</i>	29
<i>lapidis elementa</i>	262
<i>Lapidis multiplicatio</i>	294.295
<i>lapidis compendi alius modus</i>	295

INDEX.

lapidis p[re]b[ile]s op[er]bici & preciosorum lapidum differentia	302
lapidis & infantis comparatio in nutritione	41
lapidis animalium scientia	56
lapidis mineralis processus	58
lapidis magisterium per quod nobilitetur	277
lapidis accertationes	66.67
lapidis prouocationes	255
ad lapidem faciendum que requirantur	267
lapidem componi dubiis aquis	300
lapides tres	140.145.
lapidum preciosorum materia ut caelestes virtutes acquirunt.	300
lapidum preciosorum alia compositio	301
lacrum philosophi	16
leo viridis	87.88
lignum vite	377
limus ethereus	26.32
limus terreus non vaporisatus	71
desertus, lunificatus, vaporisatus	26
limus desertus	300
limus desertus terreus	25
limus desertus non vaporisatus	26
limus metallorum	155
limus non vaporisatus rubeus	32
limi deserti	25.26
liquores	306
liquores ion esse de intentione philosophorum	278.279
liquores calidæ & humide naturæ	267
literarum A.B.C. interpretatio	141.151
long. cuitatis causa	377
Lumen artis liber Raimun.	8
Lumen præclarum	13
lamis	

INDEX.

luminaria duo quo dissoluantur	179
luminum multiplicatio	184
luna ut dissoluatur	* 124.130
lunarum liquor	2
lux Mercuriorum	150
lucis liber	4
lucerna calica	9
M	
M[agica] Raimundi	7
Magisterium in tres partes diuidi	179
magisterium ubi lateat	107
magisterium circa que versetur	374
magisterium quo mensibus compleuerit author	281
magisterium in signo Arietis incipi debet	104
magisterij magni latitudo quid	134
magisterij secretum	145
magisterij totius finis	148
magisteria diuersa	285
margarite optime ut fiant	222
margarite ut perforande	306
margaritarum opus	57
margaritarum compositione	299.303
margaritarum dissolutio	304
mars ut congeletur	113
Marsili Ficini sententia	387
masculus & femina ut misceri debeant	107
materia confortanda ut esse debeat	120
materia in aurum transmutans	41
in argento	
tum	40
materiae lapidum preciosorum	300
materiae nobilitas facit nobilitatem formæ	168
materiae proprietates	269
Meditatio verba que	378

INDEX.

medicina summa	322
medicina Q. essentia dicta	391 ex quintis essentij com-
posita	331
Uniuersalit	269
medicina eolum dicta & cur	391
rebus omnibus excellentior	380 mirabilis
penetrans	329
medicina magna omnibus ferè morbis prodest	330
Vsq. ad	372
conservativa ex quibus facienda	380.381
383.384. incorruptibilis	376.377.379
durabilis & perpetua ad vitam hominis seruandam	
330. pro decem milibus annorum bona	377
pro agrotantibus	228
medicina nulla contra postremum terminum à Deo con-	
stitutum	375
medicina pro lapide quid	73
medicina mineralis	69.70
medicina que ingressum habet	130
medicina alia	328
medicina una diversis fieri vñjs	67.68
medicina nostra cur ignis dicatur	74
ex quibus composita	388
alba 55 Ut rubefiat 50 pro argento faciendo	
111 ex vncio metallo cur in phares ægritudines vñ-	
leat	391.392
medicina medicinarum indiget tribus fornacibus	71
medicina perfecta ex quibus creetur	109
curativa & conservativa	390
medicinae magna & facultates 25 & deinceps	
medicinae magna & compositio & doses	344-345.346
330.331.332.333.334.	
ex quantis essentij	ibidem.
	virtus

INDEX.

virtutes ut adiuuentur	321
medicinae magnæ quartæ pars	352
medicinae transmutantes sine iuamento ignis	43
medicina que argentum facit sine igne	32
medicinae que ingressum non habent	129
medicinae accuratae non ita virtuosæ	312
medicinae perfektæ signa	389
medicinae sive lapidis potentia	255
medicinae conservatiue quales	377
medicinae particulares	124
de Medicinarum proiectionibus	128
medicinas projectas non pati ignem	121
medici exemplum	93
medicis caendum ab auro factō per alchimiam	124
medicinalium rerum fundamentum	336
medicamenta vim à signis cœlestibus habere	381
medium conuertens 106 conuersum	ibid.
media operatiua	98
mellis flegma extrahere	166
menstruum admirabile 22.226 fragrans	226
simplex 8 in formam cœlicam ut redu-	
catur	246
mains 254 elementatum	22
de menstruo vegetabili vbi agitur	353.354
menstruum vegetabile quid	31.353
miserale verum	248
pro sole soluendo	186
menstruum quibus acuetur	275.338
menstruum est aqua	179
menstruum ut coloretur	154
menstruum ut solubile	8.227
menstrui cognitio necessaria	277
menstrui nostri natura 277 Virtus	351

INDEX.

merstrai vegetabilis extrabendi modus	9
rectificatio	376
mercurius unde fiat	268
vulgaris optimus 246 generalissimus	268
mercurius noster ubi reperiatur	268
in quas formas conuerteratur 210 gloriosus	15
vegetabilis	153.167
disunitus revelatus	274
mercurius aeris	28
artificialis	265
cur bis decoqui debet	99
ut ab auro & argento extrahatur	267
sublimatus	139
mercurij opera	98
mercurij reduc ^{tio}	114
congelatio	129
ad Mercurium nostrum sublimandum que requirantur	95
mercuriorum liber	2
mercurialis	270
metalli virtus appetitiva	129
metalli limus	150
metalla quid	133
metalla igne corrupti 383 ut dissoluantur	11
278.279 que in aurum conuertuntur	193
ad magnam medicinam aptiora, quam gemme	384
metallorum genus	276
metallerum anima	14
affinitas & gradus 141 tabulae	134
metba	131
microcosmus cur dicatur homo	173
minera	65
mineralia vim e celo habere	381
incorrupta ad mille annos	ibid.
calidæ	

INDEX.

calidæ & humidæ naturæ	271
mineralium via in quo consistat	321
miraculum de auro soluto	326
miracula quibus rebus fiant	172
mixtio ut fiat	131
mixtio rerum mixtarum	89
mixtio ad componendum lapidem	296
mixtiones abbreviatæ	295.296.297
mixtura mineralis	85
modus calcificandi, seu preparandi ad virtutes celestes	
27 modificandi sulphura vegetabilia	7
moduli cerei fabricandi	291
Monascus gemma	312
rubens laudabilior 313 eius compositio	ibid.
monasci gemme compositio & eius calor	312
Monasci albi compositio	ibid.
monstrum supernæ influentie	87
N	
Natura venerabilis	261
non coarctatur 359 ut adiuuetur 119	CAY
per artem compleatur	328
naturæ materia 137 propria	137
naturæ minister	272
natura cum sua natura coniangi	337
naturam non posse perficere sine arte	123
nigrum nigres	2
nubes	138
nubes congelatae	18
numeri qui dicantur	84
O	
Oleago auri	50
Oleagineitas luxæ	29
incertitia	ibid.

INDEX.

oleum quid	
oleum tingens	66
oleum sine vnguentum philosophorum	25
ex plumbo philosophorum	329
tubeum	63
oleum terrae	25
oleum mira proiectionis	56
optimè fixum	212
oler proprietas	189
oler ex plumbo virtus	329
oler componendi duplex magisterium	211
olefixandi aliis modus	210
operari ut debemus	113, 114
opus quibus insciatur	47, 48
operationis limitatæ una sola natura	108
operationes spiritus & corporis contrarie	102
operationum arbor	157
opinio de Salamandra & Chameleonte atq; aletis falsa	377

P

Paffus vbitus	
Patientia tertia	
paires cur tam longo tempore viuebant	374
pelicanus	22
perfectorium	192, 308
perla ut formentur	222
perla ex concilibus	317
perlarum compositio	314
alia compositio ibid. figura fiat	314
Philosophus qui	183
philosophorum veterum mos	392
scripta ut intelligenda	379
execratio	147
ptifisci quo sanentur	170
pila	208

planez

INDEX.

planetarum harmonia	226
plumbi natura	112
plumbi experimentum	212
ex plumbi argentum facere	112
portulaca marina	6, 276
præctica per theoreticam formari	267
preparationes quot	148
preparationes & destillationes elementorum in quos fieri debeant	24
primus mercurius ut rectificetur	173, 174
principia vera finem respicere	91
à principibus alchimistis cauendam	256
processus ad lapidem	61
processus ad rubificationem lapidis	62, 63
processus ignis & aeris	288
proiectione in aurum	20
projectionum multiformitas	149
projectionum diversitates	191
puluis impalpabilis	14
puluis volans	18
purificatio ut fiat	290
qualitas mortificativa	263

Q

Qualitates excellentes	74
quinta essentia incorruptibilis	322, 336
ex mineralibus ut haberiposseit 4, 9	ex vegetabilibus ut extrahatur 343
inuentutem restituere	322
quinta essentia auri	337
ut dissoluatur	339
à guminis ut extrahatur	344
ab humano sanguine ut extrahatur	341
& deinceps	
quintam essentiam separandū modus	338
quintæ essentiae animalium ut extrahantur	341

R

Radix prima totius naturæ	32
radix arboris	50

INDEX.

<i>radix de los villa</i>	270
<i>radicis prima albie compositio</i>	39
<i>radicis arboris due precipue</i>	35
<i>radices arboris conficiendi medi</i>	19
<i>radientes arboris, quatuor</i>	35
<i>radiculae albæ compositio</i>	35.36
<i>Raimundus unde oriundus</i>	319
<i>pro rege Anglie aurum fecit</i>	193
<i>sine igne</i>	34
<i>quo anno lapidem fecerit</i>	110
<i>argentum fecit</i>	192
<i>sur lapidem docevit</i>	156
<i>Raimundi vas</i>	146
<i>Raimundi libri quid sunt</i>	144
<i>Raimundi ad Robertum regem Neapol. epistola accurata</i>	320
<i>toria</i>	
<i>Raimundi Testam.</i>	139
<i>cantilena.</i>	ibid.
<i>Rectificatio tertia</i>	8
<i>Rectificatio margaritarum</i>	298
<i>regula generalis</i>	33
<i>rem crudatio crudi</i>	101
<i>res finita</i>	132
<i>rei desideriorum</i>	ibid.
<i>restauratio</i>	94
<i>Robertus regis epistola ad Raim.</i>	320
<i>rubedo bona</i>	126
	5
<i>Salamandra nostra</i>	253
<i>Sal quid</i>	131
<i>sal honorabile</i>	139
<i>quot nominibus appellatur.</i>	ibid.
<i>sal animatum.</i>	ibid.
<i>sal depuratum</i>	3
<i>sal preciosissimum</i>	167
<i>sal amarum</i>	159
<i>sal nostrum</i>	18
<i>sal gemmæ</i>	ibid.

INDEX.

<i>sal gemmæ</i>	28	<i>sal alcali</i>	18.139
<i>sal nitri</i>			6.18
<i>sal de vitro</i>			139
<i>sal tartari</i>	6	<i>sal armoniacum</i>	345
		<i>sal armoniacum philosophorum vbi tradatar</i>	337
		<i>sal armoniale cur dicatur</i>	138
<i>sal Sosæ</i>			139
<i>sal anatron</i>			18
<i>sal saponis</i>			18
<i>sal herbarum vegetabilium</i>	6	<i>sal urinæ</i>	139
<i>sal condimenti</i>	18	<i>sal tibi</i>	139
<i>sal aqua maris acutæ</i>			139
<i>sal ignis</i>			139
<i>sal vitellorum.</i>			<i>ibid.</i>
<i>sal metallorum</i>			131
<i>salis armoniaci virtutes incomprehensibiles</i>			230
<i>sales quid</i>			131
<i>sales acutæ</i>			137
<i>sanguis draconis & humanus quid</i>			379
<i>sapirii compositio</i>			310
<i>scientie intellectum hebetantes</i>			259
<i>secretum occultandum</i>			25
<i>scientes ignorantes</i>			96
<i>secretum naturæ</i>	18	<i>artis & naturæ</i>	259
<i>secretum nostrum</i>			23
<i>secretum magisterij</i>			145
<i>secretum ignis angelicum</i>			147
<i>secretæ non spargenda</i>			1
<i>serum desiderium</i>			373
<i>siccum humidum</i>			137
<i>simpliciare</i>			93
<i>smaragdi compositio</i>			311
<i>sol & luna quando patientur eclypsim</i>			325
<i>sol noſſey</i>			

INDEX.

<i>Sal noster in quo signo</i>	104
<i>Sal tenebris</i> 188	<i>solutio</i> 98
<i>Solutio spiritus fixi</i>	102
<i>Solutio lapidum quanto tempore fiant</i>	329
<i>Specularis</i>	18
<i>Spiritus aqua unde</i>	17.95
<i>Spiritus metalorum lapidis materia</i>	277
<i>Spiritus duo</i>	115
<i>Spiritus quid</i>	116
<i>Spiritus ut cum corpore concordet</i>	83
<i>Spiritus animatus</i>	163
<i>Spiritus corpus</i>	103
<i>Spiritus aquae secundae</i>	5
<i>Spiritus quintae essentiae</i>	328
<i>Spiritus animati potestas</i>	178
<i>Spiritus proprietas</i>	259
<i>Spiritus subtilitas</i>	258
<i>Spirimentale extreum</i>	77
<i>Stella diana</i>	18.139
<i>Stella matutina</i> .	<i>ibid.</i>
<i>Subiectum materiale</i> 87	<i>instrumentale.</i> <i>ibid.</i>
<i>Subiecta duplicita</i>	86
<i>Subiectorum modi</i>	27
<i>Sublimatio quid</i>	96.98
<i>Sublimationis natura</i>	93
<i>in Sublimatione necessaria</i>	94
<i>Substantia Alchimistarum</i> 269	<i>subtilis</i> 378
<i>crystallina</i>	30-31
<i>Substantie quintae</i>	125
<i>Subtentatio spiritus</i>	80
<i>Sulphur quid dicatur</i>	45.294-309
<i>Sulphur naturae</i>	4.112
<i>Sulphur</i>	

INDEX.

<i>Sulphur alterius potestatis</i>	111
<i>Sulphur nunquam sine natura solis</i>	138
<i>Sulphur gloriosum quo nominibus appelletur scilicet</i>	
<i>18.26 exaltatum</i>	18.138
<i>Sulphur vegetabile Ratimundi</i>	4
<i>Sulphur animalce quandiu sublimandu</i>	58
<i>Sulphur nostrum ut accurretur 3-4 ut aere evacuer</i>	
<i>tur 19 & terram aere evacuare idem est.</i> <i>ibid.</i>	
<i>Sulphur ultimum congel.</i>	52
<i>Sulphur pure luna ut habeatur</i>	35
<i>Sulphur dealbandum</i>	106
<i>Sulphuris auri elementa</i>	21
<i>Sulphuris generatio</i>	107
<i>Sulphuris naturae sublimandi modus</i>	12
<i>Sulphuris nostri terra</i>	110
<i>Sulphuris argenti viui elementa diuisi</i>	21
<i>Sulphura duorum laminarium</i>	33
<i>Sulphura conficiendi modi</i>	18
<i>Sulphurea materia indeficiens</i>	52-53
T	
<i>Talulae elementorum</i>	134
<i>Talulae liuationis</i>	13
<i>temperamentum</i>	81
<i>terra nigra</i> 110	<i>terra ignis</i> 23
<i>terra sulphuris</i>	25
<i>terra qua est argentum viuon</i>	21
<i>terra argenti ut calcinetur</i>	23
<i>terra ab igne impragnari</i>	104
<i>terra ut a calo impragnetur</i>	382
<i>terra vegetabilis & metallica pro lapide</i>	24
<i>terra dealbata 3 sublimata quid 20 secunda</i>	5
<i>terre foliata plura nomina</i>	212
<i>terram sublimare</i>	20
<i>Testamen</i>	

INDEX.

<i>Testamentum Raim. Vbi factum</i>	139	<i>& quando</i>
<i>testamentum cui celari debeat</i>	110	
<i>testamenti Raim. elucidatio</i>	144	
<i>testamēti clausura</i>	152	
<i>thesaurus p̄blici s̄pborum</i>	18.34	
<i>thesaurus nōster</i>	13	
<i>tinctura quid</i>	13.77.189	
<i>tinctura vera</i>	108	<i>firma</i> 75
<i>tinctura vnde extrahenda</i>	267	<i>vt ab auro ex-</i>
		<i>trabatur.</i>
<i>tinctura de stanno pro argento</i>	112	
<i>tinctura que melior</i>	258	<i>ignis melior.</i>
<i>tinctura imperfecta rubificatione</i>	126	
<i>tinctura exuberata</i>	176	
<i>tincturam non fieri de re alba</i>	109	
<i>tincturas que recipiant</i>	55	
<i>topaciū compositio</i>	313	
<i>torques gemma</i>	310	<i>torquetis compositio</i>
<i>transmutamentum primi corporis lunaris</i>	105	
<i>tripodes arcanorum</i>	255	
<i>truncens arbore</i>	37	<i>rubei compositio</i>
<i>trunci arborei compositio, albi & rubei</i>	41	
<i>turris in angulo</i>	389	
	IV	
<i>Vapor elementorum</i>	23	
<i>vapor potentialis</i>	30	
<i>Vas nostrum</i>	145	
<i>Vas circulationis Hermetis</i>	22	
<i>Vasa duo</i>	96	<i>quibus indigenus</i>
<i>Vasa quatuor simul</i>	187	<i>Vasa virgulata</i>
<i>Vegetativa vbi nascantur</i>	83	
<i>Vegetabilis medicinae accurratio</i>	323	
<i>Vegetabile</i>	81	

Vegeta-

INDEX.

<i>vegetabilia accentia</i>	6
<i>venus vt congeletur</i>	114
<i>ventus corporeus</i>	18
<i>ventus congelatus</i>	75
<i>venenum p̄ssimum</i>	24
<i>Villanovani doctrina</i>	130
<i>Vmbra ignis</i>	18
<i>Vnctuosum</i>	6
<i>Vnctuosum humidum, materia lapidis</i>	276
<i>Vnguentum philosophorum</i>	41
<i>Vnum super centum</i>	176
<i>Vnum super mille</i>	132
<i>Vno quotupliciter fiat</i>	280
<i>Vnionis perfecte signum</i>	193
<i>Vniendi modi</i>	279.280
<i>Vinum rubrum quid vocarint philosophi</i>	381
<i>Virtus naturalis</i>	199
<i>Virtus proportionis</i>	86
<i>Virtus vnicificativa</i>	258
<i>informatica</i>	261.262
<i>lestis quid</i>	85.262
<i>elementalis</i>	262
<i>curab igne</i>	
<i>recedat</i>	120
<i>Virtus instrumenti</i>	86
<i>Virtutes naturales hominis</i>	173
<i>Virtutes salis harmoniaci</i>	163
<i>Virtutes vt applicentur</i>	120
<i>Vitella ouorum</i>	18
<i>Vitriolum</i>	18
<i>Vitrioli spiritus</i>	319.326
<i>Vrina vt putrefiat</i>	173
<i>Vrina Mercurij</i>	17
<i>Vrinam in sal excellentissimum converti</i>	179
<i>Vitis ret</i>	276

P A N I S.

